

**GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI
MIASTA KRAKOWA**

Urząd Miasta Krakowa
Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji
30-701 Kraków, ul. Zabłocie 22
www.rewitalizacja.krakow.pl

Współpraca ekspercka:
INSTYTUT ROZWOJU MIAST I REGIONÓW
Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa
cdr@irmir.pl

Spis treści

SŁOWNICZEK POJĘĆ I SKRÓTÓW.....	5
1. WPROWADZENIE	6
2. PODOBSZARY REWITALIZACJI I ICH DIAGNOZA.....	10
2.1. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI – SYNTEZA „DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI W MIEŚCIE KRAKOWIE”	10
2.2. SYNTEZA SZCZEGÓŁOWEJ DIAGNOZY PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	12
2.2.1. PODOBSZAR REWITALIZACJI „STARA” NOWA HUTA	12
2.2.2. PODOBSZAR REWITALIZACJI KAZIMIERZ-STRADOM.....	21
2.2.3. PODOBSZAR REWITALIZACJI GRZEGRZÓŁKI-WESOŁA	30
2.2.4. PROBLEMY PODOBSZARÓW W OPINII MIESZKAŃCÓW	39
2.2.5. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	44
3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CEŁÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ.....	51
3.1. WIZJA STANU PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	51
3.2. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROCESU REWITALIZACJI	53
4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	61
4.1. PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	61
4.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	64
5. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GPRMK.....	78
6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	80
7. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI, W TYM W RAMACH KOMITETU REWITALIZACJI	100
7.1. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI	100
7.2. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA RÓŻNYCH ETAPACH PRZYGOTOWANIA PROGRAMU	103
7.3. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU	110
7.4. OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ	112
8. ZARZĄDZANIE GPRMK.....	114
8.1. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GPRMK	114
8.2. RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GPRMK	117
9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPRMK	118
9.1. METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GPRMK	118
9.2. MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	120
9.3. OCENA REALIZACJI CEŁÓW GPRMK Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI 123	
9.4. OCENA AKTUALNOŚCI GPRMK	128
10. OPIS POWIĄZAŃ GPRMK Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	129
10.1. „STRATEGIA ROZWOJU KRAKOWA. TU CHCĘ ŻYĆ. KRAKÓW 2030” – WRAZ Z AKTUALIZACJĄ	129
10.2. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH KRAKOWA 2030.....	132
10.3. POWIATOWY PROGRAM DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2023 - 2026	134
10.4. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KRAKOWA (STUDIUM).....	134
11. OKREŚLENIE NIEZBEDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO	135

12. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOTYCZACEJ KOMITETU REWITALIZACJI.....	137
13. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI.....	137
14. SPOSÓB REALIZACJI GPRMK W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	138
14.1. ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	138
14.2. ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY.....	138
14.3. MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI	143
SPIS ILUSTRACJI.....	144
SPIS TABEL.....	144
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW.....	145
ZAŁĄCZNIK NR 1 – LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH WRAZ Z ICH OPISAMI	146
ZAŁĄCZNIK NR 2 – KIERUNKI ZMIAN PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH PODOBSZARÓW REWITALIZACJI GRZEGÓRZKI-WESOŁA I KAZIMIERZ-STRADOM.....	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
ZAŁĄCZNIK NR 3 – KIERUNKI ZMIAN PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH PODOBSZARU REWITALIZACJI „STARA” NOWA HUTA.....	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
ZAŁĄCZNIK NR 4 – SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA DLA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI W ZAKRESIE NEGATYWNYCH ZJAWISK I CZYNNIKÓW KRYZYSOWYCH	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

Słowniczek pojęć i skrótów

GPRMK	Gminny Program Rewitalizacji Miasta Krakowa, przygotowywany i przyjmowany na podstawie art. 14 ustawy o rewitalizacji.
RMK	Rada Miasta Krakowa.
UMK	Urząd Miasta Krakowa.
Ustawa o rewitalizacji	Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278).
Ustawa o samorządzie	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688).
Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890, 2029, 2739).
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1079).
Zasady IIT	Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.
Obszar zdegradowany	Obszar cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z innymi negatywnymi zjawiskami pozaspołecznymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.
Obszar rewitalizacji	Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację na podstawie programu rewitalizacji.
Interesariusze rewitalizacji	Grupa osób i podmiotów, o której mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, obejmująca kluczowych przedstawicieli lokalnej społeczności biorących udział w procesie rewitalizacji, m.in. przedstawicieli: mieszkańców, właścicieli nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami; podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i społeczną; jednostki samorządu terytorialnego i jej jednostek organizacyjnych; organów władzy publicznej; podmiotów realizujących na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.
SSR	Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji.
MPR	Miejscowy plan rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹ w art. 2 ust. 1 wprowadziła prawną definicję rewitalizacji, z której wynika, że obejmuje ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych przez całościowe działania, tj. powiązane przedsięwzięcia, obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe, skoncentrowane terytorialnie oraz integrujące lokalną społeczność, gospodarkę i przestrzeń, prowadzone w sposób zaplanowany na podstawie gminnego programu rewitalizacji (GPR).

Dokument Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa (GPRMK) wyznacza zadania do realizacji w latach 2024-2030 i stanowi kontynuację poprzednio obowiązujących programów:

- Kazimierz – Plan Działań z lat 1993-1994, w ramach którego wdrożono pierwsze projekty o charakterze rewitalizacyjnym pn. „Kwartal Świątę Wawrzyńca”, przy współudziale Muzeum Inżynierii Miejskiej,
- Programu rewitalizacji i aktywizacji ekonomicznej obszaru Zabłocia z 2004 r., w 2010 r. przekształcony w Lokalny Program Rewitalizacji Zabłocia, który stał się podstawą do przekształcenia obszaru przemysłowego w nowoczesną dzielnicę, stanowiącą jedną z wizytówek współczesnego Krakowa,
- Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa (MPRK) z 2005 r., obejmującego pierwotnie całe miasto, ze wskazaniem wybranych obszarów przewidzianych do rewitalizacji, z uszczegółowieniem w postaci dwóch programów lokalnych z 2008 r. dla Starego Miasta i „starej” Nowej Huty. Programy te zaowocowały licznymi projektami, będącymi symbolami rewitalizacji Krakowa, takimi jak: budowa kładki pieszo-rowerowej przez Wisłę – kładka Ojca Bernatka, modernizacja Teatru Ludowego w Nowej Hucie, przebudowa Placu Szczepańskiego, stworzenie Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego pod Wawelem, utworzenie Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK czy Małopolskiego Ogrodu Sztuki.

Konsekwencją wejścia w życie ustawy o rewitalizacji w 2015 r. była przeprowadzona rok później aktualizacja MPRK², dostosowująca dokument do nowego stanu prawnego.

Ww. program umożliwił realizację szeregu działań naprawczych na terenach uznanych za zdegradowane, w skład których weszły:

- podobszar Stare Miasto-Kazimierz o powierzchni 235 ha i liczbie ludności 18,5 tys. osób, który objął Stare Miasto (wraz z Plantami i przestrzenią I obwodnicy), Kazimierz, Stradom oraz część Wesołej – do linii kolejowej, charakteryzujący się koncentracją problemów społecznych, niską jakością powietrza, nadmiernym ruchem samochodowym, deficytem terenów zielonych i podstawowych usług dla mieszkańców;
- podobszar Stare Podgórze-Zabłocie o powierzchni 216 ha i liczbie ludności 11,5 tys. osób, który objął w całości obszar Starego Podgórza z Zabłociem, charakteryzujący się koncentracją problemów społecznych, niską jakością powietrza, nadmiernym ruchem samochodowym, deficytem terenów zielonych, niską jakością przestrzeni publicznych i podstawowych usług dla mieszkańców;
- podobszar „stara” Nowa Huta, wraz z Łakami Nowohuckimi, o powierzchni 399 ha i liczbie ludności 47,3 tys. osób, charakteryzujący się dużą skalą problemów społecznych, wysokim zapotrzebowaniem na remonty i modernizację przestrzeni

¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 485 ze zm.

² Uchwała nr CXXI/1906/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 listopada 2014 r. wraz ze zmianą wprowadzoną Uchwałą nr LIX/1288/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 grudnia 2016 r.

publicznych oraz zabudowy, niskim poziomem przedsiębiorczości i słabnącym potencjałem lokalnych przedsiębiorstw.

Cel nadrzędny MPRK został sformułowany jako: „Podjęcie – przy aktywnym udziale mieszkańców Krakowa – kompleksowych, zintegrowanych działań ukierunkowanych na ograniczenie nierówności w warunkach życia mieszkańców i poprawę dostępu do możliwości, jakie stwarza miasto”. Celowi nadrzędnemu podporządkowano trzy cele strategiczne:

Cel 1. Poprawa jakości życia w obszarze rewitalizacji

Cel 2. Ożywienie przestrzeni lokalnej

Cel 3. Wzrost aktywności gospodarczej interesariuszy w obszarze rewitalizacji

Cel 4. Wysoka aktywność społeczna i obywatelska w obszarze rewitalizacji

W ramach celów strategicznych MPRK określono dodatkowo cele operacyjne:

- 1.1. Poprawa jakości środowiska naturalnego – likwidacja niskiej emisji/eliminacja pieców na paliwo stałe
- 1.2. Poprawa infrastruktury społecznej polepszającej warunki rozwoju edukacji, nauki, kultury i oraz zapewnienie opieki społecznej
- 1.3. Stworzenie funkcjonalnego, nowoczesnego systemu komunikacji, w tym dostosowanie obiektów do nowoczesnych standardów, m.in. dla osób z niepełnosprawnością
- 1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa
- 1.5. Integracja społeczna – tworzenie warunków dla włączenia społecznego i zawodowego
- 2A.1. Rehabilitacja obszarów mieszkaniowych – wzmocnienie funkcji mieszkaniowej – dostosowanie otoczenia mieszkaniowego do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych
- 2A.2. Eliminowanie konfliktów funkcji mieszkaniowej i turystycznej dzięki zastosowaniu działań administracyjnych i budowlanych
- 2A.3. Ochrona zabytków i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako elementów rehabilitacji obszarów mieszkaniowych
- 2A.4. Wspieranie procesu otwarcia się miasta ku Wiśle
- 2B.1. Harmonizacja struktury funkcjonalnej i przestrzennej terenów mieszkaniowych jako element spójności i integracji społecznej
- 2B.2. Poprawa jakości i integracja przestrzeni publicznych
- 2B.3. Ochrona zabytków i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako elementów rehabilitacji obszarów mieszkaniowych
- 2B.4. Wspieranie procesu otwarcia się miasta ku Wiśle
- 2C.1. Stworzenie nowych publicznych przestrzeni lub/i obiektów identyfikacji Nowej Huty
- 2C.2. Rehabilitacja obszarów mieszkaniowych – wzmocnienie funkcji mieszkaniowej – dostosowanie otoczenia mieszkaniowego do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych
- 2C.3. Odnowa i modernizacja przestrzeni publicznych
- 2C.4. Ochrona zabytkowego układu urbanistycznego i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako elementów rehabilitacji obszarów mieszkaniowych
- 2C.5. Obecność Nowej Huty w polityce informacyjnej i promocyjnej Miasta
- 3.1. Działania na rzecz przedsiębiorczości w tym przedsiębiorczości społecznej
- 3.2. Aktywizacja zawodowa mieszkańców jako element integracji społecznej

- 4.1. Stworzenie instytucjonalnych warunków dla wdrożenia procesu rewitalizacji – powołanie Komitetu Rewitalizacji Podobszaru i zapewnienie jego wpływu na działania Miasta
- 4.2. Wzmacnianie dialogu społecznego m.in. na etapie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- 4.3. Tworzenie i wspieranie sieci społecznych

Integralną część MPRK stanowiły przedsięwzięcia rewitalizacyjne, obejmujące łącznie 170 projektów, bez których realizacja celów programu, koncentrująca się na rozwiązaniu zdiagnozowanych problemów, nie byłaby możliwa. Projekty zostały zgłoszone przez jednostki miejskie i partnerów społeczno-gospodarczych. Szacunkowa wartość wszystkich projektów rewitalizacyjnych wynosiła 2 326,7 mln zł, z czego 2 019 mln zł to koszt projektów miejskich, natomiast 307,7 mln zł to szacunkowa wartość projektów zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne.

Pomimo rozpoczętej odnowy proces rewitalizacji nie został zakończony wraz z upływem czasu, na jaki został opracowany MPRK. Do końca 2022 r. zrealizowano ogółem 47 projektów, spośród wszystkich 170 przedsięwzięć. W związku z tym niektóre części miasta doświadczały mniejszych przemian niż zakładane, a zidentyfikowane problemy nie uległy widocznej poprawie mimo wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dodatkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, związane m.in. ze zmianami czynników makroekonomicznych i pandemią COVID-19, wpłynęły na ograniczenie pozytywnych efektów zachodzących zmian, co wywołało potrzebę kontynuowania procesu rewitalizacji.

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa, opracowany na podstawie ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,³ stracił ważność z końcem 2023 r. W związku z wygaśnięciem okresu przejściowego dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie pozaustawowych programów rewitalizacji kontynuowanie procesu rewitalizacji od dnia 1 stycznia 2024 r. jest możliwe jedynie na podstawie ustawy o rewitalizacji (art. 52 ust. 1). Z tego powodu Miasto Kraków, w myśl Uchwały nr CII/2780/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, zainicjowało opracowanie gminnego programu rewitalizacji w perspektywie do 2030 r.

W ramach pierwszego etapu procedury opracowania GPRMK wyznaczono, zgodnie z kryteriami art. 9 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji zajmuje 5,94 km², tj. 1,8% powierzchni Krakowa, zamieszkuje go 58,3 tys. osób, czyli 8,2% mieszkańców Krakowa⁴. Obszar ten, wyznaczony na podstawie aktualnych analiz, podzielony został na trzy podobszary: 1) Kazimierz-Stradom, 2) Grzegórzki-Wesoła, 3) „stara” Nowa Huta.

Dla tego obszaru przygotowano Gminny Program Rewitalizacji Miasta Krakowa, w którym zaplanowano szereg działań podejmowanych przez różnorodne podmioty (podmioty publiczne i prywatne), mające na celu ograniczenie negatywnych zjawisk, które stały u podstaw decyzji o uruchomieniu procesu rewitalizacji. Do programu zgłoszono zarówno przedsięwzięcia stanowiące kontynuację dotychczasowych działań (realizowanych na podstawie poprzedniego programu rewitalizacji), jak i nowe projekty, które integrują zagadnienia społeczno-ekonomiczne, środowiskowe i przestrzenno-techniczne.

GPRMK spełnia wymogi uspołecznienia wynikające z rozdz. 2 ustawy o rewitalizacji – procedury konsultacyjne prowadzono na każdym etapie prac, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ustawy o rewitalizacji. Interesariuszy procesu włączono też do opracowania programu,

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.

⁴ Mieszkańcy zameldowani na stałe, według stanu na 1 stycznia 2021 roku.

w tym w zidentyfikowanie potrzeb rewitalizacyjnych podobszarów, wypracowanie wizji i celów rewitalizacji oraz propozycje konkretnych działań do wdrożenia.

Dodatkowo GPRMK wpisuje się w wymogi sformułowane względem strategii terytorialnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności na lata 2021-2027⁵ i art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027⁶ (tzw. ustawa wdrożeniowa).

Spełnienie przez GPRMK wymogów uwarunkowań polityki spójności UE umożliwia ubieganie się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapisy GPRMK uwzględniają także wymogi wynikające z „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, które określają specyficzne cechy programów rewitalizacji, konieczne do wypracowania w nowych dokumentach.

Na strukturę GPRMK składają się zarówno elementy obligatoryjne wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, jak i zagadnienia wymagane od strategii Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT), o których mowa w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Poniżej dokonano zestawienia kluczowych elementów dokumentu GPRMK, udowadniając spełnienie wymogów i ustawy o rewitalizacji, i przewidzianych dla strategii IIT.

Tabela 1. Elementy struktury GPRMK na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT

Wymogi dla strategii IIT wynikające z art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej	Odpowiadające elementy GPRMK wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji	Cechy GPRMK wynikające z Zasad IIT
Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	Rozdz. 2. Podobszary rewitalizacji i ich diagnoza 2.1. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie” 2.2. Synteza szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja
Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu	Rozdz. 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPRMK	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Lista projektów realizujących cele wraz z informacją na temat	Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	– kompleksowość

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1079 ze zm.

sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami	4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	– podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	Rozdz. 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	
Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT	Rozdz. 7. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji	– podejście zintegrowane
	Rozdz. 8. Zarządzanie GPRMK	
	Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPRMK	
	Rozdz. 12. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji	

Źródło: opracowanie własne.

2. Podobszary rewitalizacji i ich diagnoza

2.1. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie”

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o rewitalizacji w przypadku, gdy gmina zamierza realizować proces rewitalizacji, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej na terenie gminy. Diagnoza ta ma na celu zbadanie procesów i zjawisk na poziomie wewnątrzgminnym z użyciem obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Do opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie przystąpiono z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa w kwietniu 2021 r.

Diagnoza została przygotowana w oparciu o analizę dostępnych danych, dostarczonych przez wydziały Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne oraz instytucje i podmioty zewnętrzne. Dane opracowane na poziomie wewnątrzgminnym dotyczą w większości 2020 r. oraz przekrojowo – lat 2010-2020. Kontekstowo podano informacje dla całego miasta. Pozwoliło to na uchwycenie szerokiego spektrum zjawisk społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie miasta oraz pozwoliło na przedstawienie tych zjawisk na różnych poziomach, od ogólnego (poziom miasta) do szczegółowego (poziom jednostek urbanistycznych). W zakresie zjawisk społecznych i gospodarczych w miarę możliwości starano się również uwzględnić możliwy wpływ kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19 na omawiane zagadnienia.

W ślad za dyspozycją ustawową, w opracowaniu przyjęto zakres i metodykę analiz opartych na dostępnych oraz zweryfikowanych pod względem rzetelności i trafności danych, uwzględniając specyfikę Krakowa, jego złożoną strukturę przestrzenną i funkcjonalną, charakter, skalę i genezę potencjalnych zjawisk kryzysowych. Zastosowano przy tym w szerokim zakresie przestrzenne analizy wskaźnikowe z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi GIS⁷.

Podstawowym źródłem danych do opracowania diagnozy były zasoby Gminy Miejskiej Kraków i Urzędu Miasta Krakowa, w tym: rejestry publiczne, bazy danych i zasoby danych prowadzone przez poszczególne miejskie jednostki organizacyjne oraz gminne podmioty gospodarcze. Dane były też pozyskiwane od instytucji zewnętrznych, takich jak: Główny Urząd Statystyczny, (w tym rejestr REGON), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz Urząd Komunikacji Elektronicznej. Dodatkowo pozyskano dane od dostawców komercyjnych, jak Biuro Informacji Kredytowej S.A. i GfK Polonia Sp. z o.o. Innym źródłem były publicznie dostępne zbiory i rejestry danych np. Rejestr Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, dane Małopolskiego Kuratorium Oświaty czy Open Street Map. Pozyskane dane analizowano w obrębie całego miasta, odnosząc je jako obliczone mierniki, a następnie wskaźniki w wydzielonych jednostkach urbanistycznych, do wartości średniej obliczonej dla miasta. Opracowane na podstawie danych wskaźniki odniesione zostały do 141 jednostek urbanistycznych, tak by możliwe było precyzyjne wskazanie obszarów o największym nasileniu zjawisk. W zastosowanym modelu analizy wskaźnikowej zjawisk kryzysowych wykorzystano 46 mierników i 38 wskaźników w poszczególnych sferach rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzonych analiz ilościowych wskazano obszar zdegradowany (29 jednostek urbanistycznych), który objął powierzchnię 19,95 km² (6,1% powierzchni Krakowa) i był zamieszkały przez 211 835 osób zameldowanych na pobyt stały (29,9% mieszkańców Krakowa)⁸. Obszar zdegradowany składa się trzech grup jednostek o spójnej charakterystyce funkcjonalno-przestrzennej:

- podobszar zdegradowany śródmiejski,
- podobszar zdegradowany „starej” Nowej Huty,
- grupa podobszarów zdegradowanych osiedli w zabudowie blokowej.

W kolejnym kroku, w efekcie analizy wielokryterialnej, w oparciu o zestawione wskaźniki ustalono stopień natężenia kryzysu na obszarze zdegradowanym i wskazano jednostki, które w myśl ustawy o rewitalizacji stanowią obszar rewitalizacji, spełniając łącznie trzy warunki:

- szczególną koncentrację negatywnych zjawisk,
- istotność obszaru dla rozwoju lokalnego,
- powierzchnia obszaru (łącznie powierzchnia podobszarów) nie może przekraczać 20% powierzchni, a ludność – 30% liczby mieszkańców gminy.

Łączna powierzchnia wyznaczonego obszaru rewitalizacji wyniosła 5,94 km² (594,0 ha), tj. 1,8% powierzchni Krakowa, zamieszkiwało go 58 288 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, to jest 8,2% mieszkańców Krakowa⁹. Tym samym wyznaczony obszar rewitalizacji spełniał przesłanki określone w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Obejmuje on trzy podobszary:

- podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom,
- podobszar rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła,
- podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta.

Projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

⁷ GIS: Geographic Information System – System Informacji Przestrzennej

⁸ Według stanu na 1 stycznia 2021 roku.

⁹ Według stanu na 1 stycznia 2021 roku.

w Mieście Krakowie został poddany konsultacjom społecznym, o których mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o rewitalizacji.

Celem konsultacji społecznych było pozyskanie uwag i opinii od interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu ustawy o rewitalizacji, w zakresie projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz granic obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie.

Proces konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, który rozpoczął się 16 maja i trwał do 24 czerwca 2022 r., poprzedziły działania informujące o przedmiocie, formach i harmonogramie konsultacji.

9 maja 2022 r. opublikowano „Obwieszczenie Prezydenta Miasta Krakowa o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie”.

Konsultacje społeczne zaprojektowano zgodnie z zasadą dostępności. Uwzględniono potrzeby komunikacyjne różnych grup mieszkańców przeciwdziałając potencjalnemu wykluczeniu określonych grup. Konsultacje odbyły się w terminie od 16 maja do 24 czerwca 2022 r. Formy konsultacji obejmowały: pisemne zgłaszanie uwag, elektroniczne zgłaszanie uwag, ustne zgłaszanie uwag, telefoniczne dyżury eksperckie, 4 otwarte spotkania z mieszkańcami.

W procesie konsultacji społecznych wpłynęło łącznie 17 uwag, w tym 13 uwag złożonych przez osoby indywidualne, oraz 4 uwagi zgłoszone przez instytucje i grupy nieformalne. Wszystkie formalnie zgłoszone uwagi zostały zaopiniowane. Żadna z uwag nie została uwzględniona.

W dniu 12 października 2022 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę nr XCVII/2644/22 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie.

Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 20 października 2022 r. poz. 6865.

2.2. Synteza szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji

Podobszary rewitalizacji Miasta Krakowa charakteryzuje szereg zróżnicowanych problemów w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zagadnienia te zostały szczegółowo opisane w załączniku nr 1 do GPRMK pt. „Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji”. Poniższy tekst stanowi syntezę najważniejszych informacji na temat poszczególnych podobszarów.

2.2.1. Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta

Sfera społeczna

Podobszar „starej” Nowej Huty znajduje się w kryzysie demograficznym. Świadczy o tym kilka czynników, z czego na plan pierwszy wysuwa się problem starzenia się społeczeństwa i spadku liczby dzieci. Ponadto do problemów sfery społecznej zidentyfikowanych na podobszarze należy bezrobocie i ubóstwo – wysoki odsetek mieszkańców korzysta z pomocy społecznej i ma kłopoty ze spłatą kredytów/pożyczek. „Stara” Nowa Huta jest terenem bezpieczniejszym niż inne podobszary, ale wypada gorzej w porównaniu do reszty Krakowa. Niezadowolające wyniki uczniów szkół w zakresie egzaminów i problemy wychowawcze są również widocznym problemem. Za pozytywne należy natomiast uznać dość wysoki stopień aktywności społecznej części mieszkańców, działalność organizacji pozarządowych, a także bogatą ofertę kulturalną. Aktywność obywatelska mieszkańców ogranicza się do terenu Nowej Huty, mniej są oni

zainteresowani sprawami całego miasta, o czym świadczy frekwencja w wyborach samorządowych.

W latach 2010-2021 o niemal 16% spadła liczba dzieci objętych obowiązkiem szkolnym na podobszarze w przeciwieństwie do ogólnego wzrostu tej liczby o prawie 15% w Krakowie. Pomimo niewielkiego wzrostu (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) liczby dzieci objętych obowiązkiem szkolnym, spadek liczby dzieci w wieku 0-3 lat sugeruje, że w przyszłości można oczekiwać mniejszej liczby uczniów w nowohuckich szkołach.

W latach 2010-2021 „stara” Nowa Huta doświadczyła znacznego procesu starzenia się społeczeństwa, o czym świadczy ponad 31% udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (2021 r.). W tym okresie udział ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się o ponad 7 pp.¹⁰, głównie z powodu przejścia znacznej grupy osób z wieku produkcyjnego do wieku poprodukcyjnego. Jednocześnie nieznacznie wzrósł udział osób w wieku przedprodukcyjnym.

W latach 2010-2021 liczba mieszkańców w wieku 60 lat i więcej na podobszarze „stara” Nowa Huta wzrosła z 13 368 do 14 121 osób, co skutkowało także wzrostem wskaźnika liczby osób starszych na 1000 mieszkańców. W porównaniu do średniej dla miasta podobszar charakteryzuje się szybszym procesem starzenia się społeczeństwa, co widoczne jest m.in. w rosnącej liczbie gospodarstw jednoosobowych, szczególnie wśród seniorów. Niesie to ze sobą wyzwania związane z potrzebą wsparcia w codziennym życiu i problemem samotności.

W 2019 r. odsetek bezrobotnych w wieku produkcyjnym na podobszarze wynosił 3,4%, przekraczając średnią dla miasta o jeden punkt procentowy. W 2021 r. ten wskaźnik wzrósł do 5,6%, przewyższając średnią dla Krakowa o 2 pp. Wyższy poziom bezrobocia na podobszarze stanowi istotny problem – mieszkańcy będący w wieku produkcyjnym podatni są na kryzysy, mają też trudności z powrotem na rynek pracy.

W latach 2020 i 2021 w „starej” Nowej Hucie przeważali bezrobotni o wykształceniu zasadniczym zawodowym, co odróżnia ten podobszar od innych, gdzie bezrobotni częściej mieli wykształcenie wyższe. Mimo niewielkiego wzrostu średniej wieku bezrobotnych do około 42 lat, utrzymuje się ona na poziomie zbliżonym do całego Krakowa. Jednak liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2021 r. (33 osoby) przewyższa średnią dla miasta, co wskazuje na trudności z zatrudnieniem w dłuższym horyzoncie czasu. Poziom wykształcenia, zobrazowany odsetkiem bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, jest mniejszym problemem, choć w skali miasta wciąż istotnym. Podobszar cechuje się również zbliżonym, ale wyższym od średniej dla Krakowa odsetkiem osób niepełnosprawnych wśród bezrobotnych, choć w 2021 r. odsetek ten spadł, w porównaniu z 2019 rokiem, odpowiednio do 9% dla podobszaru i 7% dla miasta.

Na koniec 2020 r. około 2 994 mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta korzystało ze świadczeń pomocy społecznej, co stanowiło 7,25% ogólnej populacji podobszaru (w porównaniu do średniej dla Krakowa wynoszącej 3,9%). W kolejnym roku liczba osób pobierających świadczenia zmniejszyła się do 2 826 (7,04% mieszkańców), a liczba zgłaszających się do MOPS spadła z 2 870 osób (w 2020 r.) do 2 566 (6,39% ludności podobszaru), utrzymując się powyżej średniej dla Krakowa (równej 3,21%).

W 2021 r. liczba mieszkańców podobszaru korzystających z pomocy społecznej nieznacznie spadła w stosunku do 2020 r. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło rodzin jednoosobowych oraz trzy- i czteroosobowych. Pomimo minimalnego spadku liczby korzystających ze świadczeń w kolejnym roku poziom wsparcia społecznego nadal znacząco przewyższa średnią dla Krakowa.

¹⁰ pp – punkty procentowe

W tym samym okresie odsetek mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta z opóźnieniem w spłacie kredytów i/lub pożyczek także przekraczał średnią dla Krakowa, wynosząc odpowiednio 10,22% (w 2020 r.) i 9,82% (w 2021 r.) ogólnej liczby wszystkich osób, którym udzielono kredytów i pożyczek. Około 5,5% (w 2021 r.) i 5,8% (w 2020 r.) pełnoletnich mieszkańców podobszaru posiada zobowiązanie bankowe lub pozabankowe obciążone znacznym opóźnieniem w spłacie.

Głównym powodem ubiegania się o wsparcie MOPS w badanym okresie była długotrwała lub ciężka choroba, stanowiące odpowiednio 55,9% w 2020 r. i 57,1% w 2021 r. wśród powodów ubiegania się o takie wsparcie. Niepełnosprawność (34,8% i 33,3%), bezrobocie (27,1% i 31,3%) oraz ubóstwo (25,8% i 24,2%) także były często wskazywanymi przyczynami korzystania z pomocy. Analiza wykazała znaczący wzrost udziału rodzin potrzebujących wsparcia z powodu bezrobocia (o 15,6% rok do roku) oraz spadek udziału rodzin zmagających się z ubóstwem (o 6,1% rok do roku). Dzielnice XVIII, gdzie znajduje się podobszar, zamieszkiwały 344 osoby objęte w 2020 r. procedurą niebieskiej karty, z czego szacuje się, że 245 to mieszkańcy podobszaru. W latach 2020-2021 udział alkoholizmu jako rozpoznanej przyczyny wsparcia rodzin na podobszarze „stara” Nowa Huta utrzymywał się na niemal stałym poziomie, wynosząc odpowiednio 3,9% i 4%.

Według danych Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z końca 2021 r. 10,01% mieszkańców podobszaru to osoby z niepełnosprawnościami, z czego ponad połowa to osoby niepełnosprawne ruchowo. Podobszar był wówczas zamieszkiwany przez 4 021 osób z niepełnosprawnościami, co stanowiło 6,6% liczby osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych w Krakowie.

Zagrożenie bezpieczeństwa na podobszarze „stara” Nowa Huta jest mniejsze niż w skali całego obszaru rewitalizacji. Wartość wskaźników dotyczących przestępstw i wykroczeń na podobszarze jest jednak wyższa w porównaniu do całego Krakowa.

W latach 2020-2022 udział liczby przestępstw w przestrzeni publicznej na omawianym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby przestępstw w mieście wynosił od 3,9% do 4,6%, przy czym powierzchnia „starej” Nowej Huty stanowi jedynie 0,98% całej powierzchni Krakowa. Przestępstwa w przestrzeni publicznej na podobszarze występują więc średnio cztery razy częściej niż średnio w mieście.

W latach 2020-2022 przestępstwa poza miejscami publicznymi na podobszarze występowały również cztery razy częściej niż średnio w mieście, notując wzrost z 4,0% do 4,6% w badanym okresie. Natomiast udział wykroczeń (łącznie z komunikacyjnymi) w liczbie zgłoszeń na podobszarze w porównaniu do całego Krakowa zmniejszył się z 3,2% do 2,7% w 2022 r.

Średnie wyniki z egzaminów ósmoklasisty w szkołach „starej” Nowej Huty za lata 2019-2022 są znacznie niższe niż średnie wyniki dla całego miasta, zwłaszcza w przypadku egzaminów z matematyki i języka angielskiego (odpowiednio 52% i 65% w porównaniu do 64% i 78% średniej w Krakowie). Pomimo stałej tendencji wzrostowej, obserwowana poprawa nie niweluje istniejącej różnicy w porównaniu do średnich wyników w Krakowie. Najlepsze wyniki egzaminów osiągnęły dzieci uczęszczające do Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Wincentego Pallottiego, która jednocześnie zajmuje 51 miejsce wśród placówek oświatowych w rankingu krakowskich szkół podstawowych. Pięć szkół z podobszaru plasuje się dopiero w drugiej setce rankingu, co wskazuje na niski poziom wyników egzaminów i olimpiad przedmiotowych w tych placówkach.

Zauważalne są problemy wśród uczniów klas siódmych i ósmych wynikające z nadmiernego korzystania z mediów społecznościowych (ciągłe porównywanie się, naśladownictwo, zaniżona samoocena, okaleczenia, niezdrowe diety, głodzenie się, agresja i gniew).

Na podobszarze „stara” Nowa Huta, który obejmuje cztery filie Biblioteki Kraków, aktywni czytelnicy tych filii stanowią 8,6% wszystkich czytelników w latach 2019-2022. W tym okresie zaobserwowano ogólny spadek wskaźników związanych z bibliotekami, takich jak odwiedziny, liczba użytkowników, czytelnicy aktywni, wypożyczenia i udostępnienia. Pomimo wzrostu udziału aktywnych czytelników w ogólnej liczbie mieszkańców podobszaru z 8,6% w 2020 r. do 10,3% w 2022 r. czytelnictwo na tle miasta wypada tutaj gorzej, choć lepiej niż na innych podobszarach.

Na podobszarze „stara” Nowa Huta trzy Punkty Aktywności Lokalnej (PAL) pełnią istotną rolę społeczną, zwłaszcza PAL skierowany do rodzin zastępczych na Osiedlu Na Skarpie. Dodatkowo, pięć Klubów Rodzica i cztery Centra Aktywności Seniora odnotowują w ostatnich latach wzrost zainteresowania i uczestnictwa, co wskazuje na aktywność społeczności lokalnej w różnych grupach wiekowych.

Dwa teatry (Łażnia Nowa i Ludowy) oraz kino studyjne Sfinks pełnią funkcję miejsc kulturalnych, oferując różnorodne działania społeczne, artystyczne i edukacyjne. Dwa muzea (Muzeum Nowej Huty (MHMK) i Podziemna Nowa Huta) skupiają się na edukacji i badaniach, oferując lekcje muzealne i warsztaty artystyczno-historyczne. Na podobszarze działają dwa ośrodki kultury (Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida i Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta) oraz liczne kluby organizujące zajęcia i wydarzenia kulturalne dla różnych grup wiekowych. W bliskiej odległości od granic podobszaru znajduje się także Nowohuckie Centrum Kultury (NCK).

Ponadto zidentyfikowano 45 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na podobszarze, które działają na rzecz społeczności Nowej Huty, angażując się w aktywizację, integrację społeczną i różnorodne inicjatywy. Na podobszarze znajduje się 21 klubów sportowych, zrzeszających młodzież i uczniów, propagujących aktywność fizyczną i wychowanie przez sport. Działają tu też siedem podmiotów ekonomii społecznej, w tym trzy przedsiębiorstwa społeczne, skupiając się na różnorodnych dziedzinach takich, jak: rękodzieło, handel, usługi socjalne i gastronomia.

Mimo pozytywnych symptomów aktywności społeczno-kulturalnej mieszkańcy mają jednak obawy dotyczące nadmiernego ekspozowania okresu PRL w definiowaniu tożsamości podobszaru oraz braku pomysłu na rozwój turystyki i samej dzielnicy, obawiają się też zagrożeń związanych z potencjalną turystyfikacją.

Aktywność obywatelska na podobszarze „stara” Nowa Huta jest większa niż na pozostałych podobszarach rewitalizacji. Podobszar rewitalizacji charakteryzuje się wysoką frekwencją w wyborach do rad dzielnic w stosunku do obszaru całego miasta. Jednak równocześnie podobszar charakteryzuje się najniższą frekwencją w wyborach samorządowych w porównaniu do innych podobszarów. Mieszkańcy aktywnie biorą udział w kolejnych edycjach budżetu obywatelskiego, zgłaszając projekty, jednocześnie niski jest ich udział w głosowaniu elektronicznym, co może wskazywać na zjawisko wykluczenia cyfrowego.

Frekwencja w głosowaniu elektronicznym do budżetu obywatelskiego w „starej” Nowej Hucie systematycznie maleje, z 1 562 głosów w 2019 r. do 887 w 2022 r. Tendencja spadkowa dotyczy także frekwencji w głosowaniu elektronicznym, która zmniejszyła się z 3,7% w 2019 r. do 2,3% w 2022 r., będąc najniższą na całym obszarze rewitalizacji (średnia dla Krakowa wyniosła odpowiednio 5,2% i 3,7%).

Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych na podobszarze była najniższa w porównaniu z innymi podobszarami rewitalizacji, wynosząc 51,91% w 2018 r., a także zdecydowanie niższa niż średnia dla całego miasta, która wyniosła 56,84%. Średnia frekwencja w wyborach do rad dzielnic w 2018 r. wyniosła 13,19%, co było wyższe niż średnia w Krakowie (12%).

W centralnej części „starej” Nowej Huty jednostki funkcjonalne charakteryzują się niską frekwencją w wyborach do rad dzielnic, podczas gdy zachodnia i wschodnia część wykazuje wyższą zaangażowanie obywatelskie, osiągając nawet 24% w niektórych jednostkach. Przedstawione dane zdają się świadczyć o tym, że mieszkańcy chętniej włączają się w sprawy dotyczące ich miejsca zamieszkania i okolicy niż w sprawy ogólnomiejskie.

Sfera gospodarcza

Podobszar wykazuje też stan kryzysowy w przypadku sfery gospodarczej. Liczba firm zarejestrowanych w CEIDG w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest tu najniższa w porównaniu do innych podobszarów, oscylując w latach 2020-2022 między 31 a 36, podczas gdy średnia dla podobszarów rewitalizacji i miasta wynosiła odpowiednio od 51 do 65. Niższy wskaźnik przedsiębiorczości może wynikać głównie z lokalnego charakteru działalności, braku osób z innych części miasta czy turystów. W latach 2020-2022 w „starej” Nowej Hucie odnotowano wzrost liczby nowo zakładanych działalności (z 4 do 12 na 100 aktywnych firm). Jednocześnie wartość wskaźnika dotyczącego zawieszania działalności również wzrosła, z 4 do 7, przy nieznacznie wyższej średniej niż dla całego obszaru rewitalizacji w 2021 i 2022 r.

W 2022 r. na podobszarze działało 455 przedsiębiorców z aktywnymi zobowiązaniami kredytowymi, a opóźnienia w spłacie zobowiązań dłuższe niż 90 dni występowały częściej niż średnio w Krakowie, osiągając 14,5% firm w porównaniu do 12% dla miasta. Warto zauważyć, że problem z opóźnieniami w spłacie dotyczył głównie spółek, których udział z opóźnieniem przekraczał 20%, podczas gdy mikroprzedsiębiorstwa osiągnęły poziom 14,1%.

W „starej” Nowej Hucie ponad połowę (50,7%) placówek usług komercyjnych stanowią punkty usługowe i sklepy detaliczne (36,5%), brakuje natomiast placówek gastronomicznych, które stanowią jedynie 12,7% ogólnej liczby placówek. Niski udział gastronomii może być związany z ograniczoną liczbą klientów z zewnątrz, którzy wolą placówki w centrum miasta. Rozkład przestrzenny usług rynkowych jest równomiernie rozproszony. Zazwyczaj ich lokalizacja związana jest z układem komunikacyjnym, lecz nie tworzą one zwartych ciągów funkcjonalnych.

Według danych z końca 2021 r. w granicach podobszaru funkcjonowało 54 przedsiębiorców z zezwoleniem na detaliczną sprzedaż alkoholu. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców podobszaru, na jednego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na alkohol przypadało 744 stałych mieszkańców (w tym 641 osób pełnoletnich). „Stara” Nowa Huta pozytywnie wyróżniała się pod tym względem, średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosiła 365, a dla Krakowa 451.

W latach 2020-2022 liczba przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowo-turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania była na podobszarze niewielka, około 10 podmiotów, a na koniec 2022 r. wyniosła 12 podmiotów. Wartość wskaźnika odnoszącego się do stosunku liczby mieszkańców do jednego przedsiębiorcy z branży noclegowej była niska – niemal 3 300 mieszkańców na jednego przedsiębiorcę na koniec 2022 r. – co może sugerować, że turyści preferują noclegi bliżej centrum miasta.

W 2020 r. wskaźnik ogólnej siły nabywczej na jednego mieszkańca podobszaru wyniósł ponad 39 tys. zł/rok, co stanowiło około 96% średniej dla Krakowa. W 2022 r., mimo wzrostu siły nabywczej na mieszkańca podobszaru do niemal 54 tys. zł/rok wartość ta stanowiła niespełna 92% średniej dla miasta. To sugeruje, że siła nabywcza mieszkańców podobszaru rośnie wolniej niż przeciętnego mieszkańca Krakowa, co może być związane z wyższym poziomem bezrobocia, większą liczbą osób korzystających z pomocy społecznej i osób w gospodarstwie domowym. Z danych dotyczących wartości ogólnej siły nabywczej na jedno gospodarstwo domowe wynika, że w 2020 r. wskaźnik ten wynosił niemal 94 tys. zł/rok, co stanowiło ponad

97% średniej wartości dla Krakowa. W 2022 r. wartość ta wzrosła do ponad 142 tys. zł/rok, co przełożyło się na ponad 103% średniej wartości tego wskaźnika dla Krakowa.

Sfera środowiskowa

Najważniejsze przebadane zagadnienia problemowe sfery środowiskowej dotyczyły stężeń zanieczyszczeń powietrza, hałasu, zjawiska miejskiej wyspy ciepła, oraz uszczelnienia terenów, wpływającego na zagrożenie powodzią i podtopieniami.

Odczyty z lat 2018-2021 ze stacji Państwowego Monitoringu Środowiska usytuowanej na ul. Bulwarowej (przy granicy podobszaru) potwierdzają wysokie wartości pyłu zawieszonego PM10 w okresie grzewczym, choć z widoczną tendencją spadkową.

W granicach podobszaru, według danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, 520 spośród 547 budynków mieszkalnych ogrzewanych jest za pośrednictwem sieci MPEC (95%), 23 z wykorzystaniem gazu, natomiast jedynie dla czterech budynków nie ustalono źródła ogrzewania. Według danych Wydziału Jakości Powietrza UMK na koniec 2022 r. nie odnotowano na podobszarze żadnych palenisk na paliwa stałe.

Największe przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, występują na terenach sąsiadujących z al. Jana Pawła II i ulicami: Solidarności, gen. Andersa, Kocmyrzowską, Bieńczyką oraz Klasztorną. W sąsiedztwie pozostałych ulic przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku są znacznie mniejsze lub wcale nie występują. Hałas szynowy skupiony jest wzdłuż linii tramwajowych i ma niewielki wpływ na klimat akustyczny podobszaru. Według danych z mapy akustycznej Krakowa, aż na 58,1% terenu „starej” Nowej Huty odczuwalny jest hałas drogowy o wartości ponad 55 dB (L_{dwn}). W przypadku 17,3% terenów wartości te przekraczają 70 dB (L_{dwn}). Oznacza to, że klimat akustyczny na dużej części podobszaru należy ocenić jako przeciętny.

Miejska wyspa ciepła występuje na całym podobszarze „stara” Nowa Huta, jednak ma znacznie mniejszą intensywność niż na pozostałych podobszarach o bardziej uszczelnionej strukturze zagospodarowania terenu. Niewielki południowo-zachodni fragment został sklasyfikowany jako obszar o umiarkowanej intensywności natężenia MWC (średnio 1-1,5°C, max 5-6°C), na reszcie podobszaru odnotowuje się dużą intensywność MWC (średnio 1-2°C, max 6-10°C). Zjawisko miejskiej wyspy ciepła wynika z dużej gęstości zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy kształtuje się na poziomie 0,6-1,0), ale i z wysokiego stopnia uszczelnienia terenu między budynkami. Wskaźnik uszczelnienia terenów mieści się w przedziale 61-80%. Zagospodarowanie podobszaru ze znacznym udziałem terenów uszczelnionych i niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie sprzyja retencji wodnej, co z kolei sprzyja występowaniu powodzi nagłych, typu *flash flood*¹¹.

Analiza aktualnych map zagrożenia powodziowego (na 2022 rok) wskazuje, że podobszar w minimalnym stopniu obejmuje obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Prawdopodobne jest wystąpienie zagrożenia wodami rzeki Dłubni. Strefa zalewu kwalifikowana jest jako obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (woda „pięćsetletnia”). Prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić do 1 metra, a strefa obejmuje najniższej położone odcinki ulicy Bulwarowej, Al. Solidarności i Orkana.

Według map zagrożenia powodziowego podobszar położony jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią i obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (dla scenariusza przepływu o prawdopodobieństwie 1% – woda „stuletnia”). Ponadto, na niewielkiej części podobszaru, w rejonie ulicy Odmętowej i Klasztornej, może wystąpić zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia budowli

¹¹ *Flash flood* – powódź błyskawiczna, będąca konsekwencją coraz częstszych deszczy nawałnych.

piętrzących (obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w przypadku awarii Zbiornika Goczałkowice (Q 0,05%) oraz Zbiornika Tresna (Q 0,02%)). Prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić 1-2 m, w zależności od rzędnej terenu.

Publiczne tereny zieleni zajmują ponad 34% powierzchni podobszaru. Największy udział mają przestrzenie zielone przy obiektach użyteczności publicznej takich, jak: szkoły, przedszkola, zieleni śródosiedlowa, parki i skwery oraz zieleni przyuliczna.

Na podobszarze zlokalizowanych jest 9 pomników przyrody¹². W bezpośrednim sąsiedztwie „starej” Nowej Huty znajduje się obszar sieci Natura 2000 – Łąki Nowohuckie PLH120069, objęty również ochroną jako użytek ekologiczny.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

„Stara” Nowa Huta należy do klasycznych przykładów urbanistyki socrealistycznej w Polsce, jest to zarazem pierwsze w powojennej Polsce miasto wzniesione w całości od podstaw. Budowę osiedli mieszkaniowych rozpoczęto tu w marcu 1949 r. W 1951 r. Nową Hutę włączono w administracyjne granice Krakowa. Obszar Nowej Huty jest zawarty w figurze trójkąta równoramiennej, wyznaczonej al. Jana Pawła II oraz ulicami Bulwarową i Kocmyrzowską. Ośrodkiem kompozycji jest pięcioboczny Plac Centralny o reprezentacyjnym charakterze, z którego promieniście wybiega pięć arterii komunikacyjnych – alei wytyczających ramy dla zabudowy blokowej.

Charakterystyczny, szczególnie na tle miasta, jest układ zieleni stworzony w przeważającej części jako wynik kompleksowego założenia korespondującego z pierwotnym układem urbanistycznym, jakkolwiek znaczna część obszarów zielonych powstała przypadkowo, m.in. poprzez zaniechanie realizacji obiektów architektonicznych lub przypadkowe i spontaniczne działania podejmowane przez mieszkańców i lokalne zarządy. Składa się nań system zieleni towarzyszącej komunikacji, głównym i podrzędnym arteriom, jak i zieleni reprezentacyjnej, która stanowi ozdobną kompozycję alei Róż, faktyczne „Planty Nowohuckie” utworzone z ulic: Ludźmierskiej, Żeromskiego i Struga oraz zieleni wewnątrzsiedlową zarówno towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej, jak i szkołom, przedszkolom, terenom sportowym i placom zabaw. Kształtowanie zieleni było świadomym działaniem opartym na koncepcji zieleni izolacyjnej i zieleni parkowej. Spośród terenów zieleni publicznej wyróżniają się zespoły zieleni parkowej: Park Wiśniowy Sad, Park Ratuszowy, Park Szwedzki, Park Zalew Nowohucki i założenie parkowe przy Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego.

Na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 30 grudnia 2004 r. układ urbanistyczny dzielnicy Nowa Huta w Krakowie jako reprezentatywny przykład urbanistyki socrealizmu w Polsce został wpisany do rejestru zabytków Miasta Krakowa. Przedmiotem ochrony jest układ urbanistyczny, czyli rozplanowanie ulic, placów, zieleńców, usytuowanie, bryły i gabaryty budowli, wystrój wnętrza architektoniczno-krajobrazowych, zieleni komponowana. Natomiast 20 listopada 2019 r. Rada Miasta Krakowa podjęła Uchwałę nr XXIX/757/2019 w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy „Nowa Huta”. Uchwałę podjęto dla ochrony krajobrazu kulturowego, zabytków i historycznego układu urbanistycznego Nowej Huty, w trosce o należyty wizerunek miasta, w celu zachowania oraz kształtowania krajobrazu kulturowego i historycznego charakteru przestrzeni publicznej na tym obszarze.

Założona pierwotnie samowystarczalność funkcjonalna, wobec przemian społeczno-gospodarczych ostatnich trzydziestu lat spowodowała, że Nowa Huta pozostawała niejako „na uboczu” przemian w mieście. Niedostateczny poziom funkcji ponadlokalnych, w tym w szczególności komercyjnych, sprawił, że w miarę upływu czasu następował proces

¹² Według stanu na koniec listopada 2023 roku.

funkcjonalnej „deintensyfikacji” poprzez powolną atrofię cech „centralności”, właściwej dla obszarów śródmiejskich.

Źródłami tego procesu są:

- niedostatek istotnych funkcji reprezentacyjnych (publicznych, handlowo-usługowych) na obszarze centralnym,
- brak funkcji umożliwiających integrację lokalnej społeczności, degradacja przestrzeni publicznych, pozbawienie obszaru charakteru przestrzeni centralnej (tranzytowy charakter pl. Centralnego jako węzła komunikacyjnego),
- brak oferty funkcjonalnej dla użytkowników z zewnątrz – gości, turystów – jako źródła popytu,
- umiejscowienie w centrum funkcji o niskim standardzie funkcjonalnym i estetycznym,
- ogólne zaniedbanie przestrzeni, zanik istotnych symbolicznie i użytkowo miejsc,
- dylemat funkcjonalny: obszar mieszkaniowy czy śródmiejskie subcentrum.

W rezultacie „stara” Nowa Huta pozostaje obszarem o charakterze osiedla mieszkaniowego pomimo potencjału „miejskości”.

Do najważniejszych przestrzeni publicznych należą:

- aleje: Jana Pawła II, gen. Władysława Andersa, Róż, Solidarności,
- place: Centralny im. Ronalda Reagana, aleja Róż (część),
- parki: Park Ratuszowy, Park Szwedzki, Park Wiśniowy Sad.

Podobszar jest dobrze powiązany za pomocą komunikacji publicznej i sieci drogowej z pozostałymi rejonami miasta. Problemem jest natomiast odległość od centrum miasta, a co za tymi idzie wydłużony czas dojazdu. Regularna struktura przestrzenna i otwarty plan większości osiedli zapewnia dobrą dostępność przestrzeni publicznych.

O stopniu wykorzystania przestrzeni publicznych decyduje położenie Nowej Huty z dala od obszaru śródmiejskiego Krakowa, co w połączeniu z niedostateczną ofertą funkcjonalną przestrzeni publicznych ogranicza możliwości konkurowania z pozostałymi podobszarami. Użytkowanie ma charakter ekstensywny i lokalny, co z jednej strony jest doceniane przez mieszkańców, z drugiej zaś krytykowane jako niedostatek „miejskości”, rozumianej jako koncentracja funkcji i aktywności jej użytkowników, ich interakcji i wzajemnych kontaktów.

Główne przestrzenie publiczne Nowej Huty to wnętrza uliczne, służące głównie celom komunikacyjnym, niedostatecznie przystosowane do potrzeb pieszych, jak również place i parki o zdecydowanie wyższym standardzie i komforcie użytkowania. W przeciwieństwie do pozostałych podobszarów, na szczególną uwagę zasługują tu półpubliczne, pełne zieleni, przestrzenie międzyblokowe. Wątpliwości budzi natomiast stan techniczny i wyposażenie zagospodarowania terenu. Istotnym problemem jest także zawłaszczenie przestrzeni wewnątrzblokowej przez parkujące samochody, stanowiące powszechny problem współczesnych osiedli mieszkaniowych.

Na podobszarze zameldowanych jest 2 645 uczniów – dzieci w wieku 7-14 lat. W „starej” Nowej Hucie zlokalizowanych jest osiem szkół publicznych, w których uczy się 3071 uczniów. Liczba miejsc w szkołach jest zatem większa niż zapotrzebowanie podobszaru. Spośród wszystkich uczniów 1964 (64,02%) zameldowanych jest na podobszarze, 979 (31,91%) – w Krakowie, natomiast 125 (4,07%) pochodzi spoza Krakowa. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszkiej, sieć szkół na podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojazdu do szkoły. Liczba zameldowanych dzieci w wieku 3-6 lat wynosi 1 400. W „starej” Nowej Hucie zlokalizowanych jest 16 przedszkoli publicznych, do których uczęszcza 1 692 dzieci. Sieć przedszkoli na podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% dzieci mieszka

w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do przedszkola. Podobszar zamieszkuje 602 dzieci w wieku 0-2 lat. W „starej” Nowej Hucie zlokalizowane są trzy żłobki (publiczne), liczące 292 miejsc. Łączna liczba miejsc w tych żłobkach jest mniejsza niż zapotrzebowanie (liczba dzieci 0-2 lat). Sieć żłobków na podobszarze zapewnia dość dobrą dostępność pieszą – 69% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do żłobka.

Na podobszarze zlokalizowanych jest 20 aptek, a w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się jeszcze jedna apteka. Tym samym średnio jedna apteka obsługuje 2 008 mieszkańców. Sieć aptek na podobszarze zapewnia dobrą dostępność pieszą – wszyscy mieszkają w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do apteki. W granicach podobszaru znajduje się dziewięć placówek POZ, tym samym średnio jedna placówka POZ obsługuje 4 462 mieszkańców. Sieć placówek POZ na podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 98% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do placówki POZ.

Na terenie „starej” Nowej Huty działają 4 biblioteki publiczne i 6 ośrodków kultury. Sieć placówek kultury na podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 96% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do placówki, o długości dojścia w przedziale 16-1230 m.

Na podobszarze zlokalizowanych jest 25 przystanków komunikacji publicznej. Sieć przystanków na podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do przystanku.

Zdaniem mieszkańców „starej” Nowej Huty brakuje tu bezpłatnej oferty spędzania czasu wolnego, adresowanej do nowohuckiej młodzieży (zwłaszcza tej gorzej sytuowanej). W przeszłości tego typu usługi były dużo bardziej powszechne. W większości przypadków nowohuckie szkoły zamykają boiska dla mieszkańców (po godzinach swojego funkcjonowania), co powoduje, że dzieci i młodzież mają utrudniony dostęp do infrastruktury rekreacyjnej. W trakcie badań jakościowych mieszkańcy zwrócili uwagę na zły stan infrastruktury komunikacyjnej (chodniki i drogi), który utrudnia funkcjonowanie mieszkańcom (zwłaszcza seniorom, rodzinom z dziećmi). Niektórzy mieszkańcy czują się w Nowej Hucie jakby mieszkali w skansenie („ważniejsze eksponaty od ludzi, którzy wciąż w nich mieszkają”). Mieszkańcy zwracali uwagę na niekorzystny układ linii autobusowych utrudniający seniorom poruszanie się po dzielnicy.

Sfera techniczna

Podobszar wykazuje także pewne dysfunkcje odnośnie do sfery technicznej. W „starej” Nowej Hucie dominują bowiem budynki starsze niż 50 lat, które stanowią 65% (867 z 1 336) ogółu zabudowy. Jeszcze bardziej niekorzystnie prezentuje się sytuacja w odniesieniu do budynków o funkcji mieszkalnej starszych niż 50 lat, których udział wśród wszystkich budynków mieszkalnych wynosi 91% (480 z 525). Jednocześnie odsetek budynków odnotowanych zarówno w rejestrze, jak i ewidencji zabytków stanowi ponad 43% ogólnej liczby budynków. Wśród budynków mieszkalnych z udziałem Gminy Miejskiej Kraków zarządzanych przez Zarząd Budynków Komunalnych, większość (74%) jest w dobrym i średnim stanie technicznym, natomiast w żadnym z nich nie oceniono stanu technicznego jako złego. Wyróżniają się wśród nich budynki mieszkalne, których stan techniczny określono jako dobry.

W „starej” Nowej Hucie przeważają budynki mieszkalne zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, które stanowią 90% wszystkich obiektów. Należy przy tym zauważyć, że ta forma władania dotyczy w większości przypadków budynków bez terenu okalającego. Drugie miejsce (7%) zajmuje własność spółdzielcza, a pozostałe formy władania wyrażają się w formach niemal ułamkowych. Odsetek lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego gminy stanowi 21% ogólnej ich liczby w Krakowie, natomiast w budynkach ZBK zlokalizowane ich jest

zaledwie 5% (163 lokale). Stan techniczny mieszkań we wszystkich lokalach jest oceniany jako dobry lub średni.

Podobszar „stara” Nowa Huta posiada jedną z najlepiej rozwiniętych sieci ciepłowniczych, ponieważ ponad 96% budynków mieszkalnych ma dostęp do ciepła sieciowego, z czego 31% zarówno do celów grzewczych, jak i ciepłej wody użytkowej. Wynika to przede wszystkim z historii dzielnicy, zaprojektowanej i zrealizowanej od podstaw. Tym samym, 99% mieszkańców podobszaru mieszka w budynkach zasilanych ciepłem miejskim.

W „starej” Nowej Hucie coraz mocniej wybrzmiewa problem „więźniów czwartego piętra”. Ten syndrom dotyka wszystkich osób o szczególnych potrzebach – od osób z niepełnosprawnościami przez rodziny z małymi dziećmi po największą grupę – seniorów. W budynkach o czterech lub pięciu kondygnacjach, wzniesionych przed 1990 rokiem, osoby starsze stanowią niekiedy ponad połowę mieszkańców. Nieco ponad 82% budynków mieszkalnych wielorodzinnych na podobszarze nie jest wyposażona w windy. W rezultacie blisko 70% mieszkańców – seniorów w wieku powyżej 60 lat, stanowiących jedną czwartą (25%) ogółu mieszkańców, jest zmuszona do korzystania ze schodów.

2.2.2. Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom

Sfera społeczna

Podobszar Kazimierz-Stradom znajduje się w dużym kryzysie demograficznym, związanym ze spadkiem liczby mieszkańców, szczególnie najmłodszych, i starzeniem się społeczeństwa. Bezrobocie nie należy do najistotniejszych problemów podobszaru, jednak posiada pewne specyficzne cechy strukturalne. Do głównych powodów korzystania z pomocy społecznej należą długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i ubóstwo. Wyraźnym problemem jest też zadłużenie mieszkańców. Na tle Krakowa negatywnie wyróżnia się on także pod względem liczby przestępstw, zwłaszcza wykroczeń. Wyniki egzaminacyjne uczniów w położonych tu szkołach są bardzo zróżnicowane. Za mocną stroną podobszaru należy natomiast uznać bogatą ofertę kulturalną i znaczną liczbę działających tu organizacji pozarządowych. Zainteresowanie budżetem obywatelskim, a także aktywność w wyborach samorządowych są wysokie – z wyjątkiem wyborów do rady dzielnicy.

Dane dotyczące zmiany liczby mieszkańców w latach 2010-2021 wskazują na dynamiczne zmniejszanie się populacji podobszaru. W analizowanym okresie liczba mieszkańców spadła o ponad 33%, czyli najwięcej ze wszystkich podobszarów rewitalizacji.

Na proces postępującej depopulacji wskazują dane dotyczące liczby dzieci objętych obowiązkiem szkolnym zameldowanych na terenie Kazimierza-Stradomia. W latach 2010-2021 liczba uczniów zmniejszyła się z 1 369 do 820 (spadek o ponad 40%), w tym samym czasie w Krakowie nastąpił średni wzrost liczby uczniów o niemal 15%. Jest to największy odnotowany spadek spośród analizowanych podobszarów rewitalizacji.

Starzenie się społeczeństwa obrazuje zmiana udziału poszczególnych grup ekonomicznych ludności w latach 2010-2021. Kazimierz-Stradom charakteryzuje się najwyższym wzrostem udziału osób w wieku poprodukcyjnym w populacji spośród wszystkich podobszarów.

W 2021 r. ponad 32% mieszkańców stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym.

W analizowanym okresie udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wzrósł o niemal 10 pp.

Z kolei udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców spadł odpowiednio o ponad 1 pp. oraz niemal 9 pp.

W analizowanym okresie zaobserwowano spadek liczby mieszkańców podobszaru w wieku powyżej 60 lat z 3 804 w 2010 r. do 3 499 osób w 2021 r. Jednocześnie wskaźnik osób w wieku 60 lat i więcej na 1000 mieszkańców wzrósł z 259 w 2010 r. do 358 w 2021 r., co sugeruje, że populacja tego podobszaru starzeje się szybciej niż na innych podobszarach rewitalizacji.

W 2010 r. Kazimierz-Stradom był „najmłodszym” demograficznie podobszarem rewitalizacji. Jednak w 2021 r. średnia wieku jego mieszkańców była już najwyższa, osiągając wartość 48 lat, przy średniej dla miasta poniżej 44 lat.

Zjawisko bezrobocia nie jest tu powszechnym problemem, choć odsetek bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w latach 2019-2021 był wyższy niż średnia dla Krakowa.

W 2019 r. nadwyżka ta wynosiła 1 pp. przy wartości dla podobszaru równej 3,5%, a dwa lata później już 1,8 pp. przy wartości dla podobszaru wynoszącej 5,5%.

W strukturze bezrobotnych w 2020 i 2021 r. dominowały osoby z wykształceniem wyższym. W latach 2020-2021 średnia wieku bezrobotnych nieznacznie spadła – do około 42,5 lat, przy średniej dla Krakowa wynoszącej poniżej 41 lat. Sytuacja ta była odmienna względem pozostałych podobszarów, na których średnia wieku bezrobotnych w badanym okresie wzrosła. Kazimierz-Stradom charakteryzuje się za to najwyższą wśród innych podobszarów rewitalizacji liczbą długotrwale bezrobotnych, wynoszącą 35 na 1000 osób w wieku produkcyjnym, podczas gdy średnia dla całego Miasta Krakowa wynosi 21 na 1000 osób. Dodatkowo, w ostatnich latach średni czas przebywania na bezrobociu wzrósł tu z czterech do ponad pięciu miesięcy, co sugeruje narastające trudności w powrocie mieszkańców na rynek pracy. Niekorzystnym zjawiskiem, którego szczególna koncentracja jest widoczna na podobszarze, jest niski poziom wykształcenia osób pozostających bez pracy mierzony jako odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych. Według danych na koniec 2021 r. wartość tego wskaźnika była równa 39,1%, przy średniej dla wszystkich podobszarów rewitalizacji wynoszącej 34,1% oraz dla całego miasta równej 27,1%.

Dane MOPS dotyczące rozpoznanych powodów wsparcia rodzin w latach 2020-2021 świadczą o tym, że ubóstwo było jednym z trzech najczęstszych motywów ubiegania się o pomoc mieszkańców podobszaru, z udziałem wynoszącym 28% w 2020 r. i 29,9% w 2021 r. Warto zauważyć, że Kazimierz-Stradom jest jedynym spośród podobszarów, gdzie odnotowano wzrost udziału ubóstwa w strukturze pomocy społecznej.

Na przełomie 2020 i 2021 r. 7,8% ogólnej liczby ludności podobszaru korzystało ze świadczeń pomocy społecznej, przewyższając średnią dla Krakowa wynoszącą 3,9%. Najczęściej o pomoc ubiegały się jednoosobowe (68%) i dwuosobowe (13%) rodziny. W 2022 r. liczba mieszkańców podobszaru pobierających świadczenia z pomocy społecznej zmniejszyła się do 6,77%, choć nadal przewyższała średnią dla Krakowa (3,62%).

W latach 2020-2021 Kazimierz-Stradom cechował się też wysokim odsetkiem mieszkańców spóźniających się w spłacie kredytów i/lub pożyczek. Odsetek ten przekraczał średnią dla Krakowa, wynosząc odpowiednio 11,11% i 10,69%. Analizując ten okres, zauważono spadek udziału kredytów i pożyczek „z opóźnieniem” w ogólnej liczbie udzielonych o 3,74% rok do roku. Około 6,5% (w 2021 r.) i 7,2% (w 2020 r.) dorosłych mieszkańców podobszaru posiadało zobowiązanie bankowe lub pozabankowe obciążone znacznym opóźnieniem w spłacie. Kazimierz-Stradom wyróżniał się największym spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji udziałem klientów z opóźnieniem w spłacie kredytów i pożyczek w ogólnej liczbie osób ze zobowiązaniami.

Dane MOPS dotyczące rozpoznanych powodów wsparcia rodzin w latach 2020-2021 ukazują stałość głównych powodów ubiegania się o pomoc. Zarówno w 2020, jak i 2021 r. najważniejszą przyczyną wsparcia była długotrwała lub ciężka choroba obejmująca 74,2% przypadków w 2020 r. i 69,6% w 2021 r. Inne często występujące powody to niepełnosprawność (36,2% w 2020 r. i 34,5% w 2021 r.), ubóstwo (28% w 2020 r. i 29,9% w 2021 r.) oraz bezrobocie (24,7% w 2020 r. i 29,4% w 2021 r.). Mniej powszechne, ale nadal istotne przyczyny obejmowały: bezdomność (12,3% w 2020 r. i 15,5% w 2021 r.) oraz alkoholizm (9,5% w 2020 r. i 11,3%

w 2021 r.). Analiza danych z lat 2020-2021 wykazuje dynamiczny przyrost udziału rodzin korzystających z pomocy MOPS, w których stwierdzono bezdomność (wzrost o 26% rok do roku), alkoholizm (wzrost o 19,2% rok do roku) i bezrobocie (wzrost o 19,1% rok do roku). W 2020 r. na terenie Dzielnicy I, gdzie znajduje się podobszar Kazimierz-Stradom, procedura niebieskiej karty została wszczęta wobec 94 osób, a szacuje się, że podobszar był zamieszkiwany przez 40 osób objętych tą procedurą.

Długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność stanowią najczęstsze przyczyny zwracania się o wsparcie do MOPS. Analiza danych dotyczących struktury osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na stan zdrowia w latach 2020-2021 pozwoliła na stwierdzenie niewielkiego wzrostu udziału osób zdrowych w tej strukturze, z 19,95% do 22,13%. Niemniej jednak, istotny udział wśród beneficjentów MOPS mają osoby chorujące przewlekłe lub ciężko, których udział wynosił odpowiednio 68,46% i 11,58% w 2020 r., a w 2021 r. 65,25% i 12,62%. Dodatkowo, w strukturze osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, w analizowanym okresie zauważalny jest nieznaczny wzrost udziału osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, z 24,2% do 25,25%.

Dane MOPS z lat 2020-2021 wskazują na wzrost udziału alkoholizmu w strukturze rozpoznanych powodów wsparcia rodzin. We wskazanym okresie wartość wskaźnika uległa zwiększeniu z około 9,5% do ponad 11,3%. Zarówno wysoka wartość wskaźnika, jak i jej znaczny wzrost wyróżniały Kazimierz-Stradom spośród pozostałych podobszarów rewitalizacji. W 2020 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. zostały zgłoszone 11 osoby.

Dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z końca 2021 r. informują o najwyższym spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji udziale osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie mieszkańców, wynoszącym około 11%, z czego nieco ponad połowa to osoby niepełnosprawne ruchowo. Według danych MOPS niepełnosprawność stanowiła jedną z kluczowych przyczyn ubiegania się o wsparcie w 2020 i 2021 r., z udziałem w strukturze osób korzystających z pomocy MOPS wynoszącym odpowiednio 36,2% i 34,5%. W tym samym okresie odsetek osób utrzymujących się głównie z emerytury lub renty wśród beneficjentów MOPS zmniejszył się z 44,8% do 43,3%, choć nadal pozostaje najpowszechniejszym rodzajem dochodu.

Kazimierz-Stradom negatywnie wyróżnia się spośród pozostałych podobszarów rewitalizacji znaczną liczbą przestępstw i wykroczeń. W latach 2020-2022 udział przestępstw w przestrzeni publicznej na podobszarze w ogólnej liczbie przestępstw w Krakowie wynosił 4,23% w 2020 r. i 5,71% w 2021 r. Względem powierzchni podobszaru, stanowiącego 0,42% całkowitej powierzchni Krakowa, średnio dochodziło tam do przestępstwa dwanaście razy częściej niż średnio w Krakowie. Zauważalnie większa koncentracja przestępstw w przestrzeni publicznej występowała w centralnej i północno-wschodniej części podobszaru. Uwagę zwraca również znaczna koncentracja tego zjawiska w pobliżu północnych granic podobszaru. W latach 2020-2022 do przestępstw poza miejscami publicznymi dochodziło na podobszarze średnio jedenaście razy częściej niż średnio w Krakowie. Odsetek liczby przestępstw spadł z 4,98% w 2020 r. do 3,8% w 2022 r. Zdecydowanie największym problemem podobszaru była znaczna liczba popełnionych wykroczeń. W latach 2020-2022 udział liczby wykroczeń (łącznie z komunikacyjnymi) odnotowanych na podobszarze w stosunku do popełnionych na terenie Krakowa wahała się od 7,97% w 2021 r. do 9,04% w 2022 r. Biorąc pod uwagę udział powierzchni podobszaru w powierzchni Krakowa ogółem, do wykroczeń dochodziło na podobszarze średnio 20 razy częściej niż w skali całego miasta.

Ze względu na sąsiedztwo podobszarów Grzegórzki-Wesoła i Kazimierz-Stradom, zlokalizowanych w jednym obwodzie szkolnym, podobszary podlegały wspólnej analizie. Na omawianych podobszarach znajduje się sześć publicznych szkół podstawowych. Publiczna

Szkoła Podstawowa nr 160 Zgromadzenia Sióstr Augustianek w Krakowie jest najlepszą szkołą podstawą w mieście (ranking uwzględniający wyniki z egzaminów ósmoklasistów i osiągnięcia z olimpiad przedmiotowych). Jednocześnie na podobszarach zlokalizowane są dwie szkoły, które odnotowały bardzo słabe wyniki egzaminów ósmoklasisty, tj.: Szkoła Podstawowa nr 11 im. Józefa Dietla i Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Śniadeckiego (144 i 134 miejsce w rankingu uwzględniającym 152 szkoły podstawowe w Krakowie). Na podstawie danych CKE można stwierdzić, że omawiane podobszary charakteryzują się wysokim poziomem wyników egzaminów, rezultaty są porównywalne do średniej dla Krakowa i zdecydowanie lepsze niż wyniki w Polsce. W analizowanym okresie średnie wyniki egzaminów posiadają stałą tendencję wzrostową.

Na analizowanym podobszarze zlokalizowane są dwie filie Biblioteki Kraków, a dwie kolejne w bliskiej odległości od granic podobszaru. W latach 2019-2022 nastąpił spadek wartości wskaźników dotyczących korzystania z bibliotek, liczba czytelników filii bibliotek zmalała o ponad 2 000 osób. Charakterystyczną cechą podobszaru jest wzrost liczby czytelników wraz ze wzrostem ich wieku. Najmniejszy procentowy udział występuje w grupie wiekowej 6-15 lat, natomiast największy w grupach 45-60 i powyżej 60 lat.

Na podobszarze funkcjonuje klub rodzica, a dwa znajdują się w sąsiedztwie podobszaru, nie działa natomiast żaden Punkt Aktywności Lokalnej. Ponadto działają tu dwa Centra Aktywności Seniora, a kolejny leży w bliskim sąsiedztwie. Na podobszarze zlokalizowanych jest kilkanaście teatrów, w tym prywatnych, i liczne grupy teatralne, które posiadają bogatą i różnorodną ofertę artystyczną. Funkcjonuje tu pięć muzeów, z czego dwie placówki koncentrują swoją działalność na pielęgnowaniu historii i kultury Żydów. Pozostałe, w zależności od charakterystyki działalności, skupiają się na gromadzeniu i udostępnianiu zbiorów.

Na podobszarze mieści się siedziba Ośrodka Kultury Krakowiacy, który powstał na bazie Zespołu Pieśni i Tańca „Krakowiacy”. Obecnie instytucja prowadzi różnorodne formy działalności skierowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych. W ramach ośrodka kultury działają zespoły pieśni i tańca, grupy rytmiczno-baletowe i stowarzyszenia artystyczne. Znajduje się tu także Staromiejskie Centrum Kultury, które angażuje się w animację społeczności Kazimierza i Stradomia we współpracy z organizacjami pozarządowymi takimi jak Fundacja „Wszyscy Obecni”. Krakowskie Forum Kultury obejmuje Klub Kazimierz, który skupia się na propagowaniu inicjatyw artystycznych i edukacji kulturalnej, szczególnie poprzez współpracę z uzdolnioną młodzieżą i seniorami.

Kazimierz-Stradom, w odróżnieniu od pozostałych podobszarów, wyróżnia się dużą liczbą organizacji pozarządowych. W 2022 r. zarejestrowane tu były 124 organizacje, stanowiące 6% wszystkich zarejestrowanych w mieście. Lokalizacja położonego w obrębie historycznego centrum Krakowa i charakteryzującego się dużą liczbą obiektów turystycznych podobszaru wpływa na charakter prowadzonej działalności organizacji pozarządowych, skierowanej głównie do odbiorców zewnętrznych, a w mniejszym stopniu do społeczności lokalnej. Na podobszarze działa pięć klubów sportowych.

Na tle obszaru rewitalizacji Kazimierz-Stradom wyróżnia się bardzo niską frekwencją wyborczą w wyborach do rad dzielnic, stosunkowo wysoką frekwencją w wyborach samorządowych i zdecydowanie wyższą frekwencją w głosowaniu elektronicznym budżetu obywatelskiego.

W latach 2019-2022 odnotowano jednak spadek liczby uprawnionych do głosowania budżetu obywatelskiego o około 1000 osób. Frekwencja w głosowaniu elektronicznym zmniejszyła się z 4,6% w 2019 r. do 2,9% w 2022 r. – w Krakowie frekwencja wyniosła tymczasem 5,2% w 2019 i 3,7% w 2022 r. Pomimo wzrostu liczby zgłoszonych projektów na podobszarze z 19 do 28, zanotowano spadek projektów przyjętych do realizacji z 11 do trzech.

Podobszar Kazimierz-Stradom jest podzielony na 11 obwodów wyborczych w wyborach samorządowych. W 2018 r. średnia frekwencja wyniosła tu 54,69%, natomiast frekwencja wyborcza w skali całego Krakowa osiągnęła 56,84%.

Podobszar podzielony jest na dziewięć okręgów wyborczych w wyborach do rad dzielnic. W 2018 r. średnia frekwencja na podobszarze wyniosła 9,63%, a uprawnionych do głosowania było około 9,8 tys. osób. Frekwencja dla całej Dzielnicy I była większa i wyniosła 11,29%. Frekwencja wyborcza do rad dzielnic w skali całego Krakowa wyniosła średnio 12%.

Sfera gospodarcza

Według danych z lat 2020-2022 dotyczących liczby firm zarejestrowanych w CEIDG Kazimierz-Stradom jest miejscem koncentracji znacznej liczby przedsiębiorstw. Wartość odnoszącego się do tego zjawiska wskaźnika wzrosła w badanym okresie z 110 do 129 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, przy średniej dla obszaru rewitalizacji wynoszącej od 51 do 59, a dla Krakowa od 54 do 65. Wysoka wartość wskaźnika wynika w głównej mierze z obsługi ruchu turystycznego i mieszkańców innych części miasta, którzy swoje potrzeby realizują na tym obszarze.

W latach 2020-2022 podobszar pozytywnie wyróżniał się liczbą działalności rozpoczętych na 100 działalności aktywnych. W 2020 r. wartość wskaźnika wynosiła 8, natomiast dwa lata później już 13, przewyższając średnią wartość dla obszaru rewitalizacji. Dynamika wzrostu wynika z turystycznego charakteru podobszaru. Wraz z ożywieniem turystycznym po okresie pandemii przedsiębiorcy powrócili do działalności związanych z obsługą turystów. W okresie tym z czterech do sześciu wzrosła liczba działalności zawieszonych na 100 działalności aktywnych. Nie odnotowano zatem zwiększonego oddziaływania pandemii COVID-19 na przedsiębiorców podobszaru. W tym czasie podobszar na tle całego obszaru rewitalizacji wyróżniał się niską wartością wskaźnika liczby działalności wykreślonych na 100 działalności rozpoczętych. Na początku tego okresu wartość wskaźnika wynosiła 55 (przy średniej dla obszaru rewitalizacji 83) natomiast dwa lata później 52 (przy średniej dla obszaru rewitalizacji 59). Niska wartość wskaźnika potwierdza odporność podobszaru na kryzys związany z pandemią COVID-19.

Według danych za 2022 r. dotyczących zobowiązań kredytowych podmiotów gospodarczych w granicach podobszaru działało 456 przedsiębiorców kredytujących się przynajmniej jednym czynnym zobowiązaniem. Zjawiskiem nieznacznie powszechniejszym w porównaniu z resztą Krakowa były opóźnienia przedsiębiorców w spłacie zobowiązania dłuższe niż 90 dni. Udział takich przedsiębiorców wynosił 14% przy wartości 12% dla miasta. Podobnie jak w przypadku „starej” Nowej Huty problem ze spłatą zobowiązania miały częściej spółki niż mikroprzedsiębiorcy.

W latach 2020 i 2022 ogólna siła nabywcza na jednego mieszkańca podobszaru przekroczyła średnią dla Krakowa, osiągając odpowiednio około 44 tys. zł/rok i ponad 60 tys. zł/rok. Jednak analizując ogólną siłę nabywczą na jedno gospodarstwo domowe, wartość tego wskaźnika wzrosła z niemal 95 tys. zł/rok do niemal 129 tys. zł/rok między 2020 a 2022 rokiem, choć początkowo stanowiła ona ponad 98% średniej dla miasta, a później spadła do ponad 93%. Niższa średnia wielkość gospodarstwa domowego przyczyniła się do ogólnej niższej wartości siły nabywczej gospodarstw domowych w porównaniu ze średnią dla Krakowa.

Na podobszarze występuje zauważalna równowaga między poszczególnymi kategoriami usług. Choć także placówki usługowe stanowią większość (42,2%), to procentowy udział placówek handlu i gastronomii jest również znaczny (odpowiednio 29,8% i 28%). Wysoki wskaźnik obsługi mieszkańców związany jest z faktem, że większość placówek usługowych podobszaru nie jest nastawiona na rezydentów, ale na turystów i gości.

Wraz z końcem 2021 r. na podobszarze funkcjonowało 75 przedsiębiorców z zezwoleniem na sprzedaż alkoholu. Uwzględniając liczbę mieszkańców, należy zauważyć, że na jednego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na alkohol przypadało jedynie 130 stałych mieszkańców podobszaru. Wartość tego wskaźnika była znacznie niższa niż średnia wartość dla obszaru rewitalizacji (365) i dla miasta (451). Znaczna liczba zezwoleń na alkohol wynika w głównej mierze z popytu związanego z dużą liczbą turystów i osób odwiedzających Kazimierz-Stradom.

Według danych z lat 2020-2022 liczba przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowe turystyczne (inne niż hotele) i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania na podobszarze wzrosła z 83 do 93, świadcząc o ich szczególnej koncentracji na tym terenie.

Sfera środowiskowa

Najważniejsze przebadane zagadnienia problemowe sfery środowiskowej dotyczyły stężeń zanieczyszczeń powietrza, hałasu, zjawiska miejskiej wyspy ciepła, uszczelnienia terenów, wpływającego na zagrożenie powodzią i podtopieniami, zagrożenia powodziowego ze strony rzeki Wisły, a także niedostatku terenów zieleni.

Odczyty z lat 2018-2021 ze stacji Państwowego Monitoringu Środowiska, usytuowanej na ul. Dietla, potwierdzają wysokie wartości pyłu zawieszonego PM₁₀ w okresie grzewczym, choć z widoczną tendencją spadkową.

Według danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, spośród 709 budynków mieszkalnych położonych na podobszarze, przeważająca część ogrzewana jest gazem (491 budynków, 69%), 150 za pośrednictwem sieci MPEC (21%), 37 z wykorzystaniem energii elektrycznej. Dla 31 budynków nie ustalono źródła ogrzewania. Według danych Wydziału Jakości Powietrza UMK na koniec 2022 r. na podobszarze odnotowano pięć palenisk zlokalizowanych w pięciu budynkach.

Największe przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu występują na terenach sąsiadujących z ulicami: Dietla, Krakowską, Starowiślną, Podgóorską oraz al. Daszyńskiego. Istotny wpływ na klimat akustyczny Kazimierza-Stradomia ma odcinek II obwodnicy Krakowa (ul. Konopnickiej), z uwagi na brak zabudowy na odcinku od mostu Grunwaldzkiego do dawnego Hotelu Forum. W sąsiedztwie pozostałych ulic przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu są znacznie mniejsze lub nie występują. Hałas szynowy skupiony jest wzdłuż linii tramwajowych i ma niewielki wpływ na klimat akustyczny podobszaru. Jego uciążliwość dostrzegalna jest w budynkach położonych przy liniach. Dość uciążliwa jest średnicowa linia kolejowa, jednak po remoncie większość przebiegu linii będzie ekranowana co znacząco ograniczy uciążliwość. Hałas o wartości ponad 55 dB (L_{dwn}) odczuwalny jest również na ponad połowie podobszaru (53%). Natomiast odsetek terenów, gdzie wartości te przekraczają 70 dB (L_{dwn}), wynosi 14%.

Miejska wyspa ciepła występuje na całym podobszarze. Kazimierz-Stradom znajduje się bowiem w strefie bardzo dużej intensywności występowania miejskiej wyspy ciepła (średnio 2-3°C, max >10°C). Zjawisko miejskiej wyspy ciepła wynika z dużej gęstości zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy na większości terenów jest wyższy od 1,0), ale i z dużego uszczelnienia terenu między budynkami. Wskaźnik uszczelnienia mieści się w przedziale 81-100%. Zagospodarowanie podobszaru ze znacznym udziałem terenów uszczelnionych i niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie sprzyja retencji wodnej, co z kolei sprzyja występowaniu powodzi nagłych, typu *flash flood*, będących konsekwencją coraz częstszych deszczy nawalnych czy burz.

Analiza aktualnych map zagrożenia powodziowego (za 2022 rok) wskazuje, że w dużej mierze znajdują się tu tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Podobszar od strony południowej przylega do koryta Wisły, umocnionego w rejonie bulwarów przez wały

przeciwpowodziowe i budowle oporowe. Prawdopodobne jest wystąpienie zagrożenia ze strony wód Wisły. Strefy zalewu powodziowego kwalifikują się następująco:

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią (1% i 10%) – występuje w minimalnym zakresie i mieści się w zasięgu występowania ochronnych budowli przeciwpowodziowych;
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% – występuje na znacznej części podobszaru; spowodowane jest możliwością przelania się wód wezbrania na niektórych odcinkach obwałowań i umocnień; prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić 2-3 m, w zależności od rzędnej terenu;
- obszar narażony na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia budowli piętrzących (obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w przypadku awarii Zbiornika Goczałkowice (Q 0,05%) oraz Zbiornika Tresna (Q 0,02%)) – występuje prawie na całym podobszarze; prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić 1-4 m, przeważnie 2-3 m, w zależności od rzędnej terenu.

Według map zagrożenia powodziowego podobszar rewitalizacji położony jest poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (dla scenariusza przepływu o prawdopodobieństwie 1% – woda „stuletnia”).

Publiczne tereny zieleni zajmują 28% powierzchni podobszaru – najmniej w porównaniu do innych podobszarów rewitalizacji. Największy udział mają parki, ogrody klasztorne/kościelne i zieleń przyuliczna. Na podobszarze nie występują obiekty zakwalifikowane jako pomniki przyrody lub inne formy ochrony przyrody.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Kazimierz, będący niegdyś odrębnym miastem, posiada zachowaną historyczną kompozycję przestrzenną, która uległa relatywnie niewielkim przekształceniom. Układ urbanistyczny tego jednego z najcenniejszych kulturowo obszarów Krakowa został ujęty jest w rejestrze zabytków, a jego unikalność potwierdza wpis na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO z 1978 r., obejmujący niemal cały obszar Kazimierza.

W strukturze przestrzennej ważną rolę pełnią place, posiadające współcześnie różne funkcje użytkowe. Są to m.in. pl. Wolnica, pl. Nowy i ul. Szeroka. Ulice są zróżnicowane pod względem funkcji: Dietla ma charakter głównie komunikacyjny, Krakowska i Starowiślna są ulicami komunikacyjno-usługowo-handlowymi, a pozostałe mają lokalny charakter. Należy również zwrócić uwagę na charakter wnętrza kwartałowych. Są to przeważnie niewielkie przestrzenie, dostępne jedynie dla mieszkańców. Dodatkowo w dzielnicy znajdują się tereny częściowo zamknięte, tj. o ograniczonej dostępności (ogrody klasztorne, kościelne, cmentarze, tereny przy obiektach użyteczności publicznej). W ostatnich latach obserwuje się niepokojący wzrost zmiany sposobu użytkowania lokali mieszkalnych na lokale na wynajem (B&B).

Przemiany systemowe, które zaszły w okresie transformacji, wpłynęły na zmianę funkcjonalną. Doprowadziło to do nadmiernej eksploatacji i dominacji oferty użytkowej – komercyjnej i interesów gospodarczych, co uczyniło z Kazimierza przestrzeń konfliktów: społecznych, ekonomicznych i kulturowych. Zmiany w jego użytkowaniu następowały stopniowo – do momentu osiągnięcia poziomu krytycznego nasycenia, co wywołało permanentny kryzys w kategoriach funkcjonalnych i społecznych. Istotnym czynnikiem wpływającym, a w znacznej części ograniczającym, swobodę w zagospodarowaniu terenu i obiektów, jest zabytkowy charakter układu urbanistycznego wpisany, podobnie jak liczne obiekty zabytkowe, do rejestru zabytków.

Reasumując, należy odnotować istotne zmiany, które zaszły w ciągu ostatnich lat, w wyniku których zmieniło się radykalnie postrzeganie podobszaru. Stał się on konkurencyjny wobec

Starego Miasta pod względem atrakcyjności turystycznej i gospodarczej, niemniej większość problemów, szczególnie w sferze społecznej pozostała aktualna.

W mniejszym stopniu procesy przemian dotknęły Stradomia, który w znakomitej większości zachował wcześniejszy charakter XIX-wiecznych kwartałów mieszkaniowych, niemniej nowe, o znaczącej skali inwestycje przy ul. Stradomskiej, w ogrodach oo. Misjonarzy czy przy ul. Sukienniczej znacząco wpływają na logikę układu urbanistycznego i rozmieszczenie funkcji w skali miasta.

W miastach historycznych, zwłaszcza tych z bogatym dziedzictwem kulturowym, jednym z głównych wyzwań jest narastająca konkurencja i problem hipertrofii turystycznej, co objawia się negatywnymi skutkami rozwoju turystyki. Nadmierna eksploatacja turystyczna i rozwój sektora „gospodarki nocnej” sprawiają, że mieszkańcy i goście doświadczają obniżenia jakości życia, co przekłada się na konflikty społeczne. Szczególnie dotkliwie to zjawisko występuje na podobszarze Kazimierz-Stradom, gdzie obciążenie infrastrukturą noclegową staje się poważnym zagrożeniem prowadzącym do zaniku lokalnej społeczności i relacji sąsiedzkich, depopulacji i gentryfikacji. Istniejące wskaźniki wskazują, że problem ten osiągnął stan alarmowy – na jednego mieszkańca przypadają nawet dwa miejsca noclegowe.

Historyczna kompozycja przestrzenna Kazimierza ze Stradomiem, która uległa relatywnie niewielkim przekształceniom, determinuje zakres i kształt przestrzeni publicznych. Dominują tu wnętrza ulic i placów charakterystycznych dla pierzejowej zabudowy kwartałów, natomiast praktycznie nieobecna jest kategoria wnętrza półpublicznych.

O kluczowych przestrzeniach publicznych Kazimierza można wręcz powiedzieć, że są „nadaktywne”, a to za sprawą postępującej turystyfikacji i komercjalizacji usług skierowanych głównie do turystów i odwiedzających. Takie „zawłaszczenie przestrzeni” stanowi poważne ograniczenie w funkcjonowaniu lokalnych społeczności, pozbawianych „własnych” przestrzeni spotkań i interakcji. Widoczny jest tu brak przestrzeni półpublicznych – rolę tę mogą pełnić jedynie jeszcze „nieodkryte” wnętrza ulic i skwerów.

Wizerunek krakowskiego Kazimierza w ciągu ostatnich 30 lat zmienił się diametralnie. Z zaniedbanej i niebezpiecznej dzielnicy przeistoczył w turystyczno-rozrywkowy, wielokulturowy tygiel. Jego przestrzenie publiczne pełne są lokali gastronomicznych i rozrywkowych, galerii, antykwariatów, brukowane uliczki oraz zabytki tworzą niepowtarzalny klimat właściwy tylko temu miejscu. Tak wygląda obraz z zewnątrz, skierowany do turystów i odwiedzających. Obraz ten jest odmienny z punktu widzenia lokalnej społeczności. Nadmierny ruch i hałas, koncentracja usług nocnych kosztem usług codziennych dla mieszkańców, negatywne zachowania turystów prowadzą do permanentnego konfliktu w przestrzeni między stałymi mieszkańcami a turystami, atrakcjami i usługami związanymi z sektorem turystycznym. Brak oferty przestrzeni dla codziennych użytkowników prowadzi do niszczenia sieci społecznych i sąsiedztwa, powoduje erozję tożsamości lokalnych, wypieranych przez działania marketingowe adresowane do turystów. Także i przekształcenia przestrzeni publicznych następują w miejscach koncentracji ofert turystycznych, ze szkodą dla tych miejsc, mogących służyć lokalnym społecznościom.

Komfort i przyjemność płynąca z przebywania w przestrzeniach publicznych Kazimierza i Stradomia jest zróżnicowana. Jedynym dostępnym terenem zieleni są Planty Dietlowskie i ciąg bulwarów wiślanych. Pozostałe tereny zieleni znajdują się na niewielkich skwerach i jako szpalery przyuliczne. W większości nie spełniają wymagań dostępności dla wszystkich użytkowników. Część ulic nie ma odpowiedniej nawierzchni chodników, szerokości przejść i odpowiednich pochylni.

Na podobszarze zlokalizowanych jest pięć szkół publicznych, w których uczy się 1 340 uczniów. Łączna liczba miejsc w tych szkołach jest większa niż zapotrzebowanie. Biorąc pod uwagę

kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć szkół zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 99% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do szkoły. Na podobszarze zlokalizowanych jest też sześć przedszkoli publicznych, do których uczęszcza 552 dzieci. Łączna liczba miejsc w tych przedszkolach jest większa niż zapotrzebowanie. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć przedszkoli zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 98% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do przedszkola. W granicach podobszaru nie ma natomiast żłobka, w bezpośrednim sąsiedztwie (Stare Miasto) zlokalizowany jest jeden żłobek publiczny, dostępny także dla części dzieci z sąsiedniego podobszaru Grzegórzki-Wesoła, liczący 52 miejsca. Łączna liczba miejsc w tym żłobku jest mniejsza niż zapotrzebowanie mierzone liczbą dzieci 0-2 lat w podobszarze. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, jedyny żłobek w sąsiedztwie podobszaru zapewnia słabą dostępność pieszą – jedynie 47% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do żłobka.

Na podobszarze zlokalizowanych jest dziewięć aptek, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się dwie apteki, dostępne także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć aptek zapewnia dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do apteki. Podobszar posiada trzy placówki POZ, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie (na Starym Mieście) zlokalizowana jest jedna placówka, dostępna także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć placówek POZ zapewnia nie najlepszą dostępność pieszą – jedynie 58% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do placówki.

Na terenie Kazimierza-Stradomia znajdują się dwie biblioteki i sześć ośrodków kultury, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są dwa ośrodki kultury (Stare Miasto i Podgórze), dostępne także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć ogólnodostępnych bibliotek i ośrodków kultury zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do placówki.

Na podobszarze zlokalizowanych jest dziewięć przystanków komunikacji publicznej. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć przystanków zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego do przystanku.

Sfera techniczna

Ze względu na historyczne uwarunkowania zabytkowego układu urbanistycznego, na tym podobszarze aż 93% zabudowy stanowią budynki ponad pięćdziesięcioletnie, a jeżeli chodzi o budynki mieszkalne, ich udział wynosi nieco ponad 95%. Podobszar ten wyróżnia się także pod względem liczby obiektów zabytkowych, stanowiących ponad 71% ogółu budynków. Stan techniczny budynków zarządzanych przez ZBK oceniany jako dobry lub średni, odnosi się do około 80% ogółu obiektów, natomiast status „zły” dotyczy 15% budynków. Nieco lepsza sytuacja jest w przypadku budynków mieszkalnych, których odsetek w stanie dobrym i średnim wynosi blisko 83%, a w stanie złym około 13%.

Na podobszarze ponad połowa budynków mieszkalnych stanowi własność osób fizycznych i prawnych (52%), wspólnoty mieszkaniowe władają 40% obiektów, a pozostałe formy zarządzania dotyczą zaledwie 8% budynków mieszkalnych.

Odmienne niż na pozostałych podobszarach dla Kazimierza-Stradomia w budynkach ZBK znajduje się blisko 54% komunalnych lokali mieszkalnych, przy zaledwie 5% udziale ich liczby w skali miasta. Brak przy tym lokali o dobrym stanie technicznym – przeważa stan średni (86%) i zły (12%). Zdaniem mieszkańców problemem w części budynków (kamienic) na Kazimierz

jest ich położenie na podmokłym terenie (patrz np. Teatr Barakah). Występują lokalne podtopienia, wilgoć, przy braku dobrej izolacji budynków, prowadzi do ich zagrzybienia. Zły stan budynków utrudnia życie mieszkańcom i prowadzenie działalności przez zlokalizowane tam instytucje.

Kazimierz-Stradom posiada słabo rozwiniętą sieć ciepłowniczą. Zaledwie niecałe 20% budynków mieszkalnych jest zasilana z ciepła sieciowego, z czego 10% zarówno do celów grzewczych, jak i ciepłej wody użytkowej. Budynki te stanowią pojedyncze obiekty rozproszone na podobszarze. Oznacza to jednocześnie, że zaledwie jedna czwarta (26%) mieszkańców podobszaru mieszka w budynkach zasilanych ciepłem miejskim.

Ponad 85% budynków mieszkalnych wielorodzinnych, położonych na terenie Kazimierza-Stradomia, pozbawiona jest dźwigów osobowych. W efekcie prawie 80% mieszkańców – seniorów w wieku powyżej 60 lat, stanowiących blisko jedną trzecią (29%) ogółu mieszkańców, jest zmuszona do korzystania ze schodów.

Z uwagi na charakter zabudowy (historyczne kamienice) na całym podobszarze występują duże potrzeby w zakresie termomodernizacji. Sprawę utrudnia ochrona konserwatorska większości budynków, która wyklucza zastosowanie prostych i tanich rozwiązań. Przy braku realnej pomocy zewnętrznej wykonanie tego typu prac staje się niemożliwe.

2.2.3. Podobszar rewitalizacji Grzegorzki-Wesoła

Sfera społeczna

Podobszar Grzegorzki-Wesoła dotknięty jest kryzysem demograficznym związanym ze spadkiem populacji, zmniejszaniem się liczby dzieci i starzeniem społeczeństwa. Problem bezrobocia jest większy niż średnio w skali Krakowa, ale mniejszy niż na pozostałych podobszarach rewitalizacji. Głównymi powodami korzystania z pomocy społecznej są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i ubóstwo, choć ostatnie z tych zjawisk wykazuje tendencją spadkową. Poprawia się też sytuacja kredytobiorców w zakresie kredytów i/lub pożyczek spłacanych z opóźnieniem. Zagrożenie bezpieczeństwa jest mniejsze niż średnio na obszarze rewitalizacji, jednak intensywność występowania przestępstw i wykroczeń jest kilkukrotnie większa niż ogółem w Krakowie. Charakterystyka wyników egzaminów szkolnych jest zróżnicowana, z tendencją wzrostową. W zakresie aktywności społecznej podobszar wyróżnia duża liczba organizacji pozarządowych. Aktywność obywatelska jest jednak mniejsza niż na pozostałych podobszarach rewitalizacji z wyjątkiem wyborów samorządowych.

W latach 2010-2021 liczba mieszkańców podobszaru spadła o prawie 17%, przy czym w tym samym czasie w mieście nastąpił niewielki wzrost populacji. Liczba dzieci z podobszaru objętych obowiązkiem szkolnym także zmniejszyła się o niemal 6% przy wzroście liczby uczniów w całym Krakowie o prawie 15%. Spadła też liczba dzieci w wieku 0-3 lat zmniejszyła się z 196 do 141, co przyczyni się do dalszego spadku liczby uczniów w szkołach w kolejnych latach.

Starzenie się społeczności podobszaru Grzegorzki-Wesoła potwierdza zmiana udziału poszczególnych grup ekonomicznych ludności w latach 2010-2021. W 2021 r. ponad 31% mieszkańców stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Udział mieszkańców w tym wieku w ogólnej liczbie ludności we wskazanym okresie wzrósł o ponad 5 pp. Nieznacznie wzrósł również udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w ludności podobszaru ogółem. Z kolei udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców zmniejszył się o niemal 7 pp.

W latach 2010-2021 zmalała też liczba mieszkańców podobszaru w wieku powyżej 60 r.ż. (z 2 328 do 2 297 osób). Wzrosła natomiast liczba osób w wieku 60 lat i więcej, z 291 do 345. Należy zauważyć, że dynamika wzrostu w ostatnim przypadku jest najniższa ze wszystkich

podobszarów, co świadczy o wolniejszym starzeniu się mieszkańców Grzegórzek-Wesołej w stosunku do innych części obszaru rewitalizacji.

W porównaniu do reszty obszaru rewitalizacji podobszar charakteryzuje się także najniższym poziomem bezrobocia liczonym odsetkiem bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym. W 2019 r. było to 3,4%, przy średniej wartości dla całego miasta równej 2,4%, natomiast w 2021 r. wskaźnik ten wynosił odpowiednio 4,8% i 3,7%. W analizowanym okresie poziom bezrobocia wzrastał w podobnym tempie jak średnio w mieście. W latach 2020-2021 w strukturze bezrobotnych wyraźnie dominowały osoby z wykształceniem wyższym. W badanym okresie średnia wieku bezrobotnych wzrosła o ponad rok, osiągając wartość ponad 44 lat, przy średniej dla Krakowa wynoszącej niespełna 42 lat. W przypadku Grzegórzek-Wesołej problem długotrwałego bezrobocia nie przyjmuje jednak tak dużych rozmiarów jak na pozostałych podobszarach, jednak jest wciąż zauważalny. Tutejsi mieszkańcy pozostają bez pracy dłużej niż średnio w mieście. Problemem jest też niski poziom wykształcenia osób bez pracy. W końcu 2021 r. odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł tu 30,6% przy średniej dla miasta równej 27,1%.

W latach 2019-2021 odsetek bezrobotnych powyżej 50 r.ż. wzrósł o 4,9 pp., osiągając 39,4%, co świadczy o trudnościach w znalezieniu pracy osób zbliżających się do wieku emerytalnego. Dodatkowo, odsetek bezrobotnych poniżej 25 r.ż. wzrósł o 1 pp., co sugeruje wyzwania zarówno dla osób wchodzących na rynek pracy, jak i tych zbliżających się do wieku emerytalnego.

Grzegórzki-Wesoła negatywnie wyróżnia się także rosnącym wyzwaniem związanym z zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami w porównaniu do reszty obszaru rewitalizacji. W 2019 r. 11,8% bezrobotnych na podobszarze stanowiły osoby z niepełnosprawnościami, przewyższając ogólnomiejski wskaźnik (8,4%). W ciągu trzech lat odsetek ten wzrósł do 12,2%, podczas gdy dla całego Krakowa spadł do 7%.

Według danych MOPS dotyczących powodów wsparcia rodzin w latach 2020-2021 ubóstwo należało do najczęstszych powodów ubiegania się o pomoc. W 2020 r. doświadczało go 32,2% osób zgłaszających się o pomoc, natomiast w 2021 r. wartość ta wyraźnie spadła do 24,5%, co wyróżnia podobszar na tle obszaru rewitalizacji. Na przełomie 2020-2021 liczba mieszkańców, którzy pobierali świadczenia z pomocy społecznej, stanowiła 5,23% ogólnej liczby ludności podobszaru (przy średniej dla Krakowa wynoszącej 3,9%). Rok później odsetek tutejszych mieszkańców, którzy pobierali świadczenia z pomocy społecznej wynosił 4,98% (przy średniej dla Krakowa równej 3,62%). Najczęściej o pomoc ubiegali się rodziny (gospodarstwa domowe) jednoosobowe (59% wszystkich wniosków) oraz dwu- i trzyosobowe (łącznie 28% wszystkich wniosków).

Dane na temat stanu zadłużenia mieszkańców podobszaru (indywidualnych klientów instytucji finansowych) wskazują, że w 2020 r. mieszkało tu 318 posiadaczy kredytów i/lub pożyczek, którzy wykazywali znaczne opóźnienie terminowe (90 dni i więcej) w spłacie co najmniej jednego zobowiązania bankowego lub pożyczkowego. Stanowili oni 8,3% ogólnej liczby wszystkich osób, którym udzielono kredyty i pożyczki (przy średniej dla Krakowa wynoszącej 6,49%). Z kolei w 2021 r. było ich 272, co stanowiło odpowiednio 7,39% (przy średniej dla Krakowa – 6,03%). Świadczy to o największym spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji spadku udziału kredytów i pożyczek „z opóźnieniem” w ogólnej liczbie udzielonych kredytów i pożyczek o 11,05% rok do roku. Około 4,7% (w 2021 r.) i 5,3% (w 2020 r.) pełnoletnich mieszkańców Grzegórzek-Wesołej posiada zobowiązanie obciążone znacznym opóźnieniem w spłacie.

W latach 2020-2021 głównym powodem składania wniosków o wsparcie MOPS przez mieszkańców podobszaru było doświadczanie długotrwałej lub ciężkiej choroby, stanowiące

69,7% przypadków w 2020 r. i 72,5% w 2021 r. Kolejnymi istotnymi przyczynami były: niepełnosprawność (34% i 34,3%), ubóstwo (32,2% i 24,5%) oraz bezrobocie (24,8% i 24,2%). Porównanie danych pozwala na stwierdzenie, że w 2021 r. długotrwała lub ciężka choroba była częstszym powodem ubiegania się o wsparcie w porównaniu do roku poprzedniego. Dodatkowo, analiza wskazuje na znaczący spadek (o 23,9% rok do roku) udziału rodzin, których potrzeby wsparcia wynikały z ubóstwa. Dane świadczą także o niewielkim wzroście udziału osób, które uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności w strukturze korzystających ze wsparcia MOPS w latach 2020-2021 z 22,96% do 23,86%. Wśród nich wyraźnie dominowały osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na czas nieokreślony (32,48% w 2020 r. i 41,41% w 2021 r.) oraz osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na czas określony (odpowiednio 16,24% i 15,15%).

Według danych MOPS dotyczących powodów ubiegania się o pomoc społeczną, w latach 2020-2021 udział alkoholizmu w strukturze powodów wsparcia rodzin wzrósł z około 6,1% do około 6,9%, zatem o około 13,1% rok do roku. Dane dotyczące liczby osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. informują o pięciu osobach zgłoszonych w zespole interwencyjnym, co stanowiło 0,9% liczby osób zgłoszonych w całym mieście.

Zagrożenie bezpieczeństwa na podobszarze Grzegórzki-Wesoła jest mniejsze niż średnio na obszarze rewitalizacji, jednak większe niż w mieście. W latach 2020-2022 udział liczby przestępstw w przestrzeni publicznej stwierdzonych na podobszarze w sumie przestępstw w Krakowie wzrósł z 2,2% do 3,1%. Mając na uwadze udział powierzchni podobszaru w powierzchni Krakowa ogółem, który wynosi 0,41%, można stwierdzić, że w latach 2020-2022 do przestępstw w przestrzeni publicznej dochodziło na podobszarze średnio siedem razy częściej niż w skali całego miasta.

Analiza danych dotyczących przestępstw poza miejscami publicznymi wskazuje, że w latach 2020-2022 do tego typu przestępstw dochodziło na podobszarze średnio pięć razy częściej niż w mieście. W badanym okresie udział liczby takich przestępstw na podobszarze w odniesieniu do ich sumy w skali miasta wzrósł z 2,03% do 2,39%. Podobnie wygląda kwestia wykroczeń popełnianych w Grzegórkach-Wesołej. W latach 2020-2022 udział liczby wykroczeń (łącznie z komunikacyjnymi) odnotowanych na podobszarze w stosunku do ich sumy dla Krakowa wahał się od 2,06% w 2020 r. do 2,94% w 2021 r. Biorąc pod uwagę udział powierzchni podobszaru w powierzchni Krakowa ogółem, do wykroczeń na podobszarze dochodziło średnio sześć razy częściej niż średnio w mieście.

Ze względu na sąsiedztwo podobszarów Grzegórzki-Wesoła i Kazimierz-Stradom i zlokalizowaniu ich w jednym obwodzie szkolnym podobszary podlegały wspólnej analizie. Na podobszarach znajduje się sześć publicznych szkół podstawowych. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 160 im. Zgromadzenia Sióstr Augustianek w Krakowie jest najlepszą szkołą podstawową w mieście (ranking uwzględniający wyniki z egzaminów ósmoklasistów i osiągnięcia z olimpiad przedmiotowych). Jednocześnie na podobszarach zlokalizowane są dwie szkoły, które odnotowały bardzo słabe wyniki egzaminów ósmoklasisty, tj. Szkoła Podstawowa nr 11 im. Józefa Dietla i Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Śniadeckiego (144 i 134 miejsce w rankingu uwzględniającym 152 szkoły podstawowe w Krakowie). Na podstawie danych CKE omawiane podobszary charakteryzują się wysokim poziomem wyników egzaminów, rezultaty są porównywalne do średniej dla Krakowa i zdecydowanie lepsze niż wyniki w Polsce. W analizowanym okresie średnie wyniki egzaminów rosły.

Na podobszarze zlokalizowana jest filia Biblioteki Kraków, a trzy filie położone są w bliskim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji. Według danych za lata 2019-2022 aktywni czytelnicy stanowili 5,8% wszystkich czytelników krakowskich bibliotek. W latach 2019-2022 nastąpił

spadek wartości wskaźników dotyczących korzystania z bibliotek, a liczba czytelników zmalała o tysiąc osób.

Na podobszarze nie działają punkty aktywności lokalnej, nie funkcjonują też kluby rodzica – dwa kluby, z których jeden rozpoczął działalność w 2021 r., znajdują się jednak w sąsiedztwie. W Grzegórkach-Wesołej znajdują się dwa centra aktywności seniora, a kolejne dwa zlokalizowane są w bliskim sąsiedztwie podobszaru. W latach 2020-2022 liczba uczestników zajęć uległa zmniejszeniu z 485 do 419, przy czym dotyczy to tylko jednego z centrów, w drugim bowiem liczba uczestników stale wzrasta.

Na podobszarze zlokalizowane jest kino, znajdujące się w Galerii Kazimierz, oraz funkcjonuje teatr – Scena Supernova. Nie funkcjonuje tu żadne muzeum, natomiast w bliskiej odległości od granic podobszaru zlokalizowane jest Muzeum Krakowa – oddział „Celestat”. W Grzegórkach-Wesołej działa też klub prowadzony przez Krakowskie Forum Kultury. Klub „Strych” jest przestrzenią do rozwoju życia kulturalnego oraz społecznego dzieci, młodzieży i dorosłych. Oferta jest skierowana do pasjonatów gier, science-fiction i fantasy.

Na podobszarze zarejestrowany jest jeden podmiot ekonomii społecznej – Spółdzielnia Socjalna „Merchant”, specjalizująca się w usługach socjalnych, spółdzielnia działa na terenie całego miasta i gmin ościennych.

W Grzegórkach-Wesołej działa 56 organizacji pozarządowych, co stanowi 25% wszystkich organizacji zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji i 2,7% wszystkich organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Krakowie. Zdecydowana większość organizacji zarejestrowanych na podobszarze prowadzi działalność charytatywną, pomoc skierowaną do osób potrzebujących, dzieci, młodzieży i osób starszych. Wiele organizacji ma charakter religijny i funkcjonuje przy wspólnotach wyznaniowych. Działalność organizacji jest kierowana do odbiorców na terenie miasta, regionu, a często całego kraju. W 2022 r. działały tu cztery stowarzyszenia zwykłe co stanowiło 0,43% wszystkich zarejestrowanych w mieście. Działa też pięć klubów sportowych, są to organizacje zrzeszające młodzież i uczniów, a ich celem jest propagowanie aktywności fizycznej i wychowywanie poprzez sport.

Aktywność obywatelska w Grzegórkach-Wesołej jest mniejsza niż na pozostałych podobszarach rewitalizacji. Podobszar charakteryzuje się najmniejszą liczbą zgłaszanych projektów do budżetu obywatelskiego i stosunkowo niską frekwencją wyborczą w wyborach do rad dzielnic, a jednocześnie najwyższą frekwencją w wyborach samorządowych.

W latach 2019-2022 liczba uprawnionych do głosowania w budżecie obywatelskim na podobszarze spadła o ponad 500 osób. Liczba głosów oddanych systemem elektronicznym uległa natomiast zmniejszeniu o około 200 głosów (z 351 do 154 głosów). Frekwencja w analizowanym okresie zmalała o 2,6 pp. (z 5% do 2,4%). Dla porównania w całym Krakowie frekwencja wyniosła 5,2% w 2019 i 3,7% w 2022 r.

W latach 2020-2021 zmniejszeniu uległa także liczba projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego na podobszarze, z 29 do 13, przy czym liczba projektów przyjętych do realizacji w całym analizowanym okresie oscyluje w granicach pięciu projektów rocznie.

Na podobszarze Grzegórzki-Wesoła znajduje się 12 obwodów wyborczych do wyborów samorządowych. Średnia frekwencja wyborcza w 2018 r. we wszystkich obwodach wynosiła 55,43%, natomiast frekwencja na podobszarze, bez uwzględnienia odrębnych obwodów specjalnych (szpitale, dom pomocy społecznej, zakład opiekuńczo-leczniczy) – 57,03%, przy czym w zależności od obwodu frekwencja wahała się od 52,78% do 60,07%. Osiągnięta ogólna frekwencja była wyższa od średniej dla miasta wynoszącej 56,84%.

Podobszar Grzegórzki-Wesoła jest podzielony na siedem okręgów wyborczych (pięć w Dzielnicy II, dwa w Dzielnicy I) w wyborach do rad dzielnic. Średnia frekwencja wyniosła tu

10,44%. Oficjalna frekwencja dla całej Dzielnicy II wyniosła 11,44%, a w Dzielnicy I 11,29%, a więc była większa niż frekwencja dla podobszaru rewitalizacji.

Sfera gospodarcza

W latach 2020-2022 liczba firm zarejestrowanych w CEIDG na 1000 stałych mieszkańców podobszaru Grzegórzki-Wesoła znacznie przewyższała średnią dla Krakowa, co świadczy o wysokim poziomie przedsiębiorczości. Podobnie jak w przypadku podobszaru Kazimierz-Stradom wysoka wartość wskaźnika wynika z obsługi ruchu turystycznego i mieszkańców innych części miasta, którzy tu realizują swoje potrzeby. W analizowanym okresie wartość, odnoszącego się do tego zjawiska, wskaźnika wzrosła z 82 do 96 przy średniej dla obszaru rewitalizacji wynoszącej od 51 do 59 oraz dla miasta sięgającej wartości od 54 do 65.

Dane z lat 2020-2022 wskazują, że wartość wskaźnika działalności rozpoczętych na 100 działalności aktywnych na podobszarze wzrosła z pięciu do 12 i była porównywalna z wartością dla całego obszaru rewitalizacji. W tym samym czasie podobszar charakteryzował się jednocześnie nieznacznie niższą od pozostałych podobszarów wartością wskaźnika liczby działalności zawieszonych na 100 działalności aktywnych. Na początku tego okresu wartość wskaźnika wynosiła 3, natomiast dwa lata później wyniosła 5, osiągając tym samym wartości niższe niż średnia dla obszaru rewitalizacji. Dane z lat 2020-2022 wskazują, że wartość wskaźnika działalności wykreślonych na 100 działalności rozpoczętych z roku na rok spadała z 93 do 56. W latach 2020 i 2021 wartość wskaźnika dla podobszaru była wyższa niż średnia wartość dla całego obszaru rewitalizacji, natomiast w 2022 r. nieznacznie niższa od tej średniej.

Dane dotyczące zobowiązań kredytowych podmiotów gospodarczych w 2022 r. wskazują, że na podobszarze działało 299 przedsiębiorców kredytujących się przynajmniej jednym czynnym zobowiązaniem. W grupie tej 30 przedsiębiorców miało opóźnienie w spłacie dłuższe niż 90 dni, co stanowiło 10% ogółu przedsiębiorców posiadających jedno czynne zobowiązanie. Dla porównania, wartość tego wskaźnika dla miasta wynosiła 12%. Większy problem ze spłatą zobowiązania dłuższego niż 90 dni miały spółki (14,1%) niż mikroprzedsiębiorcy (8,6%).

W strukturze prowadzonych działalności przeważają usługi (55,2%), w tym nieco wyższy w porównaniu do pozostałych podobszarów odsetek placówek gastronomicznych, sięgający jednej piątej ogólnej liczby prowadzonych działalności gospodarczych (18,3%). Jednakże wskaźnik odnoszący się do usług przedstawia się odmiennie – jedna placówka tu bowiem przypada na prawie 19 osób, a zatem jest niższa od średniej dla obszaru rewitalizacji.

Dane z końca 2021 r. informują o 26 przedsiębiorcach z zezwoleniem na detaliczną sprzedaż alkoholu. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców podobszaru, na jednego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na alkohol przypadało 256 stałych mieszkańców. Wartość wskaźnika była zatem niższa niż średnia wartość dla obszaru rewitalizacji (365) oraz dla miasta (451), co uważa się za niekorzystne ze społecznego punktu widzenia. Podobnie jak w przypadku podobszaru Kazimierz-Stradom, Grzegórzki-Wesoła jest odwiedzana przez turystów, którzy chętnie korzystają z możliwości zakupu alkoholu.

Na koniec 2022 r. w na podobszarze działało 37 przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowe turystyczne (inne niż hotele) i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, co oznacza niewielki spadek względem 2020 r., gdy było ich 39. Mając na uwadze liczbę stałych mieszkańców podobszaru, na jednego przedsiębiorcę prowadzącego tego typu obiekt przypadało prawie 180 mieszkańców.

Wartość wskaźnika ogólnej siły nabywczej na jednego mieszkańca podobszaru w 2020 r. wynosiła niemal 44 tys. zł/rok, tj. ponad 107% średniej wartości dla Krakowa. W 2022 r. nastąpił wzrost wartości tego wskaźnika do ponad 64 tys. zł/rok, co stanowiło niemal 110% średniej dla miasta. Dane na temat wartości ogólnej siły nabywczej na jedno gospodarstwo domowe wskazują, że w 2020 r. wartość tego wskaźnika wynosiła ponad 91 tys. zł/rok, co

stanowiło niemal 95% średniej wartości dla Krakowa. Z kolei w 2022 r. wartość ogólnej siły nabywczej na gospodarstwo domowe na podobszarze wzrosła do ponad 129 tys. zł/rok, co przełożyło się na osiągnięcie ponad 93% średniej dla miasta.

Sfera środowiskowa

Poniżej przedstawiono podsumowanie najważniejszych problemów sfery środowiskowej wpływających na ocenę diagnostyczną podobszaru rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła. Dotyczą one przede wszystkim narażenia na niebezpieczeństwo powodzi, zanieczyszczeń powietrza, w zróżnicowanym stopniu zjawiska miejskiej wyspy ciepła, a także hałasu.

Odczyty z lat 2018-2021 ze stacji Państwowego Monitoringu Środowiska usytuowanej na ul. Dietla potwierdzają wysokie wartości pyłu zawieszonego PM10 w okresie grzewczym, choć z widoczną tendencją spadkową.

Według danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, spośród 379 budynków mieszkalnych, położonych na podobszarze, przeważająca część ogrzewana jest z wykorzystaniem gazu (228 budynków, 60%), 122 budynki za pośrednictwem sieci MPEC (32%), 15 budynków z wykorzystaniem energii elektrycznej. Dla 14 budynków nie ustalono źródła ogrzewania. Według danych Wydziału Jakości Powietrza UMK na koniec 2022 r. odnotowano tu jedno palenisko na paliwa stałe (jeden budynek).

Największe przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu występują na terenach sąsiadujących z ulicami: Dietla, Krakowską, Starowiślną, Podgóorską oraz al. Daszyńskiego. Na część podobszaru negatywnie oddziałuje hałas generowany przez pojazdy poruszające się ul. Powstania Warszawskiego. W sąsiedztwie pozostałych ulic przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu są znacznie mniejsze lub wcale nie występują. Hałas szynowy, skupiony wzdłuż linii tramwajowych, ma niewielki wpływ na klimat akustyczny podobszaru. Jego uciążliwość jest dostrzegalna w budynkach położonych przy eksploatowanych liniach. Dotychczas dość uciążliwa była średnicowa linia kolejowa, jednak po zakończonym remoncie większość przebiegu linii będzie ekranowana, co znacząco ograniczy uciążliwość. Według danych z mapy akustycznej Krakowa aż na 52,9% podobszaru Grzegórzki-Wesoła odczuwalny jest hałas o wartości ponad 55 dB (L_{dwn}). W przypadku prawie 10% terenów wartości te przekraczają 70 dB (L_{dwn}). Oznacza to, że klimat akustyczny na połowie podobszaru rewitalizacji należy uznać za przeciętny.

Miejska wyspa ciepła występuje na całym podobszarze Grzegórzki-Wesoła, choć z uwagi na sposób zagospodarowania terenu intensywność tego zjawiska jest różna. Miejska wyspa ciepła o bardzo dużej intensywności (średnio 2-3°C, max >10°C) występuje w części zachodniej, przylegającej do dzielnicy Kazimierz, i w części południowej. Część północno-wschodnią sklasyfikowano jako obszar o dużej intensywności tego zjawiska (średnio 1,5-2,0°C, max 6-10°C). Niewielki północno-wschodni fragment został sklasyfikowany jako obszar o umiarkowanej intensywności natężenia (średnio 1-1,5°C, max 5-6°C). Występowanie zjawiska miejskiej wyspy ciepła wynika z dużej gęstości zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy kształtuje się na poziomie 0,6-1,0, a na części terenów w zachodniej części przekracza wartość 1,0), ale i z wysokiego uszczelnienia terenu między budynkami. Wskaźnik uszczelnienia terenów na większości terenów mieści się w przedziale 81-100%. Zagospodarowanie podobszaru ze znacznym udziałem terenów uszczelnionych i niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie sprzyja retencji wodnej, co z kolei skutkuje występowaniem powodzi nagłych, typu *flash flood*, będących konsekwencją coraz częstszych deszczy nawalnych czy burz.

Analiza aktualnych map zagrożenia powodziowego za 2022 r. wskazuje, że podobszar obejmuje obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Od strony południowej przylega on bowiem do koryta Wisły, umocnionego w rejonie bulwarów (Bulwar Kurlandzki) przez budowle

oporowe i częściowo wały przeciwpowodziowe. Prawdopodobne jest więc zagrożenie wodami Wisły. Strefami zalewu powodziowego, zidentyfikowanymi na podobszarze, są:

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią (1% i 10%) – występuje w minimalnym zakresie i mieści się w zasięgu ochronnych budowli przeciwpowodziowych;
- obszar, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi 0,2% – występuje na znacznej części podobszaru; może spowodować przelanie się wód wezbrania na niektórych odcinkach obwałowań i umocnień; prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić od 2-3 m, w zależności od rzędnej terenu;
- obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (dla scenariusza przepływu o prawdopodobieństwie 1%) – występuje na znacznej części podobszaru; może spowodować wdarcie się wód wezbrania od strony wschodniej i południowo-wschodniej; prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić 1-2 m, w zależności od rzędnej terenu;
- obszar narażony na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia budowli piętrzących (obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w przypadku awarii Zbiornika Goczałkowice (Q 0,05%) oraz Zbiornika Tresna (Q 0,02%)) – występuje na znacznej części podobszaru; prognozowana głębokość zalewu wody powodziowej może wynosić 1-4 m, przeważnie 2-3 m, w zależności od rzędnej terenu.

Na podobszarze zlokalizowanych jest 12 pomników przyrody¹³.

¹³ Według stanu na koniec stycznia 2024 roku.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Teren Grzegórzek stanowi część dawnej podkrakowskiej wsi o tej samej nazwie włączonej w granice Krakowa w 1910 r. Na kształt przestrzenny tej części Grzegórzek znaczący wpływ miało zasypanie starego koryta Wisły, w miejscu którego wytyczono obecną al. Daszyńskiego. Po jej obu stronach, w części centralnej i północnej, w latach pięćdziesiątych XX w. powstał zespół modernistycznej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, częściowo równoległej do ulicy lub w układzie pierzejowym. Zabudowa modernistyczna w sposób harmonijny łączy się z zabudową starszą (głównie z przełomu XIX i XX w.), typu „kamienicowego”, usytuowaną wzdłuż ulic Grzegórzeckiej, Chodkiewicza i Prochowej. Budynkom mieszkalnym towarzyszy zieleni wysoka i niska rosnąca w ulicach oraz skwerach, a także we wnętrzach kwartałów i na podwórkach.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Grzegórzki-Wesoła przez lata nie podlegała znaczącym zmianom, za wyjątkiem południowej części – terenów przemysłowych przekształconych w centrum handlowe, a obecnie kształtowanych przez nową zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Inwestycja modernizacyjna kolei średnicowej linii kolejowej E30 na odcinku Kraków Główny Towarowy – Rudzice, która obejmuje przekształcenie nasypów w estakady, staje się kluczowym impulsem do radykalnych zmian urbanistycznych w Krakowie. Przebudowa ta skutkuje nie tylko rewolucją architektoniczną, ale także istotnymi przekształceniami komunikacyjnymi i społecznymi, zarówno na poziomie lokalnym, jak i dla całej aglomeracji krakowskiej. Nowy przystanek kolejowy przy Hali Targowej stanie się centralnym węzłem przesiadkowym, integrującym kolej, tramwaje, autobusy i rowery, co wiąże się z koniecznością wprowadzenia nowych rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych. Dodatkowo, przekształcenia obejmą pl. Grzegórzecki w rejonie Hali Targowej, który zostanie zintegrowany jako nowy węzeł komunikacji publicznej z funkcjami handlowymi i przestrzeniami publicznymi pod estakadami.

Kolejnym obszarem zmian jest rejon ul. Kopernika, gdzie po wykupieniu przez miasto terenów dawnych klinik uniwersyteckich, ma powstać unikalna w skali miasta dzielnica kreatywna z przeważającymi funkcjami obiektów i terenu o charakterze użyteczności publicznej z pogranicza kultury, kreatywności i aktywności społecznej.

Niejednorodny układ przestrzenny, z wyraźnym podziałem na historyczny układ Wesołej – oparty na ciągu ul. Kopernika – oraz na Grzegórzki, których osią jest „zielona” al. Daszyńskiego, znacząca ślad dawnego starorzecza Wisły. Obie części spina tranzytowa ul. Grzegórzecka. Na podobszarze należy odnotować obecność przestrzeni półpublicznych – w osiedlach mieszkaniowych w południowej części podobszaru i na terenach poszpitalnych przy ul. Kopernika. Na tym terenie znajdują się także dwa duże kompleksy zieleni – Ogród Botaniczny i Nowy Cmentarz Żydowski – wnętrza zielone o ograniczonej dostępności.

Niejednorodny charakter podobszaru, wyraźnie odróżniający Wesołą od Grzegórek, istotnie wpływa na sposób użytkowania i aktywność wykorzystania przestrzeni. Grzegórzki, stanowiące w większości obszar mieszkaniowy, za wyjątkiem części południowej, związanej z aktywnością centrum handlowego i bulwarów Wisły, reprezentują poziom aktywności przestrzeni publicznych i półpublicznych charakterystyczny dla osiedli mieszkaniowych.

Grzegórzki nieodparcie kojarzą się z placem targowym jako najbardziej aktywnie użytkowaną przestrzenią publiczną, choć wątpliwości budzą jego walory estetyczne i funkcjonalne. Niewątpliwą atrakcją jest ciąg al. Daszyńskiego z liniowym parkiem, którego zróżnicowane zagospodarowanie, zieleni i jej cień dają możliwość przebywania w warunkach komfortu cieplnego w upalne dni.

Na podobszarze zlokalizowane są dwie szkoły publiczne, w których uczy się 338 uczniów. Liczba miejsc w szkołach jest mniejsza niż zapotrzebowanie. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć szkół zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego. Zlokalizowane są tu cztery przedszkola publiczne, do których uczęszcza 363 dzieci. Łączna liczba miejsc w tych przedszkolach jest większa niż zapotrzebowanie. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć przedszkoli zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% dzieci mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego. Na Grzegórkach-Wesołej zlokalizowany jest jeden żłobek publiczny, liczący 78 miejsc. Łączna liczba miejsc w tym żłobku jest mniejsza niż zapotrzebowanie na podobszarze. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej dla dzieci, jedyny żłobek w podobszarze zapewnia dobrą dostępność pieszą – blisko 88% dzieci mieszka w zasięgu dojścia pieszego.

Na podobszarze zlokalizowanych jest dziewięć aptek, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są dwie apteki, dostępne także dla mieszkańców podobszaru. Tym samym średnio jedna apteka obsługuje 798 mieszkańców. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć aptek zapewnia dobrą dostępność pieszą – 99,5% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego. Zlokalizowanych jest tu też siedem placówek POZ, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie (na Starym Mieście) zlokalizowana jest jedna placówka, dostępna także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć ogólnodostępnych placówek POZ zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego.

W granicach Grzegórek-Wesołej zlokalizowane są cztery biblioteki i sześć ośrodków kultury, dodatkowo w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru zlokalizowane są dwa ośrodki kultury (w jednostkach Stare Miasto i Podgórze), dostępne także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć placówek kultury zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego.

Na podobszarze zlokalizowane są cztery przystanki, dodatkowo w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się jeden przystanek, dostępny także dla mieszkańców podobszaru. Biorąc pod uwagę kryterium dostępności przestrzennej/pieszej, sieć przystanków w podobszarze zapewnia bardzo dobrą dostępność pieszą – 100% mieszkańców mieszka w zasięgu piętnastominutowego dojścia pieszego.

Sfera techniczna

Na podobszarze rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła, w nieco większym stopniu w przypadku niż np. „starej” Nowej Huty dominują starsze budynki – stanowią one 76% zabudowy, a w przypadku budynków mieszkalnych odsetek ten wynosi aż 91%. Na podobszarze występuje także znacząca liczba zabytków, których odsetek wynosi nieco ponad 44% ogółu obiektów budowlanych, przy czym szczególnie dużo jest ich w rejonie Wesołej. Podobszar charakteryzuje się stanem technicznym budynków ocenianym w 100% jako dobry lub średni. Analogicznie rzecz się ma w doniesieniu do budynków mieszkalnych.

Większość budynków mieszkalnych na podobszarze znajduje się we władaniu wspólnot mieszkaniowych (56%) i osób fizycznych lub prawnych (41%). Tym samym udział miasta w kształtowaniu podaży w zakresie realizacji potrzeb mieszkaniowych należy uznać za znikomy.

Podobszar posiada bardzo niewielki zasób komunalny. Stan techniczny mieszkań gminnych oceniany jest jako średni (95%) lub dobry (5%). Jednak wolumen mieszkań komunalnych stanowi zaledwie 2% ogółu mieszkań, a w budynkach ZBK usytuowanych jest ich zaledwie 11%.

Na podobszarze mniej niż jedna trzecia (30%) budynków mieszkalnych zasilana jest z ciepła sieciowego, z czego w 21% obiektach c.o. jest wykorzystywane zarówno do celów grzewczych, jak i do ogrzania ciepłej wody użytkowej. Budynki te zlokalizowane są przede wszystkim w młodszej, południowej części – na terenie Grzegórzek. Oznacza to, że 57% mieszkańców podobszaru mieszka w budynkach zasilanych ciepłem miejskim.

Na podobszarze ponad 87% budynków mieszkalnych wielorodzinnych pozbawiona jest wind. W efekcie blisko 83% mieszkańców – seniorów w wieku powyżej 60 lat, stanowiących blisko jedną trzecią (29%) ogółu mieszkańców, jest zmuszona do korzystania ze schodów.

2.2.4. Problemy podobszarów w opinii mieszkańców

Po przeprowadzeniu diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji jej wyniki zostały zaprezentowane mieszkańcom każdego z podobszarów. Opracowany na etapie diagnozy zestaw zagadnień został omówiony podczas warsztatów przeprowadzonych w październiku 2023 r. pn. „Jesienne warsztaty z rewitalizacją”. W trakcie warsztatów sprawdzono istotność problemów rewitalizacyjnych wynikających z ustaleń szczegółowej diagnozy podobszarów, po czym następowała ich weryfikacja związana m.in. z dopisaniem do listy brakujących problemów oraz korektą lub uszczegółowieniem zaprezentowanych zagadnień. Następnie partycypacyjnie wypracowywano rozwiązania dla skorygowanej listy problemów dla każdego podobszaru.

Poniżej przedstawiono katalog najbardziej dotkliwych z punktu widzenia mieszkańców negatywnych zjawisk, charakterystycznych dla danego podobszaru, wypracowany na podstawie diagnozy szczegółowej (w podziale na sfery problemowe, zgodnie z ustawą o rewitalizacji).

Lista problemów zdiagnozowanych na podobszarze Grzegórzki-Wesoła

Sfera społeczna

1. mniejsza niż na pozostałych podobszarach rewitalizacji, aktywność obywatelska,
2. niska frekwencja wyborcza w wyborach do rad dzielnic,
3. niewielka liczba liderów, którzy budują poczucie lokalnej tożsamości,
4. kryzys wspólnotowości lokalnej,
5. izolacja mieszkańców podobszaru (zerwanie starych więzi międzysąsiedzkich, nowi mieszkańcy nie integrują się ze starymi),
6. utrudniony dostęp mieszkańców podobszaru do infrastruktury szkolnej,
7. niewystarczająca liczba miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież,
8. wysoka liczba osób w kryzysie bezdomności,
9. brak centrów społecznych (typu Programu Aktywności Lokalnej w skrócie PAL, Miejsca Aktywności Mieszkańców – w skrócie MAM),
10. postępująca gentryfikacja;

Sfera gospodarcza

11. wysoka liczba przedsiębiorców z zezwoleniem na sprzedaż alkoholu,
12. wysoka liczba przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowe turystyczne (inne niż hotele) i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (np. Wesoła Zachód),
13. presja inwestycyjna na terenach położonych w centrum (Grzegórzki/Wesoła);

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

14. komercjalizacja usług spędzania czasu wolnego, związana z ograniczeniem ich powszechnej dostępności i kierowaniem ich w pierwszym rzędzie do turystów i gości,
15. pojawienie się nowych akademików i uciążliwości przez nie powodowane,
16. zły stan infrastruktury komunikacyjnej, który utrudnia funkcjonowanie mieszkańcom (zwłaszcza seniorom, rodzinom z dziećmi),
17. brak właściwych rozwiązań komunikacyjnych i parkingowych, w szczególności dla mieszkańców podobszaru,
18. ograniczona liczba i dostępność placówek podstawowej opieki zdrowotnej,
19. niedostatek usług komercyjnych (gastronomia),
20. brak toalet publicznych,
21. deficyt zieleni urządzonej,
22. ograniczona dostępność transportowa Wesołej wynikająca z dotychczasowych funkcji,
23. brak dostępu do windy w wielu budynkach mieszkalnych wielorodzinnych,
24. ograniczenie w zakresie mobilności sporej części mieszkańców obszaru (aż 25% ogółu mieszkańców obszaru stanowią seniorzy),
25. ograniczone możliwości termomodernizacji budynków ze względu na ochronę konserwatorską,
26. niedostatecznie rozwinięta sieć ciepła MPEC, szczególnie w rejonie Wesołej (zaledwie 30% budynków jest podłączonych do miejskiej sieci MPEC),
27. zły stan techniczno-estetyczny zabytkowych budynków,
28. słaba sytuacja finansowa wspólnot mieszkaniowych,
29. nieuregulowany stan prawny niektórych budynków,
30. stan techniczno-estetyczny targowiska „Unitarg”,
31. pseudograffiti na elewacjach budynków;

Sfera środowiskowa

32. utrzymujące się stany przekroczeń wskaźników jakości powietrza w okresie grzewczym,
33. kumulacja zanieczyszczenia powietrza wynikająca z lokalizacji podobszaru rewitalizacji w dolinie Wisły,
34. ubóstwo energetyczne (w związku z drastycznym wzrostem cen nośników energii) ograniczające transformację energetyczną podobszaru,
35. występowanie obszarów o złym klimacie akustycznym,
36. brak rozwiązań w zakresie wykorzystania wód opadowych (retencja),
37. niewielka liczba rozwiązań ekologicznych,
38. problemy zagospodarowania wody w starym dorzeczu Wisły.

Lista problemów zdiagnozowanych na podobszarze Kazimierz-Stradom

Sfera społeczna

39. zanik więzi sąsiedzkich wpływających na poczucie osamotnienia, w szczególności w odniesieniu do grupy seniorów,

40. brak integracji wspólnot lokalnych,
41. brak centrów społecznych (typu PAL, MAM),
42. coraz większa liczba wynajmowanych mieszkań, skutkująca odpływem dotychczasowych mieszkańców i osłabieniem więzi sąsiedzkich,
43. brak liderów lokalnej wspólnoty, którzy koordynowaliby działania podmiotów działających w tej części miasta i budowali poczucie lokalnej tożsamości,
44. nieskuteczność dotychczasowych mechanizmów partycypacyjnych, brak poczucia sprawstwa wśród mieszkańców,
45. brak platformy porozumienia pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami a władzami miasta,
46. brak wydarzeń, wokół których mogliby się jednoczyć mieszkańcy,
47. brak współpracy międzysektorowej pomiędzy przedstawicielami lokalnego biznesu, instytucji kultury oraz innych instytucji publicznych działających na terenie Kazimierza,
48. silna konkurencja pomiędzy podmiotami kultury – zamiast współpracy,
49. niski udział szkół w procesie budowy społeczności lokalnej,
50. ograniczony dostęp mieszkańców podobszaru do infrastruktury szkolnej,
51. koncentracja problemu bezdomności w przestrzeni publicznej, zwłaszcza w okolicy ul. Dietla,
52. niski poziom bezpieczeństwa, np. związany z występowaniem nocnych wyścigów samochodowych ulicami Kazimierza;

Sfera gospodarcza

53. monofunkcyjność podobszaru (szczególne nagromadzenie placówek gastronomicznych w efekcie turystyfikacji Kazimierza),
54. wysoka liczba przedsiębiorców z zezwoleniem na sprzedaż alkoholu,
55. wysoka liczba przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowe turystyczne (inne niż hotele) i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania,
56. malejąca liczba rzemieślników i lokalnych punktów usługowo-handlowych,
57. napięte relacje na linii mieszkańcy-przedsiębiorcy, prowadzący działalność gastronomiczną;

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

58. ograniczony dostęp do usług publicznych w zakresie zdrowia – żłobków i placówek podstawowej opieki zdrowotnej, punktów rehabilitacji,
59. ograniczony dostęp do placówek POZ,
60. negatywny wpływ nadmiernego ruchu turystycznego (turystyfikacji) i wynikającej z tego struktury usług,
61. brak właściwego marketingu usług kulturalnych, który przekłada się na niekorzystny wizerunek Kazimierza jako dzielnicy „imprezowej”,
62. komercjalizacja przestrzeni publicznej na rzecz przedsiębiorców gastronomicznych,
63. niewykorzystanie potencjału placów Wolnica i Nowego do bycia dobrymi „wizytówkami” obszaru,

64. niedostatek zieleni urządzonej i zaprojektowanych, przyjaznych użytkownikom przestrzeni publicznych, choćby o mniejszej skali,
65. zanikanie lokalnego handlu (*corner-shops*¹⁴) i usług dla ludności,
66. nadmierny ruch samochodowy (turyści i goście),
67. ograniczenia dostępności komunikacyjnej dla dostawców placówek handlowych i usługowych ograniczające im możliwości funkcjonowania i rozwoju,
68. niski poziom wykorzystania infrastruktury ciepła miejskiego – zaledwie 20% budynków jest podłączonych do miejskiej sieci MPEC, tylko co czwarty mieszkaniec korzysta z ciepła miejskiego,
69. pseudograffiti na elewacjach kamienic,
70. niewłaściwa polityka miasta w zakresie gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości, ograniczająca jej władztwo i możliwości wpływu na odnowę podobszaru w procesie rewitalizacji;

Sfera środowiskowa

71. kumulacja zanieczyszczeń powietrza wynikająca z lokalizacji podobszaru rewitalizacji w dolinie Wisły,
72. ubóstwo energetyczne (w związku z drastycznym wzrostem cen nośników energii) ograniczające transformację energetyczną podobszaru,
73. występowanie obszarów o złym klimacie akustycznym (związany hałasem ulicznym oraz sąsiedztwem ogródków gastronomicznych i usług związanych z gospodarką nocną, np. klubami nocnymi),
74. zanieczyszczenie świetlne i akustyczne,
75. brak czystości przestrzeni publicznych – odpady na ulicach.

Lista problemów zdiagnozowanych na podobszarze „stara” Nowa Huta

Sfera społeczna

76. małe zaangażowanie części mieszkańców w sprawy sąsiedzkie (tylko działania interwencyjne wynikające z dostrzeżonych nieprawidłowości) ze względu na swoje bezpieczeństwo i biurokrację,
77. występowanie pewnych napięć pomiędzy starymi, nowymi mieszkańcami a tymczasowymi użytkownikami (najem krótkoterminowy),
78. brak funkcjonowania tradycyjnych lokalnych miejsc spotkań mieszkańców (np. ławeczka, skwer),
79. narastający problem bezdomności widoczny w przestrzeniach publicznych, a także problem osób nadużywających alkoholu i imprezującej młodzieży,
80. ograniczony zasięg monitoringu miejskiego,
81. nadmierne eksponowanie przez miasto okresu PRL przy definiowaniu tożsamości podobszaru,
82. nieskuteczna strategia turystyczna i polityka promocyjna realizowane przez miasto,

¹⁴ Convenience store – lokalny sklep w obszarze mieszkaniowym oferujący towary pierwszej potrzeby

- 83. konflikty pomiędzy członkami wspólnot mieszkaniowych oraz poszczególnymi wspólnotami, które bardzo często uniemożliwiają realizację inwestycji w budynku lub w ich bezpośrednim otoczeniu,
- 84. mała skala współpracy pomiędzy podmiotami reprezentującymi różne sektory (publiczny, prywatny, NGO) działającymi w Nowej Hucie,
- 85. słaba informacja o wydarzeniach mających miejsce w dzielnicy (słaby przepływ informacji),
- 86. sporadyczna współpraca MOPS z organizacjami pozarządowymi;

Sfera gospodarcza

- 87. niski poziom aktywności przedsiębiorców,
- 88. nieproporcjonalnie niska (w odniesieniu do liczby mieszkańców) liczba placówek usługowych (w tym gastronomicznych),
- 89. duża liczba przedsiębiorstw, które zakończyły działalność,
- 90. niewłaściwa polityka miasta w zakresie gospodarowania gminnymi lokalami użytkowymi, skutkująca wysokim odsetkiem niezagospodarowanych lokali handlowo-usługowych,
- 91. zanik małych przedsiębiorców;

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

- 92. zbyt wysoka liczba mieszkańców przypadających na placówkę podstawowej opieki zdrowotnej,
- 93. brak możliwości powszechnego użytkowania infrastruktury edukacyjnej na cele rekreacyjne (np. w okresie wakacyjnym),
- 94. niski poziom infrastruktury edukacyjnej, niedostosowanie obiektów do współczesnych standardów użytkowych,
- 95. przepisy konserwatorskie (m.in. o parku kulturowym) ograniczające możliwości inwestycyjne;
- 96. nierozwiązany problem parkingowy, w szczególności miejsc dla mieszkańców, źle rozwiązana komunikacja wewnątrz kwartałów mieszkaniowych,
- 97. zły stan infrastruktury komunikacyjnej, który utrudnia funkcjonowanie mieszkańcom (zwłaszcza seniorom, rodzinom z dziećmi), pomimo dobrej dostępności pieszej do przystanków,
- 98. wysokie zapotrzebowanie budynków szkolnych w Nowej Hucie na termomodernizację,
- 99. brak instalacji i urządzeń poprawiających komfort użytkowania w budynkach publicznych (wentylacja mechaniczna, klimatyzacja);

Sfera środowiskowa

- 100. ubóstwo energetyczne (w związku z drastycznym wzrostem cen nośników energii) ograniczające transformację energetyczną podobszaru,
- 101. występowanie obszarów o złym klimacie akustycznym,
- 102. zaniedbana zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej,
- 103. brak odpowiedniego wyposażenia parków w małą infrastrukturę.

2.2.5. Podsumowanie diagnozy

Zgodnie z przyjętym założeniem podsumowanie to stanowi syntezę, która wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

Poniżej w formie tabelarycznej zostało przedstawione podsumowanie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji w podziale na podobszary, omówione z uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zaprezentowane w tym podrozdziale tabele zawierają zestawienie najważniejszych problemów zdiagnozowanych w każdej ze sfer, wynikający z nich katalog potrzeb rewitalizacyjnych uwzględniających – uwzględniających katalog wypracowany przez mieszkańców podczas warsztatów, a także zidentyfikowane w toku badania potencjały na każdym z podobszarów.

Analiza zidentyfikowanych na podobszarach „stara” Nowa Huta, Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła problemów świadczy o zbieżności wielu negatywnych zjawisk na tych terenach kryzysowych, pomimo ich odmiennego położenia, pełnionych funkcji, typu zabudowy czy walorów krajobrazowych i historycznych.

Tabela 2. Problemy zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Problemy	„Stara” Nowa Huta	Kazimierz-Stradom	Grzegórzki-Wesoła
Społeczna	Niekorzystna struktura demograficzna wskazująca na starzenie się społeczeństwa i depopulację	X	X	X
	Odptyw stałych mieszkańców, wzrost najmu (w tym krótkoterminowego), osłabieniem więzi sąsiedzkich, narastające konflikty społeczne	X	X	X
	Ubóstwo	X	X	X
	Bezrobocie, w tym długotrwałe bezrobocie	X	X	X
	Duża liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby	X	X	X
	Koncentracja problemu bezdomności w przestrzeni publicznej	X	X	X
	Duża liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu uzależnień	X	X	
	Duża liczba wydanych niebieskich kart	X		
	Przestępstwa w przestrzeni publicznej		X	X
	Niski poziom edukacji i problemy wychowawcze dzieci i młodzieży	X		
	Niewystarczająca liczba miejsc spotkań dla mieszkańców, w tym do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież	X		X
	Bierność społeczna, obywatelska części mieszkańców	X	X	X
	Niski kapitał społeczny	X	X	X
	Brak centrów społecznych (typu PAL)		X	X

Gospodarcza	Słaba kondycja lokalnej przedsiębiorczości, w tym zanik drobnych przedsiębiorców, malejąca liczba rzemieślników i lokalnych punktów usługowo-handlowych	X	X	
	Brak placówek usługowych/handlowych dopasowanych do potrzeb lokalnej społeczności	X	X	X
	Wysoki i rosnący udział najmu skoncentrowanego na turystach		X	X
	Niska przedsiębiorczość – mało firm	X		
	Niepożądane działalności gospodarcze (np. sprzedaż alkoholu)		X	X
Środowiskowa	Zanieczyszczenia powietrza	X	X	X
	Ponadnormatywny hałas	X	X	X
	Zjawisko miejskiej wyspy ciepła	X	X	X
	Deficyt zieleni publicznej dostępnej dla mieszkańców	X	X	X
	Zaniedbana zieleń wewnątrzsiedlowa	X		
	Zanieczyszczenie światłem		X	X
	Uszczelnienia terenu wpływające na zagrożenie powodzią i podtopieniami		X	X
Przestrzenno-funkcjonalna	Brak bezpłatnej oferty spędzania czasu wolnego adresowanej do mieszkańców podobszaru	X	X	X
	Oferta usługowa skupiona na turystach, brak usług przeznaczonych dla mieszkańców		X	X
	Ograniczony dostęp do usług publicznych		X	X
	Bariery przestrzenne utrudniające poruszanie się po obszarze rewitalizacji	X	X	X
	Niekorzystny układ linii autobusowych, który utrudnia seniorom poruszanie się po dzielnicy	X		
Techniczna	Duża liczba budynków starszych niż 50 lat	X	X	X
	Duży odsetek budynków zabytkowych	X	X	X
	Brak nowoczesnych rozwiązań technicznych, w tym w zakresie dostępności i efektywności energetycznej	X	X	X
	Zły stan infrastruktury komunikacyjnej utrudniający przemieszczanie się mieszkańców (zwłaszcza seniorom, rodzinom z dziećmi)	X		X
	Brak wind w budynkach mieszkalnych	X		X
	Niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci MPEC		X	X
	Potrzeby termomodernizacyjne i remontowe budynków użyteczności publicznej	X		X

Źródło: opracowanie własne.

Zidentyfikowanie deficytów wszystkich podobszarów stanowiło podstawę do sformułowania potrzeb rewitalizacyjnych, które stanowią podstawę do wyznaczenia celów rewitalizacji i kształtu planowanej interwencji. Duża zbieżność problemów, ogniskująca się wokół kwestii

społecznych, pozwoliła na wypracowanie katalogu potrzeb, który w dużej mierze dotyczy całego obszaru rewitalizacji.

W kolejnej tabeli zaprezentowano w analogicznym układzie potrzeby obszaru rewitalizacji. Podobnie jak w przypadku zestawienia ukazującego problemy także w odniesieniu do potrzeb obserwuje się duże podobieństwa.

Tabela 3. Potrzeby zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Potrzeby	„Stara” Nowa Huta	Kazimierz-Stradom	Grzegórzki-Wesoła
Społeczna	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – bezrobociu, ubóstwu, bezdomności	X	X	X
	Podnoszenia kapitału społecznego, w szczególności osób wykluczonych np. z powodu niepełnosprawności	X	X	X
	Zwiększenia integracji i aktywizacji obywatelskiej oraz społeczno-kulturalnej	X	X	X
	Rozwoju oferty czasu wolnego dla m.in. dla dzieci i młodzieży oraz seniorów	X	X	X
	Polepszenia współpracy między instytucjami i organizacjami społecznymi, kulturalnymi i edukacyjnymi działającymi na obszarze rewitalizacji	X	X	X
	Podniesienie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej		X	X
Gospodarcza	Rozwoju lokalnych punktów usługowo-handlowych skierowanych do mieszkańców	X	X	X
	Ograniczenia niepożądanych działalności gospodarczych		X	X
	Rozwoju przedsiębiorczości	X		
	Zagospodarowania pustych lokali użytkowych, poprawa stanu istniejącego zasobu lokali i miejsc rozwoju gospodarczego tj. targowiska czy place miejskie	X	X	X
Środowiskowa	Poprawa jakości powietrza – ograniczenie indywidualnych źródeł ogrzewania	X	X	X
	Zwiększenie powierzchni terenów zieleni – rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, przeciwdziałającej wyspom ciepła czy zwiększających retencję	X	X	X
	Polepszenie klimatu akustycznego	X	X	X
	Poprawa zieleni wewnątrzsiedlowej	X		
	Zmniejszenie zanieczyszczenia światłem		X	X
Przestrzenno-funkcjonalna	Rozwój oferty spędzania czasu wolnego skoncentrowanej na mieszkańcach	X	X	X
	Poprawa stanu technicznego zabudowy budynków i przestrzeni, w tym zmniejszanie barier architektonicznych	X	X	X
	Polepszenie dostępności do infrastruktury społecznej, w tym zdrowotnej i edukacyjnej	X	X	X
	Poprawa komunikacji publicznej – układ linii autobusowych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	X		

Techniczna	Poprawa stanu technicznego infrastruktury komunikacyjnej	X		X
	Wyposażenie budynków mieszkalnych w windy	X	X	X
	Poprawa stanu technicznego budynków	X	X	X
	Termomodernizacja i dostosowanie budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami	X	X	X
	Rozwój sieci ciepłowniczej		X	X

Źródło: opracowanie własne.

Ostatnim zestawieniem, syntetyzującym szczegółową analizę podobszarów rewitalizacji, jest, przedstawiony w tabeli 4, wykaz potencjałów, także opracowany w podziale na podobszary i sfery problemowe. Z uwagi na pewną odmienność podobszarów, wynikającą z ich funkcji, usytuowania i zasobów, to właśnie w przypadku potencjałów rozwojowych obserwuje się największe różnice między wyznaczonymi obszarami kryzysowymi.

Tabela 4. Potencjały obszaru rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Podobszar	Potencjały
Społeczna	„stara” Nowa Huta	– przywiązanie mieszkańców do swojej dzielnicy – patriotyzm lokalny – pojawianie się nowych mieszkańców, którzy częściowo wypełniają ubytek wynikający z procesu depopulacji obszaru – odporność podobszaru na zjawisko gentryfikacji – sąsiedztwo dużego zakładu pracy, jakim jest Huta im. T. Sendzimira – zmniejszający się udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 r.ż. W ogólnej liczbie bezrobotnych – rozwijająca się w sąsiedztwie podobszaru strefa przedsiębiorczości w ramach projektu Nowa Huta Przyszłości – potencjał kulturowy dzielnicy Nowa Huta stanowiący szanse dla rozwoju turystyki kwalifikowanej – samopomoc sąsiedzka – współpraca między szkołami a MOPS – istotny spadek udziału rodzin zmagających się z ubóstwem w strukturze rodzin wspomaganych przez MOPS – niski udział osób wskazujących alkoholizm jako powód wsparcia przez MOPS – dobrze działające służby pedagogiczne w szkołach, monitorujące zagrożenia i na bieżąco podejmujące działania – wzrost świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych potrzeb odnoszących się do dostępności – zasadniczo bezpieczne szkoły i przestrzenie publiczne – niski w wymiarze bezwzględnym (liczby popełnianych przestępstw), oficjalny poziom przestępczości – wzrost subiektywnego poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców – dobra sieć szkół położonych w bliskim sąsiedztwie miejsca zamieszkania uczniów – dobrze rozwinięta sieć instytucji i organizacji społecznych
	Kazimierz-Stradom	– przywiązanie mieszkańców do swojej dzielnicy - patriotyzm lokalny – spadająca liczba osób bezrobotnych w wieku 50 lat i więcej – zmniejszający się odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych – duży lokalny rynek pracy w obszarze gastronomii – duży rynek obsługi ruchu turystycznego – samopomoc sąsiedzka – wzrost świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych potrzeb odnoszących się do dostępności – zasadniczo bezpieczne szkoły – niski w wymiarze bezwzględnym (liczby popełnianych przestępstw), oficjalny poziom przestępczości – poprawiający się od lat stan bezpieczeństwa dzielnicy – dobrze rozwinięta sieć instytucji i organizacji społecznych
	Grzegórzki-Wesoła	– przywiązanie mieszkańców do swojej dzielnicy - patriotyzm lokalny – długoletnie tradycje w zakresie handlu, lokalizacja placu targowego, z którego korzystają klienci z innych dzielnic – transformacja terenów po dawnych klinikach uniwersyteckich, tworząca szansę na nowe miejsca pracy – niskie natężenie problemów alkoholowych

		– wzrost świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych potrzeb odnoszących się do dostępności – dostateczna sieć infrastruktury społecznej w zasięgu piętnastominutowej dostępności pieszej – zasadniczo bezpieczne szkoły – niski w wymiarze bezwzględnym (liczby popełnianych przestępstw), oficjalny poziom przestępczości – poprawiający się od lat stan bezpieczeństwa dzielnicy – dobrze rozwinięta sieć instytucji i organizacji społecznych
Gospodarcza	„stara” Nowa Huta	– niska liczba (w odniesieniu do liczby mieszkańców) przedsiębiorców z zezwoleniem na detaliczną sprzedaż alkoholu – niewielka liczba przedsiębiorców prowadzących obiekty noclegowe turystyczne (inne niż hotele) i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania
	Kazimierz-Stradom	– wysoki poziom aktywności przedsiębiorców – duża liczba placówek usługowych – wysoka liczba nowych przedsiębiorstw – niska liczba przedsiębiorstw, które zakończyły działalność – wysoka wartość siły nabywczej mieszkańców
	Grzegórzki-Wesoła	– wysoki poziom aktywności przedsiębiorców i bardzo dobra kondycja biznesów – duża liczba placówek usługowych oraz wysoka liczba nowych przedsiębiorstw – wysoka wartość siły nabywczej mieszkańców potencjał terenu poszpitalnego, Hali Targowej i Targowiska „Unitarg”
Środowiskowa	„stara” Nowa Huta	– tereny zieleni osiedlowej – rzeka Dłubnia, która może być wykorzystana jako elementy systemu terenów zielonych przez mieszkańców podobszaru – Zalew Nowohucki oraz otaczający go park, sąsiadujący z obszarem rewitalizacji od wschodu – obszar Natura 2000 – Łąki Nowohuckie, graniczące od południa z obszarem rewitalizacji
	Kazimierz-Stradom	– sąsiedztwo doliny Wisły
	Grzegórzki-Wesoła	– tereny zieleni na terenie po byłych klinikach Uniwersytetu Jagiellońskiego – Ogród Botaniczny UJ
Funkcjonalno-przestrzenna	„stara” Nowa Huta	– spójny i czytelny układ urbanistyczny – zachowany bez przekształceń historyczny układ przestrzenny z ograniczoną liczbą późniejszych interwencji urbanistycznych i architektonicznych, – układ przestrzenny sprzyjający kreowaniu inkluzywnych przestrzeni publicznych – duży udział terenów zielonych, szczególnie w przestrzeni półpublicznej, wewnątrzblokowej
	Kazimierz-Stradom	– historycznie nawarstwiony układ urbanistyczny, koncentracja obiektów zabytkowych – tradycja kulturowa miejsca – położenie nad Wisłą, integrująca w skali śródmiejskiej rolę bulwarów Wisły – likwidacja bariery - nasypu kolejowego na odcinku ul. Kopernika-Miodowa, tworząca nowe powiązania przestrzenne i funkcjonalne ze Starym Miastem i Kazimierzem

		– sąsiedztwo Wawelu i Starego Miasta, z którym dzielnica tworzy historyczny kompleks – unikalny wyraz architektoniczno-urbanistyczny sprzyjający kreowaniu niepowtarzalnych przestrzeni publicznych – funkcjonowanie, pomimo problemów finansowych, klubu sportowego „Nadwiślan”
	Grzegórzki-Wesoła	– teren Wesołej jako przyszłe, nowe centrum kulturalne Krakowa – likwidacja bariery – nasypu kolejowego na odcinku ul. Kopernika-Miodowa, tworząca nowe powiązania przestrzenne i funkcjonalne ze Starym Miastem i Kazimierzem – integrująca w skali śródmiejskiej funkcja bulwarów Wisły – rejon pomiędzy ul. Kopernika a ul. Grzegórzecką dysponuje ogromnym potencjałem dla kreowania nowych, reprezentacyjnych przestrzeni publicznych – przestrzeń uwolniona pod estakadami, po zrealizowaniu tzw. parku kolejowego stanowić będzie integrujący łącznik pomiędzy Wesołą, Grzegórkami a Kazimierzem
Techniczna	„stara” Nowa Huta	– dobry lub średni stan techniczny większości budynków i mieszkań pozostających w zarządzie ZBK – dobrze rozwinięta sieć ciepłna MPEC – prawie wszystkie budynki mieszkalne i 99% mieszkańców korzystają z ciepła miejskiego
	Kazimierz-Stradom	– dobry lub średni stan techniczny większości budynków i mieszkań pozostających w zarządzie ZBK
	Grzegórzki-Wesoła	– dobry lub średni stan techniczny większości budynków i mieszkań pozostających w zarządzie ZBK – realizacja koncepcji zagospodarowania Wesołej – rejon ul. Kopernika jako jeden zintegrowany projekt miejski

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione powyżej zestawienia problemów i potrzeb rewitalizacyjnych wraz z wachlarzem lokalnych potencjałów rozwojowych stanowią podstawę do zaplanowania odpowiedniej, „szytej na miarę” kompleksowej i zintegrowanej interwencji, realizacja której powinna doprowadzić do pozytywnej, trwałej i kompleksowej zmiany na obszarze rewitalizacji.

Analizowany w ramach diagnozy szczegółowej obszar rewitalizacji został przebadany w ramach poszczególnych sfer za pomocą zagadnień, które są ze sobą powiązane pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Następnie zdiagnozowane problemy zostały poddane weryfikacji i ocenie przez interesariuszy procesu w trakcie serii spotkań. W trakcie warsztatów uczestnicy określili wagę problemów rewitalizacyjnych wynikających z ustaleń szczegółowej diagnozy podobszarów, po czym nastąpiła ich weryfikacja związana m.in. z dopisaniem do listy brakujących problemów oraz korektą lub uszczegółowieniem istniejących propozycji.

Trzeba podkreślić, że zaplanowana interwencja oddziałująca na problemy z różnych sfer, będzie miała charakter zrównoważony, a wyprowadzenie wyznaczonego obszaru ze stanu kryzysowego lub trwałe ograniczenie negatywnych zjawisk będzie odbywać się w sposób całościowy. Powiązanie poszczególnych rodzajów potrzeb i potencjałów opiera się przede wszystkim na konieczności rozwiązania problemów społecznych, które są najważniejsze dla zainicjowania tej polityki rozwojowej. W przypadku Krakowa podobszary rewitalizacji charakteryzują się poważnymi problemami o charakterze społecznym, którym towarzyszą różnorodne problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Zaspokojenie potrzeb społecznych będzie możliwe nie tylko dzięki podjęciu działań w tej sferze, ale także dzięki realizacji potrzeb pozaspołecznych. Zaspokojenie potrzeb gospodarczych i środowiskowych przełoży się na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, wzmacniając ich kapitał społeczny, poczucie przywiązania do miejsca zamieszkania, tożsamość lokalną. Potrzeby zdiagnozowane w poszczególnych sferach są zatem ze sobą powiązane i wzajemnie się warunkują. W podobny sposób są ze sobą powiązane potencjały rozwojowe zidentyfikowane na poszczególnych podobszarach rewitalizacji, które wzajemnie wzmacniają wymiary społeczny, gospodarczy i środowiskowy planowanej interwencji.

3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań

3.1. Wizja stanu podobszarów rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji gminny program rewitalizacji zawiera wizję stanu obszaru, prezentującą jego stan na moment zakończenia procesu rewitalizacji. Wizją należy nazwać opis stanu idealnego obszaru rewitalizacji, który urzeczywistnia oczekiwania dotyczące jego zmian – zarówno gospodarza procesu, jak i pozostałych jego interesariuszy. Wizja stanowi odpowiedź na zidentyfikowane problemy obszaru rewitalizacji, stąd dla jej sformułowania kluczowe są wnioski płynące z diagnozy szczegółowej, jak i opinia lokalnej społeczności na temat problemów i potrzeb wyznaczonego obszaru kryzysowego. Na etapie formułowania wizji konieczne jest więc zebranie informacji od przedstawicieli lokalnej społeczności o ich oczekiwaniach względem rewitalizacji i wypracowanie wspólnego stanowiska dotyczącego stanu pożądanego obszaru objętego interwencją.

Takie podejście zastosowano przy opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa – ostateczna wizja była bowiem wypracowywana etapami, począwszy od:

- 1) analizy wniosków płynących ze szczegółowej diagnozy dla podobszarów rewitalizacji w zakresie negatywnych zjawisk i czynników kryzysowych, która została opracowana w podziale na podobszary (patrz Załącznik nr 4 GPRMK),
- 2) przez partycypacyjne wypracowanie – na jej podstawie – katalogu najważniejszych problemów i potrzeb oraz wizji poszczególnych podobszarów (patrz rozdział Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji),
- 3) po stworzenie jednej spójnej wizji, uwzględniającej po pierwsze wnioski płynące z pogłębionej diagnozy i warsztatów partycypacyjnych, a po drugie szerszą perspektywę odnoszącą się do całego obszaru rewitalizacji i oddającą kompleksowy charakter planowanego procesu.

Podstawą merytoryczną wizji pożądanego stanu obszaru rewitalizacji stała się więc analiza problemów i potrzeb, przeprowadzona w ramach diagnozy szczegółowej każdego podobszaru rewitalizacji. Natomiast w toku prac nad strategiczną częścią GPRMK przeprowadzono warsztaty służące wypracowaniu wizji i celów procesu rewitalizacji Krakowa ze społecznością lokalną w podejściu partycypacyjnym¹⁵. Poszczególne warsztaty dotyczyły odrębnych podobszarów rewitalizacji, stąd ich efektem było wypracowanie rozwiązań dotyczących wyzwań strategicznych procesu rewitalizacji dla danego obszaru.

Uczestnicy warsztatów rozpoczynali prace nad wizją od sprawdzenia istotności problemów rewitalizacyjnych wynikających z ustaleń szczegółowej diagnozy każdego podobszaru, po czym następowała ich weryfikacja związana m.in. z dopisaniem do listy brakujących problemów oraz

¹⁵ Spotkania realizowane w dniach 19, 24 i 25 października 2023 roku w ramach cyklu „Jesienne warsztaty z rewitalizacją” dotyczące wypracowania wyzwań strategicznych procesu rewitalizacji Miasta Krakowa.

korektą lub uszczegółowieniem istniejących propozycji. W dalszej kolejności wypracowywano rozwiązania dla tak skorygowanej listy problemów. Na zakończenie prac uczestnicy warsztatów formułowali wizje pożądanych zmian podobszarów rewitalizacji, których syntezy zamieszczono poniżej.

Podobszar „stara” Nowa Huta w 2030

Podobszar „stara” Nowa Huta cechuje estetyczna i tętniąca życiem przestrzeń publiczna, przyjazna dla wszystkich grup mieszkańców oraz wygodna i dostępna transportowo. „Stara” Nowa Huta jest świadoma swojego bagażu doświadczeń, ale jednocześnie potrafiąca patrzeć w przyszłość – łączy tradycję z nowoczesnością.

Podobszar Grzegórzki-Wesoła w 2030

Podobszar Grzegórzki-Wesoła to miejsce otwarte i przyjazne dla mieszkańców Krakowa w każdym wieku. Pełne terenów zieleni oraz atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Przestrzeń wielofunkcyjna, zapewniająca dostęp do różnych usług. Oferująca różnorodne możliwości spędzania wolnego czasu i samorealizacji. Oprócz kultury, także alternatywnej, ważną rolę odgrywa tu gastronomia i biznes. Dzięki remontom, przebudowom i modernizacjom budynków podnoszona jest jakość dotychczasowych funkcji oraz tworzone są nowe miejsca integracji lokalnej społeczności. W rezultacie procesu rewitalizacji dzielnica staje się miejscem spotkań, czemu sprzyja również dostępność komunikacyjna i uspokojenie ruchu.

Podobszar Kazimierz-Stradom w 2030

Podobszar Kazimierz-Stradom to mieszkalna dzielnica z dawnych lat, niepowtarzalna dzięki atmosferze lokalności i sąsiedztwa, gdzie każdy znajdzie swoje miejsce, a turyści są mile widzianymi gośćmi. To przestrzeń, gdzie mieszkańcy stanowią o klimacie i energii tego miejsca. Kazimierz lokalny to także Kazimierz zrównoważony i przygotowany na wyzwania współczesności – obszar dostępny, komfortowy i bezpieczny.

Wynikająca z poszczególnych wizji podobszarów rewitalizacji zbieżność problemów i potrzeb rewitalizacyjnych umożliwia sformułowanie wspólnej dla całego obszaru rewitalizacji wizji, o zintegrowanym i kompleksowym charakterze:

Obszar rewitalizacji Krakowa w 2030

Prowadzone w duchu zrównoważonego rozwoju działania rewitalizacyjne w „starej” Nowej Hucie, Grzegórkach-Wesołej i Kazimierzu-Stradomiu przyczyniły się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców, stanu zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznej, a także środowiska naturalnego obszaru rewitalizacji Krakowa. Wzmocnienie lokalnych potencjałów – społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalnych – podniosło walory obszaru rewitalizacji, który rozwija się harmonijnie w oparciu o zidentyfikowane mocne strony, z których najważniejszą jest silna społeczność.

Inicjatywy oddolne, działania kulturalne, programy aktywizacji społecznej, obywatelskiej i zawodowej skierowane do lokalnej społeczności zmniejszyły różnice dotyczące jakości życia między mieszkańcami obszaru rewitalizacji i innymi częściami Krakowa. Dostosowanie usług społecznych do konkretnych potrzeb przyczyniło się do efektywniejszego wsparcia, czego skutkiem jest mniejsze uzależnienie od pomocy instytucjonalnej. Aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji skupiona jest na budowaniu mocnej i trwałej wspólnoty, opartej na własnej tożsamości i dziedzictwie, zaangażowanej w sprawy lokalne i ogólnomiejskie. Zaangażowanie społeczne mieszkańców w proces rewitalizacji podniosło ich wrażliwość na najbliższe otoczenie – zaczęto dbać o wspólną, odnowioną przestrzeń i spędzać w niej chętnie czas.

Remonty, modernizacje, przebudowy budynków wraz z nadaniem niektórym nowej funkcji oraz dbałość o cenne dziedzictwo kulturowe przełożyły się na lepszą jakość infrastruktury społecznej. Zwiększenie dostępności obiektów i poprawa stanu zagospodarowania terenów publicznych sprawiły,

że interesariusze procesu bez względu na wiek i szczególne potrzeby korzystają z efektów procesu rewitalizacji, spędzając wolny czas na obszarze rewitalizacji.

W wyniku interwencji rewitalizacyjnej nastąpiła poprawa warunków środowiskowych i przyrodniczych obszaru rewitalizacji. Dzięki rozwojowi błękitno-zielonej infrastruktury obszar rewitalizacji zyskał nowe tereny zieleni i zwiększył retencyjność, stając się mniej podatny na zachodzące zmiany klimatyczne. Alternatywna wobec ruchu kołowego mobilność i inne działania doprowadziły do polepszenia jakości powietrza i klimatu akustycznego.

Kompleksowa interwencja w sferach społecznej, przestrzennej, infrastrukturalnej i środowiskowej ograniczyła negatywne zjawiska obserwowane w różnych sferach – co przełożyło się na zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru. W niektórych rejonach osłabła presja ruchu turystycznego, inne kwartały ożywiły się dzięki powstaniu szerokiej i zróżnicowanej oferty usług, lokalnych sklepów i targowisk dostosowanych przede wszystkim do potrzeb mieszkańców obszaru.

Obszar rewitalizacji stał się pożądanym miejscem do zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej, odwiedzin przez mieszkańców innych dzielnic i gości, z poszanowaniem lokalnej tożsamości i charakteru tego miejsca.

Sformułowana w duchu zrównoważonego rozwoju wizja rozwoju podobszarów rewitalizacji jest wyrazem oczekiwań mieszkańców i pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji, a także Miasta Krakowa jako gospodarza procesu, względem prowadzonej polityki rewitalizacyjnej. Przedstawiony opis stanu idealnego podobszarów rewitalizacji powinien zostać osiągnięty na zakończenie procesu ich odnowy. Sformułowane wizje są wyzwaniem do realizacji w perspektywie obowiązywania GPRMK. Proces rewitalizacji będzie mógł być uznany za skończony dopiero wtedy, gdy zaistnieją przesłanki rozwoju podobszarów, opisane powyżej.

3.2. Cele i kierunki działań procesu rewitalizacji

Podczas warsztatów dotyczących wypracowania wyzwań strategicznych procesu rewitalizacji Miasta Krakowa¹⁶ sformułowano również propozycje robocze celów i kierunków działań – z uwzględnieniem każdego podobszaru rewitalizacji. Cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na wnioski płynące z diagnozy szczegółowej podobszarów rewitalizacji, skonfrontowanych z oczekiwaniami i potrzebami rewitalizacyjnymi ich mieszkańców i innych interesariuszy procesu.

Założono, że partycypacyjnie wypracowane cele i kierunki działań będą uznane za sugestie wyrażone przez interesariuszy, które następnie zostaną ujednolicone i uspołnione zgodnie z ustaleniami płynącymi z części diagnostycznej, a także wymogów związanych z opracowaniem gminnego programu rewitalizacji dotyczących m.in. zintegrowania procesu rewitalizacji, wynikających z art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), aby niniejszy program rewitalizacji można było uznać za Inny Instrument Terytorialny (IIT).

Poniżej zaprezentowano, wypracowaną z uczestnikami warsztatów strategicznych, strukturę celów i kierunków działań procesu rewitalizacji Miasta Krakowa – w podziale na podobszary.

Cele rewitalizacji podobszaru „stara” Nowa Huta:

1. Rozwiązywanie konfliktów i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru.
2. Rozwój oferty spędzania czasu dla wszystkich grup mieszkańców (także działań międzypokoleniowych).

¹⁶ Spotkania realizowane w dniach 19, 24 i 25 października 2023 roku w ramach cyklu „Jesienne warsztaty z rewitalizacją” dotyczące wypracowania wyzwań strategicznych procesu rewitalizacji Miasta Krakowa.

3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości mieszkańców obszaru.
4. Stworzenie większej liczby atrakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni.
5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru w duchu zrównoważonej mobilności.
6. Wzmocnienie wielofunkcyjnego charakteru obszaru oraz utrzymanie i rozwój zróżnicowanych usług dostępnych na obszarze (mieszkalnych, gospodarczych, handlowych, kulturalnych, rekreacyjnych).

Cele rewitalizacji podobszaru Grzegórzki-Wesoła:

1. Rozwiązywanie konfliktów i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru.
2. Rozwój oferty spędzania czasu dla wszystkich grup mieszkańców.
3. Wzmacnianie lokalnej tożsamości mieszkańców obszaru.
4. Stworzenie większej liczby atrakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni.
5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru w duchu zrównoważonej mobilności.
6. Wzmocnienie wielofunkcyjnego charakteru obszaru oraz utrzymanie i rozwój zróżnicowanych usług dostępnych na obszarze (mieszkalnych, gospodarczych, handlowych, kulturalnych, rekreacyjnych).

Cele rewitalizacji podobszaru Kazimierz-Stradom:

1. Miasto dla mieszkańców:
 - a) Miasto ciche (wyeliminowanie hałasu);
 - b) Miasto czytelne i dostępne (organizacja ruchu, oświetlenie);
2. Miasto sprawne i konsekwentne:
 - a) Miasto responsywne – miasto trafnych decyzji (adekwatne rozwiązania dla zidentyfikowanych problemów);
 - b) Miasto proaktywne – przewidywanie zawczasu konsekwencji swoich decyzji i planowanie działań zaradczych;
 - c) Miasto świadome – danych, wiedzy, którą już dysponuje, potrafiące wspierać zarówno instytucje, jak i mieszkańców;
3. Siła więzi - miasto obywatelskie:
 - a) Miasto sąsiadów (potencjał mieszkańców, stałe spotkania i dyżury obywatelskie);
 - b) Uważni mieszkańcy (straż sąsiedzka).

Przedstawione powyżej, wypracowane partycypacyjnie, propozycje celów i kierunków działań różnią się sposobem ujęcia i specyfiką, wykazują natomiast cechy wspólne, umożliwiające wyprowadzenie na ich podstawie ujednoliconej i całościowej koncepcji wyzwań dla zintegrowanego i kompleksowego procesu rewitalizacji Miasta Krakowa.

Potrzeba zintegrowania procesu rewitalizacji wymaga opracowania struktury celów odnoszących się do całego obszaru rewitalizacji. Wspólne cele, świadczące o kompleksowym charakterze procesu, pozwalają powiązać wyzwania stojące przed poszczególnymi podobszarami i traktować zaplanowaną interwencję jako jedną całość. W rezultacie uspołnienia zadań strategicznych wypracowanych na poszczególnych podobszarach w GPRMK założono cztery dopełniające się cele:

Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji

Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna

Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne

Należy zaznaczyć, że przyjęte cele rewitalizacyjne dopełniają się pod względem problemowym – pierwszy dotyczy kwestii społecznych, drugi zaś sfery gospodarczej, która stanowi ważny element interwencji rewitalizacyjnej w Krakowie. Potrzeby o charakterze przestrzenno-funkcyjnym i technicznym łączą się w obrębie celu trzeciego, który jest uzupełniony przez zagadnienia związane z walorami środowiska naturalnego, ujęte w celu czwartym. Takie ujęcie celów potwierdza zarówno ich zintegrowany, jak i kompleksowy charakter.

Powyższe cele realizowane są przez następujące kierunki działań:

Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji

K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

K2.2. Wsparcie funkcjonowania targowisk jako ważnego elementu lokalnej gospodarki

Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna

K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji

K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami

K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności

K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji

Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne

K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury

K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji

Zgodnie z przyjętą koncepcją cele rewitalizacyjne i kierunki działań zostały sformułowane w taki sposób, aby mogły odnosić się do całego obszaru rewitalizacji. Poszczególne przedsięwzięcia stanowią natomiast odpowiedź na konkretne, zdiagnozowane na podobszarach problemy zgodnie z zasadą „rewitalizacji szytej na miarę”. Zastosowane zintegrowane i kompleksowe podejście pozwoliło na uzyskanie spójności całego dokumentu, w którym diagnoza szczegółowa, opracowana w podziale na podobszary rewitalizacji, doprowadziła najpierw do wypracowania wizji poszczególnych podobszarów po przeprowadzeniu na nich działań rewitalizacyjnych, a potem stworzenia wspólnej wizji całego obszaru kryzysowego. Z propozycji celów, wypracowanych wspólnie z uczestnikami warsztatów dla każdego z podobszarów, powstała ich ujednolicona wersja, dopełniająca się pod względem problemowym, do której dopasowano kierunki działań stanowiące ich uszczegółowienie. Takie podejście pozwala uznać GPRMK za narzędzie do integracji różnorodnych działań podejmowanych przez różne grupy interesariuszy w ramach całościowego procesu odnowy, realizowanego na trzech podobszarach rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano elementy wizji powiązane z wyznaczonymi na jej podstawie celami rewitalizacyjnymi i kierunkami działań wraz odpowiadającymi im przedsięwzięciami podstawowymi.

Wypracowana na podstawie diagnozy szczegółowej i działań partycypacyjnych wizja dla obszaru rewitalizacji Krakowa pozwoliła na sformułowanie czterech dopełniających się celów, które odnoszą się do zdiagnozowanych na tym obszarze problemów, a także uwzględniają potrzeby jego mieszkańców. Cele rewitalizacji i wynikające z nich kierunki działań mają charakter zintegrowany, dzięki czemu zapewniają całościową i kompleksową interwencję. Z uwagi na dużą zbieżność problemów i potrzeb podobszarów „stara” Nowa Huta, Grzegórzki-Wesoła i Kazimierz-Stradom postanowiono zidentyfikować cele i kierunki działań dla całego obszaru rewitalizacji. Wpisujące się w nie przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wdrażane na wszystkich podobszarach – z uwzględnieniem ich specyfiki, przyczyniając się do realizacji celów i kierunków.

Wyzwania strategiczne GPRMK mają zintegrowany charakter, ponieważ:

- przyjęte cele i kierunki działań zostały uspołnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; diagnoza poszczególnych podobszarów zidentyfikowała problemy i potencjały rozwojowe, które w toku działań partycypacyjnych zostały poddane ocenie interesariuszy procesu i na tej podstawie określono główne potrzeby rewitalizacyjne;
- zapewniono komplementarność problemową – na podstawie analizy problemów ze sfer społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej określono wizję stanu obszaru rewitalizacji, a następnie dopełniające się cele, które oddziałują na zidentyfikowane kryzysy;
- do procesu zaplanowania interwencji zostali zaproszeni interesariusze procesu rewitalizacji i partnerzy miasta, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy; zaproponowane działania objęły różne sektory gospodarki i rozmaite polityki publiczne, umożliwiając stworzenie spójnej interwencji współtworzonej przez interesariuszy procesu rewitalizacji z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania projektów;
- cele i kierunki działań GPRMK oraz wynikające z nich przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zintegrowane – ujednolicone z zakresem programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027 (FEM).

Powiązania między elementami wizji odnoszącymi się do konkretnych sfer problemowych a celami rewitalizacyjnymi i podporządkowanymi im kierunkami działań oraz podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Elementy wizji wspólne dla wszystkich celów:

Prowadzone w duchu zrównoważonego rozwoju działania rewitalizacyjne w „starej” Nowej Hucie, Grzegórkach-Wesołej i Kazimierzu-Stradomiu przyczyniły się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców, stanu zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznej, a także środowiska naturalnego obszaru rewitalizacji Krakowa. Wzmocnienie lokalnych potencjałów – społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalnych – podniosło walory obszaru rewitalizacji, który rozwija się harmonijnie w oparciu o zidentyfikowane mocne strony, z których najważniejszą jest silna społeczność.

Obszar rewitalizacji stał się pożądanym miejscem do zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej, odwiedzin przez mieszkańców innych dzielnic i gości, z poszanowaniem lokalnej tożsamości i charakteru tego miejsca.

Elementy wizji odnoszące się do Celu 1:

Inicjatywy oddolne, działania kulturalne, programy aktywizacji społecznej, obywatelskiej i zawodowej skierowane do lokalnej społeczności zmniejszyły różnice dotyczące jakości życia między mieszkańcami obszaru rewitalizacji i innymi częściami Krakowa. Dostosowanie usług społecznych do konkretnych potrzeb przyczyniło się do efektywniejszego wsparcia, czego skutkiem jest mniejsze uzależnienie od pomocy instytucjonalnej. Aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji skupiona jest na budowaniu mocnej i trwałej wspólnoty, opartej na własnej tożsamości i dziedzictwie, zaangażowanej w sprawy lokalne i ogólnomiejskie. Zaangażowanie społeczne mieszkańców w proces rewitalizacji podniosło ich wrażliwość na najbliższe otoczenie – zaczęto dbać o wspólną odnowioną przestrzeń i spędzać w niej chętnie czas.

Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

Kierunki działań	Przedsięwzięcia
K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	P1. Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji (LOWE Wesota) P2. Odczarujmy proces rewitalizacji razem z organizacjami pozarządowymi! P3. Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” i osiedli ościennych – kontynuacja działań z MPRK P4. Utworzenie ogrodu terapeutycznego przy siedzibie Specjalistycznej Poradni Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej na os. Willowym 35
K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	P5. Aktywizacja i integracja na Wesolej P6. „Spotkajmy się na podwórku – Grzegórzki” – rewitalizacja podwórek pomiędzy al. Ignacego Daszyńskiego, ul. Michała Siedleckiego, ul. Metalowców P7. Spotkajmy się na podwórku 2.0 – kontynuacja rewitalizacji wewnątrz kwartałów zabudowy na terenie „starej” Nowej Huty wspólnie z mieszkańcami P8. Prawo do fikołków na Bulwarach! Zielen! Architektura do zabawy P9. Park Kieszonkowy „Olimpijka” - stwórzmy piękną przestrzeń P10. Przestrzeń Spotkania P11. Okrągły stół dla placu Wolnica P12. Nowoczesna Nowa Huta

Elementy wizji odnoszące się do Celu 2:

Kompleksowa interwencja w sferach społecznej, przestrzennej, infrastrukturalnej i środowiskowej ograniczyła negatywne zjawiska obserwowane w różnych sferach – co przełożyło się na zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru. W niektórych rejonach osłabła presja ruchu turystycznego, inne kwartały ożywiły się dzięki powstaniu szerokiej i zróżnicowanej oferty usług, lokalnych sklepów i targowisk dostosowanych przede wszystkim do potrzeb mieszkańców obszaru.

Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji

K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji	P13. Czas na rozwój przedsiębiorczości w Nowej Hucie P14. Krakowska Pracownia Biznesu P15. ArtBusiness
K2.2. Wsparcie targowisk jako ważnego elementu lokalnej gospodarki	P16. Wirtualny przewodnik po Miejskich Targowiskach w podobszarach rewitalizacji P17. Na targ! Reaktywacja. Targowiska: przy ul. Bulwarowej, Unitarg, Plac Nowy P18. Budowa zadaszienia na części targowiska (tzw. Placu Rolnika o powierzchni około 1400m²) im. Czesława Marchewczyka – celem poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej
Elementy wizji odnoszące się do Celu 3: <i>Remonty, modernizacje, przebudowy budynków wraz z nadaniem niektórym nowej funkcji oraz dbałość o cenne dziedzictwo kulturowe, przełożyły się na lepszą jakość infrastruktury społecznej. Zwiększenie dostępności obiektów i poprawa stanu zagospodarowania terenów publicznych sprawiły, że interesariusze procesu bez względu na wiek i szczególne potrzeby korzystają z efektów procesu rewitalizacji, spędzając wolny czas na obszarze rewitalizacji.</i>	
Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna	
K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji	P19. Przebudowa Żłobka Samorządowego nr 5, os. Willowe 2 P20. Poprawa estetyki budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Blachnickiego 1 na podobszarach rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła P21. Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 88 os. Szklane Domy 2, o budynek sali sportowej wraz z budową boiska na podobszarach rewitalizacji „stara” Nowa Huta P22. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznej w obrębie Nowohuckiego Centrum Kultury P23. Kwartal Sztukmistrza – zintegrowana rewitalizacja przestrzeni społeczno-kulturalnej w „starej” Nowej Hucie P24. Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty P25. Przebudowa budynku Filii Muzeum Nowej Huty przy Os. Szkolnym 22 na przestrzeń wystawienniczą, biurową i edukacyjną P26. Modernizacja budynku Teatru Ludowego w celu zwiększenia dostępności dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poszerzenia oferty kulturalnej P27. Remont części pomieszczeń Filii nr 55 os. Teatralne 25, położonej na obszarze rewitalizacji P28. Poprawa jakości oraz zwiększenie dostępności i funkcjonalności przestrzeni Klubu Jędrus i Nowohuckiej Akademii Seniora OKKNH poprzez: przebudowę 1. piętra, nadbudowę 2. piętra budynku, rozbudowę zewnętrznych

	klatek schodowych, montaż windy oraz udoskonalenie charakterystyki energetycznej
<i>K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami</i>	P29. Remont i modernizacja pływalni MBP Nowa Huta (os. Kolorowe 29B) celem wzrostu atrakcyjności i użyteczności oraz dostosowania obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami P30. Poprawa stanu zagospodarowania podwórka wraz z elewacją podwórzową budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 przy ul. Miodowej 36 na podobszarze rewitalizacji Kazimierz-Stradom P31. Przebudowa trybuny w nowoczesny obiekt sportowy w celu zwiększenia dostępności do zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
<i>K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności</i>	P32. Przebudowa boisk i terenów sportowo-rekreacyjnych przy Szkole Podstawowej nr 22 ul. Chmielowskiego 1 P33. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni przy ul. Stradomskiej 10 (wewnętrznego podwórka/betonowego małego boiska oraz obrzeży zieleni) przez modernizację i stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni dla sportu, aktywnej rekreacji oraz dostępnych usług społecznych dla społeczności lokalnej, w tym szczególnie dzieci i seniorów na podobszarze Kazimierz-Stradom P34. Sąsiedzki skwer pokoleń P35. Zakup zestawu koszy ulicznych polimerobetonowych wraz z nakładką zabezpieczającą do selektywnego zbierania odpadów P36. Poprawa stanu zagospodarowania Placu Wolnica P37. Poprawa stanu zagospodarowania smoczego skweru przy ul. Wietora/ul. Skawińskiej P38. Przywrócenie zieleni i utworzenie miejsca odpoczynku na dziedzińcu Muzeum Inżynierii i Techniki zlokalizowanym w sercu zabytkowej dzielnicy Kazimierz
<i>K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji</i>	P39. Remont konserwatorski zabytkowej fasady kościoła pw. św. Teresy od Jezusa i św. Jana od Krzyża Klasztoru Sióstr Karmelitanek Bosych na ul. Kopernika 44 w Krakowie w celu poprawy jego stanu techniczno- estetycznego P40. Remont konserwatorski publicznie dostępnego zabytkowego dziedzińca okalającego Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych i kościoł pw. św. Teresy od Jezusa i św. Jana od Krzyża w celu poprawy jego stanu techniczno-estetycznego oraz ułatwienia dostępu osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi P41. Kompleksowa modernizacja i renowacja części wspólnych budynku przy ul. Stradomska 10 na podobszarze Kazimierz-Stradom

	P42. Remont elewacji i dachu budynku Samorządowego Przedszkola nr 90 przy ul. Gurgacza 1 na podobszarze rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła P43. Modernizacja zabytkowego budynku garażu dla autobusów (tzw. budynek G) wchodzącego w skład zespołu dawnej zajezdni tramwajowej w celu utworzenia w nim czytelnicy wraz z miejscem spotkań w centrum Kazimierza P44. Modernizacja terenu wraz z obiektami otaczającymi Hangar Czyżyny mająca na celu nadanie mu nowych funkcji i przywrócenie zdegradowanego obszaru lokalnej społeczności
Elementy wizji odnoszące się do Celu 4: <i>W wyniku interwencji rewitalizacyjnej nastąpiła poprawa warunków środowiskowych i przyrodniczych obszaru rewitalizacji. Dzięki rozwojowi błękitno-zielonej infrastruktury obszar rewitalizacji zyskał nowe tereny zieleni i zwiększył retencyjność, stając się mniej podatny na zachodzące zmiany klimatyczne. Alternatywna wobec ruchu kołowego mobilność i inne działania doprowadziły do polepszenia jakości powietrza i klimatu akustycznego.</i>	
Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne	
K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury	P45. Poprawa stanu zagospodarowania Parku Planty Nowackiego P46. „Planty Nowohuckie” – rewaloryzacja przestrzeni publicznej wzdłuż zielonych alei w ciągu ul. Mieczysława Boruty – Spiechowicza, Ludźmierskiej, Stefana Żeromskiego, Andrzeja Struga i Władysława Orkana P47. Poprawa stanu zagospodarowania Bulwarów Wiślanych od stopnia wodnego Dąbie do ujścia Rudawy w ramach projektu „Wisła Łączy” P48. Poprawa stanu zagospodarowania Parku Grzegórzeckiego przy ul. Skrzatów P49. Poprawa stanu zagospodarowania Parku Kultury – zagospodarowanie terenu zieleni pomiędzy os. Centrum E a Bp. Padniewskiego P50. Powiększenie Parku Żeromskiego P51. Ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków w Parku Starorzecza Wisły w Nowej Hucie dot. Łąk Nowohuckich P52. Poprawa stanu zagospodarowania parkingu przy ul. Józefa – przekształcenie parkingu przy ul. Józefa w teren zieleni oraz zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury w celu retencjonowania wody opadowej z pobliskich budynków
K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji	P53. Przebudowa torowiska tramwajowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ciągu ul. Starowiślnej na odcinku od skrzyżowania z ul. Dietla do mostu Powstańców Śląskich celem zmniejszenia ruchu samochodowego”

	P54. Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy - etap I - od. ul. Kopernika do ul. Grzegórzeckiej P55. Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy - etap II - od. ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej P56. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż linii kolejowej od ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej pod estakadami kolejowymi P57. Ścieżka przyrodnicza na terenie Łąk Nowohuckich wraz z zagospodarowaniem P58. Superścieżka – al. Powstania Warszawskiego kontynuacja P59. Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 80 w Krakowie w celu poprawy efektywności energetycznej P60. Docieplenie budynków Szkół Podstawowych nr 88 (os. Szklane Domy 2) i 91 (os. Handlowe 4) na podobszarze rewitalizacji „stara” Nowa Huta
--	--

Źródło: opracowanie własne.

W dopełniające się cele zostały wpisane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – zgodnie z założeniem, że interwencja powinna mieć zintegrowany charakter. Cele i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały powiązane również za pomocą odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu (w rozdziałach: Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, System monitorowania i oceny GPRMK). Wypracowane w taki sposób cele rewitalizacyjne GPRMK wpisują się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Zgodnie z wymogami art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji gminny program rewitalizacji zawiera opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i/lub technicznym, złożonym m.in. z listy planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W Załączniku nr 1 zaprezentowano zestawienie przedsięwzięć zgłoszonych w formule otwartego naboru do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa.

Przedstawiona lista projektów jest zgodna z wymogami:

- art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji – w zakresie obowiązkowych elementów opisu, z udziałem których zidentyfikowano poszczególne przedsięwzięcia podstawowe oraz
- art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) – w zakresie powiązania przedsięwzięć z celami i innymi przedsięwzięciami, a także w kontekście identyfikacji sposobu ich wskazania.

Spełnienie wymogu wynikającego z art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy wdrożeniowej pozwala uznać niniejszy program za strategię IIT. Wielowymiarowe powiązania przedsięwzięć zostały

przedstawione w rozdziale dotyczącym mechanizmów służących integrowaniu celów z kierunkami działań oraz przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, a także w rozdziale dotyczącym cech komplementarności wynikających z regulacji GPRMK.

Przedsięwzięcia ujęte w GPRMK były oddolnie identyfikowane w ramach otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór trwał od 10 do 23 listopada 2023 r. i przebiegał zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Krakowa nr 3317/2023 z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kraków¹⁷. Nabór był skierowany do interesariuszy procesu rewitalizacji w rozumieniu:

- art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, tj.:
 - mieszkańcy obszaru rewitalizacji i pozostali mieszkańcy Krakowa chcący realizować przedsięwzięcie poprzez inicjatywę lokalną,
 - właściciele nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji,
 - partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe),
 - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki,
 - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
 - podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego,
 - parki narodowe i krajobrazowe,
 - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
 - inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
 - szkoły wyższe,
 - przedsiębiorcy,
 - administracja rządowa,
 - komórki i jednostki organizacyjne Miasta Krakowa, ich związki i stowarzyszenia,
 - instytucje kultury
- oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, w tym:
 - partnerzy społeczno-gospodarczy,
 - podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
 - podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
 - podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Założeniem naboru było zebranie propozycji przedsięwzięć przyczyniających się do rozwiązania problemów obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej – zdiagnozowanych na etapie ich diagnozy szczegółowej i potwierdzonych podczas warsztatów z interesariuszami procesu.

¹⁷https://www.bip.krakow.pl/zarzadzenie/2023/3317/w_sprawie_ogloszenia_naboru_przedswiezec_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_ProgramuRewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

Zgodnie z Regulaminem naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa¹⁸ celem naboru było wyłonienie przedsięwzięć wpisujących się w cele procesu rewitalizacji miasta, zaplanowanych i możliwych do realizacji przez podmioty je zgłaszające.

W naborze wykorzystano następującą propozycję celów GPRMK:

- Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność (cel 1),
- Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji (cel 2),
- Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna (cel 3),
- Wysokiej jakości środowisko naturalne (cel 4).

Wymagano również, aby zgłaszane przedsięwzięcie było zaplanowane do realizacji na obszarze rewitalizacji, tj. w granicach podobszarów Kazimierz-Stradom, Grzegórzki-Wesoła oraz „stara” Nowa Huta. Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji dopuszczono możliwość zgłaszania przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynikało to z ich specyfiki, pod warunkiem przedstawienia szczegółowego uzasadnienia ich wpływu na proces rewitalizacji.

Warunkiem uznania zgłaszanego projektu za przedsięwzięcie rewitalizacyjne była także zbieżność ze zidentyfikowanymi w diagnozie szczegółowej problemami/potrzebami obszaru rewitalizacji, pogrupowanymi dla każdego podobszaru w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Podmioty zgłaszające przedsięwzięcia w naborze deklarowały w formularzach, które problemy podobszaru zostaną zniwelowane w efekcie realizacji zadania.

Przedsięwzięcia zgłoszone w naborze zostały zweryfikowane przez Komisję ds. kwalifikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, powołaną Zarządzeniem nr 3593/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 4 grudnia 2023 r.¹⁹ (dalej: Zarządzenie), na zasadach określonych w Regulaminie pracy Komisji ds. kwalifikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa²⁰, stanowiącym załącznik do Zarządzenia.

Komisja przeprowadziła ocenę złożonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na podstawie kryteriów zawartych w Karcie oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, stanowiącej załącznik nr 5 do Regulaminu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa²¹ (dalej: Karta Oceny).

Na pierwszym etapie dokonywano weryfikacji spełnienia przez fiszkę projektową kryteriów formalnych. Na drugim etapie ocenie merytorycznej podlegały cechy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Warunkiem pozytywnej oceny merytorycznej przedsięwzięcia rewitalizacyjnego stanowiła odpowiedź twierdząca na minimum 60% kryteriów oceny merytorycznej zawartych w Karcie Oceny, dotyczących danego przedsięwzięcia. Szczegółowe zasady oceny przedsięwzięć rewitalizacyjnych określono w przywołanym Regulaminie pracy Komisji ds. kwalifikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, stanowiącym załącznik do Zarządzenia.

W efekcie pracy Komisji powstała lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i pozostałych przedsięwzięć dopuszczalnych, rekomendowanych do ujęcia

¹⁸https://www.bip.krakow.pl/zarzadzenie/2023/3317/w_sprawie_ogloszenia_naboru_przedswiezec_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_ProgramuRewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

¹⁹https://bip.krakow.pl/zarzadzenie/2023/3593/w_sprawie_powolania_Komisji_ds._kwalifikacji_przedswiezec_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_Programu_Rewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

²⁰https://bip.krakow.pl/zarzadzenie/2023/3593/w_sprawie_powolania_Komisji_ds._kwalifikacji_przedswiezec_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_Programu_Rewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

²¹https://bip.krakow.pl/zarzadzenia/2023/3317/X19UUF9fODUxMjY=/3317_2023_zalaczniki.zip

w GPRMK. Ostateczną decyzję o ujęciu rekomendowanych przez Komisję projektów w GPRMK podjął Prezydent Miasta Krakowa.

Rezultatem przeprowadzonego naboru było łącznie 78 propozycji przedsięwzięć zgłoszonych przez interesariuszy, z czego jedna została wycofana z procedury. Ocenę formalną przeszło pozytywnie 77 przedsięwzięć. W efekcie oceny merytorycznej do ujęcia w GPRMK dopuszczono 60 przedsięwzięć podstawowych i 17 przedsięwzięć uzupełniających, przeznaczonych do realizacji na podobozszarach rewitalizacji lub, w uzasadnionych przypadkach, zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności w stosunku do osób, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Horyzont czasowy realizacji projektów obejmuje lata 2024-2030, co wiąże się analogicznie z perspektywą obowiązywania GPRMK.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane na podstawie aktualnego, faktycznego stanu ich przygotowania. W przypadku projektów będących w fazie koncepcyjnej, które np. nie posiadały szczegółowej dokumentacji technicznej, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny, z założeniem ich sprecyzowania na dalszym etapie prac przygotowawczych. Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości i planowanych do wykorzystania źródeł finansowania jest każdorazowo przypisywana podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć i typu ich finansowania zapisy GPRMK nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one określane każdorazowo przez wnioskodawcę na etapie tworzenia dokumentacji technicznej i analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne finansowanie.

Zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w układzie celów GPRMK przedstawiono w Załączniku nr 1 do GPRMK.

4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W tabeli poniżej zaprezentowano zbiorcze zestawienie przedsięwzięć uzupełniających, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji. Projekty te w mniejszym stopniu oddziałują na obszar rewitalizacji, ale są istotne, ponieważ uzupełniają bądź wzmacniają działania podstawowe na obszarze rewitalizacji. Projekty uzupełniające są spójne z celami i kierunkami GPRMK i pozytywnie wpływają na obszar objęty procesem rewitalizacji. Ich realizacja przyczyni się do lepszej integracji działań rewitalizacyjnych realizowanych na poszczególnych podobozszarach.

Projekty te zostały zgłoszone do GPRMK w ramach otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Lista projektów uzupełniających powstała ze zgłoszonych propozycji, które uzyskały 60% pozytywnych odpowiedzi na etapie oceny kryteriów merytorycznych, ale nie mogły według komisji zostać zaliczone do projektów podstawowych. Przedsięwzięcia te były nierzadko opisane w dość ogólny sposób lub miały koncepcyjny charakter. W ten sposób do GPRMK trafiły wszystkie propozycje przedsięwzięć zgłoszonych w otwartym naborze – zarówno te o dużym oddziaływaniu na proces rewitalizacji (lista projektów podstawowych), jak i o mniejszym (projekty uzupełniające, dopuszczalne).

Poniżej w tabeli zaprezentowano wykaz przedsięwzięć uzupełniających (dopuszczalnych) realizujących kierunki działań GPRMK.

Tabela 5 Wykaz pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPRMK

Numer	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Opis przedsięwzięcia	Cel i kierunek działania	Czas trwania przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt i potencjalne źródła finansowania
U61	Akademia Pozytywnej Zmiany	Fundacja Freedom Space	Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym z doświadczeniem uchodźczym, zwiększenie aktywności społecznej oraz przeciwdziałanie marginalizacji mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta. Projekt zakłada stworzenie bezpiecznej przestrzeni, w której osoby zagrożone wykluczeniem, w tym także z doświadczeniem uchodźczym, będą mogły integrować się z lokalną społecznością, otrzymywać wsparcie i rozwijać swoje umiejętności. W ramach przedsięwzięcia powstanie włączające miejsce, w którym będą organizowane zajęcia dla grupy docelowej (m.in. edukacyjne, szkoleniowe, kursowe, językowe, kulturalne). Istotną część mają stanowić interwencje na rzecz wzrostu przedsiębiorczości i wzmacniania odporności psychicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie poprzez dążenie do budowy modelowego systemu reintegracji społecznej przyczyni się do podniesienia jakości życia i do wzrostu lokalnego kapitału społecznego.	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	2024-2030	2 610 000,00 zł (FEM 2021-2027; budżet miasta, środki prywatne)

U62	Espace Józef	Józef IV Sp. z o.o.	Głównym celem przedsięwzięcia jest wielopokoleniowa aktywizacja społeczna mieszkańców podobszaru Kazimierz-Stradom. Przedsięwzięcie zakłada utworzenie stacjonarnego miejsca spotkań poświęconego sztuce, kulturze i edukacji, w którym cyklicznie będą organizowane wydarzenia: spotkania, warsztaty oraz wystawy artystów z Kazimierza i innych (z Francji, Haiti czy Quebecu). Nowa przestrzeń kulturalna będzie wykorzystywała synergię we współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, jednostkami miejskimi i innymi interesariuszami obszaru rewitalizacji.	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	2025-2026	150 000,00 zł (środki prywatne, fundusze zewnętrzne)
U63	Utworzenie Centrum Wielkoskalowych Wydarzeń Kulturalnych „Błonia 2.0”	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Głównym celem przedsięwzięcia jest aktywizacja i integracja mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta przez utworzenie Centrum Wielkoskalowych Plenerowych Wydarzeń Kulturalnych „Błonia 2.0” służącego prowadzeniu działalności kulturalno-rekreacyjno-sportowej przez interesariuszy obszaru rewitalizacji. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy dostępności infrastruktury wykorzystywanej w celach kulturowych i sportowo-rekreacyjnych oraz znacząco wpłynie na rozszerzenie oferty kulturalno-rekreacyjno-sportowej podobszaru rewitalizacji. Interwencja posłuży ożywieniu gospodarczemu poprzez utworzenie nowych miejsc pracy	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	2024 – 2030	48 000 000,00 zł (FEM 2021-2027; środki prywatne)

			związanych z branżą przemysłu kreatywnego i branż pokrewnych. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowe zagospodarowanie terenu dla stworzenia obszaru przyjaznego mieszkańcom, pozwalającego na bezpieczny i atrakcyjny wypoczynek i rekreację. Zakres prac obejmuje rozwiązania budowlane (realizacja zabudowy kubaturowej), infrastrukturalne i urządzeniowe (np. infokioski zasilane energią słoneczną, stojaki rowerowe czy stacje ładowania pojazdów elektrycznych). Obszar wzbogacą przestrzenie publiczne: skate park, plac zabaw, boisko wielofunkcyjne, przestrzenie pod scenę plenerową oraz tereny zieleni (roślinność niska, średnia i wysoka).			
U64	Budowa Parku Edukacyjnego „Branice”	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Głównym celem przedsięwzięcia jest wzmocnienie więzi społecznych wśród mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta za sprawą utworzenia Parku Edukacyjnego „Branice” – nowego miejsca na mapie Krakowa poświęconego kulturze. Działalność parku przyczyni się do wzmocnienia tożsamości lokalnej przez ochronę lokalnego i regionalnego dziedzictwa kulturowego. Przedsięwzięcie jest jednym z elementów zadania inwestycyjnego Centrum Rekreacji i Wypoczynku „Przylasek Rusiecki”. Park to docelowo przestrzeń skansenu budownictwa drewnianego, w którym znajdują się historyczne zabudowania i zagrody przeniesione z okolicznych	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	2024 – 2030	60 000 000,00 zł (FEM 2021-2027; budżet miasta, inne – GDDKiA)

			i dawnych podkrakowskich wsi, prezentujące dziedzictwo grupy etnograficznej Krakowiaków Zachodnich, a także nowoczesny budynek o funkcji edukacyjnej i wystawienniczej. Dzięki powstałej infrastrukturze możliwe będzie uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych i alternatywnych formach edukacji związanych z dziedzictwem kulturowym regionu, w wystawach poświęconych tożsamości kulturalnej, a także w spotkaniach warsztatowych dotyczących dawnych zwyczajów i funkcjonowania wsi, stanowiących podwaliny współczesnej Nowej Huty. W ramach interwencji planowane jest aktywne włączanie mieszkańców podobszaru w powstanie ekspozycji i zaangażowanie przedsiębiorstw ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych.			
U65	Modernizacja połączona z adaptacją powierzchni w budynku przy ul. Stradomskiej 10 do działań integracyjno-edukacyjnych w tym szczególnie utworzenia dwóch centrów społecznych	Samodzielne Koło Terenowe nr 64 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	Głównym celem przedsięwzięcia jest rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej (edukacyjnej) na podobszarze Kazimierz-Stradom. Interwencja rewitalizacyjna skupia się na modernizacji połączonej z adaptacją budynku ZSO im. J. Słowackiego STO, położonego przy ul. Stradomskiej 10, do możliwości prowadzenia działań integracyjno-edukacyjnych za sprawą utworzenia dwóch centrów społecznych skoncentrowanych wokół idei debat oksfordzkich i mediacji uczniowskich.	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji	2025-2027	1 900 000,00 zł (FEM 2021-2027; środki prywatne, inne – Fundusz Dostępności)

	skoncentrowanych wokół idei debat oksfordzkich oraz mediacji uczniowskich w podobszarze Kazimierz Stradom		Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy warunków edukacyjnych, rozwoju działalności edukacyjnej, kulturalnej i społecznej, wzmocnienia włączenia społecznego dzieci i młodzieży, a także do integracji wspólnot lokalnych z podobszaru.			
U66	Modernizacja i adaptacja budynku położonego przy ul. Krakowskiej 29 w Krakowie na centrum edukacji i kultywowania tradycji rzemiosła miejskiego	Gmina Miejska Kraków – Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie	Głównym celem przedsięwzięcia jest ochrona i zarządzanie niematerialnym dziedzictwem kulturowym podnoszącym potencjał gospodarczy podobszaru Kazimierz-Stradom . Realizacja przedsięwzięcia opiera się na koncepcji stworzenia centrum edukacji i kultywowania tradycji rzemiosła miejskiego – „Domu rzemiosła”. W nowej instytucji oferowane będą kursy i szkolenia dotyczące zawodów tradycyjnych. Interwencja, wpisując się w kontekst kulturowy Kazimierza, tradycyjnie związanego z rzemiosłem, ma służyć włączeniu lokalnych rzemieślników w działalność centrum. Wdrożenie projektu przyczyni się również do wzbogacenia ul. Krakowskiej o nowe sfery funkcjonalne.	Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji	2026-2030	100 000 000,00 zł (FEM 2021-2027, budżet miasta, Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa)
U67	Przebudowa budynku Hali Sportowej AWF w Krakowie przy ul. Śniadeckich 12B, Kraków w zakresie dostosowania do funkcji	Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie	Głównym celem projektu jest kompleksowa modernizacja budynku publicznego położonego na podobszarze Grzegórzki-Wesoła wraz z jego częściową adaptacją do funkcji kulturalnej i edukacyjnej. Przedsięwzięcie polega na stworzeniu ogólnodostępnej przestrzeni	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury	2026-2027	15 000 000,00 zł (FEM 2021-2027, środki własne AWF, WFOŚiGW, PFRON)

	wystawienniczo-dydaktycznej, obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych i przeciwpożarowych oraz wykonania termomodernizacji		wystawienniczo-dydaktycznej, przystosowanej dla osób z niepełnosprawnościami, wspomagającej integrację społeczną oraz rozwój naukowy i twórczy jej użytkowników. Budynek zostanie poddany gruntownej modernizacji, w tym termomodernizacji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, paneli fotowoltaicznych. Zostaną wykonane nowe instalacje techniczne, zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi. Otaczający teren ulegnie rekultywacji – zostanie przeprowadzony remont chodników i dróg dojazdowych, wykonana pielęgnacja zieleni istniejącej uzupełnionej o nowe nasadzenia, wprowadzone elementy małej architektury.	społecznej obszaru rewitalizacji		
U68	Przebudowa obiektów na terenie KS Wanda przy ul. Bulwarowej w Krakowie	Gmina Miejska Kraków Zarząd Infrastruktury Sportowej	Głównym celem przedsięwzięcia jest rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej służącej mieszkańcom miasta, w tym mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Projekt dotyczy przebudowy obiektów miejskiej infrastruktury sportowej zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta . W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstanie przyjazna i funkcjonalna przestrzeń sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywnemu spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz pozwalająca na międzypokoleniową integrację społeczną. Dzięki interwencji rewitalizacyjnej na	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji	2025-2027	26 000 000,00 zł (budżet miasta)

			teren kompleksu sportowego powstanie przestrzeń związana z obsługą obiektów sportowych (m.in. gastronomiczna), która będzie wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej towarzyszącej dominującej funkcji sportowej obszaru. W wyniku wdrożenia projektu polepszy się także estetyka terenu KS Wanda.			
U69	Budowa hali sportowej wraz z rewitalizacją terenu KS Wanda przy ul. Odmogile 1B w Krakowie	Gmina Miejska Kraków Zarząd Infrastruktury Sportowej	Głównym celem przedsięwzięcia jest powstanie wysokiej jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej służącej mieszkańcom podobszaru „stara” Nowa Huta. Projekt dotyczy budowy infrastruktury sportowej zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji wraz z modernizacją terenu towarzyszącego urządzeniem sportowym. W wyniku realizacji powstanie przyjazna i funkcjonalna przestrzeń sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywnemu spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu i pozwalająca na międzypokoleniową integrację społeczną mieszkańców podobszaru. Dzięki interwencji na terenie kompleksu sportowego powstanie nowoczesna hala sportowa, która będzie stanowiła bazę dla uprawiania sportu profesjonalnie (siatkówka, koszykówka, futsal) i rekreacyjnie, polepszy się także estetyka terenu KS Wanda. Projektowane jest zagospodarowanie placu manewrowego klubu –stworzenie komfortowej przestrzeni zewnętrznej przeznaczonej dla	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji	2025-2027	61 555 484,00 zł (budżet miasta, MSiT)

			różnych użytkowników ruchu, wyposażonej w obiekty małej architektury, dodatkowe boisko i zielen towarzyszącą.			
U70	Przebudowa obiektów KS Hutnik w Krakowie przy ul. Ptaszyckiego 4	Gmina Miejska Kraków Zarząd Infrastruktury Sportowej	Głównym celem przedsięwzięcia jest rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej służącej mieszkańcom podobszaru „stara” Nowa Huta. Projekt dotyczy przebudowy istniejących obiektów infrastruktury sportowej zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji. W wyniku przedsięwzięcia powstanie przyjazna i funkcjonalna przestrzeń sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywnemu spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu i pozwalająca na międzypokoleniową integrację społeczną mieszkańców. Dzięki interwencji na terenie kompleksu sportowego powstanie przestrzeń związana z obsługą obiektów sportowych (m.in. zaplecze sanitarne, strefa zarządzania klubem, strefa rodzinna), a także przestrzeń, która będzie wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej (sklepek klubowy, muzeum klubu, pomieszczenia gastronomiczne, siłownia, niewielkie sklepy). Koncepcja zakłada konieczność uwzględnienia, na dalszym etapie prac projektowych, rozwiązań mających wpływ na pasywność obiektu i ochronę środowiska przyrodniczego poprzez	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji	2024-2025	3 000 000,00 zł (budżet miasta)

			zastosowanie m.in. fotowoltaiki, pomp ciepła i zbiornika retencyjnego.			
U71	Adaptacja zaniedbanego terenu zieleni połączona z remontem istniejącego parkingu zlokalizowanego przed budynkiem MBP Nowa Huta na os. Kolorowym 29 B	Krakowski Szkolny Ośrodek Sportowy im. „Szarych Szeregów”	Głównym celem inwestycji jest podniesienie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej podobszaru „stara Nowa Huta”. Przedsięwzięcie obejmuje modernizację terenu zieleni i remont parkingu naziemnego. Projekt przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa przy wjeździe na teren ośrodka np. busów, autokarów, pojazdów do przewożenia osób z niepełnosprawnościami. Otaczający teren zielony zostanie przystosowany do potrzeb mieszkańców podobszaru w zakresie rekreacji i wypoczynku. Planowane jest uporządkowanie zieleni, nasadzenia roślinności niskopiennej, zainstalowanie dodatkowych ławek parkowych i stojaków na rowery	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami	2025-2026	160 000,00 zł (budżet miasta)
U72	Zwiększenie atrakcyjności obszaru ul. Grzegórzeckiej oraz Dietla na odcinku od ul. Wielopole do ul. św. Łazarza	Zarząd Dróg Miasta Krakowa	Głównym celem jest podniesienie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej, w szczególności infrastruktury komunikacyjnej, podobszaru rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła. Zakres przedsięwzięcia obejmuje zagospodarowanie terenu, polegające na kompleksowej przebudowie układu i stworzeniu miejsc parkingowych dla samochodów osobowych (w tym przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami), urządzeń wodnych wraz z niezbędną infrastrukturą i obiektów małej architektury (m.in. ławek, koszy na śmieci, stojaków rowerowych).	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności	2025-2027	44 760 000,00 zł (budżet miasta, fundusze zewnętrzne)

			Modernizacja przyczyni się do wzrostu dostępności i jakości przestrzeni wspólnych przeznaczonych dla społeczności lokalnej podobszaru. Teren zostanie przystosowany do potrzeb mieszkańców w zakresie spędzania wolnego czasu, rekreacji i wypoczynku.			
U73	Przebudowa Placu Nowego celem zwiększenia atrakcyjności obszaru	Zarząd Dróg Miasta Krakowa	Głównym celem jest podniesienie funkcjonalności, bezpieczeństwa i atrakcyjności przestrzeni publicznej – infrastruktury komunikacyjnej podobszaru Kazimierz-Stradom . Projekt dotyczy modernizacji Placu Nowego w Krakowie, polegającej na przebudowie układu drogowego wraz z chodnikami i infrastrukturą towarzyszącą oraz realizacji nasadzeń roślinnych. Rozwiązania pozwolą na uspokojenie ruchu oraz – przede wszystkim – przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu z podobszaru. Towarzyszyć im będą pozytywne zmiany przestrzenne odnoszące się do wzrostu walorów estetycznych placu.	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności	2025-2027	12 425 000,00 zł (budżet miasta, fundusze zewnętrzne)
U74	Usuwanie pseudograffiti na elewacjach budynków w obrębie podobszaru Grzegórzki- Wesoła i elewacjach kamienic podobszaru Kazimierz-Stradom	Firma Konserwatorska Piotr Biało Zabytki Malarstwa, Rzeźby, Architektury Sp. z o.o.	Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa estetyki przestrzeni publicznych znajdujących się na podobszarach Kazimierz-Stradom i Grzegórzki- Wesoła , w tym wzmocnienie potencjału pl. Wolnica i pl. Nowego. Interwencja ma też na celu przywrócenie nieruchomościom miejskim ich utraconej wartości przy wykorzystaniu środków zapewniających ochronę środowiska	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji	2025-2028	771 850,00 zł (FEM 2021-2027, środki prywatne)

	w celu poprawy estetyki przestrzeni publicznych		i ochronę zastanego dziedzictwa kulturowego. Do usuwania wtórnych zmian obecnych na elewacjach budynków zlokalizowanych w podobzdarze zostanie wykorzystany nieinwazyjny laser. Projekt odpowiada na zdiagnozowany na obszarze rewitalizacji problem obniżenia jakości i estetycznych wartości części tkanki architektonicznej, spowodowanej występowaniem „pseudograffiti” na elewacjach niektórych kamienic.			
U75	Zaprojektowanie i budowa Parku Rzecznego Przylasek Rusiecki	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Głównym celem przedsięwzięcia jest stworzenie przyjaznej, bezpiecznej, zielonej i wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej z wykorzystaniem rozwiązań proekologicznych w bliskiej odległości od podobzdaru „stara” Nowa Huta. Projekt skoncentrowany jest na wzmocnieniu, odbudowie i ochronie bioróżnorodności, a także na wdrażaniu energooszczędnych technologii. Przedsięwzięcie jest jednym z elementów zadania inwestycyjnego „Centrum Rekreacji i Wypoczynku »Przylasek Rusiecki«”. Polega na utworzeniu miejskiego parku rzeczno – atrakcyjnego miejsca wypoczynku. W wyniku interwencji powstanie przestrzeń pełniąca funkcje wypoczynkowe. W parku rzeczno przewidziano zorganizowanie tras spacerowych i rowerowych, w tym ścieżek zdrowia i ścieżek edukacyjnych, dostosowanych również dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach	Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury	2024 – 2030	92 000 000,00 zł (FEM 2021-2027, środki prywatne)

			przedsięwzięcia planowane są także prace związane z pielęgnacją istniejącej zieleni i wykonanie dodatkowych nasadzeń. Dzięki realizacji projektu mieszkańcy podobszaru uzyskają możliwość wypoczynku na łonie natury, wśród zieleni i akwenów wodnych. Miejsce to pozwoli na organizację różnego rodzaju aktywności dla różnych grup wiekowych, w tym np. na prowadzenie zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej, czy organizację zajęć ruchowych dla seniorów. Park rzeczny przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności zamieszkania w „starej” Nowej Hucie dzięki wzmocnieniu roli błękitno-zielonej infrastruktury i poprzez bezpośrednią poprawę warunków środowiskowych.			
U76	Poprawa jakości powietrza poprzez realizację proekologicznych przedsięwzięć	Wydział ds. Jakości Powietrza Urzędu Miasta Krakowa	Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa warunków środowiskowych, w szczególności jakości powietrza, obszaru rewitalizacji – podobszarów „stara” Nowa Huta, Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła –poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych. Projekt dotyczy dofinansowania realizacji w budynkach mieszkalnych inwestycji instalacji odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji, wymiany źródeł grzewczych niespełniających standardów niskoemisyjnych oraz mikroretencji wód opadowych i roztopowych. Przedsięwzięcie przyczyni się do redukcji zanieczyszczeń środowiska, poprawy jego stanu i polepszenia jakości życia w mieście,	Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji	2025-2030	28 395 000,00 zł (FEM 2021-2027, FEnIKS, Program Ciepłe Mieszkanie)

			także przez eliminowanie ubóstwa energetycznego na terenach objętych rewitalizacją.			
U77	Park Liniowy Olsza-Grzegórzki	Stowarzyszenie „Zielone Grzegórzki”	Głównym celem projektu jest poprawa warunków środowiskowych, wpływających na jakość życia mieszkańców przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury na podobszarze Grzegórzki-Wesoła. Realizacja przedsięwzięcia koncentruje się na utworzeniu funkcjonalnej, estetycznej i bezpiecznej zielonej przestrzeni publicznej integrującej lokalne społeczności. Zakłada budowę parku liniowego o długości około 5 km, który przyczyni się do harmonizacji struktury funkcjonalnej i przestrzennej terenów mieszkaniowych. Interwencja jest odpowiedzią na zmieniające się potrzeby i aspiracje mieszkańców, w szczególności dotyczące poprawy dostępności terenów przyrodniczych. Projekt ma służyć ochronie wartości ekologicznych Doliny Białuchy.	Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury	2025-2030	22 420 000,00 zł (FEM 2021-2027, budżet miasta)

Źródło: opracowanie własne.

5. Szacunkowe ramy finansowe GPRMK

Podstawowymi źródłami finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych w GPRMK są środki publiczne pochodzące z budżetu gminy uzupełnione środkami zewnętrznymi w postaci funduszy UE, środków krajowych i środków prywatnych.

Ponieważ fundusze i programy UE funkcjonują zgodnie z zasadą dodatkowości, dofinansowanie w ramach UE może stanowić jedynie dodatek do innych środków przeznaczonych na dane przedsięwzięcie. Na etapie opracowywania GPRMK, w szczególności na etapie otwartego naboru projektów rewitalizacyjnych, kształtowały się niektóre założenia dokumentów programowych związanych z perspektywą finansową UE 2021-2027. GPRMK przewiduje więc możliwość weryfikacji zakładanych pierwotnie źródeł finansowania projektów, w ramach jego cyklicznej oceny aktualności i stopnia realizacji.

Identyfikacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPRMK umożliwia m.in. pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację. W związku z tym, kluczowym obowiązkiem realizatorów działań będzie aplikowanie o pozyskanie dofinansowania na poszczególne projekty w celu zwiększenia efektywności procesu rewitalizacji.

Powodzenie procesu rewitalizacji zależy także od poziomu zróżnicowania źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dlatego niezbędne jest włączenie projektów zewnętrznych interesariuszy, korzystających z różnorodnych funduszy i grantów. Z uwagi na to, że zasada partnerstwa i partycypacji w procesie rewitalizacji oznacza realną współpracę między jednostką samorządu terytorialnego a podmiotami spoza sektora finansów publicznych, np. lokalnymi organizacjami pozarządowymi, przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być finansowane również przez sektor prywatny. Udział środków sektora prywatnego umożliwia uzupełnienie braków finansowych w wykonalności gminnego programu rewitalizacji i zmniejsza zaangażowanie środków publicznych miasta.

W GPRMK założono następujące źródła finansowania:

- środki publiczne pochodzące z budżetu Miasta Krakowa,
- środki pochodzące z funduszy polityki spójności takich, jak:
 - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR),
 - Fundusz Spójności (FS),
 - Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+);
- środki pochodzące z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- środki pochodzące z programów krajowych takich, jak:
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS),
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
 - Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (Interreg);
- środki pochodzące z programów regionalnych takich, jak:
 - Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (FEM 2021-2027);
- środki pochodzące z innych krajowych źródeł takich, jak:
 - Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) – m.in. Fundusz Dostępności, Rządowy Program Odbudowy Zabytków,
 - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) – m.in. program Maluch+ realizowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS),
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) – m.in. programy Infrastruktura Kultury oraz Wspieranie działań muzealnych,
 - Ministerstwo Sportu i Turystyki (MSiT) – m.in. program Sportowa Polska 2024,
 - Narodowe Centrum Kultury (NCK),

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) – m.in. program Ciepłe Mieszkanie,
- Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK),
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW);
- inne dostępne środki krajowe;
- środki prywatne interesariuszy, którzy zgłosili swoje projekty do ujęcia w GPRMK.

Środki na realizację zaplanowanych przedsięwzięć zostaną zabezpieczone w corocznym budżecie Miasta Krakowa i w Wieloletniej Prognozie Finansowej – w odniesieniu do przedsięwzięć wieloletnich, zgodnie z wymogami art. 21 ustawy o rewitalizacji.

Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych zapisami GPRMK, wynosi nieco ponad

1,1 mld zł. Zakładane do pozyskania dofinansowanie w ramach programów i funduszy UE wynosi blisko 500 mln zł, natomiast w ramach funduszy krajowych prawie 58 mln zł. Możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć wymaga zabezpieczenia środków publicznych w ramach budżetu Miasta Krakowa w wysokości ponad 568 mln zł. Środki prywatne stanowią niecałe 25 mln zł. Poniżej przedstawione zostało zestawienie szacowanych wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPRMK.

Tabela 6. Szacunkowe ramy finansowe GPRMK z podziałem na źródła finansowania [zł]

Rodzaj przedsięwzięć	Szacunkowa wartość przedsięwzięć	Wkład własny finansowany ze środków prywatnych	Wkład własny finansowany ze środków JST	Wkład własny z innych krajowych środków publicznych	Dofinansowanie w ramach funduszy i programów UE
Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność					
przedsięwzięcia podstawowe	65 361 321,00	750 000,00	61 061 321,00	1 500 000,00	2 050 000,00
przedsięwzięcia uzupełniające	112 660 000,00	7 899 000,00	9 000 000,00	0,00	95 761 000,00
Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji					
przedsięwzięcia podstawowe	3 460 000,00	1 400 000,00	660 000,00	0,00	1 400 000,00
przedsięwzięcia uzupełniające	100 000 000,00	0,00	15 000 000,00	0,00	85 000 000,00
Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna					
przedsięwzięcia podstawowe	310 549 256,55	857 250,00	161 431 343,26	19 501 483,62	128 759 179,67
przedsięwzięcia uzupełniające	163 672 334,00	115 777,50	113 160 242,00	36 990 242,00	13 406 072,50
Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne					
przedsięwzięcia podstawowe	249 650 000,00	0,00	200 131 359,60	0,00	49 518 640,40
przedsięwzięcia uzupełniające	142 815 000,00	13 800 000,00	7 622 250,00	0,00	121 392 750,00
Razem	1 148 167 911,55	24 822 027,50	568 066 515,86	57 991 725,62	497 287 642,57

Źródło: opracowanie własne.

6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z założeniem rozdziału na temat mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych spełnienia zarówno wymogi określone w ustawie o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), jak i te ujęte w Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, ogłoszonych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Reguły zawarte w tych dokumentach mają gwarantować zaplanowanie i skuteczne wdrożenie procesu rewitalizacji, który stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby obszaru rewitalizacji, wyrażone w przyjętych celach rewitalizacyjnych i przyporządkowanym im kierunkom działań (patrz rozdział Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań), a realizowane za pomocą przedsięwzięć rewitalizacyjnych (patrz rozdział Przedsięwzięcia rewitalizacyjne). Przyjęte podejście ma zintegrowany charakter, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa interwencja, oddziałująca na różnorodne zidentyfikowane problemy, skoncentrowana terytorialnie i prowadzona za pomocą powiązanych ze sobą przedsięwzięć, łączących różne cele. Takie skonsolidowane, kompleksowe podejście powinno przełożyć się na synergię działań i nieprzenoszenie się zjawisk kryzysowych do innych części Krakowa.

W dalszej części rozdziału odniesiono się do podstawowych cech rewitalizacji w kontekście procesu rewitalizacji w Krakowie, interwencji, którą zgodnie z definicją z ustawy o rewitalizacji, cechuje kompleksowy charakter – dzięki realizacji zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

Podejście zintegrowane i kompleksowość

Podejście zintegrowane wymaga konsolidacji planowanych działań rewitalizacyjnych. W GPRMK zostało to osiągnięte przez wypracowanie katalogu przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych (uzupełniających), odpowiadających na potrzeby mieszkańców poszczególnych podobszarów rewitalizacji, które zostały sformułowane w trakcie uspołecznionego trybu prac nad programem, podczas spotkań i warsztatów służących określeniu problemów i potencjałów „starej” Nowej Huty, Kazimierza-Stradomia i Grzegórzek-Wesołej, a także wypracowaniu wizji i celów rewitalizacyjnych. Katalog przedsięwzięć zawiera zróżnicowane działania o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym i technicznym oraz środowiskowym, wynikające z diagnozy pogłębionej podobszarów rewitalizacji, w tym analizy wyzwań i potencjałów, którymi one się charakteryzują.

Zastosowane podejście zintegrowane pozwala na zaplanowanie kompleksowej interwencji, złożonej z powiązanych ze sobą przedsięwzięć, które przełożą się na systemowe i trwałe zmiany na obszarze rewitalizacji. W przypadku GPRMK wyzwania strategiczne, sformułowane w celach rewitalizacyjnych i kierunkach działań, mają charakter ogólny i długofalowy, zgodnie z szerszą koncepcją, wykraczającą poza ramy samych przedsięwzięć.

Zaplanowane przedsięwzięcia równoważą się i dopełniają, wykazując kompleksowy charakter – przedsięwzięcia infrastrukturalne są ściśle powiązane z projektami społecznymi, stanowią niezbędną bazę dla zaplanowanych działań integracyjnych i aktywizacyjnych. Jak przedstawiono w tabeli poniżej, przedsięwzięcia rewitalizacyjne charakteryzują się wielowymiarowymi powiązaniami – połączenie efektów wdrożonych, powiązanych ze sobą projektów wzmocni oddziaływanie na negatywne zjawiska zidentyfikowane na obszarze

rewitalizacji. Ta całościowa odpowiedź na zdiagnozowane deficyty będzie skutkować efektem synergii, dzięki czemu zachodzące na obszarze rewitalizacji zmiany będą miały mocniejszy i trwalszy charakter.

Koncentracja

W procesie rewitalizacji koncentracja oznacza skupienie się na potrzebach obszaru, który dotknięty jest głębokimi problemami, a przy tym posiada istotne znaczenie dla rozwoju miasta. Działania rewitalizacyjne przewidziane w GPRMK będą przede wszystkim wdrażane na obszarze rewitalizacji – na jego wszystkich podobszarach. Zaplanowane projekty o charakterze rozwojowym będą zaś inicjować procesy odnowy na tym terenie, oddziałując korzystnie na bezpośrednie sąsiedztwo i całe miasto.

W GPRMK ujęto również kilka projektów podstawowych, usytuowanych poza obszarem rewitalizacji, co dopuszcza zapis art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Powodem jest ich specyfika – w trzech przypadkach – chodzi o działania o charakterze społecznym (P4) i gospodarczym (P14 i P15) organizowane w obiektach przystosowanych dla osób ze specjalnymi potrzebami leżących w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji – z powodu braku podobnej infrastruktury na poszczególnych podobszarach. Kolejne projekty dotyczą poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych położonych przy obiektach kultury (P22, P44 – i modernizacji obiektu), w parkach (P45, P48) lub innych terenach zieleni (P49, P51, P57, P58) usytuowanych w sąsiedztwie podobszarów, z których na co dzień korzystają lokalne społeczności. Poza obszar rewitalizacji wykraczają z kolei P47 dotyczący poprawy stanu zagospodarowania odcinka bulwarów wiślanych, biegnącego przez podobszary Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła, ale też poza nimi, oraz P10 realizowane w przestrzeni Kazimierza-Stradomia, a także w pobliskiej pracowni położonej w sąsiedztwie tego podobszaru. Ujęte w GPRMK przedsięwzięcia podstawowe, usytuowane poza lub częściowo poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, znajdują się w pobliżu granic podobszarów, są użytkowane przez jej mieszkańców, wpisują się też w wyznaczone w programie cele rewitalizacyjne.

Tabela 7. Komplementarność między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi na obszarze rewitalizacji

Obszary komplementarności	Opis mechanizmów zapewnienia komplementarności
Przestrzenna	Przedsięwzięcia ujęte w GPRMK służą rozwiązaniu problemów zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji, wyznaczonym – zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji – Uchwałą nr XCVII/2644/22 z dnia 12 października 2022 r. Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie. W wyniku – poprzedzającego uchwałę – badania diagnostycznego (diagnozy delimitacyjnej) na obszar rewitalizacji wyznaczono tereny położone w centralnej i północno-wschodniej części Krakowa, w podziale na trzy podobszary: „stara” Nowa Huta, Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła. Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są realizowane na całym obszarze rewitalizacji, na wszystkich jego podobszarach. W założeniu te skoncentrowane przestrzennie projekty nie stanowią punktowych interwencji, ponieważ są powiązane ze sobą pod względem przestrzenno-funkcyjnym. Mają szansę wywierać nie tylko trwały wpływ na obszar rewitalizacji, ale i efekt synergii i szersze oddziaływanie na pozostałe części miasta. Z pozytywnych efektów działań rewitalizacyjnych będą mogli korzystać

	mieszkańcy podobszarów, mieszkańcy innych krakowskich dzielnic, ale też goście i przyjezdni spoza miasta. Planując proces rewitalizacji założono, że zdiagnozowane problemy będą rozwiązywane na obszarze rewitalizacji zgodnie z zasadą ich przestrzennego nieprzenoszenia w inne miejsca. Poza obszarem zaplanowano realizację 11 przedsięwzięć podstawowych, które, położone w bezpośrednim sąsiedztwie, oddziałują na obszar rewitalizacji i są niezbędne dla skutecznej interwencji. Z powodu braku podobnej infrastruktury na poszczególnych podobszarach 3 przedsięwzięcia, o charakterze społecznym (P4) i gospodarczym (P14 i P15), będą realizowane w obiektach przystosowanych dla osób ze specjalnymi potrzebami, które znajdują się w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji. Pozostałe projekty dotyczą poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych położonych przy obiektach kultury (P22, P44 – i modernizacji obiektu), parkach (P45, P48) lub innych terenach zieleni (P49, P51, P57, P58), znajdujących się w sąsiedztwie podobszarów, z których na co dzień korzystają lokalne społeczności. Częściowo poza obszar rewitalizacji wykraczają projekty: P10, realizowany w przestrzeniach Kazimierz-Stradom oraz w leżącej w pobliżu granicy obszaru pracowni oraz P47 dotyczący poprawy stanu zagospodarowania odcinka nadwiślanych bulwarów, biegnącego przez podobszary Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła, ale też poza nimi. Ujęte w GPRMK przedsięwzięcia podstawowe, usytuowane poza lub częściowo poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, znajdują się w pobliżu granic podobszarów, są użytkowane przez jej mieszkańców, wpisują się też w wyznaczone w programie cele rewitalizacyjne. W przedłożonych podczas naboru fischkach projektowych zawarto uzasadnienie położenia tych projektów poza obszarem rewitalizacji (patrz rozdział Przedsięwzięcia rewitalizacyjne).
Problemowa	Ten wymiar powiązań oznacza takie zaplanowanie interwencji, żeby prowadzone działania dopełniały się pod względem tematycznym, dzięki czemu proces rewitalizacji będzie oddziaływał na wszystkie zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji sfery kryzysowe – społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. W GPRMK spójność problemową osiągnięto dzięki obszernemu katalogowi przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających, które wzajemnie się dopełniają. Katalog ten powstał na podstawie wniosków płynących z diagnozy szczegółowej podobszarów rewitalizacji, zidentyfikowanych problemów i potencjałów tych terenów przy aktywnym udziale lokalnych społeczności, innych interesariuszy i partnerów społeczno-gospodarczych procesu. Na ich podstawie został następnie określony katalog potrzeb rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające wpisują się w dopełniające się cele rewitalizacyjne i podporządkowane im kierunki działań, które też stanowią odpowiedź na zdiagnozowane dysfunkcje. Projekty te realizują również zapisy innych obowiązujących w mieście dokumentów strategicznych i planistycznych. Zrealizowane przedsięwzięcia powinny doprowadzić do poprawy stanu obszaru rewitalizacji i dać efekt synergii, dzięki któremu obszary, do tej pory, zdegradowane dadzą impuls rozwojowy innym dzielnicom Krakowa. O komplementarności problemowej działań świadczy to, że przedsięwzięcia odpowiadają na zdiagnozowane problemy różnych sfer, przede wszystkim negatywne zjawiska społeczne oraz problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy społeczne dotyczą części mieszkańców obszaru rewitalizacji narażonych na

	marginalizację lub wykluczenie społeczne spowodowane m.in. ubóstwem, bezrobociem czy niepełnosprawnością, brakiem aktywności obywatelskiej i społeczno-kulturalnej, niskim kapitałem społecznym. Do tych grup skierowana została wiązka przedsięwzięć mających na celu podniesienie kapitału społecznego, dzięki projektom aktywizacyjnym – aktywizacji społecznej, kulturalnej, i działaniom na rzecz integracji społecznej. W wyniku realizacji GPRMK wzrośnie rola sektora kultury, w tym organizacji miejskich i pozarządowych, w dziedzinie włączenia społecznego. Ważnym aspektem planowanych przedsięwzięć są projekty poprawiające spójność gospodarczą obszaru, wzmacniające lokalny handel i usługi, a przeciwdziałające postępującej gentryfikacji na części obszaru rewitalizacji. Działaniom ze sfery społecznej i gospodarczej towarzyszą najróżniejsze projekty poprawiające przestrzeń publiczną, które z jednej strony dążą podniesieniu jakości obszaru, jego rozwojowi w sposób zrównoważony, w tym zwiększeniu bezpieczeństwa, dostępności, polepszeniu mobilności. Wiele z tych projektów dotyczy zwiększenia powierzchni zielonych, dzięki nasadzeniom, tworzeniu skwerów, terenów zieleni, które oprócz poprawy jakości środowiska będą pełniły też funkcję integracyjną – przyjazną, zieloną przestrzeń dla lokalnej społeczności. Ważnym elementem interwencji będzie poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych, poprawa efektywności energetycznej, a także poprawa usług publicznych. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni i podniesienie prestiżu obszaru będzie sprzyjać rozwojowi oferty handlowej i usługowej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców. Zaplanowane inwestycje infrastrukturalne służą celom społecznym i gospodarczym, jednocześnie poprawiając warunki środowiskowe i techniczne oraz porządkując przestrzeń publiczną. Wielowymiarowe powiązania między przedsięwzięciami podstawowymi, uwzględniające ich oddziaływanie na różne sfery kryzysowe zostały przedstawione w tabelach poniżej.
Proceduralno- instytucjonalna	Komplementarność w tym wymiarze będzie realizowana z wykorzystaniem dotychczasowych doświadczeń – procedur wypracowanych podczas przygotowania i wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa. Podobnie jak wcześniej system zarządzania GPRMK jest osadzony w funkcjonującym systemie zarządzania miastem, na którego czele stoi Prezydent Miasta Krakowa. Zarządzanie procesem rewitalizacji opiera się na współpracy różnych podmiotów o uzupełniających się kompetencjach, zaangażowanych w realizację programu. W gestii prezydenta leży podejmowanie decyzji strategicznych, w tym inicjowanie uchwał, koordynacja komórek organizacyjnych urzędu miasta i współpraca z Komitetem Rewitalizacji, a także całościowe zarządzanie procesem rewitalizacji w ramach różnych polityk publicznych, w zakresie których będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. System zarządzania gminnym programem został oparty na strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Krakowa. Zadania związane z obsługą procesu rewitalizacji zostały przypisane do Referatu ds. Rewitalizacji wyznaczonego w ramach Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji. Referat ten jest odpowiedzialny za planowanie, wdrażanie i monitorowanie realizacji programu oraz za dialog społeczny między mieszkańcami, podmiotami społeczno-gospodarczymi oraz komórkami i jednostkami organizacyjnymi samorządu Krakowa, a także za informowanie i promocję działań rewitalizacyjnych w Krakowie, m.in. prowadzenie serwisu www.rewitalizacja.krakow.pl. W systemie tym ważną rolę odgrywają też, wykonywane przez Wydział, analizy i wizualizacje przestrzenne, które służą m.in. gromadzeniu, przetwarzaniu i archiwizacji danych oraz prowadzeniu analiz na temat rozwoju gospodarczego i społecznego miasta. Zarządzanie będzie odbywać się w ramach bieżących obowiązków pracowników.

	Ważna rola zarządcza przypada też Komitetowi Rewitalizacji, który zostanie utworzony po przyjęciu GPRMK. W skład komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy wymienieni w ustawie o rewitalizacji (art. 2 ust. 2) i dodatkowo partnerzy wskazani w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, czyli partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, a także podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Komitet będzie stanowił przestrzeń do dialogu przedstawicieli urzędu miasta i zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu i zasady wyboru jego składu określa odpowiednia uchwała Rady Miasta Krakowa. Członkowie Komitetu Rewitalizacji będą powołani na mocy zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa. Komitet będzie współpracować z przedstawicielami urzędu miasta, pełniąc rolę opiniodawczo-doradczą w sprawach dotyczących procesu rewitalizacji.
Międzyokresowa	Kraków, będąc pionierem rewitalizacji w Polsce, pierwsze działania związane z odnową terenów miejskich uruchomił w latach 1993-1994 w związku z projektem „Kazimierz - Plan Działań” w ramach programu Unii Europejskiej ECOS we współpracy z Edynburgiem i Berlinem. W ślad za tym rozpoczęto realizację pierwszych projektów o charakterze rewitalizacyjnym, „Kwartal Świątego Wawrzyńca”, przy współudziale Muzeum Inżynierii Miejskiej. W 2004 r. został przygotowany pilotażowy Program rewitalizacji i aktywizacji ekonomicznej obszaru Zabłocia, w 2010 r. przekształcony w Lokalny Program Rewitalizacji Zabłocia, który wraz z opracowanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stał się podstawą do przekształcenia obszaru przemysłowego w tętniącą życiem, nowoczesną dzielnicę, stanowiącą jedną z wizytówek współczesnego Krakowa. W 2005 r. podjęto decyzję o opracowaniu Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa – jako kompleksowego programu rewitalizacji obejmującego całe miasto, wyznaczając w nim wybrane obszary przewidziane do rewitalizacji. 8 października 2008 r. Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwały w sprawie przyjęcia tego programu oraz dwóch programów lokalnych: Starego Miasta i „starej” Nowej Huty. Programy te zaowocowały licznymi projektami, które otrzymały współfinansowanie z funduszy Unii Europejskiej. Należały do nich: budowa kładki pieszo-rowerowej przez Wisłę – kładka O. Bernatka, modernizacja Teatru Ludowego w Nowej Hucie, przebudowa Placu Szczepańskiego, stworzenie Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego pod Wawelem, utworzenie Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK czy Małopolskiego Ogrodu Sztuki i wiele innych. Konsekwencją wejścia w życie ustawy o rewitalizacji w 2015 r. była przeprowadzona rok później aktualizacja MPRK, dostosowująca dokument do nowego stanu prawnego. W MPRK wyznaczono trzy podobszary rewitalizacji: Stare Miasto-Kazimierz, Stare Podgórze-Zabłocie i „stara” Nową Hutę. Na koniec 2022 r. w ramach MPRK zarejestrowano ogółem 170 projektów, 47 spośród nich zostało zakończonych. Szacunkowa wartość wszystkich projektów rewitalizacyjnych wynosiła 2326,7 mln zł, z czego 2019 mln zł to koszt projektów miejskich, natomiast 307,7 mln zł to szacunkowa wartość projektów zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne. Wartość 20 projektów MPRK realizowanych przez Gminę Miejską Kraków, dofinansowanych w ramach RPO WM 2014-2020 wyniosła blisko 466 mln zł, z czego wartość pozyskanego dofinansowania stanowiła ponad 108 mln zł. Większość

	z projektów miejskich to przedsięwzięcia modernizacyjne obiektów użyteczności publicznej, przestrzeni publicznych i zieleni miejskiej. Najważniejsze ze zrealizowanych w ramach MPRK projektów miejskich to: – Kładka pieszo-rowerowa w ramach przebudowy linii kolejowej E30, – Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22, – Rewitalizacja bulwarów wiślanych, – Park Zabłocie – Stacja Wiśla, – Rewitalizacja Parku Bednarskiego, – Rewitalizacja dawnego obiektu kinoteatru Wrzos na potrzeby Teatru KTO, – Muzeum Podgórze – oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, – Adaptacja zabytkowego budynku Muzeum Historii Fotografii, – Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty. W uchwale nr XCVII/2644/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 października 2022 r. został wyznaczony obszar rewitalizacji obejmujący trzy podobszary: Kazimierz-Stradom, Grzegórzki-Wesoła i „stara” Nowa Huta. W ten sposób zapewniono kontynuację procesu – obecnie wyznaczone podobszary pokrywają się częściowo z poprzednio obowiązującymi.
Źródła finansowania	GPRMK cechuje komplementarność finansowa – zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą bowiem finansowane zarówno ze środków własnych Miasta Krakowa, z funduszy Unii Europejskiej, funduszy krajowych, jak również ze środków prywatnych.

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione powyżej mechanizmy zapewniające komplementarność przekładają się na kompleksowość i zintegrowany charakter Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa. W odniesieniu do obszaru rewitalizacji program uwzględnia aspekty społeczno-gospodarcze, a także środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne. Wynika z tego, że zaplanowaną w GPRMK interwencję, złożoną ze zróżnicowanych, wzajemnie dopełniających się, skoncentrowanych przestrzennie działań, które stanowią kontynuację wcześniejszych programów, należy uznać za całościowy, zintegrowany, spójny proces rewitalizacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

W tabelach poniżej zaprezentowano powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które stanowią główną oś interwencji, w zestawieniu z przeprowadzonymi wcześniej działaniami i ich oddziaływaniem na różne sfery kryzysowe. W GPRMK ujęto trzy rodzaje działań: (1) przedsięwzięcia realizowane na danym podobszarze i na niego oddziałujące; (2) przedsięwzięcia realizowane jednocześnie na całym obszarze rewitalizacji (projekty o charakterze społeczno-gospodarczym); (3) przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji, służące poprawie spójności społeczno-gospodarczej oraz środowiskowej i przestrzennej oddziałujące na dany podobszar, w sąsiedztwie którego są one realizowane; w tej grupie znalazły się też dwa projekty (P10 i P47), które są realizowane zarówno na podobszarze/podobszarach, jak i w jego sąsiedztwie.

W przypadku projektów usytuowanych na poszczególnych podobszarach lub ich sąsiedztwach, założono wzajemne powiązania całej puli przedsięwzięć przeznaczonych dla danego terenu. Z kolei projekty obejmujące cały obszar rewitalizacji oddziałują na poszczególne podobszary, wzmacniając jednocześnie sferę przypisaną do celu, na który dany projekt przede wszystkim odpowiada.

Powiązania przedsięwzięć na poziomie strategicznym z wyznaczonymi celami rewitalizacyjnymi i kierunkami działań, jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy obszaru

rewitalizacji, świadczące o zintegrowanym charakterze interwencji, zostały przedstawione w rozdziale Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań.

Tabela 8. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru „stara” Nowa Huta

Numer przedsięwzięci	Oddziaływanie na sfery kryzysowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRMK	Powiązanie z przedsięwzięciami zrealizowanymi w ramach MPRK w perspektywie 2014-2022
Podobszar „stara” Nowa Huta			
P3	społeczna, gospodarcza	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) – Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2014 – Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2018 – Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi – przyjmowane corocznie
P7	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna	P3, P2, P4, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wewnątrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania nieinwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wewnątrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania inwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku 2.0” – rewitalizacja wewnątrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – edycja 2
P12	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna	P3, P2, P4, P7, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) – Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2014 – Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2018 – Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi – przyjmowane corocznie
P13	gospodarcza, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. – Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejących obiektów przemysłowych w Krakowie przy ul. Zabłocie 20-22
P19	techniczna, społeczna, gospodarcza	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29,	– Poprawa estetyki obiektów oświatowych

		P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	
P21	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, środowiskowa, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Termomodernizacja budynków NCK – elewacja i panele fotowoltaiczne - Przebudowa i dostosowanie budynku Klubu „Jędrus” do bieżącej działalności i przepisów przeciwpożarowych – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Odmogile w Krakowie (tereny KS Wanda) – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Ptaszyckiego w Krakowie – Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P23	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe skrzydło dla Centrum Artystyczno-Edukacyjnego Dom Utopii – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Modernizacja budynków Teatru Ludowego – Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty – Reaktywacja kina Świt
P24	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna, gospodarcza	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe skrzydło dla Centrum Artystyczno-Edukacyjnego Dom Utopii – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Modernizacja budynków Teatru Ludowego – Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty – Reaktywacja kina Świt
P25	techniczna, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna, gospodarcza	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe skrzydło dla Centrum Artystyczno-Edukacyjnego Dom Utopii – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Modernizacja budynków Teatru Ludowego – Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty – Reaktywacja kina Świt
P26	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna, gospodarcza	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe skrzydło dla Centrum Artystyczno-Edukacyjnego Dom Utopii – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Modernizacja budynków Teatru Ludowego

			– Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty – Reaktywacja kina Świt
P27	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe skrzydło dla Centrum Artystyczno-Edukacyjnego Dom Utopii – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Modernizacja budynków Teatru Ludowego – Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty – Reaktywacja kina Świt
P28	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, środowiskowa, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Termomodernizacja budynków NCK – elewacja i panele fotowoltaiczne – Przebudowa i dostosowanie budynku Klubu „Jędrus” do bieżącej działalności i przepisów ppoż – Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS)
P29	techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Odmogile w Krakowie (tereny KS Wanda) – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Ptaszyckiego w Krakowie
P31	techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Odmogile w Krakowie (tereny KS Wanda) – Rewitalizacja terenów sportowych przy ul. Ptaszyckiego w Krakowie
P34	przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Zielona Strefa Kreatywna – „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania nieinwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania inwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku 2.0” – rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – edycja 2 – Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym obszarom NCK
P46	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna, gospodarcza	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44,	– Rewitalizacja przestrzeni publicznej Alei Róż w Krakowie Nowej Hucie – Budowa ścieżki łączącej ul. Bulwarową, MOS Kraków „Wschód” i Teatr „Łażnia Nowa” – Rewitalizacja Parku Zalew Nowohucki

		P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Rewitalizacja Parku Żeromskiego – Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym obszarom NCK
P50	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P51, P59, P57, P60	– Rewitalizacja przestrzeni publicznej Alei Róż w Krakowie Nowej Hucie – Budowa ścieżki łączącej ul. Bulwarową, MOS Kraków „Wschód” i Teatr „Łaźnia Nowa” – Rewitalizacja Parku Zalew Nowohucki – Rewitalizacja Parku Żeromskiego
P59	środowiskowa, techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P57, P60	– Termomodernizacja budynków NCK – elewacja i panele fotowoltaiczne – Przebudowa i dostosowanie budynku Klubu „Jędrus” do bieżącej działalności i przepisów przeciwpożarowych – Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P60	środowiskowa, techniczna, społeczna	P3, P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57	– Termomodernizacja budynków NCK – elewacja i panele fotowoltaiczne – Przebudowa i dostosowanie budynku Klubu „Jędrus” do bieżącej działalności i przepisów przeciwpożarowych – Poprawa estetyki obiektów oświatowych

Źródło: opracowanie własne UMK.

Tabela 9. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła

Numer przedsięwzięcia	Oddziaływanie na sfery kryzysowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRMK	Powiązanie z przedsięwzięciami zrealizowanymi w ramach MPRK w perspektywie 2014-2022
Podobszar Grzegórzki Wesoła			
P1	społeczna, gospodarcza	P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Remont konserwatorski, przebudowa i rozbudowa Fortu nr 12 „Luneta Warszawska” wraz z adaptacją na cele muzealne, edukacyjne oraz usługowe oraz zagospodarowaniem terenów zielonych na ogólnodostępny park – Adaptacja zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej w Krakowie na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie – Adaptacja na cele kulturalne zabytkowego Bastionu III Kleparz w Krakowie – Generalna renowacja i modernizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Brackiej 3-5 w celu gospodarczo-społecznego uatrakcyjnienia nieruchomości w centrum Krakowa – Rewitalizacja zdegradowanego obiektu, wraz z otaczającym terenem, wpisanego do rejestru zabytków, pod nazwą „Kossakówka”, pl. J. Kossaka 4 w Krakowie, na cele działalności kulturalnej,

			edukacyjnej i turystycznej – powstanie Centrum Edukacyjnego MOCAR – Otwarte podwórka przy ul. Podbrzezie – miejsca życia, sztuki i pamięci – Design, kultura, nowe media – odnowienie dawnej szkoły rzemiosł na krakowskim Kazimierzu
P5	społeczna, gospodarcza	P1, P2, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Remont konserwatorski, przebudowa i rozbudowa Fortu nr 12 „Luneta Warszawska” wraz z adaptacją na cele muzealne, edukacyjne oraz usługowe oraz zagospodarowaniem terenów zielonych na ogólnodostępny park – Adaptacja zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej w Krakowie na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie – Adaptacja na cele kulturalne zabytkowego Bastionu III Kleparz w Krakowie – Generalna renowacja i modernizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Brackiej 3-5 w celu gospodarczo-społecznego uatrakcyjnienia nieruchomości w centrum Krakowa – Rewitalizacja zdegradowanego obiektu, wraz z otaczającym terenem, wpisanego do rejestru zabytków, pod nazwą „Kossakówka”, pl. J. Kossaka 4 w Krakowie, na cele działalności kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej – powstanie Centrum Edukacyjnego MOCAR – Otwarte podwórka przy ul. Podbrzezie – miejsca życia, sztuki i pamięci – Design, kultura, nowe media – odnowienie dawnej szkoły rzemiosł na krakowskim Kazimierzu
P6	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa	P1, P2, P5, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Otwarte podwórka przy ul. Podbrzezie – miejsca życia, sztuki i pamięci – „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania nieinwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku” Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – działania inwestycyjne – „Spotkajmy się na podwórku 2.0” – rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty – edycja 2 – Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15
P18	gospodarcza, społeczna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Zagospodarowanie targowiska „Stary Kleparz” przy Rynku Kleparskim w Krakowie – Modernizacja Placu Targowego przy ul. Grzegórzeckiej 3 i budowa centralnego zadaszenia – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni

			fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz
P20	techniczna, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P39	techniczna, przestrzenno-funkcjonalna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Remont konserwatorski, przebudowa i rozbudowa Fortu nr 12 „Luneta Warszawska” wraz z adaptacją na cele muzealne, edukacyjne oraz usługowe oraz zagospodarowaniem terenów zielonych na ogólnodostępny park – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz – Remont konserwatorski elewacji frontowej, tylnej i bocznej wraz z wykonaniem izolacji pionowej od strony podwórza, remont klatki schodowej w budynku mieszkalnym przy ul. Krakowskiej 10 w Krakowie w celu polepszenia życia mieszkańców i wyglądu obiektu – Adaptacja zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej w Krakowie na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie – Adaptacja na cele kulturalne zabytkowego Bastionu III Kleparz w Krakowie – Generalna renowacja i modernizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Brackiej 3-5 w celu gospodarczo-społecznego uatrakcyjnienia nieruchomości w centrum Krakowa – Rewitalizacja zdegradowanego obiektu, wraz z otaczającym terenem, wpisanego do rejestru zabytków, pod nazwą „Kossakówka” pl. J. Kossaka 4 w Krakowie, na cele działalności kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej – powstanie Centrum Edukacyjnego MOCAK
P40		P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P42, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Remont konserwatorski, przebudowa i rozbudowa Fortu nr 12 „Luneta Warszawska” wraz z adaptacją na cele muzealne, edukacyjne oraz usługowe oraz zagospodarowaniem terenów zielonych na ogólnodostępny park – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz – Remont konserwatorski elewacji frontowej, tylnej i bocznej wraz z wykonaniem izolacji pionowej od strony podwórza, remont klatki schodowej

			w budynku mieszkalnym przy ul. Krakowskiej 10 w Krakowie w celu polepszenia życia mieszkańców i wyglądu obiektu – Adaptacja zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej w Krakowie na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie – Adaptacja na cele kulturalne zabytkowego Bastionu III Kleparz w Krakowie – Generalna renowacja i modernizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Brackiej 3-5 w celu gospodarczo-społecznego uatrakcyjnienia nieruchomości w centrum Krakowa – Rewitalizacja zdegradowanego obiektu, wraz z otaczającym terenem, wpisanego do rejestru zabytków, pod nazwą „Kossakówka”, pl. J. Kossaka 4 w Krakowie, na cele działalności kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej – powstanie Centrum Edukacyjnego MOCAK
P42	techniczna, przestrzenno-funkcjonalna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P47, P48, P54, P55, P56, P58	– Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P54	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P55, P56, P58	– Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wisła Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P55	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P56, P58	– Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wisła Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P56	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P58	– Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wisła Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego

			– Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne UMK.

Tabela 10. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru Kazimierz-Stradom

Numer przedsięwzięcia	Oddziaływanie na sfery kryzysowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRMK	Powiązanie z przedsięwzięciami zrealizowanymi w ramach MPRK w perspektywie 2014-2022
Podobszar Kazimierz-Stradom			
P8	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna	P2, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) Podgórze-Zabłocie
P9	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa	P2, P8, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) Podgórze-Zabłocie
P11	społeczna, gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna	P2, P9, P10, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) Podgórze-Zabłocie
P30	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P32	techniczna, funkcjonalna, techniczna, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Poprawa estetyki obiektów oświatowych
P33	przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wiśła

			– Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P35	przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Bożego Ciała w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Meiselsa w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Mostowej w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Sławkowskiej w Krakowie – Przebudowa ul. Siennej w Krakowie
P36	przestrzenno-funkcjonalna, społeczna, środowiskowa, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Bożego Ciała w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Meiselsa w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Mostowej w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Sławkowskiej w Krakowie – Przebudowa ul. Siennej w Krakowie
P37	przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórze) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wiśła – Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P38	przestrzenno-funkcjonalna, społeczna, środowiskowa, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórze) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wiśła – Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie

P41	techniczna, środowiskowa, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P43, P45, P47, P52, P53	– Modernizacja instalacji grzewczej budynków mieszkalnych przy ul. Józefińskiej 24-24a, wraz z wymianą stolarki w częściach wspólnego użytkowania – Likwidacja kotłowni węglowej w budynku przy ul. Gertrudy – Projekty remontów i modernizacji wspólnot mieszkaniowych z obszaru rewitalizacji
P43	techniczna, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P45, P47, P52, P53	– Centrum Literatury i Języka Planeta Lem – Rewitalizacja dawnego obiektu kinoteatru Wrzos na potrzeby Teatru KTO – Modernizacja i termomodernizacja budynku Domu Kultury PODGÓRZE – Muzeum Podgórze – oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – Modernizacja Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki – Adaptacja na cele kulturalne zabytkowego Bastionu III Kleparz w Krakowie – Adaptacja zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej w Krakowie na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie – Rewitalizacja STREFY K-805 – adaptacja bazy wojskowej na potrzeby nowoczesnej strefy kultury, turystyki i edukacji – Adaptacja reliktów wraz z odtworzeniem bryły dawnego hangaru nr 1 na cele ekspozycyjne Muzeum Lotnictwa Polskiego w ramach rekonstrukcji i rekompozycji zespołu budynków II Pułku Lotniczego na terenie Lotniczego Parku Kulturowego w Krakowie – Rewitalizacja zdegradowanego obiektu, wraz z otaczającym terenem, wpisanego do rejestru zabytków, pod nazwą "Kossakówka", pl. J. Kossaka 4 w Krakowie, na cele działalności kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej – powstanie Centrum Edukacyjnego MOC AK
P52	środowiskowa, przestrzenno- funkcjonalna, społeczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P53	– Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wisła – Park przy Karmelickiej – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P53	środowiskowa, przestrzenno- funkcjonalna, techniczna	P2, P8, P9, P10 P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38,	– Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Bożego Ciała w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Meiselsa w Krakowie – Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Mostowej w Krakowie

		P41, P43, P45, P47, P52	– Przebudowa przestrzeni publicznej ul. Sławkowskiej w Krakowie – Przebudowa ul. Siennej w Krakowie
--	--	-------------------------	--

Źródło: opracowanie własne UMK.

Tabela 11. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK – w ujęciu obszaru rewitalizacji

Numer przedsięwzięcia	Oddziaływanie na sfery kryzysowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRMK	Powiązanie z przedsięwzięciami zrealizowanymi w ramach MPRK w perspektywie 2014-2022
Obszar rewitalizacji – cały			
P2	społeczna, gospodarcza	P1, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12	– Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2014 – Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2018 – Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi – przyjmowane corocznie
P16	gospodarcza, społeczna	P13, P14, P15, P17, P18	– Zagospodarowanie targowiska „Stary Kleparz” przy Rynku Kleparskim w Krakowie – Modernizacja Placu Targowego przy ul. Grzegórzeckiej 3 i budowa centralnego zadaszenia – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz – Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. – Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejących obiektów przemysłowych w Krakowie przy ul. Zabłocie 20-22
P17	gospodarcza, społeczna	P13, P14, P15, P16, P18	– Zagospodarowanie targowiska „Stary Kleparz” przy Rynku Kleparskim w Krakowie – Modernizacja Placu Targowego przy ul. Grzegórzeckiej 3 i budowa centralnego zadaszenia – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz – Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22.

			– Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejących obiektów przemysłowych w Krakowie przy ul. Zabłocie 20-22
--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne UMK.

Tabela 12. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK – projekty realizowane całkowicie lub częściowo poza obszarem rewitalizacji

Numer przedsięwzięci	Oddziaływanie na sfery kryzysowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRMK	Powiązanie z przedsięwzięciami zrealizowanymi w ramach MPRK w perspektywie 2014-2022
Poza obszarem rewitalizacji			
P4	społeczna, przestrzenno-funkcjonalna	P2, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS)
P10 ²²	społeczna, gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna	P2, P9, P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P45, P47, P52, P53	– Rewitalizacja przestrzeni (podwórza) położonej pomiędzy budynkami ul. Józefińska 24, 24a i 30 oraz Limanowskiego 13 i 15 – Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” – Sieć Centrów Aktywności Seniorów (CAS) Podgórze-Zabłocie
P14	gospodarcza, społeczna	P1, P2, P5, P6, P9, P10, P11, P15, P16, P17, P18, P20, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P39, P40, P41, P42, P43, P45, P47, P48, P52, P53, P54, P55, P56, P58	– Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. – Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejących obiektów przemysłowych w Krakowie przy ul. Zabłocie 20-22 – Zagospodarowanie targowiska „Stary Kleparz” przy Rynku Kleparskim w Krakowie – Modernizacja Placu Targowego przy ul. Grzegórzeckiej 3 i budowa centralnego zadaszenia – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz
P15	gospodarcza, społeczna	P1, P2, P5, P6, P9, P10, P11, P14, P16, P17, P18, P20, P30, P32,	– Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22.

²² Przedsięwzięcie częściowo realizowane na podobszarze Kazimierz-Stradom, a częściowo poza obszarem rewitalizacji

		P33, P35, P36, P37, P38, P39, P40, P41, P42, P43, P45, P47, P48, P52, P53, P54, P55, P56, P58	– Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejących obiektów przemysłowych w Krakowie przy ul. Zabłocie 20-22 – Zagospodarowanie targowiska „Stary Kleparz” przy Rynku Kleparskim w Krakowie – Modernizacja Placu Targowego przy ul. Grzegórzeckiej 3 i budowa centralnego zadaszenia – Poprawa jakości przestrzeni publicznej placu Nowego poprzez remont posadzki oraz remont konserwatorski elewacji budynku handlowo-usługowego wraz z wymianą nawierzchni fragmentu chodnika na Placu Nowym 4B Kraków – Kazimierz
P22	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna społeczna	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Termomodernizacja budynków NCK – elewacja i panele fotowoltaiczne – Rozbudowa infrastruktury Nowohuckiego Centrum Kultury na potrzeby działalności kulturalno-edukacyjnej – Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym obszarom NCK
P44	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, środowiskowa, społeczna	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P46, P49, P50, P51, P59, P57, P60	– Rewitalizacja zespołu zabytkowego hangaru lotniczego przy ul. Izydora Stella-Sawickiego 41 – Adaptacja relikwów wraz z odtworzeniem bryły dawnego hangaru nr 1 na cele ekspozycyjne Muzeum Lotnictwa Polskiego w ramach rekonstrukcji i rekompozycji zespołu budynków II Pułku Lotniczego na terenie Lotniczego Parku Kulturowego w Krakowie
P45	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P2, P9, P10, P11, P14, P15, P16, P17, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P41, P43, P47, P52, P53	– Rewitalizacja Parku Planty Nowackiego – Budowa parku pod estakadami łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – Rewitalizacja Parku Bednarskiego – Budowa Parku Zabłocie – Stacja Wisła
P47 ²³	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P5, P6, P9, P10, P11, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P30, P32, P33, P35, P36, P37, P38, P39, P40, P41, P42, P43, P45, P48, P52, P53, P54, P55, P56, P58	– Wisła łączy – rewitalizacja Bulwarów Wisły i jej dopływów – Rewitalizacja Bulwarów Wiślanych (Bulwar Podolski) od Wilgi do Mostu Kotlarskiego – Rewitalizacja bulwaru Podolskiego w zakresie oświetlenia
P48	środowiskowa, przestrzenno-	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16,	– Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego

²³ Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach: Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła, a częściowo poza obszarem rewitalizacji

	funkcjonalna, techniczna, społeczna	P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P54, P55, P56, P58	– Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie
P49	środowiskowa, przestrzenno- funkcjonalna, społeczna	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P50, P51, P59, P57, P60	– kompleksowa dokumentacja projektowa (2021-2023) – Rewitalizacja przestrzeni publicznej Alei Róż w Krakowie Nowej Hucie – Rewitalizacja Parku Żeromskiego – Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym obszarom NCK
P51	środowiskowa, techniczna	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P59, P57, P60	– Ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków w Parku Starorzecza Wisły w Nowej Hucie
P57	środowiskowa, przestrzenno- funkcjonalna, społeczna	P2, P4, P7, P12, P13, P16, P17, P19, P21, P22, P23, P24, P25, P26, P27, P28, P29, P31, P34, P44, P46, P49, P50, P51, P59, P60	– Ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków w Parku Starorzecza Wisły w Nowej Hucie – kompleksowa dokumentacja projektowa (2021-2023) do P49 – Rewitalizacja przestrzeni publicznej Alei Róż w Krakowie Nowej Hucie – Rewitalizacja Parku Żeromskiego – Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym obszarom NCK
P58	środowiskowa, przestrzenno- funkcjonalna	P1, P2, P5, P6, P14, P15, P16, P17, P18, P20, P39, P40, P42, P47, P48, P54, P55, P56	– opracowana dokumentacja koncepcyjna i projektowo-kosztorysowa projektu – Zagospodarowanie terenu parku Grzegórzeckiego – Zagospodarowanie nowych przestrzeni pod powstającymi estakadami na odcinku ul. Kopernika – ul. Miodowa powstałych w wyniku przebudowy linii kolei aglomeracyjnej w Krakowie

Źródło: opracowanie własne UMK.

7. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji

7.1. Identyfikacja interesariuszy procesu rewitalizacji

Dokumenty prawne i strategiczne dotyczące rewitalizacji podkreślają znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji społecznej w procesie tworzenia, wdrażania i oceny programów rewitalizacji. Rewitalizacja to proces prowadzony z udziałem interesariuszy, przede wszystkim mieszkańców, podmiotów samorządowych, pozarządowych, gospodarczych i grup nieformalnych. Przepisy ustawowe obligują gminę do realizacji działań rewitalizacyjnych

w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, działania inicjowane w ramach partycypacji społecznej i cały proces z nią związany polegają przede wszystkim na:

- 1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy i dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- 2) prowadzeniu – skierowanych do interesariuszy – działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu,
- 3) umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- 6) zapewnieniu, w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Kwestie zaangażowania interesariuszy w proces tworzenia gminnych programów rewitalizacji, pełniących dodatkowo rolę strategii IIT, w szczególności podmiotów społeczno-gospodarczych, regulują także przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co uwzględniono na etapie włączania interesariuszy przy tworzeniu GPRMK.

W GPRMK przyjęto, że zasada partycypacji społecznej będzie towarzyszyć procesowi rewitalizacji na każdym jego etapie – począwszy od etapu przygotowania programu, poprzez jego wdrażanie, aż po ocenę całego procesu. Miasto Kraków, prowadzące od wielu lat proces rewitalizacji, jest świadome wpływu interesariuszy na kierunki polityki rewitalizacyjnej. Na etapie tworzenia programu dokonano podsumowania dotychczasowych doświadczeń związanych z partycypacją społeczną w celu aktualizacji wiedzy o działających na obszarze miasta interesariuszach procesu. Identyfikacja uczestników, kreatorów i odbiorców rewitalizacji, odniosła się do każdego sektora życia miasta w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, techniczną i przestrzenno-funkcjonalną. W świetle ustawy o rewitalizacji, interesariusze są nie tylko odbiorcami czy uczestnikami działań, ale także ich potencjalnymi realizatorami, przez co mają realny wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji Krakowa.

Analiza grup interesariuszy miała na celu wskazanie aktorów, którzy już na tym wczesnym etapie mogliby włączyć się w tworzenie programu (np. instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i lokalni przedsiębiorcy, wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy, liderzy społeczni). Do tej grupy kierowane były zaproszenia do wzięcia udziału w różnorodnych wydarzeniach towarzyszących opracowaniu poszczególnych elementów GPRMK.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji Krakowa, do których przede wszystkim są kierowane działania wdrażane przez podmioty sektora publicznego, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych.

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w gminnym programie rewitalizacji, skupia dodatkowo aktywność wielu podmiotów publicznych, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji Krakowa dochodzi więc do integracji wielu polityk miejskich oraz procesu odnowy, wywołanego wdrażaniem GPRMK. Zwiększenie dostępności usług publicznych, towarzyszących procesowi rewitalizacji, ma w efekcie podnieść aktywność mieszkańców i poziom ich zaangażowania w życie społeczne.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji działalność prowadzą zarówno podmioty publiczne, m.in.:

- miejskie jednostki organizacyjne zaangażowane we wdrażanie polityk miejskich realizowanych na terenie Krakowa,
- instytucje kultury funkcjonujące na obszarze rewitalizacji,
- instytucje odpowiedzialne m.in. za pomoc społeczną (w tym m.in. za realizację zadań z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem), mieszkalnictwo, wspierające rozwój przedsiębiorczości oraz ochronę środowiska naturalnego,
- instytucje animujące działania na obszarze rewitalizacji (kultura, sport, edukacja),
- jednostki i komórki organizacyjne Urzędu Miasta Krakowa, z nadrzędną rolą w procesie rewitalizacji, m.in. Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, czy też Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
- organy władzy publicznej, w tym m.in. Rada Miasta Krakowa, Rady i Zarządy Dzielnic Miasta Krakowa,

a także podmioty zajmujące się m.in. realizacją zadań publicznych zleconych przez Miasto Kraków i jego jednostki, w tym również mających status przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z poprzedniego programu rewitalizacji – Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa²⁴.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji Krakowa są działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno się włączyć w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem. Na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w Krakowie, zidentyfikowano partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, m.in. fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe, w tym organizacje pozarządowe realizujące działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej, istotnymi interesariuszami rewitalizacji są także podmioty działające na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego.

Do kręgu potencjalnych interesariuszy rewitalizacji zostały skierowane i będą kierowane na etapie realizacji programu działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

W kolejnych podrozdziałach opisano działania związane z realizacją zasady partycypacji społecznej i partnerstwa na etapie przygotowania, a także wdrażania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa.

²⁴ Link:

https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=167&sub_dok_id=167&sub=uchwala&query=id%3D25653%26typ%3Du

7.2. Partycypacja społeczna na różnych etapach przygotowania programu

Podczas prac nad przygotowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa zastosowano różne formy partycypacji społecznej, aby zidentyfikowani powyżej interesariusze w aktywny sposób mogli włączyć się w planowanie procesu rewitalizacji.

Ważnym etapem poprzedzającym uspołecznioną pracę nad GPRMK były działania prowadzone na etapie diagnozy delimitacyjnej, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie. Polegały one na przeprowadzeniu konsultacji społecznych w ramach uzgadniania projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które umożliwiły interesariuszom wypowiedzenie się na temat granic tych obszarów. Działania konsultacyjne „Jakie granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji?” zrealizowano na zasadach wynikających z Uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji²⁵. Formy i czas trwania konsultacji zostały określone Zarządzeniem nr 1269/2022 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie uruchomienia konsultacji społecznych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa, dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie²⁶, zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji²⁷. Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Kraków odbywały się w okresie od 16 maja do 24 czerwca 2022 r.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.krakow.pl),
- na stronie internetowej poświęconej konsultacjom (www.obywatelski.krakow.pl),
- na Miejskiej Stronie Internetowej Magiczny Kraków (www.krakow.pl),
- na stronie Rewitalizacja w Krakowie (www.rewitalizacja.krakow.pl),
- w miejskim serwisie MPI skierowanym do biznesu (www.business.krakow.pl),
- w miejskim serwisie MPI skierowanym do organizacji pozarządowych (www.ngo.krakow.pl),
- na tablicach informacyjnych Urzędu Miasta Krakowa,
- na tablicach Rad i Zarządów Dzielnic Miasta Krakowa,

za sprawą:

- obwieszczenia Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 maja 2022 r. o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie

²⁵ <https://obywatelski.krakow.pl/zalacznik/391249>

²⁶ https://www.bip.krakow.pl/zarzadzenie/2022/1269/w_sprawie_uruchomienia_konsultacji_spoecznych_z_inicjatywy_Prezydenta_MiastaKrakowa_dotyczacych_projektu_uchwaly_w_sprawie_wyznaczenia_obszaru_zdegradowane.html
https://obywatelski.krakow.pl/243496.artykul.konsultacje_spoeczne.html/250553.artykul.dokumenty_i_zarzadzenia.html

²⁷ Dz.U. z 2021 poz. 485 ze zm.

wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie²⁸,

- Zarządzenia nr 1269/2022 r. Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie uruchomienia konsultacji społecznych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa, dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie²⁹.

Celem konsultacji społecznych było pozyskanie uwag i opinii od interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu ustawy o rewitalizacji, w zakresie projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz granic obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie. Konsultacje służyły rozpoznaniu potrzeb interesariuszy i uwzględnieniu ich głosów w procesie podejmowania decyzji odnośnie granic wskazanych obszarów. W trakcie konsultacji zapoznano interesariuszy z projektem uchwały, jak również z przebiegiem procesu wyznaczenia obszaru przyszłej interwencji rewitalizacyjnej, który został opisany w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie”. Dokument ten, przedstawiający metodykę identyfikacji obszarów kryzysowych, który uzasadniał rozstrzygnięcia podjęte w zapisach projektu konsultowanej uchwały, został udostępniony do wglądu interesariuszom³⁰. Ponadto udostępniono jego streszczenie³¹.

Proces konsultacji społecznych uwzględniał różnorodne formy konsultacyjne, na które złożyły się:

- zbieranie uwag w postaci papierowej. Uwagi na formularzu uwag mogły być składane w Urzędzie Miasta Krakowa, w Wydziale ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, ul. Bracka 10, I piętro, sekretariat, od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00;
- zbieranie uwag w postaci elektronicznej. Uwagi na formularzu uwag mogły być przesyłane na adres email: konsultacje.gpr@um.krakow.pl;
- zbieranie uwag ustnych w siedzibie Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, ul. Bracka 10, od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00 oraz na spotkaniach konsultacyjnych w następujących terminach:
 - 25 maja (śr.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie, os. Górali 5,
 - 27 maja (pt.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie, Plac Wolnica 1,
 - 31 maja (wt.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Szkole Podstawowej nr 10, ul. Blachnickiego 1,
 - 2 czerwca (czw.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Domu Utopii Międzynarodowym Centrum Empatii, os. Szkolne 26a;
- dyżury ekspertów w następujących dniach: 7 czerwca 2022 r. w godz. 10.30-12.30 oraz 14 czerwca 2022 r. w godz. 14.00-16.00 – pod nr tel. 12 616 1739;
- otwarte spotkania konsultacyjne, które odbyły się w następujących terminach:
 - 25 maja (śr.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie, os. Górali 5,
 - 27 maja (pt.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie, pl. Wolnica 1,

²⁸ https://www.bip.krakow.pl/?news_id=152331&_ga=2.228328094.2087078513.1653889769-65457212.1646299411

²⁹ https://bip.krakow.pl/zarzadzenie/2022/1269/w_sprawie_uruchomienia_konsultacji_spoecznych_z_inicjatywy_Przydenta_MiastaKrakowa_dotyczacych_projektu_uchwaly_w_sprawie_wyznaczenia_obszaruzdegradowane.html

³⁰ <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/336380/karta>

³¹ <https://www.bip.krakow.pl/zalacznikKarta/17106>

- 31 maja (wt.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Szkole Podstawowej nr 10, ul. Blachnickiego 1,
- 2 czerwca (czw.) 2022 r. w godz. 17.00-19.00 – w Domu Utopii Międzynarodowym Centrum Empatii, os. Szkolne 26a.

W ramach konsultacji społecznych odbyły się cztery otwarte spotkania z mieszkańcami Krakowa. Wybór lokalizacji podyktowany był dostępnością i bliskością konsultowanych granic obszarów rewitalizacji. Każde ze spotkań dotyczyło omówienia proponowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podsumowanie przeprowadzonych konsultacji, tj. spotkań w planowanych podobszarach rewitalizacji, opublikowano 9 czerwca 2022 r. w Biuletynie Informacji Publicznej³².

Spotkania miały charakter informacyjno-dyskusyjny. W pierwszej części organizatorzy – przedstawiciele Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa – omówili znaczenie i uwarunkowania prawne procesu rewitalizacji, następnie – założenia, metodologię i wyniki przeprowadzonych analiz oraz kolejno – opartą na nich propozycję wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Krakowie. W części dyskusyjnej odpowiadano na zgłaszane pytania, rozmawiano na temat zaproponowanych granic obszaru rewitalizacji. Zaproszony ekspert oraz pracownicy i pracowniczki Referatu ds. Rewitalizacji Urzędu Miasta Krakowa odpowiadali na pytania i wyjaśniali niejasności. Oprócz pytań uczestnicy i uczestniczki zgłaszali komentarze i sugestie zarówno do projektu uchwały, jak i samych konsultacji.

Część informacyjna wszystkich spotkań konsultacyjnych przebiegała według powtarzalnego schematu. Spotkanie rozpoczynało przedstawienie tematu i celu spotkania, następnie jego planowany przebieg oraz informacja na temat udziału w konsultacjach społecznych (formy ustne i pisemne zgłaszanie uwag, spotkania konsultacyjne i dyżury eksperckie). Informowano również o rejestracji dźwiękowej spotkania w celu sporządzenia raportu. Następnie wyjaśniano rolę mieszkańców w procesach partycypacyjnych, w tym także w procesie rewitalizacji, a także - z użyciem prezentacji multimedialnej - omawiano istotę procesu rewitalizacji, jego uwarunkowania prawne, założenia, metodologię, rezultaty diagnozy oraz wynikającej z niej propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Po części informacyjnej otwierano dyskusję. Zadawane pytania, sugestie i komentarze zapisywano na flipcharcie. Podczas spotkań oraz przed i po jego zakończeniu mieszkańcom udostępniono materiały informacyjne dotyczące rewitalizacji: ulotki, formularze i konsultowane dokumenty.

Szczegółowy przebieg dyskusji przeprowadzonej w trakcie każdego spotkania zawarto w raportach z otwartych spotkań konsultacyjnych, podsumowaniach zbierania uwag w ramach konsultacji społecznych oraz w raporcie z konsultacji projektu uchwały³³.

Konsultacjom społecznym „Jakie granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji?” towarzyszyła akcja informacyjna prowadzona online (przede wszystkim w mediach społecznościowych i na portalach informacyjnych) oraz offline (z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i mobilnego punktu miejskiego typu Echo). W trakcie trwania akcji zostały opublikowane 43 wpisy w mediach społecznościowych oraz 24 wzmianki na stronach internetowych takich, jak: Krakow.pl, rewitalizacja.krakow.pl, krakow.naszemiasto.pl, *Dziennik Polski* oraz *Nasza Huta*. Artykuł promujący konsultacje pojawił się także w *Głosie – Tygodniku Nowohuckim*. W ramach informowania o konsultacjach podjęto również działania w przestrzeni miejskiej. Zaliczały się do nich plakaty informujące o spotkaniach i ulotki edukacyjne rozmieszczone na terenie obszaru objętego konsultacjami. Materiały informacyjno-edukacyjne zostały również rozdystrybuowane wśród instytucji oraz podmiotów publicznych i prywatnych

³² Link: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=152714

³³ Wszystkie dokumenty udostępniono w BIP Miasta Krakowa: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=152714

działających na podobszarach rewitalizacji. Interesariusze mogli dowiedzieć się o konsultacjach także podczas podróży komunikacją miejską. Na przełomie maja i czerwca w wybranych liniach tramwajowych wyświetlana była krótka prezentacja na temat konsultacji społecznych. Podczas konsultacji projektu uchwały pracownicy Referatu ds. Rewitalizacji spotykali się z mieszkańcami w przestrzeniach publicznych. Elementem promocyjnym i przyciągającym uwagę był mobilny punkt miejski, tzw. wózek konsultacyjny, na którym zamieszczono plakat z datami spotkań, ulotki edukacyjne oraz mapa proponowanego obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi.

Rys. 1. Mobilny punkt miejski typu Echo wykorzystywany podczas konsultacji społecznych „Jakie granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji?”

Fot. Urząd Miasta Krakowa.

W procesie konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie wpłynęło łącznie 17 uwag, w tym 13 uwag złożonych przez osoby indywidualne i 4 uwagi zgłoszone przez organizacje oraz grupy nieformalne: grupę mieszkańców osiedla Szkolnego bloków 6, 7, 8, i 9, Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddział Kraków, Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A. oraz Zarząd Rady Dzielnicy XIV Czyżyny. Szczegółową listę uwag wraz z uzasadnieniem stanowiska zawiera „Lista uwag wraz z ich rozpatrzeniem”, która stanowi załącznik do raportu z konsultacji projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz granic obszaru rewitalizacji³⁴.

Pozytywną opinię do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie wyraziła Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego w uchwale nr 10/2022 r./IV KRDP/128.

Uchwała nr XCVII/2644/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 października 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Krakowie weszła w życie z dniem 4 listopada 2022 r.³⁵ Treść uchwały oraz mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa³⁶.

Działania partycypacyjne prowadzono także na etapie przygotowania samego programu rewitalizacji, po podjęciu przez Radę Miasta Krakowa Uchwały nr CII/2780/22 z dnia

³⁴ Link: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=152714

³⁵ Dz.U.W.M. z 2022 r. poz. 6865

³⁶ Link: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=167&sub_dok_id=167&sub=uchwala&query=id%3D26738%26typ%3Du

21 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, która zainicjowała proces opracowania dokumentu GPRMK.

Z punktu widzenia miasta jako organizatora i koordynatora procesu szczególnie ważną kwestią było właściwe zaplanowanie interwencji rewitalizacyjnej, która powinna odpowiadać na rzeczywiste problemy obszaru, a jednocześnie na potrzeby jego mieszkańców. W tym celu zaplanowano szereg działań mających na celu poznanie opinii mieszkańców i innych interesariuszy procesu na temat zjawisk problemowych i najważniejszych potrzeb rewitalizacyjnych.

Na etapie opracowania szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji przeprowadzono badania jakościowe w formie wywiadów społecznych, realizowanych z udziałem różnych grup interesariuszy. W ramach akcji „Tydzień Rewitalizacji w Krakowie”, od 15 do 18 maja 2023 r. odbyły się dwa spotkania otwarte dla mieszkańców i organizacji pozarządowych oraz dwa spotkania dla instytucji animujących działania na podobszarach rewitalizacji (kultura, sport, edukacja).

Zrealizowane badania społeczne obejmowały także wywiady pogłębione z pracownikami socjalnymi oddziałów MOPS działających na terenie podobszarów rewitalizacji, które odbyły się 12 kwietnia 2023 r. Dwa kolejne wywiady pogłębione (tematyka: niepełnosprawność i bezpieczeństwo) odbyły się 14 kwietnia 2023 r. Do rozmów zaproszono osoby odpowiedzialne za realizację strategicznych zadań w zakresie polityki społecznej i bezpieczeństwa publicznego miasta, w szczególności: Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Przewodniczącego Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, pracownika Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, pracowników Policji i Straży Miejskiej, członka Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oraz pracownika Referatu Analiz Bezpieczeństwa i Rozwoju Monitoringu Wizyjnego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa. Wywiady przeprowadzono w siedzibie Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa przy ul. Zabłocie 22. Wnioski z przeprowadzonego badania zostały uwzględnione w pracach nad GPRMK. Ponadto na przełomie maja i czerwca 2023 r. zorganizowano dwa spotkania poświęcone tematyce edukacji na obszarze rewitalizacji, na które zostali zaproszeni przedstawiciele oświaty.

W badaniu jakościowym wykorzystano również wnioski z innych konsultacji społecznych, które odbyły się w części obszaru rewitalizacji, a także – tam, gdzie było to celowe – wyniki badania społecznego jakości życia oraz jakości usług publicznych w Krakowie pn. „Barometr Krakowski (edycja 2022)”. W trakcie szeroko zakrojonych działań partycypacyjnych badani wyrażali swoje poglądy na temat dostrzeganych przez nich problemów oraz potencjałów poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Wnioski z raportu z badań umożliwiły uzupełnienie analiz wskaźnikowych o opinie kluczowych interesariuszy rewitalizacji, a także pozwoliły na zbudowanie listy potencjałów i problemów zidentyfikowanych w każdym z podobszarów rewitalizacji, podlegających uwzględnieniu na dalszym etapie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa.

Kolejne badanie społeczne towarzyszące opracowaniu GPRMK koncentrowało się na wynikach ankiet skierowanych do organizacji pozarządowych i instytucji kultury funkcjonujących na obszarze rewitalizacji. Badanie ankietowe przeprowadzono w okresie od 16 stycznia do 16 lutego 2023 r. na 16 podmiotach. Celem badania było zdiagnozowanie sytuacji, w tym barier rozwojowych oraz zakresu oddziaływania trzeciego sektora i instytucji prowadzących działalność społeczno-kulturalną na obszarze rewitalizacji. Wnioski z przeprowadzonego w styczniu 2023 r. badania ankietowego zostały uwzględnione m.in. w diagnozie szczegółowej obszaru rewitalizacji w ramach GPRMK.

Do innych działań partycypacyjnych, realizowanych na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, należały warsztaty partycypacyjne służące wypracowaniu wyzwań strategicznych procesu rewitalizacji Miasta Krakowa, w ramach cyklu „Jesienne warsztaty z rewitalizacją”. Podczas warsztatów rozmawiano m.in. jak mógłby wyglądać i do czego prowadzić proces rewitalizacji, co z kolei stanowiło podstawę do dalszych prac związanych z formułowaniem wyzwań strategicznych GPRMK. Zrealizowano trzy spotkania warsztatowe przeznaczone dla interesariuszy podobszarów rewitalizacji:

- Grzegórzki-Wesoła – 19 października 2023 r., w godz. 17.00-19.30 w siedzibie Fundacji Małopolskiej Izby Samorządowej przy al. Daszyńskiego 16 (liczba uczestników – 30 osób),
- Kazimierz-Stradom – 24 października 2023 r., w godz. 17.00-19.30 w Sali Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pl. Wolnica 1 (liczba uczestników – 35 osób),
- „stara” Nowa Huta – 25 października 2023 r., w godz. 17.00-19.30 w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5 (liczba uczestników – 17 osób).

Spotkania miały formułę otwartą i były moderowane. Po krótkiej prezentacji na temat dotychczasowych prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa przystępowano do prac w podgrupach, które miały na celu wypracowanie propozycji rozwiązań deficytów podobszarów rewitalizacji do uwzględnienia w projekcie GPRMK.

Praca odbywała się w trzech podgrupach poświęconych: (1) sprawom społecznym, (2) sprawom przestrzennym, funkcjonalnym i technicznym, (3) sprawom gospodarczym i środowiskowym. Ta część spotkań przebiegała w ramach trzech rund, w trakcie których uczestnicy mogli zapoznać się ze wszystkimi tematami. Efekty prac w podgrupach zostały podsumowane na forum w obecności wszystkich osób biorących udział w spotkaniu. Zebranych poproszono o zapisanie i podzielenie się potrzebami związanymi z procesem rewitalizacji i przyszłymi zmianami na podobszarach. Uwagi i pomysły mieszkańców stanowiły istotny wkład w pracę nad projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, razem z wnioskami wyciągniętymi z badań oraz opinii eksperckich. Ważnym efektem warsztatów były – zidentyfikowane wspólnie z interesariuszami podobszarów rewitalizacji – problemy i potencjały tych terenów w odniesieniu do kluczowych sfer miastotwórczych oraz partycypacyjnie wypracowane wizje rozwoju razem z celami i kierunkami działań, odpowiadającymi na potrzeby interesariuszy.

Kluczowym działaniem partycypacyjnym na tym etapie był także nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych, który miał charakter otwarty, umożliwiający interesariuszom składanie fiszek projektowych. Zasady naboru przedsięwzięć regulowało Zarządzenie nr 3317/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, które zostało opublikowane na stronach: Biuletynu Informacji Publicznej (www.bip.krakow.pl), Magicznego Krakowa (www.krakow.pl), Rewitalizacji w Krakowie (www.rewitalizacja.krakow.pl), serwisu Biznes i Nauka w Krakowie (www.dlabiznesu.krakow.pl), serwisu Obywatelski Kraków (www.obywatelski.krakow.pl) oraz na profilu Rewitalizacja w Krakowie na portalu Facebook. O możliwości zgłoszenia propozycji przedsięwzięć informowano również uczestników warsztatów partycypacyjnych przeprowadzonych w ramach cyklu „Jesienne warsztaty z rewitalizacją”.

Zasady zgłaszania propozycji przedsięwzięć regulował Regulamin naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa (Załącznik do zarządzenia nr 3317/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 10 listopada 2023 r.)³⁷.

³⁷https://www.bip.krakow.pl/zarzadzenie/2023/3317/w_sprawie_ogloszenia_naboru_przedstawie_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_ProgramuRewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

Zgodnie z przyjętym regulaminem, celem naboru było wyłonienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy w formie oddolnych inicjatyw, wpisujących się w cele procesu rewitalizacji Krakowa i jednocześnie neutralizujących problemy poszczególnych podobszarów rewitalizacji, opracowanych w efekcie uzgodnień wyników diagnozy podobszarów rewitalizacji z mieszkańcami - w trakcie warsztatów partycypacyjnych. Dopuszczono możliwość zgłaszania przedsięwzięć realizowanych poza granicami podobszarów rewitalizacji, jeżeli wynikało to z ich specyfiki, pod warunkiem uzasadnienia ich wpływu na obszar rewitalizacji.

Aby wziąć aktywny udział w naborze, należało wypełnić formularz fiszki projektowej przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wypełnioną fiszkę projektową można było złożyć w następującej formie:

- elektronicznej – podpisanej przez wnioskodawcę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym i przesłanej na adres e-mail: rewitalizacja@um.krakow.pl,
- papierowej – podpisanej przez wnioskodawcę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy, złożonej na dzienniku podawczym Urzędu Miasta Krakowa lub przesłanej pocztą na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, ul. Zabłocie 22, 30-701 Kraków.

Na etapie naboru przedsięwzięć zorganizowano warsztaty wypełniania fiszek projektowych dla interesariuszy z trzech podobszarów rewitalizacji. Spotkania przeprowadzono w dniach 14-15 listopada 2023 r. Dotyczyły one warunków udziału w naborze, istoty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego w kontekście wymogów ustawy o rewitalizacji, prezentacji wzoru fiszki przedsięwzięcia rewitalizacyjnego oraz omówienia sposobu jej wypełnienia. W trakcie trzech warsztatów podsumowano stan aktualnych działań nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa, a także wyniki diagnozy pogłębionej w odniesieniu do podobszarów – w szczególności w kontekście zdiagnozowanych problemów i potrzeb, na które powinny odpowiadać zgłaszane w naborze przedsięwzięcia.

Na zaproszenie Miasta odpowiedzieli m.in. mieszkańcy, członkowie wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, lokalni działacze społeczni, w tym radni, a także przedstawiciele instytucji publicznych realizujących zadania własne na obszarze rewitalizacji.

Łącznie w warsztatach wzięło udział:

- w dniu 14 listopada w godz. 17.00 – 19.30 – 16 interesariuszy z podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta,
- w dniu 15 listopada w godz. 10.00 – 13.00 – 40 przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa i miejskich jednostek organizacyjnych,
- w dniu 15 listopada w godz. 17.00-19.30 – 17 interesariuszy z podobszarów rewitalizacji Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła.

Uczestnicy warsztatów zgłosili w naborze przedsięwzięć propozycje własnych działań rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały także zgłoszone przez podmioty realizujące zadania w ramach poprzedniego programu rewitalizacji – Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa³⁸. Propozycje projektów zostały następnie zweryfikowane przez Komisję ds. kwalifikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa powołaną przez Prezydenta Miasta Krakowa w drodze zarządzenia³⁹.

³⁸ https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=167&sub_dok_id=167&sub=uchwala&query=id%3D25653%26typ%3Du

³⁹ https://bip.krakow.pl/zarządzenie/2023/3593/w_sprawie_powołania_Komisji_ds._kwalifikacji_przedsięwzięc_rewitalizacyjnych_do_Gminnego_Programu_Rewitalizacji_Miasta_Krakowa.html

Wybrane do realizacji propozycje, spełniające wymagania naboru, zostały włączone do GPRMK.

Podsumowując, na etapie przygotowania programu rewitalizacji w procesie partycypacji wykorzystano (poza naborem przedsięwzięć) następujące formy i techniki konsultacyjne, określone w art. 6 ust. 3 ustawy o rewitalizacji:

- warsztaty partycypacyjne dla interesariuszy procesu,
- otwarte spotkania konsultacyjne dla interesariuszy procesu,
- zbieranie uwag w formie ustnej do protokołu (dyżury telefoniczne),
- zbieranie uwag w postaci papierowej,
- zbieranie uwag w postaci elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

7.3. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny realizacji programu

Miasto Kraków będzie dbało o partycypację społeczną także na etapie wdrażania GPRMK. W trakcie przygotowania programu funkcję koordynacyjną w odniesieniu do działań włączających społeczność w proces rewitalizacji pełnił Referat ds. Rewitalizacji w Wydziale ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa. Liczne działania partycypacyjne realizowane na etapie opracowania GPRMK umożliwiły identyfikację najbardziej aktywnych interesariuszy z poszczególnych podobszarów rewitalizacji, z którymi ww. Referat będzie utrzymywał kontakt na etapie wdrażania programu. Dotyczyć on będzie m.in.:

- udziału w pracach Komitetu Rewitalizacji,
- udziału w cyklicznych spotkaniach służących ocenie zaawansowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych – w ramach oceny stopnia realizacji GPRMK,
- udziału w cyklicznych spotkaniach dotyczących zaprojektowania, dopasowanych do potrzeb społecznych, konkursów ofert na realizację zadań własnych Miasta.

Po uchwaleniu GPRMK zostanie powołany Komitet Rewitalizacji, którego członkowie będą odgrywać istotną rolę na etapie wdrażania i oceny realizacji programu, będąc ważnym przejawem uspołecznienia procesu rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, powołany komitet będzie stanowił miejsce współpracy i dialogu przedstawicieli gminy z interesariuszami procesu rewitalizacji. Komitet będzie pełnił rolę opiniotwórczo-doradczą Prezydenta Miasta Krakowa. Zasady działania komitetu będą uwzględniać jego funkcje określone w ustawie o rewitalizacji, jak i zasady działania zawarte w odpowiedniej uchwale Rady Miasta Krakowa. Skład i zasady działania Komitetu Rewitalizacji, a także system zarządzania gminnym programem zostały opisane szczegółowo w innych rozdziałach GPRMK, w tym m.in. w rozdziale dotyczącym zarządzania.

Dzięki tym założeniom Gminny Program Rewitalizacji Miasta Krakowa można uznać za program zapewniający koordynację całego procesu rewitalizacji z uwzględnieniem dojrzałych form partycypacji społecznej.

Dodatkowo w działania dotyczące wdrażania programu rewitalizacji będą zaangażowane środowiska współpracujące z prezydentem miasta. Należą do nich np.: Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego, stowarzyszenia działające na terenie miasta, jak i organizacje pożytku publicznego, które realizować będą powierzone zadania publiczne, będące przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dzięki temu program będzie wdrażany przy czynnym, partnerskim udziale i zaangażowaniu wszystkich środowisk lokalnych, mieszkańców obszaru rewitalizacji, przedstawicieli organizacji społecznych, sektora gospodarczego i instytucji publicznych,

realizujących zadania własne na obszarze rewitalizacji Krakowa. Tym samym uwzględniona została zasada partnerstwa w procesie realizacji GPRMK.

W przyszłości niezwykle ważne będzie zachęcenie mieszkańców obszaru rewitalizacji do zwiększenia uczestnictwa w realizacji poszczególnych zadań, a także do udziału w konsultacjach społecznych przewidzianych do uruchomienia na etapie wdrażania i zmiany programu.

Partnerami rewitalizacji, którzy będą pełnili ważną rolę w procesie wdrażania GPRMK, są podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne na rzecz lokalnej społeczności.

Zaangażowanie społecznych partnerów obejmie:

- współorganizowanie aktywizacyjnych działań społecznych i gospodarczych tak, aby interesariusze społeczni byli nie tylko ich beneficjentami, ale także w możliwie jak największym stopniu ich realizatorami,
- zaangażowanie sektora pozarządowego – włączenie sektora pozarządowego w samodzielną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych lub jako partnerów w przedsięwzięciach,
- współdziałanie Miasta z wszystkimi podmiotami, których propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały ujęte w programie, w celu monitorowania stopnia jego realizacji – podmioty będą zobligowane do regularnego raportowania stanu realizacji zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Partycypacja społeczna podczas wdrażania programu będzie również polegać na działaniach monitorujących oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Proces ten polega na agregowaniu i analizowaniu informacji dotyczących postępu rzeczowego i finansowego w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Na tym etapie partycypacja polegać będzie na udziale realizatorów przedsięwzięć w tworzeniu zapisów raportów z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć i celów GPRMK oraz na ich opiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a także na formułowaniu ocen dla całości procesu.

We wdrażaniu programu będzie aktywnie uczestniczyć Komitet Rewitalizacji, będący najwyższą formą włączenia społecznego w proces rewitalizacji. Komitet będzie angażować kluczowych przedstawicieli lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji w ważnych sprawach związanych z procesem, zgodnie z wymogami art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Poniżej w tabeli podsumowano etap włączenia społecznego w proces tworzenia i realizacji GPRMK, z uwzględnieniem zastosowanych i planowanych form partycypacyjnych. Należy uznać, że do etapu opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa zostali zaangażowani przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Tabela 13. Formy włączenia społecznego w proces opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa

Interesariusze wg ustawy o rewitalizacji	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w warsztatach i spotkaniach konsultacyjnych
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji i pozostali mieszkańcy Krakowa	x	x	x
Właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami	x	x	x
Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, SIM		x	x
Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą	x	x	x
Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność społeczną	x	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym organy konsultacyjne i doradcze	x	x	x
Organy władzy publicznej	x	x	x
Podmioty realizujące uprawnienia Skarbu Państwa	x		

Źródło: opracowanie własne.

7.4. Opis włączenia partnerów społeczno-gospodarczych zgodnie z art. 36 ustawy wdrożeniowej

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za inny instrument terytorialny (ITT), dzięki czemu Kraków, po spełnieniu wymogów dotyczących IIT, może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. Wymogi ustawy o rewitalizacji i zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy.

Ustawa wdrożeniowa (art. 36 ust. 8 pkt 4) określa katalog interesariuszy procesu rewitalizacji:

- partnerzy społeczno-gospodarczy,
- podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
- podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
- podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

Partnerzy ci zostali zaproszeni do prac nad programem rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo we współtworzeniu procesu rewitalizacji zapewnił przede wszystkim udział w niżej wymienionych formach partycypacji społecznej:

- spotkaniach i warsztatach dotyczących opracowania diagnozy pogłębionej podobszarów rewitalizacji oraz sformułowania wyzwań strategicznych GPRMK, a także warsztatach z wypełniania fiszek projektowych do GPRMK,
- otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- konsultacjach społecznych dotyczących: projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Krakowa, projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa oraz projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyboru oraz działania Komitetu Rewitalizacji,
- innych działaniach, np. badaniach ankietowych.

Dzięki kampanii informacyjnej udało się pozyskać wymienionych partnerów społeczno-gospodarczych i inne podmioty określone w ustawie wdrożeniowej. Partnerzy ci brali udział w procesie partycypacji na etapie przygotowania GPRMK, a na etapie jego wdrażania będą uczestniczyli w dalszych działaniach partycypacyjnych, przede wszystkim w pracach Komitetu Rewitalizacji. Ważnymi partnerami, biorącym udział we wdrażaniu programu, są podmioty społeczne, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Poniżej w tabeli podsumowano wyniki włączenia społecznego w proces opracowania i realizacji GPRMK z uwzględnieniem wymogów art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej.

Tabela 14. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa – zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej

Interesariusze wg ustawy wdrożeniowej	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w konsultacjach
Partnerzy społeczno-gospodarczy	x		x
Podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie	x	x	x
Podmioty działające na rzecz ochrony środowiska		x	x
Podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji	x	x	x

Źródło: opracowanie własne.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji. Dlatego w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną uwzględnione miejsca dla przedstawicieli podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, tym samym zapewniając udział w procesie nie tylko przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Krakowa, ale i organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji z otoczenia biznesu, a także przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości płci, szans i niedyskryminacji. Oprócz wymienionych kategorii partnerów za przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego można uznać innych członków komitetu, do których należą m.in. przedstawiciele organów doradczych i konsultacyjnych prezydenta miasta.

Opisane w podrozdziale włączenie społeczne partnerów w proces rewitalizacji Krakowa spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej sprawiając, że GPRMK można uznać za inny instrument terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

8. Zarządzanie GPRMK

8.1. Opis struktury zarządzania GPRMK

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy stanowią jej zadania własne. Z tego powodu należy założyć, że odpowiedzialność za zarządzanie procesem pozostanie skupiona w administracji samorządowej.

Rewitalizacja w Krakowie, z uwagi na ciągłość działań procesowych, będzie wdrażana z uwzględnieniem zarówno dobrych praktyk wypracowanych w poprzednich edycjach programów rewitalizacji, jak i wytycznych polityki spójności Unii Europejskiej oraz krajowych regulacji w tym zakresie.

Zarządzanie rewitalizacją, która jest dyscypliną złożoną z wielu polityk publicznych, wymaga zintegrowania i koordynacji wielu komórek organizacyjnych, realizujących różnorodne zadania nałożone gminnym programem rewitalizacji. Dzięki temu również na poziomie zarządczym powstanie efekt synergii, związany z uzupełnianiem się kompetencji poszczególnych komórek włączonych we wdrażanie programu.

System zarządzania GPRMK jest oparty na strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Krakowa, wprowadzonej Zarządzeniem nr 1799/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Krakowa, w ramach której zadania związane z obsługą procesu rewitalizacji zostały przypisane do Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, pełniącego rolę jednostki administrującej realizacją programów rewitalizacji.

Z doświadczeń wdrażania MPRK wynika, że Jednostka administrująca realizuje następujący zakres czynności operacyjnych związanych z obsługą procesu rewitalizacji:

- okresowe aktualizowanie i modyfikowanie programu rewitalizacji oraz koordynacja zadań jednostek organizacyjnych w tym zakresie,
- prowadzenie naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- opiniowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod względem zgodności z celami zawartymi w programie rewitalizacji,
- inicjowanie, planowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z kompetencji jednostki administrującej,
- monitorowanie celów procesu rewitalizacji i postępów we wdrażaniu GPRMK,
- ewaluacja efektów realizacji procesu rewitalizacji w skali miasta,
- gromadzenie danych i prowadzenie analiz dotyczących obszaru rewitalizacji, w tym dokonywanie wieloaspektowych analiz miasta pod kątem identyfikacji zjawisk kryzysowych i ich przyczyn,
- inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć informacyjnych i promocyjnych dotyczących procesu rewitalizacji,
- inicjowanie, prowadzenie i koordynacja opracowań studialnych związanych z tematyką rewitalizacji,
- obsługa administracyjna Komitetu Rewitalizacji Miasta Krakowa.

Realizacja tych czynności będzie kontynuowana w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 3331/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji czynnościami związanymi z koordynowaniem polityki rewitalizacyjnej zajmuje się Referat ds. Rewitalizacji. Do zakresu jego zadań należy w szczególności:

- realizacja zadań wynikających z obowiązującego programu rewitalizacji we współpracy z merytorycznymi komórkami organizacyjnymi urzędu miasta, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, mieszkańcami i podmiotami zewnętrznymi,
- realizacja zadań związanych z wykorzystaniem szczególnych instrumentów zarządzania rewitalizacją, a w szczególności z wprowadzeniem GPRMK,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi urzędu miasta, miejskimi jednostkami organizacyjnymi i podmiotami zewnętrznymi w zakresie problematyki rewitalizacji,
- informacja i promocja działań dotyczących rewitalizacji w Krakowie,
- prowadzenie, redagowanie i administrowanie serwisem www.rewitalizacja.krakow.pl w ramach Miejskiej Platformy Internetowej Magiczny Kraków,
- wydawanie zaświadczeń z zakresu rewitalizacji,
- gromadzenie we współpracy z komórkami wydziału danych w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii rewitalizacyjnych, opracowywanie na tej podstawie dokumentów, materiałów informacyjnych, prezentacji, raportów i sprawozdań.

Referat ds. Rewitalizacji, współpracujący z innymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa, zajmuje się zarządzaniem operacyjnym rewitalizacją, natomiast strategiczne decyzje związane z procesem podejmuje Prezydent Miasta Krakowa (np. w zakresie inicjowania wniosków do Rady Miasta Krakowa o podjęcie stosownych uchwał związanych z wdrażaniem GPRMK, czy w odniesieniu do systemu organizacyjnego odpowiedzialnego za zarządzanie procesem rewitalizacji). Prezydent będzie podejmować decyzje związane z procesem rewitalizacji z uwzględnieniem opinii planowanego do powołania Komitetu Rewitalizacji, tj. społecznego ciała kolegialnego odpowiedzialnego za opiniowanie i doradztwo w kwestiach polityki rewitalizacyjnej, o którym mowa w art. 7 ustawy o rewitalizacji.

Referat ds. Rewitalizacji jest więc odpowiedzialny za planowanie, wdrażanie i monitorowanie realizacji GPRMK, w tym również za dialog społeczny między interesariuszami rewitalizacji a komórkami i jednostkami organizacyjnymi samorządu Krakowa. Z Referatem ds. Rewitalizacji współpracują Samodzielne stanowiska ds. analiz i wizualizacji przestrzennych w Wydziale ds. Przedsiębiorczości i Innowacji, do których zadań należy m.in: gromadzenie oraz przetwarzanie i archiwizacja danych (w tym danych przestrzennych), a także prowadzenie analiz dotyczących rozwoju gospodarczego i społecznego miasta, na potrzeby i w ramach kompetencji wydziału (tj. biznes, przedsiębiorczość, nauka, innowacje, rewitalizacja).

Będąc w kompetencjach Prezydenta Miasta Krakowa inicjowanie współpracy i koordynacja komórek organizacyjnych urzędu miasta, realizujących poszczególne zadania publiczne, umożliwia całościowe zarządzanie procesem rewitalizacji Krakowa w obrębie różnych polityk publicznych, w ramach których będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Poniżej zaproponowano szczegółowy podział odpowiedzialności kluczowych jednostek włączonych w proces zarządzania rewitalizacją, tj. takich, na których spoczywać będzie konieczność wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa.

Tabela 15. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPRMK

Komórka/jednostka organizacyjna	Zadania do realizacji w procesie zarządzania GPRMK
Prezydent Miasta Krakowa	– nadzór strategiczny nad sporządzaniem, realizacją oraz zmianą GPRMK, – podejmowanie decyzji o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu GPRMK i jego zmian, – ogłoszenie naboru kandydatów do pracy w Komitecie Rewitalizacji, – powołanie, w drodze zarządzenia, Komitetu Rewitalizacji, – zatwierdzanie wyników oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK.
Rada Miasta Krakowa	– uchwalenie dokumentu GPRMK i jego aktualizacji, – podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji, – zabezpieczenie środków finansowych w budżecie i WPF na realizację zadań własnych wynikających z GPRMK.
Komitet Rewitalizacji	– opiniowanie sprawozdań z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK oraz projektów uchwał podejmowanych w związku z wdrażaniem programu, – pełnienie roli opiniodawczo-doradczej w sprawach dotyczących procesu rewitalizacji Krakowa, – podejmowanie inicjatyw wspierających proces rewitalizacji Krakowa.
Jednostka administrująca	– podejmowanie działań związanych z opracowaniem i zmianą GPRMK, – prowadzenie naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych, – realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z właściwości wydziału, – koordynowanie działań komórek i jednostek organizacyjnych urzędu miasta w zakresie rewitalizacji, w tym nadzór nad realizacją i aktualizacją GPRMK, – współpraca z podmiotami społeczno-gospodarczymi i mieszkańcami w sprawach związanych z wdrażaniem GPRMK, – ocena aktualności i stopnia realizacji GPRMK, – bieżący monitoring, a także ewaluacja GPRMK, – obsługa Komitetu Rewitalizacji, – informacja i promocja działań dotyczących rewitalizacji w Krakowie, – prowadzenie baz danych i analiz dotyczących obszaru rewitalizacji.
Miejskie jednostki organizacyjne i komórki organizacyjne UMK - w zakresie swojej właściwości	– wdrażanie projektów służących osiągnięciu celów i wskaźników GPRMK, – realizacja innych zadań publicznych na obszarze rewitalizacji, – przygotowywanie informacji na temat stopnia realizacji projektów wynikających z GPRMK, – udział w przygotowaniu raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK, – udział w przygotowywaniu aktualizacji GPRMK, – informowanie o ewentualnych zagrożeniach związanych z realizacją projektów rewitalizacyjnych, – promocja podejmowanych działań rewitalizacyjnych.

Mieszkańcy miasta oraz pozostali interesariusze procesu rewitalizacji	– udział w pracach Komitetu Rewitalizacji, – udział w konsultacjach społecznych związanych z rewitalizacją, – udział w badaniach społecznych związanych z oceną procesu rewitalizacji, – współpraca przy opracowywaniu zmian GPRMK.
---	--

Źródło: opracowanie własne.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji odnosi się do konieczności tworzenia warunków do wypowiedzania się przez interesariuszy nie tylko w czasie przygotowania, ale także prowadzenia i oceny rewitalizacji, co wskazuje na potrzebę włączenia partnerów społeczno-gospodarczych w etap realizacji GPRMK.

Na etapie realizacji programu włączenie społeczne we wdrażanie, zarządzanie i ocenę będzie realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany na zasadach przewidzianych w art. 7 ustawy o rewitalizacji. Do udziału w pracach komitetu zostaną zaproszeni interesariusze wymienieni zarówno w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak i interesariusze, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Komitet będzie stanowił platformę dialogu przedstawicieli samorządu i zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu i zasady wyboru jego składu określa stosowna uchwała Rady Miasta Krakowa, natomiast członkowie Komitetu Rewitalizacji będą powołani na mocy zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa. Komitet będzie współpracować z przedstawicielami urzędu miasta, pełniąc rolę opiniodawczo-doradczą prezydenta w sprawach dotyczących procesu rewitalizacji.

Przedstawiony system zarządzania umożliwi sprawne i skuteczne wdrażanie GPRMK z uwzględnieniem obowiązkowej partycypacji społecznej, a także konieczności włączenia interesariuszy, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, jak i art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Zarządzanie procesem rewitalizacji wspierane będzie przez obowiązujący Zintegrowany System Zarządzania Gminy Miejskiej Kraków, którego wymierną informatyczną syntezę stanowi system informatyczny STRADOM (STRAtegia Dużego Obszaru Miejskiego).

Uzupełnieniem a zarazem i elementem Zintegrowanego Systemu Zarządzania GMK jest System Zarządzania Jakością zgodny z normą ISO 9001 oraz System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg normy ISO 27001.

8.2. Ramowy harmonogram działań GPRMK

W tabeli poniżej przedstawiono ramowy harmonogram realizacji GPRMK dotyczący czynności formalnych niezbędnych do podjęcia w procedurze wdrażania programu.

Tabela 16. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa w okresie do 2030 r.

Etapy i rodzaje działań	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uchwalenie GPRMK przez Radę Miasta	x						
Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do WPF	x						
Wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	x	x	x	x	x	x	x
Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych		x	x	x	x	x	x

Ocena aktualności i stopnia realizacji GPRMK				x			x
Badanie ewaluacyjne ex-post GPRMK							x
Podsumowanie działań realizowanych w perspektywie finansowej 2021-2027					x		
Aktualizacja GPRMK					x		x
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	x			x			x
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	x	x	x	x	x	x	x
Działania informacyjno-promocyjne GPRMK	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne.

Art. 15 ust. 1. pkt 8 ustawy o rewitalizacji zakłada, że w dokumencie należy ujawnić koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji. Poniżej oszacowano te koszty, przy następujących założeniach:

- zarządzanie GPRMK będzie odbywało się w strukturach organizacyjnych urzędu miasta, w ramach bieżących obowiązków pracowników;
- nie przewiduje się dodatkowego wynagradzania osób biorących udział w procesie zarządzania GPRMK; pracownicy urzędu miasta zadania związane z wdrażaniem procesu będą realizować w ramach obowiązków służbowych, bez dodatkowego wynagrodzenia;
- praca w Komitecie Rewitalizacji pełniona będzie społecznie, bez wynagrodzenia.

Tabela 17. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa w okresie do 2030 r.

Lp.	Działania	Ilość	Jednostka	Stawka [zł]	Wartość [zł]
1.	Aktualizacja GPRMK	2 szt.	PLN	40 000,00	80 000,00
2.	Kampania informacyjno-promocyjna procesu rewitalizacji (ulotki, plakaty, artykuły prasowe)	1 kpl.	PLN	10 000,00	10 000,00
3.	Inne (badanie ewaluacyjne GPRMK)	1 szt.	PLN	50 000,00	50 000,00
Razem:					140 000,00

Źródło: opracowanie własne.

9. System monitorowania i oceny GPRMK

9.1. Metodyka monitorowania i oceny GPRMK

Ustawa o rewitalizacji w art. 22 ust. 1 wskazuje na konieczność poddawania gminnego programu rewitalizacji kontroli w zakresie oceny aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny wskazanym w tym dokumencie. System monitorowania odpowiada więc za ocenę stopnia realizacji programu,

która powiązana jest z analizą jego aktualności - w odniesieniu do bieżącego stanu wdrażania procesu.

W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji jest nieaktualny, prezydent miasta występuje do rady miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Natomiast w przypadku potwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacyjnych procesu, rada miasta uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta (art. 22 ust. 4 ustawy o rewitalizacji).

Za sprawą wymogów art. 22 ustawy monitorowanie gminnego programu rewitalizacji przybiera postać obowiązkową, skoncentrowaną na kontroli stopnia realizacji celów procesu, wyrażonych w tym programie. Monitoring dostarcza jednostce administrującej procesem merytorycznych argumentów umożliwiających podjęcie działań zmierzających do:

- zakończenia procesu – w sytuacji realizacji celów ujętych w programie,
- kontynuacji procesu – w sytuacji niepełnej realizacji celów ujętych w programie,
- zmiany GPRMK – w sytuacji stwierdzenia jego nieaktualności.

System monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa zaprojektowano bazując na doświadczeniach monitorowania MPRK i wynikającej z nich konieczności dwustopniowej kontroli procesu, obejmującej m.in.:

- ocenę stanu zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych – realizowaną raz do roku (monitoring rzeczowy i finansowy);
- ocenę stopnia realizacji celów GPRMK z użyciem informacji o stanie wybranych zjawisk kryzysowych (monitoring obszaru rewitalizacji) – realizowaną raz na 3 lata, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Roczne sprawozdania określające stopień wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych służą przygotowaniu całościowego raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, wymaganego do opracowania co najmniej raz na 3 lata (art. 22 ustawy o rewitalizacji).

Horyzont czasowy GPRMK wyznaczają okresy realizacji wynikających z niego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których wdrażanie rozpoczyna się w 2024 r. i kończy w 2030. W związku z tym pierwsze sprawozdanie z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć (roczne) zostanie opracowane w 2025 r. i dotyczyć będzie początkowego okresu wdrażania GPRMK (2024). Następne powstawać będą w każdym kolejnym roku obowiązywania programu. Natomiast pierwszy raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK, uwzględniający dodatkowo ocenę zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji Krakowa, zostanie opracowany w 2027 r. i obejmować będzie 3-letni okres jego wdrażania, począwszy od momentu jego uchwalenia, tj. 2024-2026. Kolejna ocena przypadnie do realizacji po następnych 3 latach funkcjonowania programu, za okres 2027-2029 i zostanie opracowana w 2030 r. W 2030 r. zostanie również przeprowadzone badanie ewaluacyjne GPRMK (ex-post), które umożliwi całościową ocenę jakościową procesu rewitalizacji.

Schemat cykli monitorowania GPRMK został przedstawiony w poniżej tabeli.

Tabela 18. Cykle monitoringu i oceny GPRMK

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sprawozdanie z monitoringu przedsięwzięć							
Ocena aktualności i stopnia realizacji GPRMK							

Ewaluacja ex-post GPRMK							
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli raport z oceny stopnia realizacji GPRMK, przygotowany na zakończenie wdrażania programu, nie potwierdzi realizacji zakładanych celów procesu, program rewitalizacji należy wydłużyć na kolejne lata, umożliwiając wdrożenie wszystkich zaplanowanych w nim zamierzeń.

Opracowywanie raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK odbywać się będzie w sposób uspołeczniony, poprzez włączenie Komitetu Rewitalizacji do jego opiniowania. Komitet zajmie stanowisko w odniesieniu do wyników oceny na zasadach wynikających z wymogów art. 22 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Ocena procesu rewitalizacji przez komitet wpisuje się w wymogi art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji, który wskazuje na konieczność zagwarantowania możliwości wypowiedzenia się interesariuszy w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Wnioski i rekomendacje ujęte w raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK pozwolą na wprowadzenie ewentualnych korekt i działań naprawczych w kolejnym 3-letnim okresie prowadzenia interwencji rewitalizacyjnej.

9.2. Monitorowanie postępu w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

System monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje ocenę stopnia ich realizacji, a także kontrolę osiągniętych przez nie efektów. Coroczne monitorowanie przedsięwzięć ujętych w GPRMK, oparte o sprawozdania z realizacji projektów opracowywane przez poszczególnych projektodawców, będzie kończone sprawozdaniem z realizacji uchwały w sprawie przyjęcia GPRMK.

W odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowany będzie monitoring rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu przedsięwzięć wynikających z GPRMK, w odniesieniu do ustalonych celów programu. Dane uzyskane w procesie monitorowania obrazować będą postęp we wdrażaniu oraz rezultaty działań, w podziale na dwie podstawowe kategorie wskaźników określonych na poziomie projektów:

- wskaźniki produktu, które odnoszą się do rzeczowych efektów działalności i są liczone w jednostkach materialnych,
- wskaźniki rezultatu, odpowiadające bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu.

Monitoring finansowy dostarcza danych odnoszących się do ram finansowych GPRMK i stanowi podstawę do oceny sprawności pozyskiwania oraz wydatkowania zaplanowanych środków.

Monitoring rzeczowy i finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujęty będzie w formie corocznego sprawozdania, które przedstawiane jest:

- Jednostce Administrującej – w formie sprawozdań z przedsięwzięć przedkładanych przez projektodawców,
- właściwemu Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa - przez Jednostkę Administrującą,
- Prezydentowi Miasta Krakowa - przez Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji,

- Radzie Miasta Krakowa – przez Prezydenta Miasta Krakowa, w ramach corocznego sprawozdania z realizacji uchwały w sprawie przyjęcia GPRMK.

Przedstawiciele Jednostki Administrującej po zakończeniu każdego roku kalendarzowego zbierają informacje o postępach w realizacji poszczególnych przedsięwzięć z wykorzystaniem dedykowanego formularza.

W ramach procesu monitorowania przedsięwzięć kontrolowane są zarówno wydatki ponoszone na ich realizację, w tym poziom zewnętrznego dofinansowania (w stosunku do zaplanowanych w GPRMK kwot), jak i czas oraz wskaźniki realizacji. Wskaźniki są podstawowym narzędziem do śledzenia postępów we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dostarczają one informacji dotyczących produktów lub rezultatów, powiązanych z realizacją programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. Właściwe wskaźniki produktu i rezultatu zostały określone w opisach poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Do monitorowania całościowych postępów w realizacji przedsięwzięć wybrano zaś najbardziej typowe wskaźniki, powiązane ze specyfiką i charakterem powiązanych z nimi celów.

Poniżej w tabeli ujęto wskaźniki wybrane do cząstkowej oceny (rocznej) stopnia realizacji celów GPRMK – w odniesieniu do bezpośrednich rezultatów osiągniętych w efekcie wdrażania przedsięwzięć.

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa

Wskaźniki monitorujące (powiązane z FEM 2021-2027)	Rodzaj wskaźnika	Poziom w roku bazowym (2024)	Poziom w roku docelowym (2030)
Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność			
Liczba przedsięwzięć [szt.]	Grzegórzki - Wesola	0	4 szt.
	Kazimierz – Stradom	0	5 szt.
	„stara” Nowa Huta	0	5 szt.
Całkowita liczba osób objętych wsparciem	Wskaźnik produktu	0	14 530 os.
Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	Wskaźnik rezultatu	0	310 os.
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	Wskaźnik rezultatu	0	15 szt.
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (ha)	Wskaźnik produktu	0	12,29 ha
Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	Wskaźnik rezultatu	0	41 293 os.
Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji			
Liczba przedsięwzięć [szt.]	Grzegórzki - Wesola	0	5 szt.
	Kazimierz – Stradom	0	4 szt.
	„stara” Nowa Huta	0	3 szt.
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Wskaźnik rezultatu	0	200 os.
Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	Wskaźnik produktu	0	86 szt.

Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług	Wskaźnik rezultatu	0	104 szt.
Całkowita liczba osób objętych wsparciem	Wskaźnik produktu	0	1160 os.
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	Wskaźnik rezultatu	0	112 szt.
Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna			
Liczba przedsięwzięć [szt.]	Grzegórzki - Wesoła	0	4 szt.
	Kazimierz - Stradom	0	9 szt.
	„stara” Nowa Huta	0	13 szt.
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Wskaźnik produktu	0	2 szt.
Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	Wskaźnik produktu	0	10 szt.
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Wskaźnik rezultatu	0	1 325 593 os.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Wskaźnik produktu	0	6 szt.
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	Wskaźnik rezultatu	0	7 szt.
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	Wskaźnik produktu	0	1,14 ha
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Wskaźnik produktu	0	7 szt.
Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną	Wskaźnik produktu	0	21 szt.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	Wskaźnik rezultatu	0	122 szt.
Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne			
Liczba przedsięwzięć [szt.]	Grzegórzki - Wesoła	0	6 szt.
	Kazimierz - Stradom	0	3 szt.
	„stara” Nowa Huta	0	7 szt.
	Poza obszarem rewitalizacji	0	2 szt.
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu (ha)	Wskaźnik produktu	0	103,7996 ha
Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia	Wskaźnik produktu	0	57,17 ha
Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	Wskaźnik rezultatu	0	41 293 os.
Wspierana infrastruktura rowerowa	Wskaźnik produktu	0	1 km
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Wskaźnik produktu	0	2 szt.
Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	Wskaźnik rezultatu	0	8 mln os.

Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Wskaźnik produktu	0	2
--	-------------------	---	---

Źródło: opracowanie własne.

9.3. Ocena realizacji celów GPRMK z użyciem informacji o stanie obszaru rewitalizacji

Monitoring obszarowy procesu rewitalizacji umożliwia pełną ocenę rezultatów osiągniętych w efekcie wdrażania GPRMK. Ten wymiar monitorowania jest realizowany w odniesieniu do celów GPRMK, weryfikowanych z udziałem wskaźników odwołujących się do stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Podstawą monitoringu w ujęciu obszarowym będzie szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obrazująca stan wyjściowy procesu rewitalizacji, z uwzględnieniem potrzeby zachowania jej struktury i zawartości merytorycznej. Monitoring obszarowy realizowany będzie przez Jednostkę Administrującą z udziałem:

- narzędzi GIS do ciągłego monitorowania zmian,
- systemowego pozyskiwania danych,
- całościowego katalogu wskaźników monitoringowych ujętych w GPRMK,
- współpracy z partnerami zewnętrznym w zakresie badań jakościowych,
- publicznego udostępniania danych.

Podstawowym narzędziem do weryfikacji poziomu realizacji celów GPRMK są wskaźniki monitorowania czynników kryzysowych. Zgodnie z najnowszą wiedzą przedstawianą w literaturze przedmiotu, logika procesu monitorowania nakazuje, aby wskaźniki użyte do celów diagnostycznych polityki włączać do monitorowania jej efektów⁴⁰. Oznacza to konieczność dodania do systemu monitorowania realizacji GPRMK wskaźników użytych w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego miasta Krakowa.

Przy doborze wskaźników wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- dostępność i koszty pozyskiwania (zakupu) danych w oczekiwanych przedziałach czasowych,
- adekwatność wskaźników do perspektywy czasowej programu (dotyczy wskaźników 10-letnich wymagających dostosowania)
- dynamikę zmian charakterystyczną dla poszczególnych wskaźników wynikającą z cykli życiowych zjawisk i procesów (np. zmiany w przypadku procesów związanych z działaniami inwestycyjnym, jak to ma miejsce w przypadku sfery przestrzenno-funkcjonalnej, czy technicznej, miewają cykl dłuższy niż roczny).
- różnice w dacie bazowej dla obu sporządzonych diagnoz (delimitacyjnej i pogłębionej) i konieczność dokonania niezbędnych przeliczeń.

Istotną kwestią jest dobór odpowiednich wartości docelowych wskaźników odnoszonych do wartości bazowych. Należy bowiem zauważyć, że do przyjęcia właściwych wartości docelowych odnoszących się do przewidywanych stanów przyszłych, oprócz części diagnostycznej, należałoby także opracować wiarygodną dokumentację prognostyczną i przeprowadzić estymację tych wartości, co wykracza poza ramy formalne gminnego programu rewitalizacji, tym bardziej że obszar rewitalizacji nie stanowi samoistnego bytu w strukturze miasta, ale podlega także ciągłym, niespecyficznym procesom o skali miejskiej i ponadlokalnej oddziałującym na obszar rewitalizacji. Stąd w miejsce autorytatywnie przyjętych wartości

⁴⁰ Jadach-Sepiolo A. (red.), Spadło K. (red.) i in. „Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnątrzgminnym. Poradnik”, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa 2020 r.

wskaźników uznano za właściwe odnoszenie się każdorazowo do wartości średnich dla miasta zarówno z bazowego roku analizy, jak i odpowiadających dacie kolejnej analizy monitoringowej.

Monitorowanie w programie rewitalizacji pełni zatem dwie funkcje:

- 1) obserwacji w skali całego miasta zmian zachodzących w odniesieniu do delimitacji obszarów kryzysowych,
- 2) analizy zmian w skali obszaru rewitalizacji, z podziałem na podobszary.

Obserwacja w skali całego miasta zmian zachodzących w odniesieniu do delimitacji obszarów kryzysowych odbywa się na podstawie wskaźników zawartych w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (OZOR). Jej celem jest odnotowanie zmian w poszczególnych jednostkach diagnostycznych i ewentualna zmiana ich kwalifikacji, jako kryzysowych oraz ewentualne wskazanie do korekty delimitacji. Z uwagi na perspektywę czasową programu rewitalizacji nie ma potrzeby obserwacji ciągłej, a zatem przewiduje się monitorowanie wskaźników w przedziałach trzyletnich (a dla niektórych – z uwagi na dostępność danych lub dynamikę zmian zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej – w przedziałach sześcioletnich) za wyjątkiem tych, które są tożsame ze wskaźnikami wynikającymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji. Analiza tych wskaźników ma bezpośrednie zastosowanie do oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK (ewaluacja *ongoing*) oraz ewaluacji *ex-post*, a na ich podstawie – do wprowadzania korekt i zmian delimitacyjnych.

Poniżej w tabeli zaprezentowano zestawienie tych wskaźników.

Tabela 20. Zestaw wskaźników monitorowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w celu oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK

symbol wskaźnika	nazwa wskaźnika	poziom w roku bazowym	Ocena realizacji	częstotliwość monitorowania
Sfera społeczna				
WSP_1	zmiana liczby mieszkańców* ogółem	31	↑	3 lata
WSP_2	zmiana liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	226	↓	3 lata
WSP_3	zmiana liczby mieszkańców w wieku niemobilnym	-147	↓	3 lata
WSP_4	liczba dzieci w wieku 0-3 lat na 1000 mieszkańców	35	↑	3 lata
WSP_5	liczba osób w wieku powyżej 60 lat na 1000 mieszkańców	281	↓	3 lata
WSP_6	liczba bezrobotnych długotrwale na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	18	↓	3 lata
WSP_7	średni wynik egzaminu ósmoklasisty	62,8	↑	3 lata
WSP_8	frekwencja w wyborach samorządowych	57,4	↑	3 lata
WSP_9	liczba przestępstw na 1 km ²	85,5	↓	3 lata
WSP_10	liczba wykroczeń na 1 km ²	258,2	↓	3 lata
WSP_11	liczba osób z wydaną decyzją o przyznanej pomocy społecznej z MOPS na 1000 mieszkańców	67	↓	3 lata
WSP_12	siła nabywcza na 1 mieszkańca	40 727,10	↑	3 lata
Sfera gospodarcza				
WG_1	aktywność gospodarcza	164	↑	3 lata

WG_2	dynamika cen nieruchomości na rynku pierwotnym	114,4	↑	6 lat
WG_3	dynamika cen nieruchomości na rynku wtórnym	139,1	↑	6 lat
Sfera środowiskowa				
WsR_1a	zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10	29	↓	3 lata
WsR_1b	zanieczyszczenie powietrza pyłem PM2,5	20,7	↓	3 lata
WsR_1c	zanieczyszczenie powietrza BaP	3,6	↓	3 lata
WsR_2	średniodobowe maksymalne zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 (przekroczenia dobowe)	53,4	↓	3 lata
WsR_3	powierzchnia terenów zieleni publicznej na 1 mieszkańca	18,9	↑	3 lata
Sfera przestrzenno-funkcjonalna				
WPF_1	gęstość sieci pieszej	25 659,40	↑	6 lat
WPF_2	dostępność infrastruktury społecznej - przedszkola	1 011,50	↓	6 lat
WPF_3	dostępność infrastruktury społecznej - szkoły	965,8	↓	6 lat
WPF_4	dostępność infrastruktury społecznej - żłobki	2 509,20	↓	6 lat
WPF_5	dostępność infrastruktury społecznej - podstawowa opieka zdrowotna (POZ)	1 153,30	↓	6 lat
WPF_6	dostępność infrastruktury społecznej - biblioteki publiczne	1 882,70	↓	6 lat
WPF_9	dostępność infrastruktury społecznej - zieleń publiczna	633	↓	6 lat
WPF_10	dostępność infrastruktury społecznej - ośrodki wsparcia dla osób starszych	2 873,40	↓	6 lat
WPF_11	dostępność infrastruktury publicznej - place targowe	2 409,90	↓	6 lat
WPF_12	dostępność infrastruktury społecznej - centra aktywności seniorów	1 984,60	↓	6 lat
WPF_13	dostępność infrastruktury społecznej - kluby rodzica	1 640,90	↓	6 lat
Sfera techniczna				
WT_1	brak dostępu do miejskiej wody ciepłej	86,6	↓	3 lata
WT_2	brak dostępu do miejskiego ogrzewania	74,6	↓	3 lata
WT_4	brak dostępu do windy w budynkach wielorodzinnych	77,6	↓	3 lata

Źródło: opracowanie własne.

*Mieszkaniec – osoba ujęta na koniec roku kalendarzowego w rejestrze mieszkańców o zameldowaniu na pobyt stały w Krakowie.

Realizacja drugiej z funkcji monitorowania programu polega na analizie zmian wskaźników wynikających z diagnozy szczegółowej w skali obszaru rewitalizacji z podziałem na podobszary. Jej celem jest obserwacja poszczególnych, odpowiadających wskaźnikom, zjawisk i procesów zachodzących na podobszarach. Z uwagi na zróżnicowaną dynamikę zmian charakterystyczną dla poszczególnych wskaźników, celowe jest zróżnicowanie cykli monitorowania na krótkookresowe (coroczne), średniookresowe (co trzy lata) i długookresowe (co sześć lat).

Do oceny stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych programu zostały wybrane najbardziej adekwatne wskaźniki umożliwiające ocenę zmian w kontekście rozwoju lub degradacji

poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Wyboru wskaźników dokonano przy założeniu spójności problemowej mierników ze specyfiką celów oraz wynikającej z nich interwencji rewitalizacyjnej. Jednocześnie dokonano selekcji, w przypadkach zagadnień wielowymiarowych, wskaźników najlepiej oddających istotę powiązanego problemu i umożliwiających ciągłą obserwację.

Tabela 21. Zestaw wskaźników monitorowania obszaru rewitalizacji umożliwiających ocenę zmian w kontekście rozwoju lub degradacji poszczególnych podobszarów rewitalizacji

symbol wskaźnika	nazwa wskaźnika	poziom w roku bazowym			Ocena realizacji	częstotliwość monitorowania
		G-W	K-S	SNH		
Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność						
WSZ_SP_1	zmiana liczby mieszkańców* ogółem	6 665	9 761	40 156	↓	1 rok
WSZ_SP_2	zmiana liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	870	1 182	5 556	↑	1 rok
WSZ_SP_3	zmiana liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym	3 722	5 437	21 952	↓	1 rok
WSZ_SP_4	zmiana liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	2 073	3 142	12 648	↓	1 rok
WSZ_SP_5	udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	13,1	12,1	13,8	↑	1 rok
WSZ_SP_6	udział mieszkańców w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	55,8	55,7	54,7	↑	1 rok
WSZ_SP_7	udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	31,1	32,2	31,5	↓	1 rok
WSZ_SP_8	liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	48	55	56	↓	1 rok
WSZ_SP_9	liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 1 roku) na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	29	35	33	↓	1 rok
WSZ_SP_10	odsetek osób bezrobotnych z niepełnosprawnością w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	12,2	9,8	9,0	↓	1 rok
WSZ_SP_11	odsetek osób pobierających świadczenia z MOPS w ogólnej liczbie mieszkańców	4,98	6,77	7,04	↓	1 rok
WSZ_SP_12	odsetek osób zgłaszających się do MOPS w ogólnej liczbie mieszkańców	4,59	7,22	6,39	↓	1 rok
WSZ_SP_13	zmiana liczby mieszkańców o szczególnych potrzebach (dzieci w wieku 0-3]	144	170	834	↓	1 rok
WSZ_SP_14	zmiana liczby mieszkańców o szczególnych potrzebach (seniorzy [60 +)	2 259	3 382	13 995	↓	1 rok

WSZ_SP_16	udział mieszkańców o szczególnych potrzebach (dzieci w wieku 0-3] w ogólnej liczbie mieszkańców	2,21	1,80	2,12	↓	1 rok
WSZ_SP_17	udział mieszkańców o szczególnych potrzebach (seniorzy 60+) w ogólnej liczbie mieszkańców	34,62	35,90	35,65	↓	1 rok
WSZ_SP_19	udział osób niepełnosprawnych (ogółem) z wydanymi orzeczeniami MZdON w ogólnej liczbie mieszkańców	6,69%	10,99%	10,01%	↓	1 rok
WSZ_SP_20	udział osób niepełnosprawnych ruchowo z wydanymi orzeczeniami MZdON w ogólnej liczbie mieszkańców	3,80%	5,51%	5,27%	↓	1 rok
WSZ_SP_21	liczba przestępstw w przestrzeni publicznej na 1000 mieszkańców	13	13	3	↓	1 rok
WSZ_SP_22	liczba przestępstw poza miejscami publicznymi na 1000 mieszkańców	38	42	11	↓	1 rok
WSZ_SP_23	liczba wykroczeń (bez komunikacyjnych) na 1000 mieszkańców	157	217	47	↓	1 rok
WSZ_SP_24	średni wynik egzaminu ósmoklasisty wg szkół na podobszarze (rok szkolny)	77		67	↑	1 rok
WSZ_SP_25	frekwencja mieszkańców w głosowaniu elektronicznym do Budżetu Obywatelskiego	2,40	2,90	2,30	↑	1 rok
WSZ_SP_26	budżet obywatelski - liczba zgłoszonych projektów dzielnicowych/(liczba przyjętych projektów do realizacji)	13/(5)	28/(3)	35/(5)	↑	1 rok
WSZ_SP_27	frekwencja w głosowaniu w wyborach do rad dzielnic (średnia wg okręgów)	10,44	9,63	13,19	↑	3 lata
WSZ_SP_28	średnia frekwencja w głosowaniu w wyborach samorządowych wg obwodów (bez odrębnych obwodów specjalnych)	57,03	54,24	51,91	↑	3 lata
WSZ_SP_29	udział osób niepełnosprawnych wg administracyjnych źródeł danych na 1000 mieszkańców ogółem	108	126	132	↓	3 lata
WSZ_SP_30	udział osób niepełnosprawnych wg administracyjnych źródeł danych na 1000 mieszkańców powyżej 16 roku życia	123	141	150	↓	3 lata
Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji						
WSZ_G_1	liczba firm zarejestrowanych wg CEIDG na 1000 mieszkańców ogółem	96	129	36	↑	1 rok
WSZ_G_2	liczba nowo rozpoczętych działalności wg CEIDG na 100 aktywnych działalności	12	13	12	↑	1 rok
WSZ_G_3	liczba obiektów noclegowych turystycznych (innych niż hotele) i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania wg REGON	37	93	12	↓	1 rok
WSZ_G_4	udział przedsiębiorców posiadających opóźnienie w spłacie dłuższe niż 90 dni w grupie przedsiębiorców z przynajmniej jednym czynnym zobowiązaniem	10%	14%	14,5%	↓	6 lat
WSZ_G_5	liczba przedsiębiorców wg CEIDG, którzy zawiesili działalność/100 aktywnych działalności	5	6	7	↓	1 rok

WSZ_G_6	liczba wykreślonych działalności na 100 działalności rozpoczętych wg CEIDG	56	52	65	↓	1 rok
WSZ_G_7	liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży z zezwoleniem na sprzedaż alkoholu	256	130	744	↓	3 lata
WSZ_G_8	ogólna siła nabywcza na 1 mieszkańca	64,2 tys.zł/rok	60,3 tys.zł/rok	54,6 tys.zł/rok	↑	3 lata
WSZ_G_9	ogólna siła nabywcza na 1 gospodarstwo domowe	129,0 tys./rok	128,99 tys./rok	142,3 tys./rok	↑	3 lata
Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna						
WSZ_PF_1	liczba miejsc noclegowych na 1 mieszkańca	nd	0,59	nd	↓	1 rok
WSZ_PF_2	liczba dzieci w wieku 3-6 lat w OR na 1 miejsce w przedszkolu	1,7	1,9	1,1	↑	1 rok
WSZ_PF_3	liczba dzieci w wieku 7-15 lat w OR na 1 miejsce w szkole	0,9	2,4	1,2	↑	1 rok
WSZ_PF_4	liczba dzieci w wieku 0-2 lata w OR na 1 miejsce w żłobku	0,8	0,4	0,5	↑	1 rok
WSZ_PF_5	podstawowa opieka zdrowotna - liczba placówek na 1000 mieszkańców	1,1	0,3	0,2	↑	1 rok
WSZ_PF_6	placówki kultury - liczba placówek na 1000 mieszkańców	0,3	0,8	0,3	↑	1 rok
WSZ_PF_7	przedszkola - wskaźnik dostępności dla dzieci z OR	0,5	0,6	0,8	↑	3 lata
WSZ_PF_8	szkoły - wskaźnik dostępności dla dzieci z OR	0,8	0,4	0,9	↑	3 lata
WSZ_PF_9	żłobki - wskaźnik dostępności dla dzieci z OR	1,2	2,6	2,1	↑	3 lata
Cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne						
WSZ_SR_1	% powierzchni podobszaru z przekroczeniem 55 db LDWN	52,9%	53%	58,10%	↓	6 lat
WSZ_SR_2	% powierzchni podobszaru z przekroczeniem 70 db LDWN	10%	14%	17,30%	↓	6 lat
WSZ_SR_3	udział budynków mieszkalnych z ogrzewaniem z MPEC	32%	21%	95%	↑	1 rok

Źródło: opracowanie własne.

*Mieszkaniec – osoba ujęta na koniec roku kalendarzowego w rejestrze mieszkańców o zameldowaniu na pobyt stały w Krakowie.

9.4. Ocena aktualności GPRMK

Gminny program rewitalizacji, zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, w zakresie stopnia aktualności jego regulacji wymaga regularnej kontroli, realizowanej co najmniej raz na trzy lata. Ocena aktualności polega na weryfikacji jego ustaleń ze stanem faktycznym, w jakim znajduje się proces rewitalizacji. Celem tej oceny jest identyfikacja przesłanek do zmiany GPRMK, służących dostosowaniu programu do aktualnych uwarunkowań i potrzeb rewitalizacyjnych. Badanie to umożliwia funkcjonowanie gminnego programu rewitalizacji w dłuższej perspektywie czasu, gdyż zabezpiecza dokument przed utratą waloru aktualności.

Przesłanką do aktualizacji GPRMK mogą być m.in. zmiany założeń diagnozy szczegółowej podobszarów rewitalizacji, celów i kierunków działań, opisów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, polityki planowania przestrzennego wobec obszaru rewitalizacji, umożliwiające wprowadzenie korekt usprawniających proces, potwierdzone ustaleniami raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK.

W sytuacji dołączania nowych projektów do GPRMK należy mieć na uwadze konieczność spełnienia przez nie następujących kryteriów:

- związek z celami procesu rewitalizacji Krakowa,
- potencjał do neutralizacji kluczowych problemów podobszarów rewitalizacji oraz zaspokojenia pilnych potrzeb lokalnej społeczności,
- wysoki stopień przygotowania do realizacji.

Zmiany w otoczeniu dokumentów strategicznych, a także szacunkowych ramach finansowych, nie będą wywoływały konieczności zmian GPRMK, jeśli nie będą ograniczać możliwości dalszej realizacji jego strategicznych założeń.

Przesłanki do uruchomienia procedury zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa (stwierdzona nieaktualność programu) powinny wynikać z raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji tego programu, a następnie zostać zaopiniowane przez Komitet Rewitalizacji. W dalszej kolejności, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, Prezydent Miasta Krakowa występuje do Rady Miasta Krakowa z wnioskiem o zmianę programu. Do wniosku zostaje załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana GPRMK następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

10. Opis powiązań GPRMK z dokumentami strategicznymi gminy

10.1. „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” – wraz z aktualizacją

Uchwała nr XCIV/2449/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lutego 2018 r.

Strategia Rozwoju Krakowa „Tu chcę żyć. Kraków 2030” (SRK 2030) to główny dokument planistyczny ukierunkowujący rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny Krakowa, zakładający kontynuację działań zapisanych w dokumencie Strategii z 2005 r. SRK 2030 realizowana jest poprzez następujące cele strategiczne:

- CEL STRATEGICZNY I: Kraków – otwartą i harmonijną metropolią o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury
- CEL STRATEGICZNY II: Kraków – miasto rozwijające gospodarkę opartą na wiedzy
- CEL STRATEGICZNY III: Kraków – kreatywna i korzystająca z potencjału kulturowego nowoczesna metropolia
- CEL STRATEGICZNY IV: Kraków – miasto przyjazne do życia
- CEL STRATEGICZNY V: Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa
- CEL STRATEGICZNY VI: Kraków – nowocześnie zarządzana metropolia

Z celami SRK 2030 nr II, III, IV, V bezpośrednio korespondują cele GPRMK. Poniżej w tabeli przedstawiono te powiązania.

Tabela 22. Obszary powiązań strategicznych SRK 2030 z GPRMK

Cele strategiczne SRK 2030	Cele GPRMK
CEL STRATEGICZNY II: Kraków – miasto rozwijające gospodarkę opartą na wiedzy	Cel 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji
CEL STRATEGICZNY III: Kraków – kreatywna i korzystająca z potencjału kulturowego nowoczesna metropolia	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

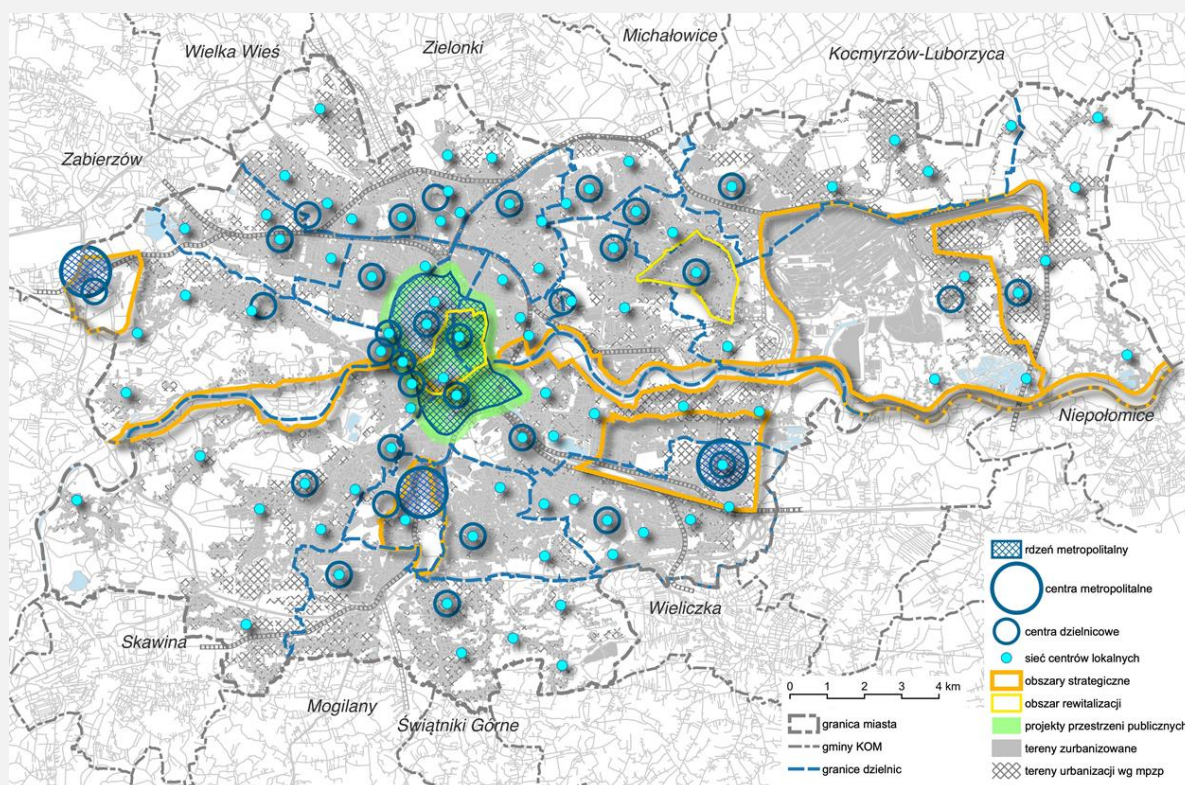
CEL STRATEGICZNY IV: Kraków – miasto przyjazne do życia	Cel 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna Cel 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne
CEL STRATEGICZNY V: Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa	Cel 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

Źródło: opracowanie własne.

Z celu IV SRK 2030 (IV: Kraków – miasto przyjazne do życia) wynika bezpośrednio cel operacyjny dotyczący procesu odnowy zdegradowanych dzielnic: IV.2 Zrewitalizowane obszary miejskie. Tym samym GPRMK stanowi instrument realizacji celu IV.2 SRK2030.

Uchwałą nr XCII/2502/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 lipca 2022 r. przystąpiono do aktualizacji SRK 2030 w trybie art. 10 e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obejmującej aktualizację diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta, modyfikację celów i kierunków działań, wypracowanie założeń funkcjonalno-przestrzennych dla polityki rozwoju miasta, a także nowych założeń wdrożeniowych.

Dokument Aktualizacji Strategii Rozwoju Krakowa (ASRK) w znaczący sposób podejmuje problematykę rewitalizacji jako ważnego instrumentu terytorialnego w zarządzaniu miastem.

Rys. 2. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej – Cel strategiczny 3. – zarządzanie miastem

Źródło: ASRK.

W ramach Celu strategicznego 3.: „Kraków – nowoczesnie i partnersko zarządzana metropolia, dążąca do skutecznej i efektywnej realizacji celów rozwojowych oraz zapewnienia ładu przestrzennego” rewitalizacja realizuje cel operacyjny 3.3: Powtórne wykorzystanie terenów zdegradowanych przy maksymalnym zachowaniu przestrzeni biologicznie czynnych.

W ramach tego celu jedną z podstawowych wytycznych jest szerokie wykorzystanie tzw. instrumentów terytorialnych (np. projekty obszarowe, kompleksowe, zintegrowane, obszar rewitalizacji itp.).

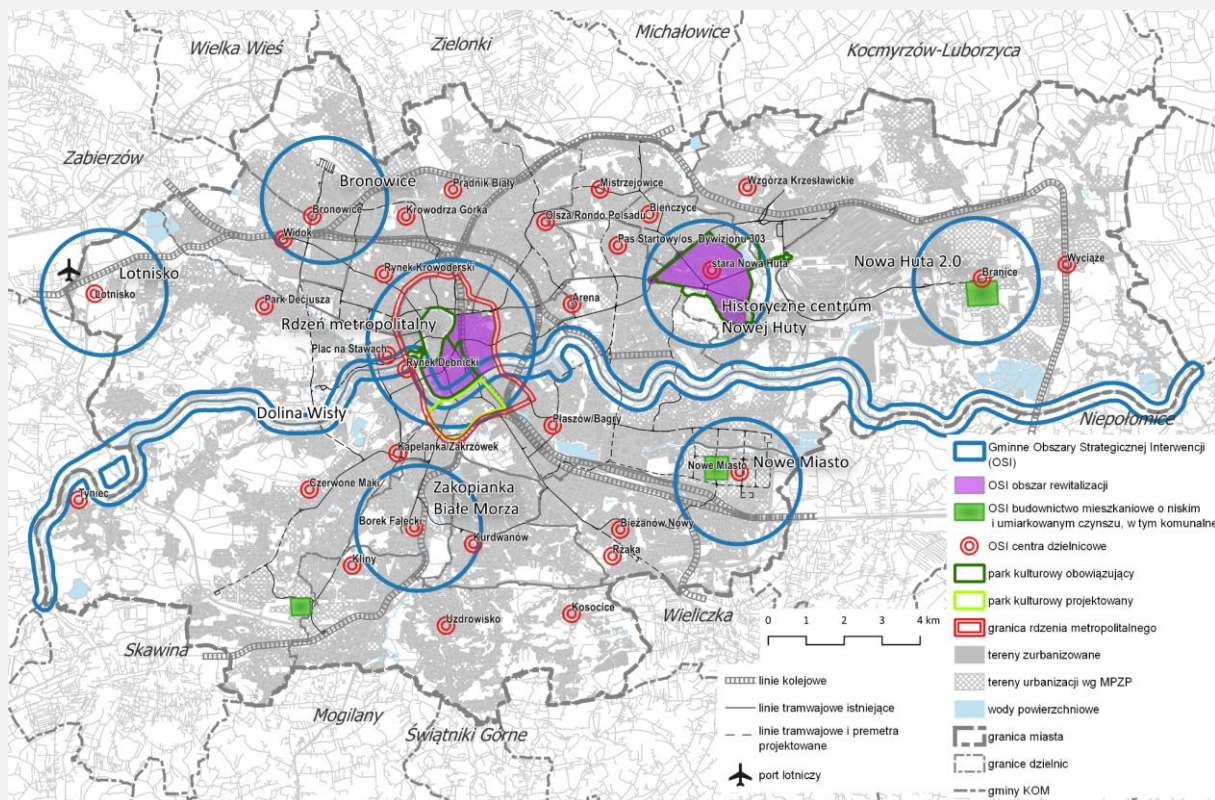
Dodatkowo w ramach celu strategicznego 1.: „Kraków 2030 – miastem przyjaznym do życia, rozwijanym w partnerstwie, włączającym i zapewniającym równe szanse oraz dostęp do wysokiej jakości usług, w szczególności w zakresie zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa i kultury”, rewitalizacja realizuje cel operacyjny 1.2: „Wysoka jakość życia mieszkańców urzeczywistniana przez wysoką (możliwie najwyższą) jakość usług publicznych i ich powszechną dostępność”.

W ramach ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej ASRK precyzuje także zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji. Podstawowym celem aktywności na tym polu będzie właściwe kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej i ochrona obszarów mieszkaniowych dla poprawy jakości życia mieszkańców przez:

- ochronę środowiska mieszkaniowego i struktury lokalnych społeczności oraz ich tożsamości dla przeciwdziałania zjawiskom depopulacji,
- tworzenie warunków do wzrostu aktywności społecznej i obywatelskiej,
- kształtowanie warunków dla wzrostu przedsiębiorczości lokalnej, zapewniającej bezpośrednią obsługę mieszkańców,
- kształtowanie struktury i sieci usług, szczególnie podstawowych usług publicznych, dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności na poziomie odpowiadającym współczesnym standardom,
- poprawę dostępności przestrzeni miasta dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego,
- ochronę przed nadmierną komercjalizacją przestrzeni publicznych oraz koncentracją usług komercyjnych, szczególnie na obszarze zagrożonym tzw. turystyfikacją (overtourism),
- poprawę jakości i dostępności błękitno-zielonej infrastruktury,
- wspieranie elektromobilności w skali miasta i Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- modernizację substancji budowlanej i infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznych.

Ponadto w ASRK do obszarów strategicznej interwencji (OSI) zaliczono:

- OSI Rdzeń metropolitalny – obszar rewitalizacji – obejmujący podobszary rewitalizacji: „Kazimierz-Stradom” i „Grzegórzki-Wesoła”,
- OSI Historyczne centrum Nowej Huty obejmujący podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta”.

Rys. 3. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Miasta Krakowa

Źródło: ASRK.

10.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030

Uchwała nr XCIII/2554/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 31 sierpnia 2022 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030 (SRPSK) stanowi podstawę do realizacji kierunków interwencji społecznej, które pozwolą przyczynić się do ochrony osób i grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz podjąć działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków społecznych dla mieszkańców Krakowa znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji. Jest to obligatoryjny dokument strategiczny gminy, który to obowiązek wynika wprost z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901).

Założenia SRPSK zostały oparte na uwarunkowaniach lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich. Przyjęte w niej cele są spójne z najważniejszymi dokumentami strategicznymi gminy, w szczególności Miejskim Programem Rewitalizacji Krakowa.

Jednak poza zacytowaniem założeń MPRK, w treści dokumentu nie uwzględniono podejścia horyzontalnego do problematyki rewitalizacji, w szczególności ujęcia terytorialnego. Pod tym względem SRPSK analizuje, także w aspekcie diagnostycznym, obszar całego Krakowa bez uwzględnienia różnicowań wewnątrzmięjskich. Tym samym nie bierze pod uwagę potrzeby koncentracji działań na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Spójność i komplementarność celów i działań SRPSK, MPRK oraz GPRMK wyraża się zatem na poziomie celów zgeneralizowanych dla całego miasta.

Według SRPSK jej „(...) założenia będą możliwe do osiągnięcia poprzez realizację czterech celów strategicznych oraz, składających się na nie, trzynastu celów operacyjnych – kierunków działań. Cele zostały wypracowane w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych

i zewnętrznych wskazanych w przeprowadzonej analizie SWOT oraz na podstawie celów określonych w dokumentach wyższego rzędu (...).

W poniższej tabeli przedstawiono cele strategiczne oraz cele operacyjne opisane w SRPSK, do których nawiązują działania podejmowane na podstawie GPRMK.

Tabela 23. Obszary, cele i kierunki działań SRPSK nawiązujące do działań podejmowanych na podstawie GPRMK

Obszar/cel strategiczny	Cele operacyjne
Aktywna polityka na rzecz rodzin	1.2.1 Cel operacyjny – Kierunek działań 1. Zapewnienie warunków dla możliwie pełnego funkcjonowania środowiska rodzinnego w społeczności lokalnej
	1.2.2 Cel operacyjny – Kierunek działań 2. Zapewnienie dostępu do świadczeń i usług wspierających socjoekonomiczne funkcjonowanie rodziny
	1.2.3 Cel operacyjny – Kierunek działań 3. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Miejskiej Kraków
	1.2.4 Cel operacyjny – Kierunek działań 4. Adekwatny system pieczy zastępczej, odpowiadający na potrzeby wychowawcze dzieci pozbawionych opieki rodziny biologicznej
Aktywna polityka senioralna	2.2.1 Cel operacyjny – Kierunek działań 1. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych, zapobiegającej wykluczeniu
	2.2.2 Cel operacyjny – Kierunek działań 2. Wsparcie osób w podeszłym wieku, zapewniające możliwie pełne funkcjonowanie w środowisku lokalnym oraz wsparcie ich opiekunów
	2.2.3 Cel operacyjny – Kierunek działań 3. Rozwój form opieki dla osób wymagających całodobowego wsparcia
Aktywna integracja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem	3.2.1 Cel operacyjny – Kierunek działań 1. Przeciwdziałanie bezdomności, zjawisku utrwalenia i pogłębienia wykluczenia społecznego osób bezdomnych oraz zwiększenie skali wychodzenia z bezdomności
	3.2.2 Cel operacyjny – Kierunek działań 2. Ograniczenie zasięgu i głębokości ubóstwa poprzez działania wspierające oraz pomoc o charakterze materialnym
	3.2.3 Cel operacyjny – Kierunek działań 3. Wzmocnienie procesów reintegracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych
	3.2.4 Cel operacyjny – Kierunek działań 4. Ograniczenie wpływu zaburzeń psychicznych na pełnienie ról społecznych
Aktywne włączenie osób z niepełnosprawnościami	4.2.1 Cel operacyjny – Kierunek działań 1. Włączanie osób z niepełnosprawnościami we wszystkie sfery funkcjonowania społecznego
	4.2.2 Cel operacyjny – Kierunek działań 2. Wsparcie samodzielności zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu ich opiekunów

Źródło: opracowanie własne.

10.3. Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023 -2026

Uchwała nr CXII/3043/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 czerwca 2023 r.

Celem programu jest: zapewnienie warunków do możliwie pełnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w mieście. Obejmuje on możliwie wszystkie obszary aktywności i funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz możliwie wszystkie relacje samorządu i osoby z niepełnosprawnością (lub rodziny osoby z niepełnosprawnością).

Obowiązek sporządzenia programu wynika z art. 35a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852), jak i przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2240).

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji zadania własne w zakresie rewitalizacji gmina realizuje „z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych” (art. 3 ust. 2 pkt 3). Z tego względu program uwzględnia następujące zadanie:

3.2.6. Uwzględnienie zagadnień dostępności w programach rewitalizacji (zadanie obowiązkowe).

Zagadnienia dostępności zostały ujawnione zarówno w części diagnostycznej GPRMK, jak i strategicznej – m.in. w opisach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w związku z czym można uznać oba dokumenty za wzajemnie ze sobą spójne.

10.4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa (Studium)

Uchwała nr CXII/1700/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r.

Obowiązujące studium zostało uchwalone w 2014 r., tj. przed wejściem w życie przepisów ustawy o rewitalizacji z 2015 r. W swej treści odwołuje się zatem do MPRK sprzed jego aktualizacji w 2016 r.

Studium w zakresie rewitalizacji wskazuje następujące, lokalne programy rewitalizacji:

- Miejski Program Rewitalizacji Krakowa – Uchwała nr LII/672/08 Rady Miasta Krakowa z 8 października 2008 r.

(program ten utracił moc z dniem 5 listopada 2014 r. – Uchwała nr CXXI/1906/14 Rady Miasta Krakowa z 5 listopada 2014 r.),

- Lokalny Program Rewitalizacji Starego Miasta – Uchwała nr LIII/673/08 Rady Miasta Krakowa z 8 października 2008 r.,
- Lokalny Program Rewitalizacji „starej” Nowej Huty – Uchwała nr LIII/673/08 Rady Miasta Krakowa z 8 października 2008 r.,
- Lokalny Program Rewitalizacji Zabłocia – Uchwała nr XC/1193/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 stycznia 2010 r.

(programy te utraciły moc z dniem 26 kwietnia 2017 r. – Uchwała nr LXX/1710/17 Rady Miasta Krakowa z 26 kwietnia 2017 r.).

Z powyższych względów dokument Studium w zakresie zapisów dotyczących rewitalizacji należy uznać za nieaktualny. W dniu 24 stycznia 2018 r. przystąpiono do opracowywania nowego dokumentu (Uchwała nr XCIII/2446/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia

2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa”).

Niemniej, wraz z wejściem w życie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stan prawny uległ radykalnej zmianie i obecnie brak jest podstaw do kontynuowania tego procesu legislacyjnego. Zgodnie bowiem z treścią art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, obowiązujące w Krakowie Studium zachowa swą moc jedynie do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, lecz nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego

Podstawowymi dokumentami regulującymi politykę mieszkaniową Miasta Krakowa są:

- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą nr LIV/1486/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 marca 2021 r.,
- Uchwała nr XXX/794/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków oraz tymczasowych pomieszczeń,
- Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków przyjęta uchwałą nr LVIII/797/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 października 2012 r.

Dokumenty te szczegółowo określają sposób realizacji polityki mieszkaniowej dla gminnego zasobu mieszkań komunalnych w Krakowie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1. ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie leży w zakresie właściwości gminy, stanowiąc jej zadania własne. W art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy podkreślono, że zadania te gmina powinna realizować w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego.

Dodatkowo, ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 725) w art. 21 ust. 3a wymaga, że w przypadku gdy zostanie uchwalony gminny program rewitalizacji, należy uwzględnić określone w tym programie działania prowadzące do zapobieżenia wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie polityki czynszowej.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2021-2025, jest programem sektorowym wdrażającym cel strategiczny II Polityki mieszkaniowej Gminy Miejskiej Kraków, tj. zapewnianie pomocy mieszkaniowej mieszkańcom Krakowa w ramach gminnego zasobu mieszkaniowego oraz zasobu tymczasowych pomieszczeń. Z kolei w odniesieniu do obecnie obowiązującej Strategii Rozwoju Krakowa, program będzie służyć realizacji celu strategicznego IV: Kraków – Miasto przyjazne do życia oraz celu operacyjnego IV.2: Zrewitalizowane obszary miejskie i V.3 Spójność społeczna. Celem programu jest poprawa wykorzystania i racjonalizacja gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń.

W rozdziale I dokumentu dokonano diagnozy obszaru objętego programem, w tym przygotowano prognozę dotyczącą wielkości i stanu technicznego zasobu mieszkaniowego i zasobu tymczasowych pomieszczeń w poszczególnych latach oraz przeprowadzono analizę

potrzeb, a także określono plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata. W kontekście planowanej interwencji rewitalizacyjnej kluczowe są zapisy rozdziału II, obejmującego cele i działania programu, w tym przede wszystkim zasady polityki czynszowej i warunki obniżania czynszu. Założenia dotyczące wysokości stawek czynszu oraz stosowania obniżek zostały określone w sposób adekwatny do dochodów osiąganych przez najemców i tym samym do możliwości finansowych gospodarstw domowych. Do czynników podwyższających lub obniżających wartość użytkową lokalu, a więc w konsekwencji również stawkę czynszu, należą:

- położenie budynku,
- położenie lokalu w budynku,
- wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje oraz ich stan,
- ogólny stan techniczny budynku.

Wynika z tego, że realizacja działań rewitalizacyjnych w obrębie zasobu mieszkaniowego Krakowa, mających na celu poprawę stanu technicznego budynków, może doprowadzić do wzrostu stawek czynszu w lokalach mieszkalnych. W omawianej uchwale wprowadzono jednak chroniący najuboższych lokatorów zapis, który umożliwia zastosowanie obniżek czynszu i uwzględnienie dodatku mieszkaniowego ze względu na wysokości dochodów członków gospodarstwa domowego. Obniżki czynszu udzielane są na okres 12 miesięcy. Świadczenia te stanowią właściwe zabezpieczenie dla mieszkańców zamieszkujących lokale położone na obszarze rewitalizacji.

Najemcy mają ponadto możliwość otrzymania dopłat pokrywających część czynszu za najem mieszkania zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1351, 1463). Dopłaty w trybie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. dotyczą inwestycji związanych z wykonaniem robót budowlanych polegających na remoncie lub przebudowie budynku mieszkalnego usytuowanego na obszarze rewitalizacji, dla którego przyjęto gminny program rewitalizacji w rozumieniu ustawy o rewitalizacji, w którym będzie się znajdowało przynajmniej jedno mieszkanie.

W programie określono również niezbędny zakres zamian lokali związany z remontami, których szczegółowe zasady uregulowano w Uchwale Rady Miasta Krakowa w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków oraz tymczasowych pomieszczeń.

Uchwała nr XXX/794/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków oraz tymczasowych pomieszczeń ustala w szczególności kryteria udzielania pomocy mieszkaniowej, zasady pierwszeństwa najmu, możliwości zamiany lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta, a także tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o pomoc mieszkaniową.

W kontekście Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa należy stwierdzić, że uchwała ta nie zawiera zapisów wykluczających mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w związku z czym nie wskazuje się konieczności jej zmiany.

Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków, przyjęta Uchwałą nr LVIII/797/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 października 2012 r., określa podstawowe założenia i kierunki rozwoju mieszkalnictwa w Krakowie w celu utworzenia jak najlepszych warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych krakowskiej społeczności lokalnej. Dokument definiuje dwa cele strategiczne polityki mieszkaniowej: I – zapewnianie mieszkańcom Krakowa adekwatnych do potrzeb warunków mieszkaniowych o jak najwyższym standardzie oraz II –

zapewnianie pomocy mieszkaniowej mieszkańcom Krakowa w ramach gminnego zasobu mieszkaniowego i zasobu tymczasowych pomieszczeń. W ramach tych celów określono priorytetowe działania, wśród których znalazły się m.in. takie, które skierowane są do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub mieszkaniowym.

W dokumencie zawarto również syntetyczną charakterystykę zasobu mieszkaniowego Krakowa i przeprowadzono analizę SWOT prowadzonej polityki mieszkaniowej. Wśród mocnych stron wymieniono precyzyjne kryteria uprawniające do ubiegania się o pomoc mieszkaniową i bardzo szczegółowe zasady wynajmu gminnych lokali mieszkalnych, a także racjonalne dysponowanie lokalami wchodzącymi w skład zasobu poprzez fluktuację form pomocy i jej zakresu umożliwiającą dostosowywanie działań gminy do pojawiających się problemów oraz ich skali. Do słabych stron zaliczono natomiast brak dostępnych środków finansowych przeznaczonych na gospodarkę mieszkaniową, mały zasób gruntów gminnych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe oraz zmniejszanie się liczby lokali wchodzących w skład zasobu.

Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków jest dokumentem strategicznym o charakterze ramowym, wyznaczającym cele miasta, m.in. w zakresie wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i mieszkaniowym, a także osób o umiarkowanych dochodach. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Krakowa w swoich założeniach wpisuje się w wyznaczone w tym dokumencie kierunki polityki miasta, nie stojąc w sprzeczności z działaniami zaplanowanymi w zakresie mieszkalnictwa na obszarze rewitalizacji. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków została uchwalona w 2012 r. i odnosi się do danych dotyczących zasobu mieszkaniowego w latach 2003-2010. Dokument służył realizacji celów strategicznych w obszarze mieszkalnictwa zawartych w Strategii Rozwoju Krakowa z 2012 r. W międzyczasie, w 2018 r., uchwalono nową strategię dla miasta – „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030”. W związku z tym część informacji zawartych w tym dokumencie wymaga uaktualnienia.

Podsumowując, uchwały, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego nie zawierają zapisów wykluczających mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji. Zmiany, w omówionych dokumentach, które warto rozważyć, dotyczą Polityki mieszkaniowej Gminy Miejskiej Kraków. Rekomenduje się aktualizację dokumentu i powiązanie jego celów z celami aktualnej „Strategii Rozwoju Miasta Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” oraz z celami GPRMK.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Na etapie opracowania GPRMK Miasto Kraków nie podjęło uchwały, o której mowy w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w związku z czym nie wskazuje się potrzeby zmian w zasadach wyznaczania składu oraz zasadach działania Komitetu Rewitalizacji.

13. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 12 ustawy o rewitalizacji w zapisach gminnego programu rewitalizacji konieczne jest wskazanie, czy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR), wraz z okresem jej obowiązywania.

Ujęte w GPRMK przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie wymagają zaangażowania do ich realizacji specjalnych narzędzi ustawy o rewitalizacji, w związku z czym nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na żadnym z podobszarów rewitalizacji wyznaczonych w Krakowie.

14. Sposób realizacji GPRMK w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

14.1. Zakres niezbędnych zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną w Krakowie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa, którego obecna postać została uchwalona Uchwałą nr CXII/1700/14 z dnia 9 lipca 2014 r.⁴¹ Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r.⁴² znaczącej zmianie uległ system planowania przestrzennego w Polsce. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami kwestie planistyczne w gminach będą ujmowane w strategiach rozwoju gminy poprzez model struktury funkcjonalno-przestrzennej i plan ogólny. Aktualne studium będzie obowiązywać do czasu uchwalenia planu ogólnego, lecz nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.

Obecne studium jest nieaktualne z punktu widzenia niniejszego programu rewitalizacji. Dokument powstał przed wejściem w życie przepisów ustawy o rewitalizacji z 2015 r. W swej treści odwołuje się do stanu sprzed aktualizacji, wygasłego z dniem 31 grudnia 2023 r. Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa z 2016 r.

Aktualnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na dalsze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokumentem, który aktualnie powinien uwzględniać zagadnienia związane z zasadami kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, jest strategia rozwoju gminy. Kraków obecnie prowadzi prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Krakowa 2030, której zapisy uwzględniają omawiane kwestie, wskazują aktualny zasięg obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji oraz wykazują zgodność w aspekcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na podstawie zaktualizowanej strategii w kolejnym kroku należy opracować plan ogólny, który będzie również zawierał obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji zgodne z Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa.

14.2. Zakres miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

Pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp, plan miejscowy) podobszarów rewitalizacji jest w zasadzie kompletne. Jedynym wyjątkiem jest teren przebiegu linii kolejowej na podobszarze Grzegórzki-Wesoła, który jednakowoż jest terenem zamkniętym ustalonym decyzją ministra właściwego do spraw transportu. Zatem zagospodarowanie tego terenu posiada pewne ograniczenia prawne i wpływ na jego kształt mają również inne organy, poza władzami samorządowymi.

⁴¹ Uchwała nr CXII/1700/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa [dostęp:] https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=167&sub=uchwala&query=id%3D20321%26typ%3Du

⁴² Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw

Analiza lokalizacji i zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazuje na położenie zdecydowanej większości z nich na obszarach pokrytych planami miejscowymi. Stosunkowo ogólna charakterystyka przedsięwzięć, w szczególności uzupełniających, utrudnia szczegółową analizę pod kątem zgodności z częścią obowiązujących zapisów. Dopiero opracowywana na kolejnych etapach inwestycji dokumentacja techniczna może wykazać częściową niezgodność względem aktualnych planów miejscowych. Dla przeprowadzenia sprawnego procesu inwestycyjnego zalecana jest realizacja projektów w zgodzie z obowiązującymi mpzp, nie mniej w uzasadnionych przypadkach może pojawić się konieczność zmiany niektórych planów.

Projektem wykazującym niezgodność z obowiązującym planem miejscowym jest przedsięwzięcie P50 Powiększenie Parku Żeromskiego. Aktualnie teren, o który planowane jest powiększenie parku, stanowi część Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego, dla którego przeznaczenie terenu w mpzp to U.1 – tereny zabudowy usługowej. Szczegółowe zapisy planu wskazują na możliwość przeznaczenia tego terenu na funkcję związaną z zielenią urządzoną jako funkcją uzupełniającą. Jednakże zieleń urządzona powinna stanowić uzupełnienie terenu usługowego, co w przypadku włączenia tego fragmentu do parku nie będzie zgodne z podstawową funkcją terenu. Tym samym niezbędna jest zmiana planu miejscowego dla części działki włączonej do parku.

Przedsięwzięciami położonymi na terenie pozbawionym obowiązującego mpzp są:

- P54 Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy – etap I – od. ul. Kopernika do ul. Grzegórzeckiej,
- P55 Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy – etap II – od. ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej,
- P56 Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż linii kolejowej od ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej pod estakadami kolejowymi,
- P58 Superścieżka – al. Powstania Warszawskiego kontynuacja.

Przedsięwzięcia P54, P55 i P56 położone są na opisywanych wcześniej terenach przebiegu linii kolejowej na terenie Grzegórzek-Wesołej. Działki, na których będą realizowane przedsięwzięcia, stanowią częściowo tereny zamknięte. Realizacja projektów prowadzona jest w porozumieniu z PKP w oparciu o umowę dzierżawy nr 31/203/0051/21 z dnia 25 czerwca 2021 r. oraz umowę użyczenia nr 31/203/0026/23 z dnia 23 sierpnia 2023 r. Nie wymagane jest zatem prowadzenie dodatkowych działań planistycznych w kierunku opracowania planu miejscowego.

W przypadku przedsięwzięcia P58, położonego w sąsiedztwie podobszaru Grzegórzki-Wesoła obecnie procedowany jest plan miejscowy „Grzegórzki – Centrum”⁴³. Koncepcja planu przekazana do Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK wskazuje na możliwość realizacji opisywanego przedsięwzięcia w ramach realizacji wskazanego planu miejscowego.

Projekty, których charakterystyką są strategiczne przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne o znaczeniu ogólnomiejskim, do których zaliczają się przedsięwzięcia U63 (Utworzenie Centrum Wielkoskalowych Plenerowych Wydarzeń Kulturalnych „Błonia 2.0”), U64 (Budowa Parku Edukacyjnego „Branice”), U75 (Zaprojektowanie i budowa Parku Rzecznego Przylasek Rusiecki), mogą wymagać zmiany obowiązujących planów miejscowych. Obszary, objęte tymi działaniami, zakładają kompleksowe zmiany o charakterze przestrzennym, obecnie jednak z uwagi na wczesny etap planowanego przedsięwzięcia nie sposób wykazać zakresu

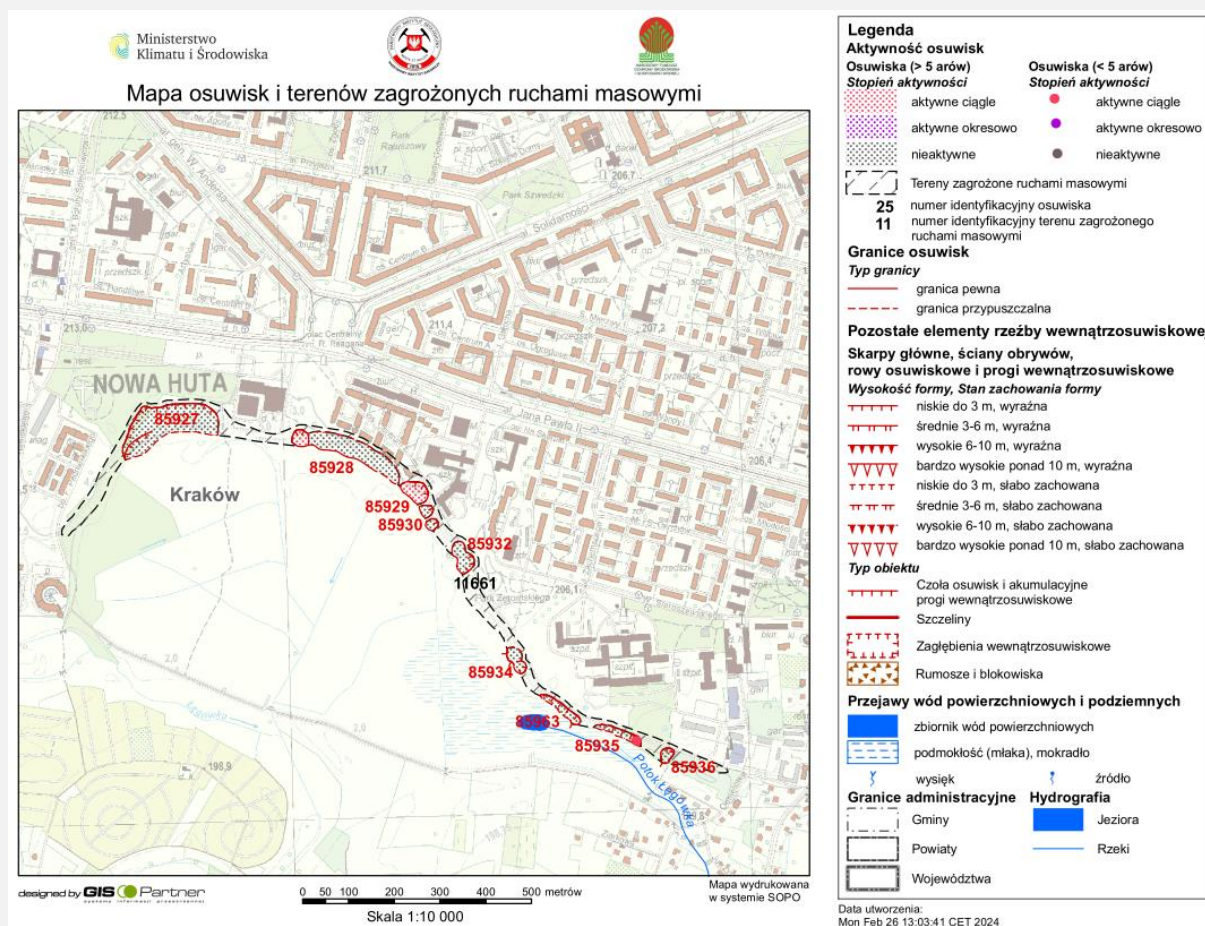
⁴³ Uchwała nr C/2712/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Grzegórzki – Centrum”

potencjalnie potrzebnych zmian w planach miejscowych. Niemniej mogą one wymagać tego na dalszym etapie prac.

Czynnikiem mającym znaczący wpływ na planowanie przestrzenne każdego z podobszarów rewitalizacji jest ich niezwykle bogaty, zabytkowy charakter. Lokalizacja poszczególnych obiektów zabytkowych wskazana jest na rysunkach z podstawowymi kierunkami zmian funkcjonalno-przestrzennych. Obszarowymi formami zabytków są również, m.in. historyczny zespół Miasta Krakowa uznany za pomnik historii obejmujący cały podobszar Kazimierz-Stradom i fragment Grzegórzek-Wesołej. Znaczna część Kazimierza-Stradomia wpisana jest na listę światowego dziedzictwa UNESCO, którego strefa buforowa obejmuje pozostałą część tego podobszaru i rozciąga się na całość Grzegórzek-Wesołej. Podobszary „stara” Nowa Huta i Kazimierz-Stradom ponadto stanowią parki kulturowe. Tak bogate dziedzictwo kulturowe wymaga, aby prowadzone działania o charakterze inwestycyjnym każdorazowo były uzgadniane z konserwatorem zabytków. Realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny uwzględniać również ustalenia planów miejscowych w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych.

Środowiskowym uwarunkowaniem mającym wpływ na sposób zagospodarowania terenów podobszarów rewitalizacji są obszary zagrożenia powodziowego. Szczegółowy opis poszczególnych scenariuszy powodziowych został szerzej opisany w diagnozie pogłębionej obszaru rewitalizacji. Zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią regulują przepisy odrębne, nie mniej realizowane przedsięwzięcia powinny uwzględniać czynnik związany z podtopieniami poprzez uzgadnianie zakresu realizowanych prac z zarządem gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, który dotyczy zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Podobszarem o największym zagrożeniu powodziowym są Grzegórzki-Wesoła, natomiast „stara” Nowa Huta jest w niewielkim stopniu narażona na podtopienia ze strony rzek. Należy jednak zaznaczyć, że realizowane w ramach przedsięwzięć zagospodarowanie terenu powinno wspierać naturalną retencję wód opadowych i nie przyczyniać się do zwiększania zagrożenia powodziowego na podobszarach.

Czynnikiem mogącym potencjalnie oddziaływać na zagospodarowanie terenów podobszaru „stara” Nowa Huta jest również teren zagrożony ruchami masowymi o nr 11661. Wzdłuż części południowej i południowo-wschodniej granicy podobszaru występuje szereg niewielkich osuwisk czynnych o nr: 85927, 85928, 85929, 85930, 85932, 85934, 85935, 85936 i 85963. Analiza lokalizacji i rodzaju planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wykazała kolizji i zagrożenia ze strony terenów ruchów masowych, w tym osuwisk czynnych. W przypadku pozostałych podobszarów rewitalizacji opisywane zjawisko nie występuje.

Rys. 4. Zasięg terenów zagrożonych ruchami masowymi w pobliżu „starej” Nowej Huty

Źródło: System Ochrony Przeciwośuwiskowej – Państwowy Instytut Geologiczny PIB.

Podobszary rewitalizacji są ubogie pod względem form ochrony przyrody. Na terenie „starej” Nowej Huty znajduje się 9 pomników przyrody, a na Grzegórkach-Wesołej zlokalizowanych jest 12 pomników przyrody, żaden pomnik nie występuje na Kazimierzu-Stradomiu. W bezpośrednim, południowym sąsiedztwie „starej” Nowej Huty znajdują się Łąki Nowohuckie, które stanowią użytek ekologiczny, i obszar Natura 2000 PLH120069. Na zachód od podobszaru Kazimierz-Stradom zlokalizowana jest otulina Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinna uwzględniać kwestie ochrony środowiska naturalnego i przyrody, w szczególności dotyczy to projektów realizowanych na terenach objętych ochroną lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Realizowane projekty inwestycyjne należy uzgadniać z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska.

Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w granicach podobszarów rewitalizacji zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 24. Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji

Lp.	Numer uchwały	Data uchwalenia	Nazwa mpzp
Podobszary Kazimierz-Stradom i Grzegórkki-Wesoła			
1.	LXXXI/1240/13	11.09.2013	BULWARY WISŁY
2.	XII/131/11	13.04.2011	STARE MIASTO

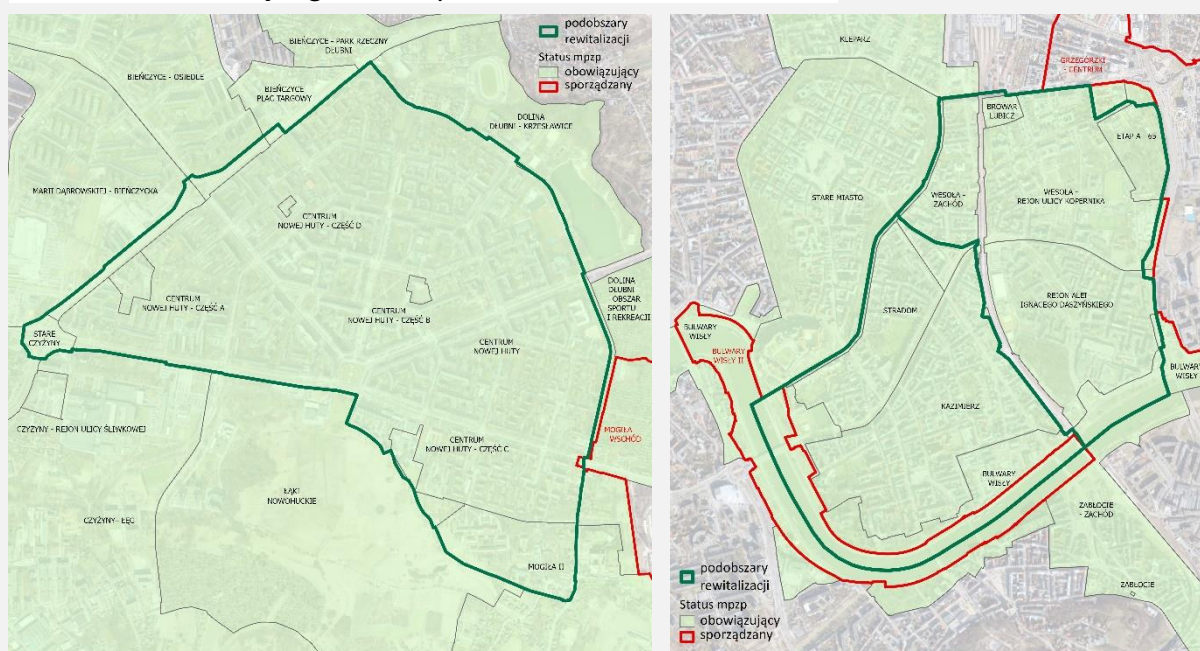
3.	CXIV/3010/18	24.10.2018	REJON ALEI IGNACEGO DASZYŃSKIEGO
4.	XCIII/2443/18	24.01.2018	STRADOM
5.	LXXXVIII/2145/17	08.11.2017	KAZIMIERZ
6.	LIII/1464/21	18.02.2021	KLEPARZ
7.	CIX/2894/18	12.09.2018	„Dla wybranych obszarów przyrodniczych miasta Krakowa” – Etap A, obszar nr 65
8.	LXXIV/2076/21	01.12.2021	WESOŁA – REJON ULICY KOPERNIKA
9.	XLIX/1346/20	02.12.2020	WESOŁA – ZACHÓD
Podobszar „stara” Nowa Huta			
10.	LXXXVII/799/01	10.10.2001	BIEŃCZYCE PLAC TARGOWY
11.	XXXVI/464/08	12.03.2008	DOLINA DŁUBNI-KRZESŁAWICE
12.	LXXXII/1077/09	07.10.2009	DOLINA DŁUBNI - OBSZAR SPORTU I REKREACJI
13.	XCII/1362/13	04.12.2013	CENTRUM NOWEJ HUTY
14.	LXXI/1032/13	10.04.2013	STARE CZYŻYNY
15.	LXX/1007/13	27.03.2013	BIEŃCZYCE – OSIEDLE
16.	LXI/1324/16	21.12.2016	MARII DĄBROWSKIEJ – BIEŃCZYCKA
17.	CXIV/3009/18	24.10.2018	ŁĄKI NOWOHUCKIE
18.	CXIII/2958/18	10.10.2018	MOGIŁA II
19.	XLVII/1289/20	14.10.2020	CENTRUM NOWEJ HUTY II – CZĘŚĆ C
20.	XLVII/1289/20	14.10.2020	CENTRUM NOWEJ HUTY II – CZĘŚĆ B
21.	XLVII/1289/20	14.10.2020	CENTRUM NOWEJ HUTY II – CZĘŚĆ A
22.	LXXVI/2136/22	12.01.2022	CENTRUM NOWEJ HUTY II – CZĘŚĆ D

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Krakowa.

Ponadto w granicach podobszaru Kazimierz-Stradom sporządzany jest obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bulwary Wisły II”⁴⁴. Natomiast niewielki fragment

⁴⁴ https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=72568

sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Mogiła – Wschód”⁴⁵ mieści się w granicach podobszaru „stara” Nowa Huta.

Rys. 5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na tle podobszarów rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne PI UMK

14.3. Miejscowy plan rewitalizacji

GPRMK nie wskazuje na konieczność sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37g ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

⁴⁵ https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=162377

Spis ilustracji

Rys. 1. Mobilny punkt miejski typu Echo wykorzystywany podczas konsultacji społecznych „Jakie granice obszaru zdegradowanego i rewitalizacji?”	106
Rys. 2. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej – Cel strategiczny 3. – zarządzanie miastem	130
Rys. 3. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Miasta Krakowa.....	132
Rys. 4. Zasięg terenów zagrożonych ruchami masowymi w pobliżu „starej” Nowej Huty	141
Rys. 5. Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego na tle podobszarów rewitalizacji.	143

Spis tabel

Tabela 1. Elementy struktury GPRMK na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT..	9
Tabela 2. Problemy zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary	44
Tabela 3. Potrzeby zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary.....	46
Tabela 4. Potencjały obszaru rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary	48
Tabela 5 Wykaz pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPRMK	65
Tabela 6. Szacunkowe ramy finansowe GPRMK z podziałem na źródła finansowania [zł].....	79
Tabela 7. Komplementarność między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi na obszarze rewitalizacji	81
Tabela 8. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru „stara” Nowa Huta.....	86
Tabela 9. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru Grzegorzówki-Wesoła.....	89
Tabela 10. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK dla podobszaru Kazimierz-Stradom	94
Tabela 11. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK – w ujęciu obszaru rewitalizacji	97
Tabela 12. Powiązania międzyokresowe i problemowe między podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wynikającymi z GPRMK – projekty realizowane całkowicie lub częściowo poza obszarem rewitalizacji	98
Tabela 13. Formy włączenia społecznego w proces opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa.....	112
Tabela 14. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa – zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej	113
Tabela 15. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPRMK	116
Tabela 16. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa w okresie do 2030 r.	117
Tabela 17. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Krakowa w okresie do 2030 r.	118
Tabela 18. Cykle monitoringu i oceny GPRMK	119

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Krakowa	121
Tabela 20. Zestaw wskaźników monitorowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w celu oceny aktualności i stopnia realizacji GPRMK	124
Tabela 21. Zestaw wskaźników monitorowania obszaru rewitalizacji umożliwiających ocenę zmian w kontekście rozwoju lub degradacji poszczególnych podoblaszów rewitalizacji	126
Tabela 22. Obszary powiązań strategicznych SRK 2030 z GPRMK.....	129
Tabela 23. Obszary, cele i kierunki działań SRPSK nawiązujące do działań podejmowanych na podstawie GPRMK	133
Tabela 24. Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji.....	141

Spis załączników

Załącznik nr 1 – Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami

Załącznik nr 2 – Kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych podoblaszów rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła i Kazimierz-Stradom

Załącznik nr 3 – Kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych podoblaszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta

Załącznik nr 4 – Szczegółowa diagnoza dla podoblaszów rewitalizacji w zakresie negatywnych zjawisk i czynników kryzysowych

Załącznik nr 1 – Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami

Cel 1 Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P1			
Nazwa przedsięwzięcia	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji (LOWE Wesola)		
Realizator	Fundacja Małopolska Izba Samorządowa		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: podobszar Grzegórzki-Wesola		
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesola	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 1, 3, 4, 5, 9 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesola		
	Cel przedsięwzięcia		
	Wzrost aktywności obywatelskiej, świadomości, tożsamości i integracji mieszkańców podobszaru Grzegórzki Wesola.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Przedsięwzięcie polega na stworzeniu miejsca edukacji, aktywności obywatelskiej i społecznej, aktywności indywidualnej i grupowej jako narzędzia do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych. W ramach projektu zaplanowano stworzenie Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji na podstawie Modelu MEiN*, którego Fundacja MIS jest współautorem i jego implementacja odbędzie się w warunkach miejskich. (*https://efs.mein.gov.pl/realizuje-projekt-w-po-wer/lokalne-osrodki-wiedzy-edukacji-lowe/)		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem (os.)	500 os. (wartość dotyczy osób niepowtarzających się, unikalnych)	Listy obecności, sprawozdania z realizacji projektu
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	250 os. (wartość dotyczy osób niepowtarzających się, unikalnych)	Listy obecności, sprawozdania z realizacji projektu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności, zapewniając osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, stopień sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt będzie realizowany w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z		

dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		500 000,00	400 000,00	100 000,00				1 000 000,0 0
Środki prywatne		75 000,00	60 000,00	15 000,00				150 000,0 0
Fundusze europejskie dla Małopolski 2021-2027 (Działanie 6.13 Lokalne inicjatywy edukacyjne)		425 000,00	340 000,00	85 000,00				850 000,0 0
Budżet gminy		0,00	0,00	0,00				0,00
Inne. Jakież?		0,00	0,00	0,00				0,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P2	
Nazwa przedsięwzięcia	Odczarujemy proces rewitalizacji razem z organizacjami pozarządowymi!
Realizator	Referat ds. Rewitalizacji, Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urząd Miasta Krakowa
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: podobszary rewitalizacji – na ten moment nie da się określić konkretnych adresów.
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom Grzegórzki-Wesoła „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: - 39, 40, 43, 44, 45, 46 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom - 1, 3, 4, 5 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła - 76, 78, 84 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Cele przedsięwzięcia są następujące: – wzmocnienie współpracy między urzędem a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działania na obszarze rewitalizacji, nawiązanie partnerstw, – budowanie i umacnianie aktywności obywatelskiej, skuteczne działania partycypacyjne i zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do działania na rzecz swojego podobszaru, wzrost zaangażowania w sprawy sąsiedzkie, – sieciowanie interesariuszy rewitalizacji, by stworzyć bazę do dalszych działań na danym podobszarze rewitalizacji i tworzenie warunków do „wyłaniania się” liderów lokalnych, – wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych w kontekście procesu rewitalizacji tak, by interesariusze rewitalizacji lepiej go rozumieli i utożsamiali się z nim,

	– wzmocnienie wspólnot podobszarów rewitalizacji w kontekście poprawy jakości życia, realizacji wspólnych inicjatyw – również tych oddolnych, zapobieganie anonimizacji społeczności i wykluczeniu – wspólne, włączające działania na obszarze rewitalizacji, czynne uczestnictwo w procesie rewitalizacji, – animowanie i integracja lokalnych społeczności, kreowanie miejsc spotkań, – budowanie relacji opartej na zaufaniu, dialogu i współpracy między urzędem a interesariuszami rewitalizacji.
	Opis przedsięwzięcia
	Projekt zakłada wzmocnienie współpracy między urzędem, organizacjami pozarządowymi i interesariuszami procesu rewitalizacji na rzecz rozwiązywania zdiagnozowanych problemów, wykorzystania potencjałów i przyczyniania się do realizacji działań mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów miasta. Działania będą w głównej mierze bazować na przyznawaniu dotacji w zakresie rewitalizacji dla podmiotów uprawnionych, czyli organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach zlecenia i realizacji zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w zakresie rewitalizacji organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom założono formy takie, jak: – otwarte konkursy ofert, – tzw. małe granty, czyli zgodnie z art. 19 a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, – regranting, czyli przyznawanie mikrograntów. Charakter zadań publicznych będzie dostosowywany do aktualnych potrzeb obszaru rewitalizacji, odnosząc się jednak do zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji. Ponadto, będą kontynuowane coroczne spotkania ewaluacyjne, na których przedstawia się podsumowanie roku poprzedniego i omawiane są plany na kolejny rok i lata. Projekt ten nastawiony jest na współpracę z organizacjami pozarządowymi wykraczającą poza ramy przyznawania dotacji w zakresie rewitalizacji. Konieczna jest współpraca o charakterze stałym w postaci podpisanych partnerstw na rzecz realizacji procesu rewitalizacji, wspólnego wdrażania GPRMK i innych działań z tym związanych. W ramach projektu zostaną wzmocnione aspekty edukacyjne i informacyjne dotyczące procesu rewitalizacji, GPRMK, wagi i roli interesariuszy w procesie i partycypacji i komitetu rewitalizacji. W tym celu planuje się działanie o charakterze „ambasadora rewitalizacji”, na które złożą się: – sieciowanie interesariuszy rewitalizacji, innych organizacji pozarządowych z urzędem, w przyszłości także z biznesem, – działalność skoncentrowana na danym podobszarze (ambasador na każdym podobszarze), – ambasador byłby zaznajomiony z problemami i potencjałami danego podobszaru wskazanych w diagnozie pogłębionej GPRMK, – animowanie lokalnych działań rewitalizacyjnych,

	– prowadzenie działań koncentrujących się na społeczności lokalnej, działania wpływające na stopniowe obudowywanie/budowanie więzi sąsiedzkich i integrowanie wspólnot lokalnych, – współpraca z innymi organizacjami, grupami nieformalnymi i liderami lokalnym, realizowanie działań mających na celu wyłonienie takich liderów, zachęcanie interesariuszy do aktywności obywatelskiej na rzecz swojej małej ojczyzny, – tworzenie warunków do dobrej współpracy między wszystkimi aktorami procesu rewitalizacji, – wsparcie przy realizacji oddolnych działań zainicjowanych przez mieszkańców, np.: realizację wydarzeń, kreowanie miejsc spotkań. Ambasador rewitalizacji stanowiłby jeden z otwartych konkursów ofert. Z uwagi na dotychczasowe doświadczenie rolę wspierającą dla ambasadora rewitalizacji w realizacji zamierzeń pełniłby Referat ds. Rewitalizacji.								
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji								
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu								
	Wskaźnik				Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (os.)				500 os./rok		Sprawozdanie z realizacji projektu		
	Wskaźnik rezultatu								
	Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług				3/rok		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt będzie realizowany w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2027								
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e	
Ogólny koszt, w tym:	200 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00				1 700 000,00	

Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	200 0 00,00	500 0 00,00	500 0 00,00	500 0 00,00				1 700 000,0 0
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P3		
Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla „Na Skarpie” i osiedli ościennych – kontynuacja działań z MPRK	
Realizator	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Na Skarpie 35	
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 76, 84, 86 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta	
	Cel przedsięwzięcia	
	Wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców starej „nowej Huty” poprzez integrację grup społecznych i budowanie lokalnej sieci współpracy	
	Opis przedsięwzięcia	
	Przedsięwzięcie ma inicjować przestrzeń publiczną, w której mieszkańcy mogą się spotykać, wymieniać doświadczeniami, realizować inicjatywy i projekty skierowane do społeczności oraz uzyskać wsparcie i pomoc w nawiązaniu współpracy z innymi organizacjami. Ma włączać migrantów i innych nowych mieszkańców oraz mniejszości etniczne (np. Romowie), tworząc otwarte i tolerancyjne społeczeństwo. Przedsięwzięcie ma przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i zwiększać udział osób w życiu społecznym oraz kulturalnym m.in. poprzez organizację czasu wolnego, tworzenie warunków do ujawniania się liderów lokalnych. Planowane jest podtrzymywanie i zacieśnianie więzi między organizacjami funkcjonującymi na terenie rewitalizacji.	
	Cele przedsięwzięcia będą realizowane przez organizację warsztatów kompetencji społecznych (np. rękodzielniczych, robotykę, logopedycznych), akcji społecznych, wydarzeń kulturalnych, pikników, konsultacji psychologicznych, zajęć dla rodziców z dziećmi. Pracownicy PAL będą wspierać mieszkańców i mieszkanki w tworzeniu projektów, m.in. w ramach inicjatywy lokalnej czy budżetu obywatelskiego.	
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	
	Wskaźnik	Wartość
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem (os.)	230 (2025: 50, 2026: 50, 2027: 40, 2028: 40, 2029: 25, 2030: 25)
		Sposób pomiaru
		Listy obecności, karty uczestnika
	Wskaźnik rezultatu	

	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu (os.)	60 (2025: 10, 2026: 10, 2027: 10, 2028: 10, 2029: 10, 2030: 10)					Lista osób	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie będzie realizować zasady dostępności i będzie zapewniać osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, stopień sprawności lub z powodu innych ograniczeń, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 1163/2023 z dn. 28 kwietnia 2023 r.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2030							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		300 00 0,00	300 00 0,00	300 00 0,00	300 00 0,00	300 00 0,00	300 00 0,00	1 800 00 0,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie dla Małopolski 2021-2027		200 000,0 0	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	1 200 00 0,00
Budżet gminy		100 0 00,00	100 0 00,00	100 0 00,00	100 0 00,00	100 0 00,00	100 0 00,00	600 000,0 0
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P4	
Nazwa przedsięwzięcia	Utworzenie ogrodu terapeutycznego przy siedzibie Specjalistycznej Poradni Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej na os. Willowym 35
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Willowe 35, Kraków, dz. nr 442, 387, 389, 390, 386, 385, 391, 388 obr. NH-47 Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, zlokalizowany jest bezpośrednio przy granicy podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta. Realizacja zadania będzie miała bezpośredni wpływ na mieszkańców podobszaru, ponieważ zyskają oni nowy teren rekreacyjny o szczególnym przeznaczeniu.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 78, 102, 103 z dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia

	Celem przedsięwzięcia jest stworzenie nowej przestrzeni publicznej, o specjalnej funkcji ogrodu terapeutycznego będącego bardzo ważnym czynnikiem wpływającym pozytywnie na jakość i długość życia człowieka. Dzięki realizacji zadania dzieci podobszaru zyskają przestrzeń wspierającą ich rozwój, wpływającą kojąco na układ nerwowy, sprzyjającą rekreacji biernej i czynnej. Stworzenie takiej przestrzeni będzie stanowić realne wsparcie i uzupełnienie procesu terapeutycznego. Będzie to także przestrzeń przyjazna seniorom i osobom ze szczególnymi potrzebami, sprzyjająca integracji międzypokoleniowej na podobszarze.								
	Opis przedsięwzięcia								
	Na terenie sąsiadującym bezpośrednio z placówką Specjalistycznej Poradni Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, we współpracy z poradnią, planuje się utworzenie ogrodu terapeutycznego. Część terenu zostanie zaprojektowana jako ogród sensoryczny służący stymulacji zmysłów i wpływający kojąco na układ nerwowy. Specjalistyczna strefa zabaw pozwoli rozwijać dziecięcą wyobraźnię i kreatywność, przy poprawie koordynacji ruchowej, sprawności fizycznej i stymulacji czucia głębokiego, tj. zmysłu, który umożliwia odbieranie informacji o położeniu, ruchu i działaniu poszczególnych części ciała w przestrzeni. Ogród będzie dostosowany do wymogów zajęć terapeutycznych, edukacyjnych, ale i do zwiedzania. Koncepcja ogrodu będzie tworzona we współpracy ze specjalistami ze Specjalistycznej Poradni Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, tak aby powstająca przestrzeń mogła w pełni odpowiadać na potrzeby podopiecznych i terapeutów.								
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji								
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu								
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru			
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (ha)			0,2 ha		Protokoły odbioru			
	Wskaźnik rezultatu								
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury (os.)			41 293		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt będzie uwzględniał zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu zostaną zniesione bariery architektoniczne, a przestrzeń stanie się dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Odsetek seniorów zamieszkujących osiedla „starej” Nowej Huty jest wysoki, stąd tym bardziej wskazane jest dostosowanie tej przestrzeni do ich potrzeb, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekt realizowany będzie zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026								
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e	

w zł oraz potencjalne źródła finansowania								
Ogólny koszt, w tym:		250 000,00	1 250 000,00					1 500 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		250 000,00	1 250 000,00					1 500 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P5		
Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja i integracja na Wesołej	
Realizator	Karkowskie Biuro Festiwalowe	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Kopernika 19	
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 1, 3, 4, 5, 7, 10 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Przestrzeń Apteki Designu jako miejsce odpowiadając na problem kryzysu wspólnotowości lokalnej.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Budynek dawnej apteki przy ul. Kopernika 19 został przekształcony w twórczą przestrzeń dla designerów. Apteka Designu to jeden z pierwszych efektów rewitalizacji dzielnicy Wesoła. Krakowskie Biuro Festiwalowe (KBF) jako jedna z instytucji odpowiadających za ożywienie poszpitalnej dzielnicy inicjuje działania scalające społeczność lokalną wokół tematyki kreatywności, projektowania, designu i innowacji. Apteka Designu, która zarządza KBF, jest częścią strategii rewitalizacji dzielnicy Wesoła. Jest to miejsce, gdzie szeroko rozumiany design spotyka się z nauką, nowymi technologiami i aktywizmem.	
	Przedsięwzięcie zakłada coroczną organizację spotkań dla mieszkańców w okresie letnim w plenerze w formule piknikowej i zwieńczenie wydarzeń w postaci listopadowego Festiwalu Designu.	
	Pikniki, podczas których odpoczynek i zabawa połączone są z elementami edukacyjnymi, będą skierowane do różnych odbiorców, od małych dzieci do seniorów. Uczestnicy będą mogli skorzystać z ciekawych gier i zabaw, a także wziąć udział w warsztatach. Edukacja kulturalna czy ekologiczna to nieodłączny element organizowanych przez KBF wydarzeń.	
	Sztuka do Rzeczy – Design w Krakowie to festiwal łączy rzemiosło, tradycja, sztuka i design. W ramach festiwalu w Apteczce Designu organizowane będą spotkania, debaty oraz warsztaty otwarte dla mieszkańców podobszaru.	
	Wydarzenie „Sztuka do Rzeczy – Design w Krakowie” wpisuje się w Strategię Rozwoju Miasta Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030, której jednym z kluczowych zadań jest zwiększenie wpływu kultury na	

	gospodarkę poprzez rozwój przemysłów kreatywnych, takich jak projektowanie, sztuka użytkowa, architektura, przemysł filmowy, przemysł wydawniczy, nowe media. Wpisane wydarzenia do GPRMK będzie doskonałym uzupełnieniem realizacji strategii. Pikniki i festiwal są ściśle powiązane z obszarem Grzegórzki-Wesoła. Działania integrujące lokalną społeczność będą doskonałym dopełnieniem dla procesu inwestycyjnego. Dla skuteczności i utrwalenia efektów planuje się cykliczność wydarzeń w latach 2024-2029 po pięć spotkań piknikowych i jeden festiwal.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem (os.)			3200 os.		Lista uczestników – liczba uczestników rocznie		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług			1		Sprawozdanie – KBF jako instytucja podnosząca jakość wydarzeń dla mieszkańców		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Ważnym elementem zadania będzie zwrócenie uwagi na problem wykluczenia odbiorców ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami czy osób starszych poprzez warsztaty i działania informacyjno-komunikacyjne. Naszym celem jest umożliwienie jak najaktywniejszego uczestnictwa także osobom z niepełnosprawnościami w szeroko rozumianym życiu społecznym, w tym również w kulturze. Tzw. Grupy narażone na wykluczenie będą zapraszane na interdyscyplinarne warsztaty artystyczne o zróżnicowanej tematyce, w tym grupy osób z niepełnosprawnościami i seniorzy – na warsztaty realizowane przez prowadzącego, który zawodowo pracuje z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2030							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		300 000,0 0	300 000,0 0	300 000,0 0	300 000,0 0	300 000,0 0	300 000,0 0	1 800 000,0 0
Środki prywatne		30 00 0,00	30 00 0,00	30 00 0,00	30 00 0,00	30 00 0,00	30 00 0,00	180 0 00,00
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		270 0 00,00	270 0 00,00	270 0 00,00	270 0 00,00	270 0 00,00	270 0 00,00	1 620 000,0 0
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P6			
Nazwa przedsięwzięcia	„Spotkajmy się na podwórku – Grzegórzki” – rewitalizacja podwórek pomiędzy al. Ignacego Daszyńskiego, ul. Michała Siedleckiego, ul. Metalowców		
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: kwartał otoczony al. Daszyńskiego, ul. Siedleckiego, ul. Metalowców, dz. nr 224/1, 13/18, 288/5, 273/1, 281/1, 228/28, 214/15, 230/5, 286/1, obr. S-17		
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 1, 4, 5, 7, 21 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła		
	Cel przedsięwzięcia		
	Celem przedsięwzięcia jest integracja społeczności lokalnej przez stworzenie sprzyjających temu przestrzeni publicznych, dostosowanych do potrzeb różnych użytkowników, w tym seniorów, młodzieży i dzieci. Mieszkańcy zostaną zaproszeni do współtworzenia tych przestrzeni, co wpłynie na zwiększenie ich zaangażowania i stanie się okazją do odtworzenia więzi z sąsiadami i zbudowania poczucia wspólnotowości. Dzięki realizacji przedsięwzięcia zostanie wykorzystany potencjał grzegórzeckich podwórek jako terenów zieleni urządzonej.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Projekt ma charakter zintegrowany, tj. dotyczy działań inwestycyjnych i działań w sferze społecznej. W ramach zadania przewidziano remont i modernizację infrastruktury (tj. zieleni, małej architektury, skwerów, placów, ciągów komunikacyjnych, placów zabaw itp.) podwórek w kwartale zabudowy ulic: Siedleckiego i Metalowców, al. Ignacego Daszyńskiego. Przed rozpoczęciem prac planuje się przeprowadzenie wspólnie z mieszkańcami, spacerów badawczych i warsztatów projektowych o mniej formalnym charakterze spotkań sąsiedzkich celem wspólnego wypracowania koncepcji dla tych przestrzeni i integracji społeczności lokalnej. Na tej podstawie sporządzone zostaną projekty wykonawcze, a ich realizacja w terenie zakłada współudział mieszkańców (np. sadzenie roślin). Planuje się także działania animacyjne, w tym organizację imprez, aktywności, wydarzeń kulturalnych, pikników sąsiedzkich itp.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	2,85 ha	Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	7125	Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekty przebudowy podwórek będą uwzględniać zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu zostaną zniesione bariery architektoniczne, a przestrzeń stanie się dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Odsetek seniorów zamieszkujących osiedla „starej” Nowej Huty jest wysoki, stąd tym bardziej wskazane jest dostosowanie podwórek do ich potrzeb, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		200 000,0 0	4 200 00 0,00	4 200 00 0,00	4 000 00 0,00			12 600 000,0 0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie	W przypadku spełniania wymogów określonych w naborach wniosków, będą podejmowane działania mające na celu uzyskanie dofinansowania; wysokość dofinansowania będzie zależna od warunków danego programu oraz naboru							
Budżet gminy		200 0 00,00	4 200 000,0 0	4 200 000,0 0	4 000 000,0 0			12 60 0 000, 00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P7	
Nazwa przedsięwzięcia	Spotkajmy się na podwórku 2.0 – kontynuacja rewitalizacji wewnątrz kwartałów zabudowy na terenie „starej” Nowej Huty wspólnie z mieszkańcami
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: – os. Stalowe I, dz. nr 33/1, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 1-9), – os. Stalowe II, dz. nr 33/1, 39/1, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 1,2, 8, 11-15) – os. Ogrodowe, dz. nr 140, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 12-14, 1, 2, 4), – os. Na Skarpie I, dz. nr 176/4, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 28-31), – os. Na Skarpie II, dz. nr 176/4, 178, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 33-38), – os. Szkolne, dz. nr 43/1, 43/2, obr. NH-45, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 2-5, 30-34), – os. Centrum A, dz. nr 2/1, obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami 1,8-13,

	- os. Willowe, dz. Nr 113/12, 125, 129 obr. NH-47, jedn. ewid. Nowa Huta (między budynkami nr 3-9)		
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 76, 77, 78, 83, 96, 102 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Celem przedsięwzięcia jest integracja społeczności lokalnej przez stworzenie sprzyjających temu przestrzeni publicznych, dostosowanych do potrzeb różnych użytkowników, w tym seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Mieszkańcy podobszaru zostaną zaproszeni do współtworzenia tych przestrzeni, co wpłynie na zwiększenie ich zaangażowania i stanie się okazją do bliższego poznania sąsiadów oraz zniwelowania ewentualnych napięć. Dzięki współpracy ze służbami konserwatorskimi, poczynawszy od wstępnego etapu projektu, będzie możliwe rozwiązanie problemów parkowania, zapewnienie odpowiedniej komunikacji wewnątrz kwartałów mieszkaniowych, poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej i zieleni w zgodzie z przepisami konserwatorskimi.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Projekt stanowi kontynuację zadania ujętego w Miejskim Programie Rewitalizacji, które uzyskało dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i zostało zrealizowane na ośmiu nowohuckich podwórkach. Z powodu wniosków mieszkańców i sukcesu pierwszej edycji projektu zdecydowano się na kontynuację działań. Projekt ma charakter zintegrowany, tj. dotyczy działań inwestycyjnych i działań w sferze społecznej. W ramach zadania przewidziano remont i modernizację infrastruktury (zieleni, małej architektury, skwerów, placów, ciągów komunikacyjnych, placów zabaw itp.) następujących podwórek: os. Stalowe I, os. Stalowe II, os. Na Skarpie I, os. Ogrodowe, os. Szkolne, os. Centrum A, os. Willowe, os. Na Skarpie II. (Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie posiada kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową lokalizacji: os. Stalowe I, os. Stalowe II, os. Na Skarpie I, os. Ogrodowe). Przed rozpoczęciem prac planuje się przeprowadzenie, wspólnie z mieszkańcami, spacerów badawczych i warsztatów projektowych o mniej formalnym charakterze spotkań sąsiedzkich celem wspólnego wypracowania koncepcji dla tych przestrzeni i integracji społeczności lokalnej. Na tej podstawie zostaną sporządzone projekty wykonawcze, a ich realizacja w terenie zakłada współudział mieszkańców (np. sadzenie roślin). Planuje się także działania animacyjne, organizacje imprez, aktywności, wydarzeń kulturalnych, pikników sąsiedzkich itp. Projekt realizowany będzie we współpracy z Ośrodkiem Kultury im. C.K. Norwida.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż	8,49 ha	Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji

	przystosowanie się do zmian klimatu						projektu, dokumentacja powykonawcza	
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			41 293			Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekty przebudowy podwórek będą uwzględniać zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu zostaną zniesione bariery architektoniczne, a przestrzeń stanie się dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Odsetek seniorów zamieszkujących osiedla „starej” Nowej Huty jest wysoki, stąd wskazane jest dostosowanie podwórek do ich potrzeb, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekty będą realizowane zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	łącznie
Ogólny koszt, w tym:		14 000 000,00	21 000 000,00	7 000 000,00				42 000 000
Koszt rewitalizacji, zgodnie z dok. proj. (osiedla: Stalowe I, Stalowe II, Ogrodowe, Na Skarpie I)		13 000 000	9 000 000	2 000 000				24 000 000
Kosz rewitalizacji pozostałych osiedli (Na Skarpie II, Szkolne, Centrum A, Willowe)		1 000 000	12 000 000	5 000 000				18 000 000
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		14 000 000,00	21 000 000,00	7 000 000,00				42 000 000
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P8	
Nazwa przedsięwzięcia	PRAWO DO FIKOŁKÓW na Bulwarach! Zieleń! Architektura do zabawy
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: teren zielony między ul. Piekarską i ul. Skawińską, dz. nr 1/6, 70/1, 71/2, obr. S-216
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom
Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	

Dane na temat przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 44, 64 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom								
	Cel przedsięwzięcia								
	Celem realizacji jest wzmocnienie więzi społecznych różnych grup wiekowych przez stworzenie sprzyjających temu celowi przestrzeni publicznych, dostosowanych do potrzeb różnych użytkowników podobszaru i zaproponowanie infrastruktury dostosowanej do różnorodnych form aktywności, rekreacji i wypoczynku. Z uwagi na to, że przedsięwzięcie stanowi projekt budżetu obywatelskiego, mieszkańcy podobszaru poczują, iż mają wpływ na kształtowanie otaczającej ich przestrzeni.								
	Opis przedsięwzięcia								
Zadanie zakłada modernizację terenu między ul. Piekarską i ul. Skawińską, w tym montaż elementów małej architektury, oświetlenia, odświeżenie istniejących elementów siłowni na świeżym powietrzu. Wykonanie powyższego przyczyni się do zwiększenia dostępności terenu nie tylko w dzień, ale i wieczorami, co doprowadzi do poprawy poczucia bezpieczeństwa lokalnych mieszkańców oraz podniesienia atrakcyjności ich otoczenia.									
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji								
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu								
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru			
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu			0,35 ha		Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza			
	Wskaźnik rezultatu								
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			9870		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt będzie uwzględniał zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu nie wystąpią bariery architektoniczne w postaci schodów i zmian wysokości terenu. Nawierzchnie ciągów pieszych zostaną wykonane z materiałów ułatwiających poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2025								
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie	
Ogólny koszt, w tym:	454 321,00							454 321,00	

Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	454 321,00							454 321,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P9			
Nazwa przedsięwzięcia	Park Kieszonkowy „Olimpijka” – stwórzmy piękną przestrzeń		
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie		
Dane na temat przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia		Adres: teren zielony w rejonie ul. Dietla 80-82
	Podobszar rewitalizacji		Kazimierz-Stradom
	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 44, 64, 71, 73, 74 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom		
	Cel przedsięwzięcia		
Spójność z celami programu	Celem realizacji jest wzmocnienie więzi społecznych różnych grup wiekowych z podobszaru przez stworzenie przestrzeni publicznych, dostosowanych do potrzeb różnych użytkowników i zaproponowanie infrastruktury dostosowanej do różnorodnych form wypoczynku. Z uwagi na to, że przedsięwzięcie stanowi projekt budżetu obywatelskiego, mieszkańcy podobszaru poczuć, iż mają wpływ na kształtowanie otaczającej ich przestrzeni. Dodatkowe nasadzenia pozwolą na wyciszenie terenu i zmniejszenie zanieczyszczeń powodowanych przez sąsiedztwo ruchliwych ulic.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Zadanie zakłada rewaloryzację terenu zielonego w rejonie ul. Dietla 80-82 przez montaż elementów małej architektury i wykonanie nasadzeń. Realizacja przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności terenu i poprawi poczucie bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie przyczyni się też do poprawy jakości życia mieszkańców podobszaru dzięki zatrzymywaniu części zanieczyszczeń i hałasu przez nowe nasadzenia.		
	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność		
	K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	0,4 ha	Protokoły odbioru
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	9870	Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Projekt uwzględniać będzie zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu na terenie realizacji zadania nie wystąpią bariery architektoniczne w postaci schodów i zmian wysokości terenu. Nawierzchnie ciągów pieszych zostaną wykonane z materiałów ułatwiających poruszanie się osobom ze		

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	szczególnymi potrzebami, a także potrzeb osób niepełnosprawnych oraz młodych rodziców z dziećmi w wózkach. W przypadku wszystkich tych grup konieczna jest niwelacja barier architektonicznych. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem Nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	100 000,00							100 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	100 000,00							100 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P10	
Nazwa przedsięwzięcia	Przestrzeń Spotkania
Realizator	Żywa Pracownia Sp. z o.o.
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Celna i przestrzeń publiczna podobszaru Kazimierz-Stradom Kazimierz-Stradom Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Działania będą realizowane w przestrzeniach Kazimierza i Stradomia (na ulicach, podwórkach, skwerach i terenach zieloni) oraz w pracowni przy ul. Celnej 5 w Starym Podgórzu, bardzo dobrze skomunikowanej z podobszarem. Lokal jest architektonicznie dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. toaleta dla osób z niepełnosprawnościami, trapy najazdowe, pętla indukcyjna). Ponad 200 m² przestrzeni sprawia, że w pracowni można realizować zarówno kameralne działania, jak i wydarzenia dla większej grupy osób. Większość lokali na podobszarze, usytuowanych w budynkach zabytkowych, nie spełnia wymogów związanych z dostępnością, a dostosowanie ich przekracza możliwości finansowe organizacji działających w modelu Programów Aktywności Lokalnej i Miejsc Aktywności Mieszkańców.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 41, 42, 46 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest wspieranie lokalnej społeczności i integracja sąsiedzka mieszkańców podobszaru rewitalizacji Kazimierz-Stradom przez utworzenie i animowanie działań Sąsiedzkiej Przestrzeni Aktywności Lokalnej w latach 2024-2030.
	Opis przedsięwzięcia

	W ramach przedsięwzięcia w przestrzeniach publicznych podobszaru i stacjonarnie będzie działać Przestrzeń Spotkania współtworzona przez specjalistów, wolontariuszy, lokalną społeczność i osoby doświadczających wykluczenia społecznego. Działania będą inspirowane pracą w modelu Miejsc Aktywności Mieszkańców, Domów Sąsiedzkich, Programów Aktywności Lokalnych. Ich skala i różnorodność będą zależeć od środków pozyskanych na realizację przedsięwzięcia i środków własnych. W pracowni organizowane będą różnorodne wydarzenia edukacyjne, artystyczne i społeczno-kulturalne (warsztaty, wystawy, sąsiedzkie spotkania przy wspólnym stole, spektakle). Będzie tam działać sąsiedzka wypożyczalnia, z zasobów której będzie można wypożyczać narzędzia i sprzęty czy wymieniać się dobrami i usługami. Będą tu realizowane różnorodne inicjatywy mieszkańców podobszaru, miejsce będzie także udostępniane na działania lokalnym organizacjom czy grupom nieformalnym. W przestrzeni będą działać grupy samopomocowe, wolontariackie i tematyczne (np. klub kulinarny, przyrodniczy, rękodzielniczy, czytelniczy). W przestrzeni będą prowadzone metodą pracy ulicznej sąsiedzkie animacje i działania z zakresu integracji i włączania społecznego, skierowane do lokalnych mieszkańców. Będą one przybierać różne formy, np. streetworkingu i działań animacyjno-warsztatowych, sąsiedzkich wydarzeń plenerowych w bardzo różnej skali i o różnych charakterze (np. warsztaty, instalacje plenerowe, wydarzenia społeczno-kulturalne, plenerowe spektakle czy wystawy, performance, zielone interwencje, akcje artystyczne i sąsiedzkie spotkania), wspierania mieszkańców w realizacji ich pomysłów przez angażowanie zespołu, specjalistów i wolontariuszy oraz udostępnianie zasobów rzeczowych. W działaniach Przestrzeni Spotkania, oprócz modelu pracy sąsiedzkiej Miejsc Aktywności Mieszkańców, będą wykorzystywane narzędzia kultury (takich jak wystawy, plenerowe spektakle, wspólne śpiewanie, warsztaty czy performance) – do katalizowania procesu grupowego i budowania przestrzeni sąsiedzkiej uważności na siebie. Wspólne uczestnictwo w kulturze ma olbrzymi potencjał do przyspieszania integracji, wytworzenia atmosfery zaufania, współdoświadczenia i wzajemnego wsparcia – będącymi nadrzędnym celem planowanego przedsięwzięcia. Zespół Przestrzeni Spotkania będą stanowić w szczególności osoby z doświadczeniem w pracy jako animatorzy społeczno-kulturalni, animatorzy lokalnej społeczności czy grup samopomocowych, a także osoby doświadczone w działaniach z zakresu włączania społecznego i pracy z osobami z grup marginalizowanych.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem (os.)	1000/rok	Listy obecności, dokumentacje fotograficzne, programy pracy, sprawozdania z realizacji projektu
	Wskaźnik rezultatu		

	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	1	Sprawozdania z realizacji projektów					
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna:							
	Wejście do pracowni przy Celnej 5 (stacjonarne działania Sąsiedzkiej Przestrzeni Aktywności Lokalnej) będzie dostosowywane alternatywnie poprzez dostawianie tymczasowych szyn umożliwiających wjazd do lokalu na wózkach inwalidzkich i dziecięcych. Wsparcie w instalacji trapów wjazdowych i w dostaniu się do budynku będzie udzielać jeden z pracowników Żywej Pracowni. Dwuskrzydłowe drzwi do pracowni szerokości wynosi ponad 120 cm umożliwiają swobodny wjazd wózkom. Schody są oznakowane kontrastowo, na przylegającej do nich ścianie zamontowana jest poręcz ułatwiająca ich pokonanie osobom mającym trudności w poruszaniu się. We wnętrzu pracowni brak barier architektonicznych na trasie do przestrzeni warsztatowej i w samej przestrzeni warsztatowej. Szerokie ciągi komunikacyjne i brak drzwi między pomieszczeniami warsztatowymi. Podczas organizowanych w Sąsiedzkiej Przestrzeni wydarzeń – w pierwszej sali, zaraz po wejściu do lokalu, znajdować się będzie pracownik/wolontariusz udzielający informacji głosowych skierowanych przede wszystkim dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Stoły posiadają odpowiednią wysokość i przestrzeń pod blatem umożliwiającą korzystanie z nich przez osoby na wózkach. Dostęp do łazienki dla osób ze szczególnymi potrzebami po niewielkiej pochylni. Światło w pomieszczeniach równomierne i rozproszone. W pracowni dostępny przewijak dla niemowląt, kuchnia z możliwością podgrzania posiłku (np. dla dziecka) i wygodna kanapa do karmienia, będące zarazem miejscem odpoczynku. W przypadku konieczności ewakuacji z budynku osoby ze szczególnymi potrzebami będą miały zapewnione wsparcie pracowników/wolontariuszy. Przed budynkiem znajdują się dwa ogólnodostępne miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.							
	Dostępność informacyjno-komunikacyjna i cyfrowa							
	W celu zapewnienia dostępności uczestnicy ze szczególnymi potrzebami, chcące skorzystać z oferty Sąsiedzkiej Przestrzeni Aktywności Lokalnej, każdorazowo będą mogli zgłosić taką potrzebę. W sali warsztatowej zamontowana jest pętla indukcyjna – system wspomagania słuchu dla osób słabosłyszących. W pracowni znajduje się odpowiednie oznaczenie na temat lokalizacji pętli. Strona internetowa Żywej Pracowni, jest wyposażona w mechanizmy ułatwiające przeglądanie treści przez osoby słabowidzące. Na stronie zostaną opublikowane informacje w tekście odczytywanym maszynowo, PJM oraz w tekście łatwym do czytania i rozumienia – ETR. Kontakt z pracownią możliwy za pomocą poczty elektronicznej, poprzez wysyłanie wiadomości tekstowych, w tym SMS, MMS i komunikatorów internetowych.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2030							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e

w zł oraz potencjalne źródła finansowania								
Ogólny koszt, w tym:	250 000,00	250 000,00	300 000,00	300 000,00	350 000,00	350 000,00	400 000,00	2 200 000,00
Środki prywatne	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	350 000,00
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	350 000,00
Inne. Jakież? sponsorzy, darczyńcy, partnerstwa, konkursy grantowe na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym	150 000,00	150 000,00	200 000,00	200 000,00	250 000,00	250 000,00	300 000,00	1 500 000,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P11	
Nazwa przedsięwzięcia	Okrągły stół dla placu Wolnica
Realizator	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Krakowska 46
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 41, 43, 44, 63, 64 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom
	Cel przedsięwzięcia
	Celem naszego przedsięwzięcia jest zbudowanie i integracja lokalnej wspólnoty Kazimierza, zainteresowanej realną poprawą jakości przestrzeni wspólnych w rejonie pl. Wolnica. Ta aktywność wyzwoli energię społeczną, pozwalając mieszkańcom podobszaru doświadczyć sprawczości. Zbuduje (lub wzmocni) poczucie lokalnej tożsamości i przyczyni się do podniesienia kapitału społecznego.
	Opis przedsięwzięcia
	Projekt obejmuje powołanie „okrągłego stołu dla placu Wolnica”, działającego w formule comiesięcznych spotkań, prowadzonych w siedzibie Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Spotkania będą miały charakter otwarty i będą skupiać mieszkańców dzielnicy, aktywistów, przedstawicieli lokalnego biznesu, a także organizacje społeczeństwa obywatelskiego i instytucje kultury zainteresowane współdziałaniem i sprawczym zaangażowaniem w jakość krajobrazu kulturowego. Projekt zakłada partycypacyjne przygotowanie i przeprowadzenie w 2024-2025 dwóch działań poprawiających jakość przestrzeni wspólnej. Realizacja będzie finansowana z programu „inicjatywa lokalna”, a zgłoszona i prowadzona przez nieformalną grupę mieszkańców. W 2026 grupa „okrągły stół dla placu Wolnica” będzie uczestniczyć w pracy nad koncepcją zazielenienia części placu, nawiązującą do nieistniejącego dziś ogrodu szkolnego, założonego pod koniec XIX w. Muzeum chce przyjąć rolę inicjatora społecznego dialogu, gospodarza spotkań i mediatora procesu oraz wesprzeć jego uczestników doświadczeniem w kreatywnym kształtowaniu przestrzeni publicznej.

	Muzeum od dekady podejmuje podobne działania, wykraczając poza branżową klasykę i wychodząc z aktywnością w przestrzeń publiczną. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że przestrzeń wspólna to dziś jedno z najcenniejszych i zarazem najbardziej deficytowych dóbr, a jej demokratyczne współdzielenie i mądre, sprawcze kreowanie stanowi niezaprzeczalną wartość i zarazem wyzwanie, z którym warto się zmierzyć. Zaplanowano realizację dwóch przedsięwzięć dokonujących zmiany jakościowej przestrzeni wspólnej, przy zaangażowaniu i współpracy ok. pięciu partnerów instytucjonalnych.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie			100		Listy obecności		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał			5		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wnioskodawca zadba o dostępność projektu i zapewni aktywne uczestnictwo w nim osobom ze szczególnymi potrzebami. Będzie to realizowane przez udział tłumaczy PJM dla osób z niepełnosprawnościami słuchu, zaangażowanie asystentów i zapewnienie audiodeskrypcji dla osób z niepełnosprawnościami wzroku. Z kolei wypracowane w projekcie realizacje i koncepcje będą miały charakter dostępny architektonicznie, tj. będą uwzględniały potrzeby odbiorców z ograniczoną mobilnością.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	łącznie
Ogólny koszt, w tym:		10 000,00	15 000,00	32 000,00				57 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy								
Inne. Jakież? Inicjatywa lokalna, Budżet obywatelski GMK		10 000,00	15 000,00	32 000,00				57 000,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P12

Nazwa przedsięwzięcia	Nowoczesna Nowa Huta		
Realizator	Fundacja Rozwoju i Popularyzacji Turystyki Kulturowej POZA SZLAKIEM		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: teren „starej” Nowej Huty		
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada problemy nr: 81, 82, 84 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Wzmocnienie tożsamości lokalnej i dumy z miejsca zamieszkania na podobszarze przez zmianę postrzegania „starej” Nowej Huty przez pryzmat PRL, rozwój turystyki kulturowej prezentującej głównie architekturę, rozwiązania, przyjazność, ludzi, dla której historia i czasy powstania są jedynie tłem.		
	Opis przedsięwzięcia		
	W ramach projektu planowane jest organizowanie spacerów, wykładów i spotkań, podczas których będzie prezentowana historia powstania dzielnicy, z naciskiem na osoby ją tworzące (architekci, projektanci, budowniczowie), podkreślające walory architektoniczne i planistyczne (założenia jednostki sąsiedzkiej, nowatorskie rozwiązania zastosowane przy projektowaniu i budowie tej części miasta). Celem jest pokazanie, że powstało nowoczesne założenie architektoniczne dobrze skomunikowane, z dostępem do niezbędnej infrastruktury z miejscami do pracy i odpoczynku, w którym miało się dobrze i komfortowo mieszkać. PRL ma w tej narracji mieć mniej istotny element, ma być tylko tłem tej opowieści. Projekt ma na celu zerwać ze stereotypową narracją prezentowaną zwłaszcza zagranicznym turystom: trabanty, Lenin, picie wódki z musztardówek. Spacery i wykłady mają również służyć dyskusji, wymianie poglądów o Nowej Hucie i integracji lokalnej społeczności.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 1. Silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność K1.2. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem	3000	Sprawozdania, dokumentacja fotograficzna, listy obecności
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	5	Podpisane porozumienia
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia	Wszystkie wydarzenia będą organizowane w miejscach pozbawionych barier architektonicznych (dobór odpowiednich tras spacerów, wykłady, spotkania w pomieszczeniach zapewniających pełną dostępność). Zapisy na wydarzenia będą umożliwiały uczestnikom wskazanie specjalnych potrzeb (np. tłumacz j. migowego, przewodnik dla osób niewidomych itp.). Strona internetowa projektu będzie dostosowana do wymogów dostępności.		

19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2030							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	30 00 0,00	20 00 0,00	20 00 0,00	20 00 0,00	20 00 0,00	20 00 0,00	20 00 0,00	150 0 00,00
Środki prywatne	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	70 00 0,00
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	20 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	10 00 0,00	80 00 0,00
Inne. Jakież?								

Cel 2 Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P13	
Nazwa przedsięwzięcia	Czas na rozwój przedsiębiorczości w Nowej Hucie
Realizator	Urząd Miasta Krakowa Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Referat – Punkt Obsługi Przedsiębiorcy
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Centrum C 10
	Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 87, 89, 91 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta.
	Cel przedsięwzięcia
	Wsparcie osób zainteresowanych założeniem własnej firmy na podobszarze rewitalizacji, pobudzenie postaw przedsiębiorczych wśród lokalnych mieszkańców.
	Opis przedsięwzięcia
	Projekt odpowiada na zdiagnozowane problemy gospodarcze na podobszarze. Należą do nich min. zanik małych przedsiębiorców i niski poziom aktywności już działających przedsiębiorców. W ramach przedsięwzięcia odbędą się bezpłatne szkolenia z zakresu rejestracji działalności gospodarczej prowadzone przez pracownika/eksperta Punktu Obsługi Przedsiębiorcy, a także konsultacje prawno-podatkowe przez instytucje współpracujące z POP. Podczas szkolenia osoby zainteresowane dowiedzą się, jak wygląda procedura otwierania jednoosobowej działalności gospodarczej w Krakowie; jak zarejestrować firmę bez wychodzenia z domu; jak zrobić to osobiście w Urzędzie Miasta Krakowa; jak uzyskać Profil Zaufany, niezbędny do elektronicznego załatwiania spraw urzędowych. Na szkoleniu poruszane są również tematy związane z możliwością uzyskania wsparcia finansowego na otwarcie firmy i o obowiązkach przedsiębiorcy

	wobec ZUS czy Urzędu Skarbowego. W trakcie spotkań będzie możliwość założenia i potwierdzenia profilu zaufanego, a także rejestracji działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Działanie bezkosztowe, realizowane w ramach istniejących zasobów Punktu Obsługi Przedsiębiorcy.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem			200		Lista obecności		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu			200		Lista obecności		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Placówka, w której będzie realizowane przedsięwzięcie, jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	0,00	0,00						0,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	0,00	0,00						0,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P14	
Nazwa przedsięwzięcia	Krakowska Pracownia Biznesu
Realizator	Urząd Miasta Krakowa Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Zabłocie 20 Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Miejscem spotkań Krakowskiej Pracowni Biznesu będzie Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. Jest to miejsce przeznaczone do integracji różnych form działalności i aktywności

	gospodarczej oraz społecznej, dysponujące odpowiednim zapleczem i wyposażeniem do realizacji projektu. Klaster Zabłocie 20.22 sąsiaduje z podobszarami Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła.		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: – 45, 47 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom – 13, 1 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła		
	Cel przedsięwzięcia		
	Utworzenie miejsca spotkań, edukacji dotyczącej przedsiębiorczości prowadzenia biznesu i integracji dla mieszkańców podobszarów Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Krakowska Pracownia Biznesu to miejsce spotkań przedstawicieli biznesu, lokalnych społeczności i samorządu. W spotkaniach będą uczestniczyć reprezentanci krakowskich firm, w tym sektora nowoczesnych usług, miejskich jednostek i lokalnych społeczności (aktywiści miejscy, NGO, mieszkańcy, młodzież szkolna). Spotkania będą cykliczne, wstępnie planowane jest jedno na miesiąc. Głównym celem spotkań jest: – budowanie relacji na linii biznes-samorząd, – zaangażowanie firm w lokalną społeczność, – wymiana informacji na temat projektów i planów inwestycyjnych na terenie Krakowa, w tym tych dotyczących podobszarów Grzegórzki-Wesoła, Kazimierz-Stradom, – rozmowa na temat bieżących zagadnień dotyczących funkcjonowania miasta, przedsiębiorczości itp., – wsparcie krakowskich przedsiębiorców i inwestorów zainteresowanych prowadzeniem biznesu na terenie Krakowa, w szczególności na sąsiednich podobszarach rewitalizacji, – prezentowanie młodzieży sytuacji na rynku pracy (oczekiwania pracodawców, zasady tworzenia i prowadzenia własnej firmy).		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem	200 os./rok	Listy obecności
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	20/rok	Sprawozdanie z realizacji projektu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze	Budynek i pomieszczenia klastra spełniają wszelkie wymagania związane z dostępnością architektoniczną dla osób z niepełnosprawnością ruchową (miejsca parkingowe, windy, sanitariaty). Dostępność jest zapewniona dzięki zastosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania.		

szczególnymi potrzebami								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00			40 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00			40 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P15	
Nazwa przedsięwzięcia	ArtBusiness
Realizator	Urząd Miasta Krakowa Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Zabłocie 20
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Miejszem spotkań ArtBusiness będzie Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. Jest to miejsce przeznaczone do integracji różnych form działalności i aktywności gospodarczej oraz społecznej, dysponujące odpowiednim zapleczem i wyposażeniem do realizacji projektu. Klaster Zabłocie 20.22 sąsiaduje z podobszarami Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: – 53, 54, 56, 57, 45 i 47 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom, – 11, 12, 13, 1 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła.
	Cel przedsięwzięcia
	Stworzenie miejsca spotkań, edukacji dotyczącej przedsiębiorczości związanej z kulturą/sztuką, prowadzenia biznesu, a także integracji dla mieszkańców podobszarów Kazimierz-Stradom i Grzegórzki-Wesoła.
	Opis przedsięwzięcia
	Wykorzystanie dostępnych powierzchni klastra na wydarzenia artystyczne, ściśle powiązane z przedsiębiorczością/biznesem. Wydarzenia takie mogłyby być połączone z działalnością stricte artystyczną, na zewnątrz, z instalacjami, performance, mapping, koncerty. Głównym celem spotkań jest: – budowanie relacji na linii kultura-biznes-samorząd, – zaangażowanie firm i przedstawicieli świata sztuki w lokalną społeczność, – rozmowa na temat bieżących zagadnień dotyczących funkcjonowania miasta, przedsiębiorczości, zagadnień kulturalnych itp., – wsparcie krakowskich przedsiębiorców oraz artystów i instytucji kulturalnych zainteresowanych prowadzeniem biznesu na terenie

	Krakowa, w szczególności na sąsiednich podobszarach rewitalizacji.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.1. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem			40 os./rok		Lista obecności		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług			8/rok		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Budynek i pomieszczenia klastra spełniają wszelkie wymagania związane z dostępnością architektoniczną dla osób z niepełnosprawnością ruchową (miejsca parkingowe, windy, sanitariaty) Dostępność jest zapewniona dzięki zastosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00				120 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00				120 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P16		
Nazwa przedsięwzięcia	Wirtualny przewodnik po Miejskich Targowiskach w podobszarach rewitalizacji	
Realizator	Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom Grzegórzki-Wesoła „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: – 65 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom, – 24 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła,	

	– 87 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta.							
	Cel przedsięwzięcia							
	Wsparcie promocyjne targowisk miejskich zlokalizowanych na podobszarach rewitalizacji							
	Opis przedsięwzięcia							
	W ramach projektu zostanie przygotowana strona internetowa/aplikacja, która w przyjazny i ciekawy sposób przybliży mieszkańcom temat targowisk miejskich, ich historię, lokalizację i specyfikę, a także profil przedsiębiorców mających tam swoje stoiska. Dzięki analizie dostępności każdy mieszkaniec podobszarów rewitalizacji będzie mógł zobaczyć, jaką trasę ma do pokonania, by dotrzeć na najbliższe targowisko. Zarządca targowiska pozna natomiast obszar bezpośredniej bliskości i będzie wiedział, na jakim obszarze akcje promocyjne mają największe szanse przyciągnięcia nowych klientów. Projekt ma charakter pilotażowy – z możliwością rozszerzenia o pozostałe targowiska miejskie w Krakowie. Działanie realizowane bezkosztowo, w ramach zasobów i kompetencji Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.2. Wsparcie targowisk jako ważnego elementu lokalnej gospodarki							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik		Wartość		Sposób pomiaru			
	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) (sztuki)		3		Sprawozdania z realizacji projektu			
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług		3		Sprawozdania z realizacji projektu			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt zostanie zrealizowany zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:	0,00	0,00	0,00					0,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	0,00	0,00	0,00					0,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P17	
Nazwa przedsięwzięcia	Na targ! Reaktywacja. Targowiska: przy ul. Bulwarowej, Unitarg, Plac Nowy
Realizator	Referat ds. Rewitalizacji w Wydziale ds. Przedsiębiorczości i Innowacji w Urzędzie Miasta Krakowa
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: - Targowisko przy ul. Bulwarowej, os. Wandy 33 - Targowisko Unitarg, ul. Grzegórzecka 3 - Targowisko Plac Nowy, pl. Nowy 1, 4a, 4b, 5
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom Grzegórzki-Wesoła „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: - 53, 56, 63, 65, 67 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom - 11, 13, 30 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła - 91, 88, 89 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Etap I. Poznanie kondycji, potencjałów i wyzwań, przed jakimi stoją trzy targowiska miejskie funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji. Sporządzenie diagnozy, przeprowadzenie pogłębionych pilotażowych badań deficytów i potencjałów targowisk, zidentyfikowanych na etapie tworzenia listy problemów zdiagnozowanych na podobszarach rewitalizacji. Etap II. Opracowanie pilotażowego programu działań niezbędnych lub pożądanych w procesie regeneracji (poprawiających warunki gospodarcze, społeczne i środowiskowe) istniejących w podobszarach rewitalizacji targowisk miejskich w taki sposób, by zaczęły pełnić rolę centrów życia dzielnic (osiedli) – miejsc dających możliwość realizacji potrzeb gospodarczych (w tym inkubacyjnych) i społecznych w duchu zrównoważonego rozwoju. By zapewniały dostęp do świeżych, zdrowych, lokalnych produktów i by były odwiedzane przez wszystkie grupy społeczne i wiekowe, były żywą przestrzenią publiczną realizującą potrzeby społeczności lokalnej i pełniącą funkcję integrującą. Etap III. Zainicjowanie przystąpienia do procesu opracowania strategii rozwoju miejskich targowisk na podobszarach rewitalizacji w Krakowie. Etap IV. Opracowanie projektu pilotażowego wdrożenia i monitoring rezultatów społeczno-ekonomicznych wynikających z wprowadzania interwencji funkcjonalno-przestrzennych uwzględniających wymogi dostępności architektonicznej, plastycznych i marketingowych wybranego targowiska miejskiego na podobszarze rewitalizacji. Pozaetapowy cel przedsięwzięcia: włączenie trzeciego sektora w proces poprzez wsparcie lub powierzanie organizacjom zadań publicznych wpisujących się w katalog działań poprawiających kondycję społeczno-gospodarczą targowisk na podobszarach.
	Opis przedsięwzięcia
	Targowiska potrzebują działań kompleksowych. Rola aktywnego wsparcia samorządu jest kluczowa we włączeniu targowisk w proces rewitalizacji, a bez wsparcia obejmującego wszystkie aspekty tego procesu, osiągnięcie sukcesu staje się niemożliwe. Do skutecznej regeneracji targowisk konieczna jest zewnętrzna interwencja, ponieważ operatorzy targowisk często nie posiadają niezbędnych zasobów i kompetencji do poprawy ich stanu. Zagadnienie regeneracji wykracza poza rewoloryzację przestrzeni

	fizycznej. Wprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych nie wystarczy do zmiany sposobu funkcjonowania targowisk, istotne jest także zaangażowanie się w pracę z lokalną społecznością kupiecką oraz z mieszkańcami podobszarów. Realizacja projektu zakłada ścisłą współpracę z dzierżawcami targowisk. Działania: 1. Przeprowadzenie analizy kondycji trzech targowisk miejskich: dokładne zbadanie targowisk działających na obszarze rewitalizacji, obejmującego ekonomiczne, społeczne i środowiskowe aspekty. 2. Sporządzenie diagnozy: opracowanie szczegółowej diagnozy, uwzględniającej identyfikację problemów, potrzeb społeczności lokalnej, ocenę efektywności, określenie potencjału rozwoju targowisk. 3. Prowadzenie pilotażowych badań deficytów i potencjałów: przeprowadzenie szczegółowych badań nad deficytami i potencjałami targowisk z wykorzystaniem narzędzi badawcze w celu uzyskania dogłębnej wiedzy na temat istniejących problemów i możliwości. Sformułowanie rekomendacji dotyczących wyboru optymalnych scenariuszy wdrożenia zmian na poszczególnych targowiskach. 4. Opracowanie pilotażowego programu działań: stworzenie programu działań obejmującego inicjatywy mające na celu poprawę warunków gospodarczych, społecznych i środowiskowych, infrastrukturalnych – odrębnie dla każdego z trzech targowisk miejskich. 5. Zapewnienie roli centrów aktywności na podobszarach: określenie działań mających przekształcić targowiska w centra życia osiedli/dzielnicy, umożliwiające realizację potrzeb gospodarczych, społecznych, a także wspierające zrównoważony rozwój. 6. Promowanie dostępu do lokalnych produktów: wypracowanie strategii promowania dostępu do świeżych, zdrowych, lokalnych produktów, aby przyciągnąć różne grupy społeczne i wiekowe. 7. Budowanie marki. Promocja kultury targowej. Budowanie kultury targowej poprzez promocję działalności handlowo-usługowej, organizację wydarzeń handlowych (kiermaszów), kulturalnych, warsztatów, festiwali czy innych aktywności na targowiskach, w tym na stronie www.rewitalizacja.krakow.pl 8. Zainicjowanie opracowania strategii rozwoju: rozpoczęcie procesu opracowania kompleksowej strategii rozwoju targowisk miejskich na podobszarach rewitalizacji w Krakowie. Tworzenie podstaw do planowania strategii: wypracowanie dokumentu zawierającego podstawy do planowania strategii rozwoju targowisk, uwzględniającego zebrane dane z diagnozy targowisk na podobszarach. 9. Opracowanie projektu wdrożenia: szczegółowe opracowanie projektu pilotażowego wdrożenia interwencji architektonicznych, plastycznych i marketingowych na wybranym targowisku miejskim na podobszarze rewitalizacji. 10. Monitoring rezultatów społeczno-ekonomicznych: ustanowienie systemu monitoringu dla śledzenia rezultatów społeczno-ekonomicznych wynikających z wprowadzania interwencji na targowisku miejskim.
--	--

	11. Włączenie trzeciego sektora w proces przez wsparcie lub powierzenie im zadań publicznych, zgodnie z katalogiem działań poprawiających kondycję społeczno-gospodarczą targowisk na podobszarach rewitalizacji. Przeprowadzenie tego projektu może przyczynić się do trwałego i zrównoważonego rozwoju obszaru rewitalizacji, przynosząc korzyści społeczności lokalnej, gospodarce lokalnej i ogólnemu wizerunkowi miasta.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.2. Wsparcie targowisk jako ważnego elementu lokalnej gospodarki		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) (szt.)	3	Sprawozdanie z realizacji projektu
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług	1	Opracowany program pilotażowego wdrożenia
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	W kalkulacji kosztów przewidzianych na realizację zadania zostaną koszty uwzględnione, które zostaną poniesione na zapewnianie dostępności realizowanego zadania. W umowie o wsparcie/powierzenie realizacji zadania publicznego zostaną określone szczegółowe warunki służące zapewnieniu przez zleceniobiorcę dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie realizacji zadań publicznych. W obszarze dostępności cyfrowej strona internetowa lub aplikacja wykorzystywana do realizacji lub promocji zadania będzie dostępna cyfrowo poprzez zapewnienie jej funkcjonalności, kompatybilności, postrzegalności i zrozumiałości poprzez spełnianie wymagań określonych w załączniku do ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych. Treści cyfrowe, opracowywane w ramach zadania i publikowane (np. dokument diagnozy, przeprowadzone badania, ankiety, publikacje, prezentacje, filmy), będą dostępne cyfrowo. W obszarze dostępności informacyjno-komunikacyjnej zapewnienie środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w ustawie o języku migowym i innych środkach komunikowania się, lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje. Zamieszczenie na stronie internetowej www.rewitalizacja.krakow.pl informacji o realizowanym projekcie w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo lub nagrania treści w polskim języku migowym i informacji w tekście łatwym do czytania i zrozumienia. Zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, uczestniczącej w dowolnym etapie projektu, komunikacji w sposób preferowany przez tę osobę. Podsumowanie realizacji projektu, które zostanie opublikowane m. in. na stronie www.rewitalizacja.krakow.pl, będzie napisane w sposób zrozumiały i czytelny. Opublikowane zdjęcia będą miały zapewnione alternatywne opisy (teksty opisujące, co widać na zdjęciu). Opublikowane infografiki, wykresy, schematy będą miały zapewnione alternatywne opisy. Tekst będzie wyrównany do lewej strony. Zostanie zapewniona dostępność materiałów w formacie .pdf, jeżeli wyniknie potrzeba publikacji materiałów w tym właśnie formacie.		
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2026		

Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	100 000,00	200 000,00	200 000,00					500 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	100 000,00	200 000,00	200 000,00					500 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P18			
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa zadaszenia na części targowiska (tzw. Placu Rolnika o powierzchni około 1400m²) im. Czesława Marchewczyka – celem poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej		
Realizator	Przedsiębiorstwo handlowo-usługowe „Unitarg” Sp. z o.o.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Grzegórzecka 3		
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 11, 12, 13, 10, 30 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła		
	Cel przedsięwzięcia		
	Poprawa warunków prowadzonej działalności gospodarczej, jakości życia mieszkańców, estetyki podobszaru.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Budowa zadaszenia w części placu targowego o powierzchni około 1400m² przyniesie korzyści dla wielu grup społecznych. Powstałe zadaszenie zabezpieczy towary, w tym płody rolne przed słońcem i deszczem, a zimą przed opadami śniegu. Istniejące prowizoryczne zadaszenia w postaci pojedynczych parasoli są nieefektywne, a podczas silnych podmuchów wiatru stanowią zagrożenie dla sprzedających i kupujących. Dzięki tej inwestycji społeczność podobszaru zyskałaby atrakcyjne miejsce do spędzania wolnego czasu. Dzięki polepszeniu warunków prowadzenia działalności przy lokalach gastronomicznych powstałyby ogródki kawiarniane. Targowisko jest bowiem nie tylko miejscem, gdzie robi się zakupy, ale jest też miejscem spotkań lokalnej społeczności. Od ponad 30 lat w niedziele organizowane są tu Giełdy Książki i Staroci, gdzie mieszkańcy spotykają się z miłośnikami książki, filatelistami, numizmatykami, pasjonatami antyków. Planowane zadaszenie będzie wykonane w technologii lekkiej z wykorzystaniem materiałów przezroczystych „membrany dachowej” na szkielecie stalowym.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji K2.2. Wsparcie targowisk jako ważnego elementu lokalnej gospodarki		
Prognozowane produkty i rezultaty	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru

wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) (szt.)				80		Liczba stanowisk handlowo-usługowych (umowa rezerwacji)	
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług				100		Liczba stanowisk handlowo-usługowych (umowa rezerwacji)	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Obiekt spełnia minimalne wymagania w zakresie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmując. Dodatkowo zadanie pozwoli niezależnie od warunków atmosferycznych na zrobienie zakupów ludziom starszym i z niepełnosprawnościami, a jest to znaczna część lokalnych klientów. Trudno bowiem korzystać z parasola poruszając się o kulach, lasce lub na wózku inwalidzkim, również zalegający śnieg stanowi dla tej grupy społecznej duże utrudnienie. Osoby robiące zakupy z małymi dziećmi w wózkach z pewnością docenią poprawienie komfortu zakupów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	łącznie
Ogólny koszt, w tym:		200 000,00	2 600 000,00					2 800 000,00
Środki prywatne		200 000,00	500 000,00					700 000,00
Fundusze europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027			1 400 000,00					1 400 000,00
Budżet gminy								
Inne. Jakież? Kredyt - pożyczka			700 000,00					700 000,00

Cel 3 Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P19		
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa Żłobka Samorządowego nr 5, os. Willowe 2	
Realizator	Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Willowe 2	
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 94, 98, 99 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta	
	Cel przedsięwzięcia	

	Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w żłobku os. Willowe 2 o 50 nowych miejsc opieki. Dostosowanie budynku do obecnie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i podniesienie efektywności energetycznej budynku. Opis przedsięwzięcia Budynek żłobka jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a jako fragment układu urbanistycznego Nowej Huty jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-1132, decyzją z dnia 31 grudnia 2004 r. Przebudowa budynku żłobka nr 5 zlokalizowanego na os. Willowym 2 obejmuje zmiany funkcjonalne w zakresie wszystkich kondygnacji obiektu z zachowaniem chronionej prawem bryły zewnętrznej budynku. Przebudowa dostosuje budynek do obecnie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i podnosi jego efektywność energetyczną poprzez m.in. docieplenie stropu poddasza, wymianę okien i drzwi zewnętrznych na zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami, odtwarzające pierwotnie występującą na obiekcie, historyczną stolarkę. Zakłada również montaż wentylacji mechanicznej z rekuperacją. Likwiduje problem związany z wadliwością starych rozwiązań technicznych w zakresie instalacji wod-kan (problem podtapiania obiektu), c.o. i elektryki. Zmiany funkcjonalne w budynku pozwolą na stworzenie dodatkowych miejsc opieki dziennej dla dzieci do lat 3 (do poziomu 50).							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik		Wartość		Sposób pomiaru			
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków		1		Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza			
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług		1		Sprawozdanie z realizacji projektu			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Budowa windy osobowej i toalety dla osób ze szczególnymi potrzebami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	3 338 886,00	4 610 016,00	3 500 000,00					11 448 902,00

Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	2 413 874,0 0	3 500 000,0 0	0,00					5 913 874,0 0
Inne. Jakie? Polski Fundusz Rozwoju – „MALUCH+”/Rządowy program odbudowy zabytków	925 0 12,00	1 110 016,0 0	3 500 000,0 0					5 535 028,0 0

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P20			
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa estetyki budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Blachnickiego 1 na podobszarze rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła		
Realizator	Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Blachnickiego 1		Grzegórzki-Wesoła
	Podobszar rewitalizacji		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 27, 31 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła		
	Cel przedsięwzięcia		
	Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej		
	Opis przedsięwzięcia		
	W ramach przedsięwzięcia planowany jest remont elewacji budynku wraz z remontem dachu i poprawą elementów otoczenia budynku. Modernizacja budynku szkoły i rewaloryzacja jego otoczenia jest potrzebna zarówno ze względu na poprawę stanu technicznego obiektu oświatowego, jak i na poprawę estetyki budynków oświatowych Gminy Miejskiej Kraków. Wykonanie modernizacji budynku oświatowego polegającej na dostosowaniu go do współczesnych standardów, w tym m.in. do aktualnych przepisów przeciwpożarowych, ze względu na obszerny zakres prac budowlanych nie jest możliwe do zrealizowania w okresie dwóch miesięcy wakacji bez wyprowadzenia uczniów z obiektu – co zgodnie art. 89 ustawy Prawo oświatowe Dz.U. z 2023 r. poz. 900, t.j. z 12 maja 2023 r., musi zostać poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miasta, zgodą Kuratora Oświaty i poinformowaniem rodziców, pełnoletnich uczniów na 6 miesięcy przed wyprowadzeniem szkoły z obiektu. Wobec powyższego prace te nie zostały ujęte w projekcie.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1	Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		

	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług	1		Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza				
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie modernizacyjne dotyczy prac zewnętrznych. Teren przy budynku jest dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami. Istnieje możliwość wjazdu do budynku wózkiem inwalidzkim na poziom parteru. Przy budynku dostępne są stojaki rowerowe i na hulajnogi. Budynek od wewnątrz nie jest dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		400 000,00	600 000,00	500 000,00				1 500 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		400 000,00	600 000,00	500 000,00				1 500 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P21	
Nazwa przedsięwzięcia	Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 88 os. Szklane Domy 2, o budynek sali sportowej wraz z budową boiska na podobszarze rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Realizator	Gmina Miejska Kraków Zarząd Infrastruktury Sportowej
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Szklane Domy 2, dz. nr 142, obr. NH-45 Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 94, 98 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości infrastruktury społecznej przez budowę nowoczesnego, ekologicznego kompleksu sportowo-edukacyjnego.
	Opis przedsięwzięcia
	Teren inwestycji leży na terenie Parku Kulturowego Nowa Huta i przylega do ul. Rydza-Śmigłego i ul. Gardy-Godlewskiego. Projektowany budynek sali jest zlokalizowany w południowej części terenu. Wejście do zespołu sportowego jest połączone z istniejącym układem komunikacyjnym przez łącznik – korytarz łączący szkołę z salą gimnastyczną. Dziedziniec szkolny, zamknięty w literę „U”, będzie

	stanowić przestrzeń rekreacyjną szkoły. Wejście do nowej części będzie zapewnione również od strony dziedzińca i boiska szkolnego. W zachodniej części działki zaprojektowano miejsca parkingowe w liczbie przewidzianej w MPZP i związanej z użytkowaniem obiektu. Wjazd na teren szkoły i droga pożarowa pozostają bez zmian. Od południowej strony projektuje się boisko o wymiarach 20 x 40 m wraz z niewielką trybuną, piłkochwytnymi i oświetleniem. Na terenach zieleni przyległych do boiska powstaną strefy rekreacyjne dla młodszych dzieci. Projektowany budynek składa się z części wyższej, w której mieści się sala sportowa, i niższej, w której zlokalizowano zaplecze sali i hol. W części wysokiej znajdzie się sala sportowa o wymiarach płyty boiska 22,10 x 44,20 x 7,10 m. Wzdłuż dwóch boków sali zaprojektowano rozkładane trybuny na 280 osób. Przewiduje się możliwość podziału głównej sali na trzy mniejsze za pomocą kotar. Sala sportowa zostanie wyposażona w sprzęt do piłki nożnej halowej, piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki i innych dyscyplin wymaganych programem szkolnictwa. Dodatkowo sala zostanie wyposażona w sprzęt sceniczny, oświetleniowy i nagłośnienia pozwalający na organizację szkolnych przedstawień i akademii. Wzdłuż dłuższego boku sali zostanie zlokalizowany zespół 4 szatni, 2 zespoły sanitariatów, pokój trenerów z łazienką i magazyn sprzętu sportowego. Na dachu rozmieszczono panele fotowoltaiczne, a na 50% został zaprojektowany zielony dach (50,5% udział powierzchni biologicznie czynnej).								
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji								
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu								
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru			
	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne			1		Protokół odbioru			
	Wskaźnik rezultatu								
	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej			1		Protokół odbioru			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projektowane obiekty będą spełniały wymogi Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa nr 1163/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028								
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie	

Ogólny koszt, w tym:		500 000 ,00	5 000 000,0 0	5 000 000,0 0	9 500 000, 00			20 00 0 000, 00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		500 0 00,00	5 000 000,0 0	5 000 000,0 0	9 500 000,0 0			20 00 0 000, 00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P22	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznej w obrębie Nowohuckiego Centrum Kultury
Realizator	Nowohuckie Centrum Kultury
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: al. Jana Pawła II 232
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, na którym działa i funkcjonuje Nowohuckie Centrum Kultury (NCK), leży tuż obok podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta, granicząc z nim od południa. Dla podobszaru i jego mieszkańców Nowohuckie Centrum Kultury jest jednym z wiodących dostarczycieli usług kulturalnych, edukacyjnych i rozrywkowych. Spośród przeszło 600 tys. odbiorców oferty NCK rocznie, znaczącą część stanowią właśnie mieszkańcy „starej” Nowej Huty. Funkcjonowanie NCK w wielu aspektach bezpośrednio oddziałuje na procesy społeczno-gospodarcze, jakie zachodzą na terenie wskazanym jako podobszar rewitalizacji, a wykorzystanie zasobów i potencjału instytucji może mieć istotny wpływ na rozwiązanie bądź złagodzenie części problemów, które na tym terenie zostały zdiagnozowane.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 81, 94, 95, 97, 99 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta.
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest modernizacja zdegradowanych elementów ogólnodostępnej infrastruktury w obrębie NCK, wpływająca na podniesienie komfortu i bezpieczeństwa jej użytkowania oraz jej estetyzacja – zarówno w odniesieniu do wnętrz obiektów, jak i ich otoczenia.
	Opis przedsięwzięcia
	Przedsięwzięcie skupia się na modernizacji ogólnodostępnych przestrzeni publicznych użytkowanych przez Nowohuckie Centrum Kultury (zarówno wewnątrz budynków, jak i na zewnątrz) i obejmuje następujące komponenty: – modernizacja pawilonu C Nowohuckiego Centrum Kultury, w obrębie wejścia głównego do instytucji i korytarza, wraz z zabudową recepcji i dostosowaniem miejsca obsługi klienta do osób z dodatkowymi potrzebami, – rozbudowa Białej Galerii przez adaptację nieużywanych pomieszczeń magazynowo-gastronomicznych, – estetyzacja elewacji budynków A i B, – zabudowa dwóch dźwigów osobowych (wind) w budynkach NCK. Realizacja przedsięwzięcia w znaczącym stopniu wpłynie na jakość obsługi odbiorców oferty, zwłaszcza w odniesieniu do osób z dodatkowymi potrzebami. Korzystającym z oferty zostaną oddane do

	dyspozycji przestrzenie przyjazne, bezpieczne, pozbawione rozwiązań tymczasowych, kojarzących się z epoką PRL i nie przystających do standardów nowoczesnej instytucji kultury. Poprawiona zostanie jakość bezpośredniej obsługi klientów w obrębie kasy – niejednokrotnie pierwszego punktu, z którym styka się odbiorca. Zostaną także zlikwidowane bariery architektoniczne, obecnie praktycznie uniemożliwiające dostęp osobom korzystającym z wózków inwalidzkich bądź rodzicom/opiekunom z wózkami dziecięcymi do niektórych przestrzeni w budynku. Symbolicznym zerwaniem z epoką PRL będzie estetyzacja elewacji dwóch najstarszych budynków NCK, obecnie pod względem wizualnym jednoznacznie kojarzącym się z przełomem lat 70. i 80., i znacząco wyeksploatowanym, co negatywnie wpływa na estetykę otoczenia – zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę fakt, że bezpośrednie sąsiedztwo stanowią najcenniejsze pod względem architektonicznym zabudowania mieszkalne „starej” Nowej Huty. Taka zmiana będzie mieć bezpośrednie przełożenie na zainteresowanie ofertą NCK i liczbę odwiedzin (zarówno w odniesieniu do uczestników warsztatów i zajęć, publiczności koncertów i spektakli, jak też wykorzystujących teren wokół NCK do wypoczynku i rekreacji). Przestrzeń publiczna, która jest dostępna, przyjazna, bezpieczna, a przy tym estetyczna generuje zainteresowanie, skupia środowiska lokalne, pozwala na wzrost poziomu identyfikacji mieszkańców podobszaru z najbliższym otoczeniem czy dzielnicą. To z kolei będzie mieć swoje przełożenie na rozwój lokalnej przedsiębiorczości (przede wszystkim usług gastronomicznych, czego załączek widoczny jest obecnie na skwerze przed NCK w postaci foodtrucków), a pośrednio również przyczyni się do wspierania rozwiązywania innych problemów społecznych, których przezwyciężenie stanowi wyzwanie dla całego procesu rewitalizacji.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Dokumentacja projektowa
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (os.)	700 000 os.	Raporty z działalności bieżącej
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Realizacja przedsięwzięcia w znaczącym stopniu wpłynie na dostępność obiektów Nowohuckiego Centrum Kultury dla osób o szczególnych potrzebach. Przede wszystkim dotyczy się to osób z niepełnosprawnościami ruchowymi – zabudowa dwóch wind w całości rozwiąże problemy w komunikacji między poziomami 0, -1 i +1 w obiektach. Przestrzeń w obrębie wejścia głównego i ciąg komunikacyjny w budynku C (korytarz) po modernizacji zostanie dostosowana do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami, nie tylko dzięki likwidacji barier architektonicznych, ale i za sprawą montażu udogodnień ułatwiających samodzielną komunikację i poruszanie się po obiekcie.		
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027		

Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		400 000,00	2 300 000,00	9 000 000,00				11 700 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie dla Małopolski 2021-2027		200 000,00	1 150 000,00	4 500 000,00				5 850 000,00
Budżet gminy		200 000,00	1 150 000,00	4 500 000,00				5 850 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P23	
Nazwa przedsięwzięcia	Kwartal Sztukmistrza – zintegrowana rewitalizacja przestrzeni społeczno-kulturalnej w „starej” Nowej Hucie
Realizator	Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: – os. Górali 4 – os. Górali 5
	Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 76, 81, 82, 83, 84, 85, 94, 95, 99, 100, 101, 102 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Stworzenie przyjaznej, bezpiecznej, dostępnej przestrzeni spotkań i infrastruktury społecznej bazującej na zasobach Ośrodka Kultury Norwida w Krakowie oraz terenach zieleni znajdujących się w jego bezpośrednim otoczeniu.
	Opis przedsięwzięcia
	Działanie 1. Dostosowanie głównej siedziby Ośrodka Kultury Norwida (os. Górali 5, lokal miejski w zasobach ZBK, będący częścią wspólnoty mieszkaniowej) wraz z terenem zieleni przed wejściem do aktualnych potrzeb w zakresie animacji społeczno-kulturalnej oraz standardów funkcjonowania dostępnej instytucji kultury poprzez remont i modernizację całej przestrzeni obiektu, w tym: wykonanie projektu wraz z aranżacją przestrzeni, wymianę instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej i c.o. oraz odwodnienie piwnic, stworzenie i wyposażenie nowoczesnych wielofunkcyjnych pracowni przeznaczonych na działalność kulturalną, artystyczną i społeczną, miejsca spotkań mieszkańców i mieszkańek podobszaru rewitalizacji, remont i modernizacja przestrzeni biurowej i magazynowej, odnowienie ciągów komunikacyjnych, poprawa dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami (windy, montaż pętli indukcyjnych), energooszczędne oświetlenie, modernizacja sali kinowej (nowe nagłośnienie, fotele), przygotowanie przestrzeni kawiarnianej, montaż systemów nagłośnieniowych sal, rearanżacja przestrzeni bibliotecznej, stworzenie (we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej) przed budynkiem otwartej zielonej przestrzeni rekreacyjnej

	pod nazwą „Ogród Sztukmistrzów” w ramach „Ogrodów Krakowian”, pełniącej także funkcje kulturalne i społeczne. Działanie 2. Kontynuacja remontu i modernizacji przestrzeni Ośrodka Kultury Norwida pn. ARTzona zlokalizowanej na os. Górali 4, w tym: wymiana instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej i c.o., remont dachu wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej, remont pracowni i ciągów komunikacyjnych, montaż platform przyschodowych oraz poręczy w hallu, montaż pętli indukcyjnych do dużej i małej sali imprezowej, zakup i montaż systemu nagłośnieniowego i oświetleniowego do dużej i małej sali imprezowej/koncertowej, montaż systemu zabezpieczeń i energooszczędnego oświetlenia budynku (wewnątrz i na zewnątrz), uporządkowanie bezpośredniego otoczenia obiektu, tj. kontynuacja prac związanych z tworzeniem „Tajemniczego Ogrodu”- ogrodu społecznego, innowacyjnego miejsca zabaw, edukacji ekologicznej i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców i mieszkanki Nowej Huty we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej i Radą Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Działanie 3. Realizacja nowatorskiego programu działań edukacyjnych i animacyjnych integrujących społeczność lokalną, przyczyniających się rozwoju kapitału społecznego podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta i budowy jego rezyliencji w obliczu światowych kryzysów i zagrożeń. Głównym celem programu będzie stworzenie warunków do współuczestniczenia, współtworzenia życia społeczno-kulturalnego, edukacji ekologicznej, wspierania działań na rzecz dziedzictwa kulturowego Nowej Huty i jego ochrony, nowe doświadczanie dostępnych przestrzeni kulturalnych, inspirowanie do twórczych, prospołecznych działań, sieciowanie instytucji i organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej, budowanie odpowiedzialności za miejsce, w którym żyjemy, wzmacnianie wspólnotowości. Planowane działania będą wspierane przez środowiska eksperckie i naukowe w ramach udziału Ośrodka Kultury Norwida w dwóch międzynarodowych projektach badawczo-rozwojowych, dofinansowanych ze środków UE w ramach programów Horyzont Europa oraz CERV (lokalna współpraca z Uniwersytetem Jagiellońskim i Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie).		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2	Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną	20	Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i	60 000	Listy obecności oraz sprawozdania z realizacji przedsięwzięcia

	turystyczne objęte wsparciem							
	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	100	Sprawozdania z realizacji przedsięwzięcia					
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	41 293	Dane statystyczne dotyczące podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta					
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Wszystkie działania remontowe i modernizacyjne, w tym poprzedzające je przygotowanie projektów (także aranżacji przestrzeni), zostaną zrealizowane zgodnie z wytycznymi i rekomendacjami zawartymi w raportach z audytu architektonicznego budynków Ośrodka Kultury Norwida (zlokalizowanych na os. Górali 4 i os. Górali 5) przeprowadzonych w 2023 roku w ramach przedsięwzięcia pt. „Norwid - dostępny!” realizowanego podczas projektu „Kultura bez barier”, finansowanego ze środków EFS. Zespół przeszedł specjalny program szkoleniowy dotyczący zapewnienia dostępności przestrzeni i oferty instytucji kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarach: widzenie, słyszenie, poruszanie się, rozumienie, czucie, oraz przeprowadził samoocenę dostępności oferty instytucji i jej zasobów. We wszystkich komponentach Działania 3 zostaną uwzględnione różnorodne potrzeby uczestników i uczestników programu (m.in. tłumaczenia na PJM, audiodeskrypcje, zapewnienie asystentów osób niewidomych, warunki wydarzeń dostosowane dla osób z zaburzeniami sensorycznymi i wysokowrażliwych). W 2023 roku została także stworzona w pełni dostępna strona internetowa jednostki, stale aktualizowany i ulepszany jest program jej działań komunikacyjno-informacyjnych, dzięki czemu jest możliwe efektywne dotarcie z informacjami na temat przedsięwzięcia do osób z różnorodnymi potrzebami. W ośrodku działa ekspercki zespół ds. dostępności na czele z koordynatorką dostępności, który jest gwarantem realizacji działań w przedsięwzięciu zgodnie z zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	241 000,00	911 000,00	19 336 000,00	10 310 000,00	250 000,00			31 048 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027	151 000,00	151 000,00	126 000,00	0	0			428 000,00
Budżet gminy	0	700 000,00	19 150 000,00	10 250 000,00	250 000,00			30 350 000,00
Inne. Jakież? Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa	90 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	0			270 000,00

Narodowego, Narodowe Centrum Kultury								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P24		
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty	
Realizator	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Centrum E1	
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 93, 94, 84 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta	
	Cel przedsięwzięcia	
	Celem projektu jest rewaloryzacja budynku dawnego kina „Światowid” wraz z wprowadzeniem współczesnych funkcji muzealnych na potrzeby Muzeum Nowej Huty – oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa i uruchomienie nowej oferty kulturalno-edukacyjnej, której celem jest podniesienie jakości uczestnictwa w kulturze, edukacja kulturalna mieszkańców podobszaru, a także wypracowanie mechanizmów ułatwiających prowadzenie efektywnego dialogu społecznego, aktywizacja środowiska lokalnej społeczności, włączenie nowych grup odbiorców, które dotychczas nie korzystały z oferty muzeum, w tym osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych. Wsparciem zostanie objęty zabytkowy budynek dawnego kina Światowid, który jest jednym z nielicznych, zachowanych w oryginalnej formie, obiektów użyteczności publicznej z lat 50. XX wieku, stanowiąc przykład architektury socrealizmu. Realizacja projektu pomoże uchronić ten budynek przed degradacją i przywrócić mu ważne funkcje kulturalne i społeczne. To bardzo istotne dla mieszkańców podobszaru, gdyż budynek jest ważną częścią historii powstania Nowej Huty. Dlatego po pracach modernizacyjnych będzie tam działać Muzeum Nowej Huty, która będzie tematycznie nawiązywać do historii i dziedzictwa tego miejsca. Obecnie budynek jest zdegradowany i zaledwie 25% jego powierzchni jest przeznaczony na cele kulturalne, przy czym warunki są tam bardzo prowizoryczne, nieadekwatne do potrzeb i oczekiwań współczesnych odbiorców oferty muzealnej. Pozostała część budynku jest opustoszała z uwagi na zły stan techniczny. Projekt ma przywrócić ten obiekt na cele kulturalne i stworzyć właściwe warunki dla prowadzenia działalności edukacyjno-kulturalnej, zachowując jednocześnie zabytkowy charakter obiektu, nawiązujący do jego historii.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków prowadzonego przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod nr A-1430/M, na podstawie indywidualnej decyzji z dnia 29 maja 2015 r., a także do gminnej ewidencji zabytków. Ponadto zlokalizowany jest na terenie układu urbanistycznego Nowej Huty, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A-1132, a także na obszarze uznanym za Pomnik Historii rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 stycznia 2023 r., tj. obszarze „Kraków – zespół architektoniczny i urbanistyczny dzielnicy Nowa Huta”. W ramach przedmiotowego projektu przewidziano w szczególności:	

	– przebudowę, rozbudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku kina „Światowid” na potrzeby Muzeum Nowej Huty, – budowę, przebudowę i rozbudowę niezbędnej infrastruktury technicznej (nawierzchnie drogowe z placami manewrowymi i parkingami oraz chodnikami, sieci elektryczne, teletechniczne, wodnokanalizacyjne, ciepłownicze, oświetlenie zewnętrzne, monitoring), – prace w zakresie zieleni (wycinka i nasadzenia drzew, niska zieleni urządzona itd.), – prace budowlane związane z aranżacją wystawy stałej, – wykonanie wystawy wraz z dostawą sprzętu, – prace dotyczące aranżacji wnętrz. Przewiduje się także prace rozbiórkowe polegające na rozbiórce części piwnic od strony wschodniej istniejącego obiektu, będących w złym stanie technicznym i tarasów podlegających późniejszemu odtworzeniu wg oryginalnego układu, istniejących nawierzchni i sieci. Z uwagi na planowane uruchomienie działalności kulturalno-edukacyjnej, muzeum planuje zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia tych działań, m.in. związanych z transformacją cyfrową. Zaplanowano także realizację działań miękkich, w tym dotyczących podnoszenia kompetencji kadr, działań edukacyjnych podnoszących świadomość ekologiczną i klimatyczną mieszkańców, a także współpracę z partnerami z innych państw, tj. z Muzeum Historycznym w Dimitrogradzie. Realizowane będą również działania związane z zarządzaniem projektem, a także działania promocyjnoinformacyjne. Muzeum kładzie bardzo duży nacisk na partycypację społeczną i włączanie mieszkańców we współtworzenie oferty. Dla instytucji bardzo istotne są potrzeby lokalnej społeczności, dlatego tworząc założenia dla realizacji projektu, angażowano mieszkańców i organizacje pozarządowe. W ramach projektu przewidziano zaangażowanie dwóch podmiotów niepowiązanych z muzeum do współprowadzenia wydarzeń edukacyjnych i inicjatyw społeczno-kulturalnych. Podmiotami tymi są Stowarzyszenie Byłych Pracowników Huty „Złota Jesień Hutnika” i Instytut Architektury. Będą one współprowadzić min. 9 wydarzeń rocznie. Z podmiotami podpisane zostały listy intencyjne o współpracy. Warto również zaznaczyć, że muzeum zaangażuje też do współpracy przy wdrażaniu programu inne instytucje. Będą to m.in.: – Integracyjne Stowarzyszenie Sawore, – Romskie Stowarzyszenie Oświatowe „Harangos”, – Stowarzyszenie Sieć Solidarności.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Umowa o dofinansowanie
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i	79 743	Statystyki muzeum w zakresie odwiedzających gości i odbiorców oferty kulturalno-edukacyjnej, w tym liczba osób zapisanych na

	turystyczne objęte wsparciem		zajęcia edukacyjne, sprawozdania z merytorycznej działalności muzeum.					
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Produkty projektu będą w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021–2027. Obecnie Muzeum Nowej Huty nie jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co może wpływać na ograniczenie możliwości korzystania z oferty przez te osoby. Projekt zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępność architektoniczną, cyfrową i informacyjno-komunikacyjną. Dostępność architektoniczna: budynek po remoncie zapewni przestrzenie bez barier architektonicznych. Dwie windy pozwolą dostać się na poziom 1 i do podziemi, gdzie znajduje się wystawa stała. W budynku zapewniono szerokie korytarze, a na wystawie przejścia zapewniające swobodny przejazd wózka. Wejście do budynku, oryginalnie posiadające schody, zostało zaopatrzone w podjazd dla wózków. Obniżona lada kasy i gabloty pozwalające na podjazd wózkiem dadzą komfort zwiedzania. W budynku przygotowano pomieszczenie tzw. komfortki, czyli toalety dla dorosłych osób z niepełnosprawnością ruchową. Dostępność cyfrowa: wszystkie multimedia na wystawie zostaną przygotowane zgodnie ze standardem WCAG 2.1. Dostępność informacyjno-komunikacyjna: na wystawie przygotowano ścieżki zwiedzania w języku prostym, audiodeskrypcją i pomocami dotykowymi oraz tłumaczeniem na PJM. W ramach programu wydarzeń towarzyszącemu wystawie przygotowano wydarzenia uwzględniające różnorodne potrzeby (m.in. audiodeskrypcję i pomoce dotykowe, tłumaczenia na PJM, wydarzenia dla osób w kryzysie psychicznym). W efekcie realizacji projektu wdrożone zostaną jednak rozwiązania przeznaczone dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.							
	Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)							
	2024-2028							
	Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ogólny koszt, w tym:	1 844 957,77	16 560 302,27	32 379 906,70	51 596 908,66	19 833 799,15			122 215 874,55
Środki prywatne								
Fundusze europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (wniosek złożony 26.09.2023 r.)	1 194 179,41	10 626 736,42	20 748 710,95	31 221 976,90	12 717 825,99			76 509 429,67
Budżet gminy								
Inne. Jakież? Środki własne	650 778,36	5 933 565,86	11 631 195,75	20 374 931,76	7 115 973,16			45 706 444,88

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P25

Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa budynku Filii Muzeum Nowej Huty przy Os. Szkolnym 22 na przestrzeń wystawienniczą, biurową i edukacyjną	
Realizator	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Szkolne 22	
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 84 i 93 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta	
	Cel przedsięwzięcia	
	Celem projektu jest poprawa stanu budynku zwiększająca dostęp do oferty kulturalnej, podnosząca jej atrakcyjność i stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej przez modernizację i rozbudowę infrastruktury Muzeum Krakowa. Realizacja projektu, określanego jako „Podziemna Nowa Huta”, ma na celu udostępnienie zwiedzającym nowoczesnej wystawy. Cele projektu wpisują się w cele GPRMK w zakresie ożywienia przestrzeni lokalnej, przede wszystkim kształtowania pozytywnego wizerunku Nowej Huty jako czynnika kształtowania tożsamości i wspólnoty lokalnej. Realizacja projektu zakłada wzrost kompetencji kulturowych i poziomu edukacji kulturalnej lokalnej społeczności przez udostępnienie nowoczesnej oferty kulturalno-edukacyjnej, uwzględniającej także aktywizację społeczną mieszkańców i wykorzystanie lokalnych zasobów społeczno-kulturowych. Celem projektu jest także poprawa oferty aktywnego spędzania wolnego czasu dla mieszkańców podobszaru, a pośrednio zapobieganie konfliktom społecznym i poprawie bezpieczeństwa. Zakładana działalność kulturalno-edukacyjną o różnorodnej skali i zasięgu, przyczyni się ponadto do wzmocnienia więzi społecznych i identyfikacji mieszkańców z dzielnicą oraz do promowania Nowej Huty nie tylko w skali miasta, ale także w zakresie ponadregionalnym. Pozytywne doświadczenia związane z realizacją projektu mogą być powodem powstawania podobnych inicjatyw dzielnicowych.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Projekt zakłada udostępnienie kilku nowohuckich schronów z okresu zimnej wojny do celów wystawienniczych, wraz z główną wystawą „Schrony w Nowej Hucie – duch miejsca, duch czasu”. Na I etapie projektu 28 lutego 2019 roku udostępniono do zwiedzania schron w budynku Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3 na os. Szkolnym 37. W zgłoszonego przedsięwzięcia (II etap) w budynku przy os. Szkolnym 22 w Krakowie zostanie otwarte Centrum Podziemnej Nowej Huty. Aktualny stan nieruchomości nie odpowiada potrzebom muzeum, stąd planowana jest przebudowa pomieszczeń parteru i pierwszego piętra wraz z przestrzenią w schronie, z przebudową instalacji sanitarnych elektrycznych, w tym niskoprądowych, i remont tarasu zewnętrznego. Dzięki realizacji inwestycji do zwiedzania zostanie udostępniony schron, który będzie pierwszą z trzech planowanych części wystawy „Schrony w Nowej Hucie – duch miejsca, duch czasu”. W budynku tym powstaną także pomieszczenia, które będą pełnić funkcje biurową i socjalną oraz edukacyjną, a także zaplecze techniczne, co umożliwi prowadzenie działalności kulturalnej i edukacyjnej w oparciu o zimnowojenne dziedzictwo Nowej Huty.	

	Realizacja projektu zakłada wzrost kompetencji kulturowych i poziomu edukacji kulturalnej lokalnej społeczności przez udostępnienie nowoczesnej oferty kulturalno-edukacyjnej, uwzględniającej także aktywizację społeczną mieszkańców i wykorzystanie lokalnych zasobów społeczno-kulturowych. Dostosowanie pomieszczeń umożliwi realizację bogatej i dostosowanej do różnych grup odbiorców działalności kulturalno-oświatowej, m. in. lekcji muzealnych zajęć edukacyjnych, warsztatów, debat, odczytów i wykładów. Oferta będzie dotyczyć historii Nowej Huty, historii zimnej wojny, a także aktualnych problemów i zagrożeń. Celem działań będzie nie tylko informowanie, ale też inspirowanie do dalszych poszukiwań i samokształcenia, pobudzanie wyobraźni, odwoływanie się do doświadczeń odbiorców, propagowanie wiedzy i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy, bezpieczeństwa i higieny. Program zajęć będzie uwzględniać aktywizację lokalnych środowisk seniorów i osób wykluczonych. Prace remontowo-budowlane i aranżacyjne są kluczowe, gdyż w obecnym stanie lokalizacja ta nie może spełniać swojej roli. Także objęty projektem remont tarasu przyległego do budynku na os. Szkolnym 22 i zakładana rewaloryzacja terenu zieleni wokół tarasu znacząco wpłynie na poprawę jakości życia na podobszarze rewitalizacji. Teras i teren zieleni będą wykorzystywane na wystawy plenerowe, zajęcia dla dzieci (warsztaty) na wolnym powietrzu i gry plenerowe.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Umowa o dofinansowanie
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	15 000	Statystyki muzeum w zakresie odwiedzających gości i odbiorców oferty kulturalno-edukacyjnej, w tym liczy osób zapisanych na zajęcia edukacyjne, sprawozdania z merytorycznej działalności muzeum.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Prace remontowe zostaną wykonane zgodnie z obecnie obowiązującymi standardami dotyczącymi dostępności architektonicznej (poziom parteru i I piętra budynku) i komunikacyjno-informacyjnej. Budynek będzie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, wyposażony w platformę przyschodową umożliwiającą przemieszczanie się osobom poruszającym się na wózkach. Obustronne pochwyty na		

	klatce schodowej ułatwią poruszanie się osobom o ograniczonej zdolności ruchowej. W obiekcie powstanie również przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami. W zmodernizowanych przestrzeniach planowana jest realizacja działań edukacyjnych skierowanych do osób ze szczególnymi potrzebami – przede wszystkim do osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. Podczas zajęć osoby te będą mogły skorzystać z asysty, pomocy dotykowych, audiodeskrypcji, tłumaczeń na PJM.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	3 321 000,0 0	984 0 00,00						4 305 000, 00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy								
Inne. Jakie? Środki własne	2 313 044,3 8	634 0 00,00						2 947 044,3 8
Inne. Jakie? Program Ministerialny Infrastruktura kultury (złożono wniosek w ramach listopadowego naboru w 2023 roku, wyniki oceny w marcu 2024 roku)	1 007 955,6 2							1 007 955,6 2
Program Ministerialny Wspieranie działań muzealnych (wniosek planowany do złożenia w ramach naboru w 2024 roku)		350 0 00,00						350 0 00,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P26	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja budynku Teatru Ludowego w celu zwiększenia dostępności dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poszerzenia oferty kulturalnej
Realizator	Teatr Ludowy
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Teatralne 34
	Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	

Dane na temat przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 93, 99 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest poprawa warunków infrastruktury kultury i stworzenie przyjaznej, dostępnej przestrzeni służącej integracji społecznej. Modernizacja Dużej Sceny Teatru Ludowego wraz z kompleksową termomodernizacją budynku będzie miała również na celu poprawę jakości i zwiększenie różnorodności oferty kulturalnej. Dodatkowym efektem przedsięwzięcia będzie: – przywrócenie historycznych walorów architektonicznych obiektu znajdującego się na terenie objętym rewitalizacją, – podniesienie funkcjonalności i estetyki instytucji kultury, – podniesienie komfortu użytkowania budynku i komfortu uczestnictwa w kulturze, – odbudowa pozytywnego wizerunku Nowej Huty poprzez dostosowanie publicznych przestrzeni do współczesnych standardów użytkowych, – ograniczenie nierówności w warunkach spędzania wolnego czasu przez mieszkańców podobszaru.
	Opis przedsięwzięcia
	Teatr Ludowy od lat aktywnie zaangażowany jest w proces aktywizacji społecznej Nowej Huty, inicjuje wydarzenia o charakterze kulturalnym i edukacyjnym. Uczestniczy w nich szeroka grupa odbiorców będąca mieszkańcami dzielnicy, co sprawia, że inwestycje kulturalne na jej terenie stanowią ważny element rozwoju lokalnej społeczności i kształtowania kultury podobszaru. Projekt obejmie kompleksową modernizację siedziby Teatru Ludowego, która zlokalizowana jest w Nowej Hucie, gdzie na terenach zdegradowanych pełni on rolę wiodącej instytucji kultury, o największej sile oddziaływania na lokalną społeczność. Przedsięwzięcie będzie realizować główne założenia programu rewitalizacji przez polepszenie stanu infrastruktury, co zachęci lokalną społeczność do większego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i, tym samym, będzie przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu. Eliminując problem niskiej jakości budynków użyteczności publicznej i niedoboru terenów publicznych, projekt będzie również wspierać budowanie pozytywnego wizerunku Nowej Huty. Budynek teatru stanowi ważny element nowohuckiego krajobrazu, jednakże stan jego wymaga inwestycji mających na celu podniesienie standardu, który obecnie znacząco odbiega od powszechnie przyjętych norm. Architektoniczna unikatowość obiektu może być czynnikiem znacząco wpływającym na gospodarczy rozwój podobszaru, dlatego jednym z efektów podjętych działań projektowych będzie przywrócenie pierwotnych walorów architektonicznych i wizualnych Teatru Ludowego i zapewnienie dostępu osobom ze szczególnymi potrzebami. Działania infrastrukturalne w ramach projektu będą miały na celu odtworzenie historycznego charakteru tej wyjątkowej przestrzeni teatralnej, zwiększenie jej funkcjonalności i dostępności. Zakres prac obejmować będzie: – modernizację schodów wejściowych (przywrócenie ich oryginalnego wyglądu) oraz wykonanie rampy dla osób ze szczególnymi potrzebami,

	– wymianę ślusarki wejścia głównego oraz renowacja drzwi prowadzących na widownię przy nawiązaniu do zabytkowego charakteru obiektu, – renowację neonu stanowiącego wizytówkę teatru i symbol Nowej Huty, – odnowienie kolorystyki foyer zgodnie z pierwotnie użytymi barwami. Poprawa estetyki bezpośrednio przyczyni się do podniesienia atrakcyjności podobszaru i zachęci do korzystania z oferty kulturalnej. Projekt będzie również stanowić odpowiedź na stale rosnącą potrzebę zwiększenia standardu i funkcjonalności obiektu. Uwzględnić będzie najważniejsze kwestie związane z akustyką pomieszczeń teatralnych, rozbudową przestrzeni magazynowych i pomocniczych. Dostosowanie akustyki sali, wymiana podłogi i zniszczonych foteli teatralnych, a także wykonanie systemu wentylacji i klimatyzacji w efekcie poprawi jakość świadczonych usług. Z kolei dzięki rozbudowie powierzchni magazynowej i modernizacji przestrzeni dostępnych dla pracowników teatru zwiększy się funkcjonalność budynku. Projekt będzie realizowany etapami w ciągu 3 lat (poprzedzonych sporządzeniem wielobranżowej dokumentacji projektowej), co pozwoli na działanie teatru. wykonany w 3 kolejnych latach. W ramach projektu zostaną wykonane prace zapewniające dostęp dla osób z niepełnosprawnościami poprzez montaż zewnętrznej rampy podjazdowej dla OZN, wykonanie pętli indukcyjnych w obrębie kasy i widowni teatralnej oraz zastosowanie systemu fakturowych oznaczeń nawierzchniowych – FON pomagającego osobom niewidomym i słabowidzącym poruszać się po budynku samodzielnie i bezpiecznie, jak również zastosowanie sygnałów świetlnych stanowiących element systemu przeciwpożarowego z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu słuchu. Dostosowanie pomieszczeń teatralnych do nowoczesnych standardów architektoniczno-budowlanych będzie przeciwdziałać zauważalnym na terenie Nowej Huty nierównościom w warunkach spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. Będzie to inwestycja energooszczędna i odpowiadająca wyzwaniom zielonej gospodarki. Istnieje pilna potrzeba zmniejszenia energochłonności obiektu i zastosowania oświetlenia ledowego. Wykorzystane technologie, m.in. termomodernizacja budynku i docieplenie pokrycia dachowego, zastosowanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła (rekuperacja) i montaż klimatyzacji w Sali widowiskowej, wpłyną na zmniejszenie zużycia energii i ograniczenia jej strat. Zmodernizowany obiekt zostanie wyposażony w rozwiązania przyjazne dla środowiska naturalnego i klimatu.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Protokół odbioru

oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			1		Protokół odbioru		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem			47 000 os/rok		Sprawozdania, rejestr wejściówek i zaproszeń, dokumentacja księgowa		
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług			1		Protokół odbioru		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Prace modernizacyjne zostaną poprzedzone przeprowadzeniem audytu dostępności architektonicznej budynku, dzięki czemu działania projektowe będą się opierać na szczegółowych wytycznych. Dokumentacja techniczna dla realizacji inwestycji będzie sporządzona zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Zadanie pozwoli zlikwidować zdiagnozowane bariery architektoniczne obiektu i dostosować go do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchu, słuchu i wzroku. Działania zapewniające dostępność obejmą: – montaż zewnętrznej rampy podjazdowej przy wejściu, – dostosowanie obiektu do przepisów przeciwpożarowych z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, – wykonanie pętli indukcyjnych w obrębie kasy i widowni teatralnej, – zastosowanie systemu fakturowych oznaczeń nawierzchniowych – FON pomagającego osobom niewidomym i słabowidzącym poruszać się po budynku samodzielnie i bezpiecznie, – montaż drzwi automatycznych do toalet dla OZN. Dzięki temu, że obiekt będzie posiadać rozwiązania i przestrzenie dostępne dla OZN osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z oferty kulturalnej, a prezentowana oferta powstała dzięki realizacji projektu stanie się różnorodna.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		1 107 000,00	11 931 000,00	11 931 000,00	11 931 000,00			36 900 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie Program FEnKS 2021-2027		0,00	9 758 000,00	9 758 000,00	9 758 000,00			29 274 000,00

Budżet gminy		553 500,00	2 173 000,00	2 173 000,00	2 173 000,00			7 072 500,00
Inne. Jakież? Środki finansowe na dokumentację projektową w ramach programu MKiDN „Infrastruktura Kultury”		553 500,00						553 500,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P27			
Nazwa przedsięwzięcia	Remont części pomieszczeń Filii nr 55 os. Teatralne 25, położonej na obszarze rewitalizacji		
Realizator	Biblioteka Kraków		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Teatralne 25		„stara” Nowa Huta
	Podobszar rewitalizacji		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 85 i 94 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Dostosowanie przestrzeni bibliotecznej do współczesnych standardów użytkowych – nowa przestrzeń – nowe możliwości udostępniania zbiorów i edukacji użytkowników, miejsce na potrzeby organizacji wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla wszystkich grup wiekowych z podobszaru rewitalizacji – miejsce zamieszczania informacji o wydarzeniach kulturalnych na podobszarze.		
	Opis przedsięwzięcia		
Kapitałny remont części pomieszczeń biblioteki, w tym przygotowanie projektu aranżacji wnętrza i projektu przebudowy, nowe wyposażenie placówki.			
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	1	Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	2650	Sprawozdanie z realizacji projektu, statystyki instytucji kultury
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia	Lokal usytuowany jest na parterze budynku stanowiącego własność gminną z bezpośrednim wejściem z chodnika, szerokość drzwi zewnętrznych zapewnia dostępność osób ze szczególnymi potrzebami. W 2023 roku w lokalu urządzono toaletę dla osób z dysfunkcją ruchową, Konieczne jest dostosowanie wnętrza lokalu, aby zapewnić możliwość		

19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	poruszania się na wózku inwalidzkim w części udostępniania zbiorów i organizacji wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Zakup nowego sprzętu umożliwiającego korzystanie z urządzeń przez osoby z dysfunkcją wzroku i słuchu pozwoli na zwiększenie liczby użytkowników.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:	50 00 0,00	600 0 00,00	300 0 00,00					950 0 00,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy	50 00 0,00	600 0 00,00	300 0 00,00					950 0 00,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P28		
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa jakości oraz zwiększenie dostępności i funkcjonalności przestrzeni Klubu Jędrus i Nowohuckiej Akademii Seniora OKKNH poprzez: przebudowę 1. piętra, nadbudowę 2. piętra budynku, rozbudowę zewnętrznych klatek schodowych, montaż windy oraz udoskonalenie charakterystyki energetycznej	
Realizator	Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Centrum A 6a	
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 94, 99 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta	
	Cel przedsięwzięcia	
	Poprawa jakości i dostępności przestrzeni Klubu Jędrus i Nowohuckiej Akademii Seniora OKKNH poprzez nadbudowę II piętra budynku, przebudowę I piętra, rozbudowę zewnętrznych klatek schodowych i windy oraz udoskonalenie charakterystyki energetycznej.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Projekt dotyczy nadbudowy II piętra budynku, przebudowy I piętra i rozbudowy zewnętrznych klatek schodowych i windy. Budynek zyska udoskonaloną charakterystykę energetyczną. Komfort użytkowania zostanie poprawiony przez zastosowanie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji. Lokale na piętrach zostaną dostosowane do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych. W ramach projektu powstaną przestrzenie do prowadzenia działań statutowych Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta w ramach działalności Klubu JĘDRUŚ i przestrzenie dla Nowohuckiej Akademii Seniora. Obiekt zostanie dostosowany do współczesnych standardów użytkowania, poddany termomodernizacji, a komfort użytkowania zostanie poprawiony przez zastosowanie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji.	

Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.1. Rozbudowa i polepszenie jakości infrastruktury społecznej obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem			1		Dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem			2200		Sprawozdania z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	W ramach rozbudowy budynku zostaną zlikwidowane bariery architektoniczne dzięki budowie windy, co zapewni wolną od barier pionowych przestrzeń komunikacyjną budynku. Na modernizowanym I piętrze budynku oraz na nadbudowanym II piętrze budynku powstaną węzły sanitarne zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami. W pomieszczeniach powstałych po modernizacji i nadbudowie zostaną zastosowane rozwiązania architektoniczne i środki techniczne umożliwiające dostęp do wszystkich pomieszczeń osobom ze szczególnymi potrzebami, tj. wolna od barier poziomych przestrzeń komunikacyjna budynku, informacja na temat rozkładu pomieszczeń w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy, oznakowanie drzwi wejściowych do pomieszczeń w sposób wizualny i dotykowy. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt zakłada dostosowanie obecnie niedostępnej dla osób z niepełnosprawnością ruchową przestrzeni. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie będą spełniać wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej. Budynek zostanie dostosowany również do potrzeb osób czasowo wymagających udogodnień dla osób o szczególnych potrzebach, w tym małych dzieci i ich opiekunów.							
	Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)							
	2025-2026							
	Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ogólny koszt, w tym:		6 220 000,00	2 680 00,00					8 900 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								

Budżet gminy		6 220 000,0 0	2 680 00,00					8 900 000,0 0
Inne. Jakie?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P29			
Nazwa przedsięwzięcia	Remont i modernizacja pływalni MBP Nowa Huta (os. Kolorowe 29B) celem wzrostu atrakcyjności i użyteczności oraz dostosowania obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami		
Realizator	Krakowski Szkolny Ośrodek Sportowy im. „Szarych Szeregów”		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Kolorowe 29B		
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 93, 94, 95, 99 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Celem przedsięwzięcia jest dostosowanie pływalni do współczesnych standardów użytkowania i dostosowanie obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Modernizacja pływalni dostosuje obiekt do współczesnych standardów użytkowania. Wprowadzone zmiany w niecce i na plaży basenowej zwiększą komfort korzystania z pływalni. Wprowadzone udogodnienia podyktowane są bezpieczeństwem korzystających z pływalni dzieci oraz osób starszych.		
	Projekt inwestycji obejmuje m.in.:		
	– wymianę i zwiększenie ilości rur napływu wody do niecki basenowej, czego efektem będzie równomierna wymiana wody w jej układzie obiegowym, – zmianę przelewu górnego na Wiesbaden, co znacznie poprawi funkcjonalność i bezpieczeństwo przy wchodzeniu i wychodzeniu z niecki basenowej, – wymianę płytek ceramicznych w niecce i na plaży basenowej (obecne płytki, z 1970 roku, są uszkodzone i częściowo popękane powodują skaleczenia w wodzie).		
	Zmiana przelewu górnego spowoduje podniesienie lustra wody o około 40 cm i zrównanie go z poziomem plaży basenowej. Takie rozwiązanie bardzo ułatwia korzystanie z pływalni (wchodzenie/wychodzenie) osobom z ograniczeniami ruchowymi. Przy schodach zostanie zamontowana barierka zwiększająca bezpieczeństwo dla osób z ograniczeniami ruchowymi. Dwie toalety zostaną przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.		
	Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami	
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb	1	Dokumentacja powykonawcza

oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	osób z niepełnosprawnościami							
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług			4 (kontrahenc i KSOS)		Dokumentacja powykonawcza		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Dzięki remontowi niecki basenowej i podniesieniu poziomu wody o około 40 cm nastąpi zrównanie powierzchni wody z poziomem plaży basenowe, co ułatwi osobom z dysfunkcjami ruchowymi wchodzenie i wychodzenie z basenu. Dodatkowo, udogodnieniami będą remont płytek na hali basenowej, montaż barierki przy schodach oraz przystosowanie 2 toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		800 000,00	800 000,00					1 600 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		800 000,00	800 000,00					1 600 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P30		
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania podwórka wraz z elewacją podwórzową budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 przy ul. Miodowej 36 na podobszarze rewitalizacji Kazimierz-Stradom	
Realizator	Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Miodowa 36	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 50, 64, 70 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom	
	Cel przedsięwzięcia	
	Poprawa dostępności mieszkańców podobszaru do infrastruktury szkolnej.	
	Opis przedsięwzięcia	
	W ramach przedsięwzięcia planowany jest remont podwórka wraz z elewacją podwórzową z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.	

	Zły stan techniczny elewacji podwórzowych wymaga pilnej interwencji. Dla zapewnienia bezpieczeństwa i umożliwienia korzystania z podwórzowej części budynku planuje się również remont zagospodarowania terenu niwelujący bariery architektoniczne na drogach komunikacyjnych i chodnikach.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach			1		Protokół z odbioru		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług			1		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Realizacja dostosowania przestrzeni podwórka do osób ze szczególnymi potrzebami przewidziana jest w ramach przedsięwzięcia zgodnie ze Standardami Dostępności Gminy Miejskiej Kraków wprowadzonymi Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		1 000 000,00	1 600 000,00	2 400 000				5 000 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		1 000 000,00	1 600 000,00	2 400 000,00				5 000 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P31	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa trybuny w nowoczesny obiekt sportowy w celu zwiększenia dostępności do zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
Realizator	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy – Kraków „Wschód”

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Szkolne 39		
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 78, 93, 94, 100 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Zwiększenie dostępu do zajęć sportowych głównie dla dzieci i młodzieży podobszaru rewitalizacji.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Przebudowa trybuny przy stadionie piłkarskim w nowoczesny budynek z salami gimnastycznymi i zapleczem sanitarnym. Obiekt w pełni dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami. W podtrybunie duża sala gimnastyczna z możliwością dzielenia ruchomymi ściankami. Przebudowa umożliwiłaby zwiększenie dostępu do zajęć sportowych w okresie zimowym i w przypadku niepogody. Dach ekologiczny z wykorzystaniem różnej roślinności. Na dachu obiektu zewnętrzna, nowoczesna siłownia z urządzeniami przystosowanymi dla osób z niepełnosprawnością. Wokół urządzeń pergole z panelami fotowoltaicznymi. Budynek energooszczędny również ze zbiornikiem na deszczówkę do podlewania roślinności całego ośrodka oraz murawy boiska. Nowa trybuna będzie przede mieszkańcom służyć podobszaru rewitalizacji jako nowoczesne miejsce sportu i rekreacji, ale także strefa relaksu i spotkań z malowniczym widokiem na Zalew Nowohucki. Dostępna dla wszystkich bez względu na wiek czy stopień niepełnosprawności. Może posłużyć zarówno rodzicom z dziećmi jako miejsce do aktywności ruchowej, sportowcom chcącym doskonalić swoją formę, jak i seniorom umożliwiając im aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu.		
	W Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym Kraków Wschód od kilku lat bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się półkolonie sportowe dla dzieci. Niestety ze względu na brak wystarczająco dużej, zadaszanej infrastruktury półkolonie odbywają się tylko w okresie letnim dla ograniczonej liczby uczestników. Dzięki dostępnym salom pod trybunami możliwe byłoby organizowanie półkolonii dla dzieci z podobszaru rewitalizacji również w ferie zimowe, a w okresie letnim zwiększenie ilości uczestników. Sale byłyby również wykorzystywane do prowadzenia zajęć sportowych oferowanych przez nasz ośrodek dla lokalnej społeczności.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.2. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1	Protokół odbioru
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	1	Sprawozdanie z realizacji projektu

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Budynek dostosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: podjazdy, winda. Nowoczesna siłownia zewnętrzna z urządzeniami dostosowanymi dla osób z niepełnosprawnościami. Toalety dla osób niepełnosprawnościami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		200 000,00	20 000 000,00					20 200 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027		200 000,00	10 000 000,00					10 200 000,00
Budżet gminy		0,00	500 000,00					500 000,00
Inne. Jakież? Ministerstwo Sportu i Turystyki – Sportowa Polska 2024		0,00	9 500 000,00					9 500 000,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P32		
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa boisk i terenów sportowo-rekreacyjnych przy Szkole Podstawowej nr 22 ul. Chmielowskiego 1	
Realizator	Gmina Miejska Kraków Zarząd Infrastruktury Sportowej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Chmielowskiego 1	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 64, 50 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom	
	Cel przedsięwzięcia	
	Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości infrastruktury społecznej przez modernizację boisk i terenów sportowo-rekreacyjnych.	
	Opis przedsięwzięcia	
	W ramach projektu zostaną zmodernizowane: boisko ze sztuczną trawą, boisko o nawierzchni poliuretanowej, plac zabaw dla dzieci starszych (poliuretan), plac zabaw dla dzieci młodszych (poliuretan), bieżnia i rozbieg do skoku w dal (poliuretan), zeskocznia do skoku w dal (piasek kwarcowy), chodniki (kostka brukowa) i plac gospodarczy (geokrata). Zostaną przebudowane murki oporowe przy szachtach okien	

	przyziemia/piwnicznych wraz z nawierzchnią szachtów. Od strony południowej powstanie też podjazd (geokrata), trybuna przy boisku o nawierzchni poliuretanowej i siedzisko przy placu zabaw.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne			1		Protokół odbioru		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług			1		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 1163/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		2 800 000,00						2 800 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		2 800 000,00						2 800 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P33	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni przy ul. Stradomskiej 10 (wewnętrznego podwórka/betonowego małego boiska oraz obrzeży zieleni) przez modernizację i stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni dla sportu, aktywnej rekreacji oraz dostępnych usług społecznych dla społeczności lokalnej, w tym szczególnie dzieci i seniorów na podobszarze Kazimierz-Stradom
Realizator	Stowarzyszenie Szkolny Klub Sportu i Turystyki „Glosator”

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Stradomska 10	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 46, 64, 69, 71 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom	
	Cel przedsięwzięcia	
	Celem projektu jest stworzenie przyjaznej, ekologicznej przestrzeni i warunków dla prowadzenia wydarzeń edukacyjno-sportowo-rekreacyjnych, a także zajęć integracyjnych, wokół których mogliby się jednoczyć mieszkańcy, w tym szczególnie dzieci, młodzież i seniorzy z podobszaru. Projekt wpisuje się w usługi społeczne z zakresu kultury fizycznej i turystyki oraz tworzenia zielonej infrastruktury – zieleni przyulicznej i przyszkolnej. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy w sferze społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, które zostały scharakteryzowane w ramach diagnozy podobszaru rewitalizacji Kazimierz-Stradom.	
	Opis przedsięwzięcia	
	W ramach prac nastąpi poprawa istniejącej infrastruktury i wyposażenia, w tym wymiana nawierzchni boiska (stworzenie boiska modułowego, wielofunkcyjnego), wymiana ogrodzenia, uporządkowanie zieleni (stworzenie zielonej strefy relaksu, np. siłowni plenerowej, sensorycznej, ekologicznej), niwelacja terenu, aby stworzyć warunki bez barier, instalacja monitoringu i oświetlenia, odwodnienie z uwzględnieniem ochrony zasobów wody (zwiększenie retencji). Zrewaloryzowana przestrzeń będzie w pełni dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami. Stworzy się przestrzeń usług społecznych w obszarze sportu i rekreacji. Małe wielofunkcyjne boiska modułowe efektywnie funkcjonujące przy placówkach oświatowych i sensoryczne parki kieszonkowe są doskonałymi miejscami do uprawiania aktywności fizycznej, gier zespołowych, prowadzenia zajęć edukacyjnych i organizowania wydarzeń integrujących wspólnoty lokalne. Zagospodarowanie otaczającego boisko pasa zieleni pozwoli na utworzenie stref ekologicznych, a instalacja niezbędnych urządzeń technicznych (niwelacja terenu, odpowiednia nawierzchnia, oświetlenie, monitoring) umożliwią utworzenie stref relaksu, dostępnych także dla osób ze specjalnymi potrzebami w różnym wieku. Realizacja przedsięwzięcia pozytywnie wpłynie na lokalną społeczność i przyczyni się do ograniczenia problemów, w szczególności dotyczących zaniku więzi sąsiedzkich wpływających na poczucie osamotnienia, zwłaszcza seniorów, braku integracji wspólnot lokalnych i wydarzeń, wokół których mogliby się jednoczyć mieszkańcy podobszaru. Dzięki realizacji niniejszego projektu zyskają oni przyjazną, zieloną i bezpieczną przestrzeń sportowo-rekreacyjną, która w społecznym aspekcie projektu wzmocni więzi sąsiedzkie. Projekt zakłada modernizację betonowego boiska i stworzenie miejsca do uprawiania aktywności fizycznej, budowania więzi sąsiedzkich, międzypokoleniowych podczas różnych gier zespołowych, prowadzenia zajęć edukacyjnych i organizowania wydarzeń integrujących wspólnoty lokalne podobszaru.	
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna	

	K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu			0,1 ha		Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza		
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami			1		Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			2000		Listy ankiety, sprawozdania z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zapewniona będzie dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami określ. w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia na każdym etapie osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia na żadnym etapie jego realizacji. Projekt zapewnia zapewniała równy i bez barier dostęp do infrastruktury i usług dla osób z mniejszymi szansami. Osobom ze szczególnymi potrzebami zostanie też zapewniony dostęp alternatywny, o którym mowa w art. 7 cyt. Ustawy tj. wsparcie innej osoby przy poruszaniu się po budynku, wejściu a piętro, przetłumaczeniu dokumentów, pomocy w komunikacji. Dodatkowo biuro będzie przeniesione na parter, gdzie dostęp jest bezpośrednio z ulicy, są szerokie drzwi, nie ma schodów i progów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		450 000,00	350 000,00	300 000,00				1 100 000,00
Środki prywatne		45 000,00	35 000,00	30 000,00				11000 0,00
Fundusze europejskie np.:		225 000,	175 000,00	150 000,00				55000 0,00
Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027								

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)								
Krajowy Program Zwiększania Odporności (KPO)								
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz budżetu krajowego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Europejski Fundusz Społeczny+ Fundusz Spójności								
Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej Program rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym								
Budżet gminy								
Inne. Jakież? Programy BGK, WFOŚiGW, Fundusz dostępności		180 000,00	140 000,00	120 000,00				440 000,00

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P34	
Nazwa przedsięwzięcia	Sąsiedzki skwer pokoleń
Realizator	Wspólnota Mieszkaniowa Centrum A 1
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: skwer i chodnik wraz z placem zabaw między blokami Centrum A nr 1a, nr 11 i nr 13
	Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 76; 78; 83; 96; 102 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Stworzenie przyjaznej, dostępnej przestrzeni infrastruktury społecznej, przez przebudowę skweru i placu tak, aby pobudzać aktywność społeczności lokalnej w różnym wieku, budować relacje między

	mieszkańcami podobszaru oraz ułatwić rozwiązywanie konfliktów, w tym dotyczących tej przestrzeni i ograniczonej liczby miejsc parkingowych.							
	Opis przedsięwzięcia							
	Z terenu o powierzchni 4300m ² korzystają mieszkańcy całego Centrum A, głównie trzech bloków. Na osiedlu jest bardzo ograniczona liczba miejsc do parkowania – co budzi duże konflikty. Mimo dużego terenu zieleni brak jest miejsca na rozmowę, spotkanie czy spędzenia czasu dla osób w różnym wieku. Obecnie plac zabaw składa się z huśtawek dla najmniejszych, boisk i dużych niezbyt funkcjonalnych trawników. Projekt zakłada zagospodarowanie terenu między blokami i placem zabaw (ok. 4300 m ²) oraz zmianę ułożenia miejsc parkingowych na ukośne lub prostopadłe przy placu zabaw (co wymaga „zabrania” pasa trawnika szerokości ok. 2,5 m) z obecnego terenu, a w zamian utworzenie zielonego dachu na garażach i ściany zieleni od strony placu zabaw. Zakłada się wyznaczenie stref dla osób w różnym wieku, w tym wymianę i dostawienie huśtawek na placu zabaw i piaskownicy, dostosowanie huśtawek do aktywności dzieci w różnym wieku, stworzenie siłowni na wolnym powietrzu, zagospodarowanie przestrzeni (nasadzenia roślinności ozdobnej), zagospodarowanie przestrzeni umożliwiającej spotkania i pikniki sąsiedzkie (np. ławki w odpowiednim ustawieniu), montaż stojaków do rowerów, ławek dla osób starszych i osób z ograniczeniami ruchowymi, obniżenie wjazdów na chodnik dla wózków, wyznaczenie miejsc do karmienia gołębi.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (ha)			0,43 ha		Plan terenów zieleni		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			673		Rejestr mieszkańców (na podstawie oświadczeń)		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Podjazdy (obniżone krawężniki) przy chodnikach umożliwiają poruszanie się matek z dziećmi w wózkach, osób starszych i osób na wózkach inwalidzkich. Dostosowanie ławek do siadania i wstawania osób z ograniczeniami w poruszaniu się, uwzględnienie obiektów dla dzieci z ograniczeniami ruchowymi, mapa tyflograficzna osiedla Centrum A.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e

Ogólny koszt, w tym:		30 000,0 0	1 070 000,0 0					1 100 000,0 0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie dla Małopolski 2021-2027		25 000,0 0	800 0 00,00					825 0 00,00
Budżet gminy		5000, 00	270 0 00,00					275 0 00,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P35			
Nazwa przedsięwzięcia	Zakup zestawu koszy ulicznych polimerobetonowych wraz z nakładką zabezpieczającą do selektywnego zbierania odpadów		
Realizator	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: podobszar rewitalizacji		
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 60, 64, 75 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom		
	Cel przedsięwzięcia		
	Ograniczenie negatywnych skutków nadmiernego ruchu turystycznego przez podjęcie działań na rzecz porządkowania przestrzeni publicznych i czystości dzięki zwiększeniu liczby koszy na odpady selektywne. Kosze selektywne przyczynią się też do kształtowania właściwych postaw proekologicznych mieszkańców podobszaru i podniesienia ich kapitału społecznego.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o. w ramach projektu planuje zakup koszy polimerobetonowych wraz z zabezpieczającymi nakładkami wrzutowymi. Zwiększenie liczby koszy w pasach drogowych przyczyni się do zwiększenia czystości przestrzeni publicznej. Każda z nakładek zawierać będzie informację w postaci naklejek edukacyjnych informujących o rodzaju odpadów, jaki można i nie można umieścić w poszczególnym koszu. Nakładki będą w różnych kolorach wskazujących na rodzaj śmieci: niebieski – papier, zielony – szkło, żółty – tworzywa sztuczne i metal, czarny – odpady zmieszane. Kolorystyka kopuł będzie zgodna z przepisami zawartymi w uchwale nr LXXXIII/235922 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Zabezpieczająca nakładka wrzutowa ma na celu uniemożliwienie wrzucania do koszy odpadów z gospodarstw domowych, na które kosze to nie są przeznaczone.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba przeprowadzonych	1	Protokół z realizacji prac

oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	kampanii informacyjno- edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną							
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	22		Dokumentacja powykonawcza zawierająca protokół z realizacji prac wraz ze zdjęciami				
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zakupione kosze będą ustawiane w ciągach ulic w sposób niepowodujący utrudnień, będą więc dostępne dla wszystkich osób korzystających z tej przestrzeni publicznej, w tym osób ze szczególnymi potrzebami.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	łącn ie
Ogólny koszt, w tym:		108 2 40,00	108 2 40,00					216 480,0 0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		108 2 40,00	108 2 40,00					216 480,0 0
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P36	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania Placu Wolnica
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: pl. Wolnica przy ul. Krakowskiej, dz. nr 105/1 obr. 15 Śródmieście
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 63, 64 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom
	Cel przedsięwzięcia
	Realizacja projektu zapewni częściowe zaspokojenie niedostatku prawidłowo zaprojektowanej przestrzeni publicznej z dużym udziałem zieleni w ściśle zabudowanej, zabytkowej dzielnicy Krakowa. Potencjał placu zostanie wykorzystany, a przestrzeń ta stanie się wizytówką

	podobszaru. Zostanie zwiększona powierzchnia biologicznie czynna, wprowadzone zostaną rozwiązania proekologiczne. Zmniejszy się ruch samochodowego na rzecz zielonych enklaw dla wypoczynku i integracji mieszkańców. Odbrukowanie części placu, wymodelowanie przestrzeni publicznej dla użytkowania przez okolicznych mieszkańców, a także całego Krakowa, przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców podobszaru i uatrakcyjnienia tego fragmentu miasta.							
	Opis przedsięwzięcia							
	Zadanie polega na wprowadzeniu dodatkowej zieleni i montażu obiektów małej architektury na pl. Wolnica wraz z bezpośrednim otoczeniem w obrębie terenu zlokalizowanego w dzielnicy I – Stare Miasto. Zagospodarowanie terenu ma na celu polepszenie jakości życia, jak i estetyki miejsca, zwiększenie powierzchni czynnej biologicznie w ramach „Planu adaptacji Miasta Krakowa do zmian klimatu do roku 2030”, a tym samym stworzenie miejsca spotkań lokalnej społeczności. Zaproponowana roślinność jest dostosowana do warunków miejskich, nasłonecznienia, a jej walory estetyczne i docelowe rozmiary zostały dobrane tak, aby nie stwarzały zagrożenia dla uczestników ruchu. Projekt przewiduje, że zastosowana roślinność będzie ozdobą i elementem poprawiającym klimat bez ograniczania widoczności komunikacyjnej i utrudnień w utrzymaniu placu.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu			0,1 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			9870		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt odpowiada na potrzeby osób niepełnosprawnych dzięki dostosowaniu rozwiązań komunikacyjnych do ich szczególnych potrzeb. Projekt będzie realizowany zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e

Ogólny koszt, w tym:		50 00 0,00	500 0 00,00					550 0 00,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		50 00 0,00	500 0 00,00					550 0 00,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P37	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania smoczego skweru przy ul. Wietora/ul. Skawińskiej
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: plac zabaw przy skrzyżowaniu ul. Skawińskiej oraz ul. Hieronima Wietora – bulwar Inflancki, działki 43/2, 34, 35, 37, 38 obr. S-216
	Podobszar rewitalizacji: Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 39, 40, 64 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom
	Cel przedsięwzięcia
	Celem realizacji zadania jest poprawa stanu zagospodarowania istniejącego placu zabaw i dostosowanie go do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, dzięki czemu będą oni mogli aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu. Plac zabaw będzie pełnił ważną funkcję społeczną, dzięki której mieszkańcy podobszaru będą mogli się integrować w przyjaznej przestrzeni. Inkluzyjny charakter miejsca przeciwdziała wykluczaniu mieszkańców narażonych na marginalizację społeczną. Celem projektu jest popularyzacja idei inkluzywności i korzyści społecznych/obywatelskich/psychologicznych płynących ze stworzenia przestrzeni, która będzie pełniła rolę miejsca do zabawy, rekreacji i wypoczynku. Plac zabaw będzie dostępny dla wszystkich osób, w tym dzieci i osób dorosłych ze specyficznymi potrzebami. Tego typu przestrzeń pomoże rozwijać i wspierać kluczowe potrzeby i umiejętności poznawcze, emocjonalne i społeczne użytkowników, którzy będą wypoczywać i spędzać czas razem w jednym miejscu.
	Opis przedsięwzięcia
	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie został partnerem Instytutu Spraw Publicznych Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, w ramach konkursu „Campus Living Lab. Useful Research HUB” w programie strategicznym Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza w Uniwersytecie Jagiellońskim. Podczas wstępnych do założeń projektu konkursowego wskazano, że plac zabaw znajdujący się przy skrzyżowaniu ul. Skawińskiej i ul. Hieronima Wietora jest przestrzenią idealnie wpisującą się w założenia projektu konkursowego. Projekt konkursowy zakłada wypracowanie szeregu rezultatów, m.in. przygotowania projektu publicznej przestrzeni inkluzywnej – zmodernizowanego placu zabaw, który będzie mógł zostać zrealizowany w przestrzeni publicznej, zastępując przestarzały plac zabaw.
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik				Wartość		Sposób pomiaru	
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu				0,5 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza	
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury				9870		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków” wszystkie projekty muszą uzyskać pozytywną opinię Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. Dostępności Architektonicznej Przestrzeni Publicznej i Obiektów Budowlanych dla Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w zakresie zastosowania rozwiązań zapewniających dostępność architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami. W związku z tym dokumentacja projektowa zostanie opracowana z zachowaniem obowiązujących standardów. Dodatkowo założenia projektu konkursowego zakładają popularyzację idei inkluzywności.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		50 000,00	50 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00			4 100 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		50 000,00	50 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00			4 100 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P38		
Nazwa przedsięwzięcia	Przywrócenie zieleni i utworzenie miejsca odpoczynku na dziedzińcu Muzeum Inżynierii i Techniki zlokalizowanym w sercu zabytkowej dzielnicy Kazimierz	
Realizator	Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie	
Dane na temat przedsięwzięcia	Adres: ul. św. Wawrzyńca 15	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom
	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada problemom nr: 64, 39 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom	
Dane na temat przedsięwzięcia	Cel przedsięwzięcia	
	Celem projektu jest przywrócenie zieleni i utworzenie ogólnie dostępnego miejsca odpoczynku w przestrzeni dziedzińca Muzeum Inżynierii i Techniki.	

	Opis przedsięwzięcia		
	Muzeum Inżynierii i Techniki rozciąga się między ulicami św. Wawrzyńca i Gazową. Kompleks, wpisany jest do rejestru zabytków, charakteryzuje się niezwykłą urodą i walorami historycznymi, i mimo tego, że położony jest w centrum ruchliwej, głośnej, turystycznej dzielnicy, zachował kameralność i intymność. Dziedziniec niegdyś pełnił funkcje komunikacyjne, był placem manewrowym, miejscem postoju i składowania materiałów. Dziedziniec jest wyłożony czarnym, ciętym kamieniem. Nie ma na nim drzew, a jedynie dwie niskie rabaty i mały trawnik otoczony podwyższonym krawężnikiem. Dziedziniec ma ekspozycję południową, co oznacza, że od rana do późnych godzin popołudniowych wystawiony jest na promienie słoneczne. Latem temperatura kamienia osiąga 60 stopni. To powoduje powstawanie wyspy ciepła. Dodatkowym problemem jest niewielka liczba ławek (bez oparc i podłokietników). Celem projektu jest zagospodarowanie dziedzińca tak, aby zrównoważyć jego funkcje, tworząc przestrzeń służącą wypoczynkowi. Wprowadzenie drzew, dodatkowych rabat i donic, a także osłon przeciwsłonecznych, ławek i bardziej mobilnych krzeseł pozwoli na zmianę wizerunku dziedzińca i jego funkcji. Dodanie modeli edukacyjnych czy huśtawek spowodowałoby, że mieszkańcy podobszaru i goście znaleźliby miejsce wytchnienia, którego tak bardzo w tej dzielnicy brakuje.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzennej obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia integracji lokalnej społeczności		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Sprawozdanie z realizacji projektu
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (ha)	0,01 ha	Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	9 870 os.	Sprawozdanie z realizacji projektu, diagnoza GPRMK
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Planowana przestrzeń odpoczynku i relaksu z założenia będzie miejscem ogólnie dostępnym, pozbawionym barier architektonicznych w postaci progów czy schodów. Teren dziedzińca jest na tym samym poziomie, co otaczające go trakty piesze. Ważnym elementem będzie zastosowanie zasad przejrzystości, bezpieczeństwa i funkcjonalności przy wyznaczaniu ciągu ruchu pieszych i miejsc odpoczynku. Wszystkie znaki informacyjne, ławki, osłony przeciwsłoneczne, kosze na śmieci umieszczone zostaną z boku trasy. Miejsca odpoczynku (ławki) będą właściwie dobrane dla osób z różnymi potrzebami. Część siedzisk zostanie wyposażona w podłokietniki ułatwiające siadanie i wstawanie, część będzie posiadała oparcia, kilka ławek nie będzie posiadało oparc z jednej strony, co da możliwość przesiadania się osobom poruszającym się na wózkach. Dodatkowo w sąsiedztwie ławek zostanie zachowana wolna przestrzeń około 90 cm, aby mógł obok stanąć swobodnie wózek.		

	Modele edukacyjne, które planowane do zamieszczenia w tej przestrzeni będą sprawdzone pod względem dostępności, tak by umożliwiały bezpieczną zabawę i wykonywanie prostych doświadczeń.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		400 000,00						400 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		400 000,00						400 000,00
Inne. Jakie?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P39		
Nazwa przedsięwzięcia	Remont konserwatorski zabytkowej fasady kościoła pw. św. Teresy od Jezusa i św. Jana od Krzyża Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych na ul. Kopernika 44 w Krakowie w celu poprawy jego stanu techniczno-estetycznego	
Realizator	Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Kopernika 44	
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problem nr: 27 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Zaplanowane w ramach przedsięwzięcia prace doprowadzą do poprawy aktualnie złego stanu techniczno- estetycznego zabytku, a w konsekwencji do zachowania dziedzictwa kulturowego i poprawy estetyki przestrzeni publicznych.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Nieruchomość jest wpisana do rejestru zabytków (nr wpisu A-25/10.IV.1931). Obecny stan zachowania elewacji kościoła wymaga interwencji konserwatorskiej. Warstwy tynków i zapraw sztukatorskich odpajają się od podłoża, tynki posiadają pęcherze, przypowierzchniowe pęknięcia, ubytki i zabrudzenia. Wykonane w poprzednich latach uzupełnienia ubytków wapienia jurajskiego odpadają, kamień popękał i jest silnie zabrudzony. Duży i skomplikowany technologicznie zakres zniszczeń widoczny jest w obrębie wapienia dębnickiego (portal, tablica kartuszkowa, wazony, kropielnica). Wtórne uzupełnienia odpajają się z gniazd, pękają i odpadają, powierzchnia pokryta się zabieleniami, jest zmatowiona i nieestetyczna. Postępujące zniszczenia wymagają napraw, aby nie utracić bezpowrotnie oryginalnej substancji zabytkowej. Projekt	

	renowacji fasady obejmuje: oczyszczenie, uzupełnienie ubytków, wymianę wtórnych uzupełnień, rekonstrukcję kolorystyki.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem			1		Protokoły odbioru		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem			20 000 os/rok		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Wnioskodawca planuje przygotowanie strony internetowej, na której będzie informował o skutkach, produktach i rezultatach przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Strona będzie zapewniała dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (w szczególności poprzez wprowadzenie strony kontrastowej, większej czcionki). Dostęp do tych treści nie będzie nikogo wykluczał.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		328 750,00	328 750,00	328 750,00	328 750,00			1 315 000,00
Środki prywatne		49 312,50	49 312,50	49 312,50	49 312,50			197 250,00
Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027		279 437,50	279 437,50	279 437,50	279 437,50			1 117 750,00
Budżet gminy								
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P40	
Nazwa przedsięwzięcia	Remont konserwatorski publicznie dostępnego zabytkowego dziedzinka okalającego Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych i kościół pw. św. Teresy od Jezusa i św. Jana od Krzyża w celu poprawy jego stanu techniczno-estetycznego oraz ułatwienia dostępu osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi
Realizator	Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych w Krakowie
	Adres: ul. Kopernika 44

Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie			
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 17, 21, 27, 36 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła			
	Cel przedsięwzięcia			
	Zaplanowane w ramach przedsięwzięcia prace doprowadzą do poprawy złego stanu techniczno-estetycznego zabytku, a w konsekwencji do zachowania dziedzictwa kulturowego, poprawy estetyki przestrzeni publicznych i zwiększenia retencji wód opadowych.			
	Opis przedsięwzięcia			
	Nieruchomość jest wpisana do rejestru zabytków (nr wpisu A-25/10.IV.1931/). Dziedziniec dostępny publicznie, okalający klasztor i kościół karmelitanek od strony południowej i zachodniej obecnie znajduje się w bardzo złym stanie technicznym (nierówności, ubytki, niestabilność elementów nawierzchni, wystające krawędzie ponad dopuszczalne normy). Nawierzchnia części centralnej przed głównym wejściem do kościoła wykonana jest ze zniszczonych współczesnych płyt chodnikowych. Pozostała powierzchnia jest brukowana zniszczonym historycznym brukiem z wapnienia łamanego. Zniszczenia i wtórny układ nawierzchni centralnej partii dziedzińca w znacznym stopniu utrudniają dostęp do tej przestrzeni osobom z niepełnosprawnościami, ale też wózkom dziecięcym. Zachodnia część dziedzińca jest wykonana z nawierzchni betonowej, uszkodzonej i niepozwalającej na retencję wód opadowych. Problemem jest także utrudniony dostęp związany z zaopatrzeniem i dla służb ratunkowych. Planowane jest wykonanie remontu i rekonstrukcji nawierzchni historycznych bruków oraz remontu instalacji dziedzińca. Zostanie sporządzony projekt budowlany i program prac konserwatorskich. Rekonstrukcja pozwoli na pełny dostęp do tej przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i zlikwiduje zagrożenia dla innych użytkowników. Celem prac jest także, wykonanie nawierzchni, które pozwolą na retencję wód opadowych. Prace będą też polegać na remoncie odprowadzenia do ziemi instalacji odgromowej wraz z zabezpieczeniem w koniecznym zakresie całego zespołu. Wszystkie prace odbędą pod nadzorem archeologa. W rezultacie prac zostaną zapewnione właściwe rozwiązania komunikacyjne dla mieszkańców podobszaru, powstanie zieleń urządzona i zwiększy się retencja wód opadowych.			
	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna			
	K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji			
	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
		Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem		1	Protokoły odbioru	
Wskaźnik rezultatu				
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i	20 000 os/rok	Sprawozdanie z realizacji projektu	

	turystyczne objęte wsparciem							
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przywrócenie historycznych rozwiązań nie będzie wykluczało możliwości komunikacji osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich i z ograniczeniami (np. poruszających się o kulach). Zostaną bowiem stworzone odpowiednie szerokości przejścia z nawierzchnią umożliwiającą przejazd wózkiem. Wnioskodawca planuje przygotowanie strony internetowej, na której będzie informował o skutkach, produktach i rezultatach przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Strona będzie zapewniała dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (w szczególności przez wprowadzenie strony kontrastowej, większej czcionki). Dostęp do tych treści nie będzie nikogo wykluczał.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		575 000,00	575 000,00	575 000,00	575 000,00			2 300 000,00
Środki prywatne		86 250,00	86 250,00	86 250,00	86 250,00			345 000,00
Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027		488 750,00	488 750,00	488 750,00	488 750,00			1 955 000,00
Budżet gminy								
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P41		
Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowa modernizacja i renowacja części wspólnych budynku przy ul. Stradomska 10 na podobszarze Kazimierz-Stradom	
Realizator	Wspólnota mieszkaniowa budynku przy ul. Stradomska 10	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Stradomska 10	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 68, 69, 72 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom	
	Cel przedsięwzięcia	
	Celem projektu jest kompleksowa modernizacja i renowacja części wspólnych budynku przy ul. Stradomska 10, która pozwoli ograniczyć część wskazanych problemów podobszaru w tym zatrzymać mieszkańców. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, środowiskowej, które zostały scharakteryzowane w ramach diagnozy podobszaru rewitalizacji Kazimierz-Stradom.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Kompleksowa modernizacja i renowacja części wspólnych budynku obejmie: modernizację infrastruktury, remont elewacji budynku wraz z	

	ociepleniem elewacji od strony podwórza (wraz z wykonaniem powłoki antygraffiti), wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, modernizację klatki schodowej, sieni, bramy od strony podwórka, głównej bramy wejściowej, oświetlenia, rozbudowę kotłowni, modernizację rozproszonych źródeł ciepła i mieszkalnych instalacji grzewczych w budynku, dostosowanie budynku do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, w tym seniorów i osób z niepełnosprawnościami (m.in. budowa zewnętrznego szybu wraz z instalacją windy). Działania przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócą ład przestrzenny i ożywienie gospodarcze, odbudują więzi społeczne, w wyniku czego stworzy się silna, aktywna i solidarna lokalna społeczność.								
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji								
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu								
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru			
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków			1		Dokumentacja projektowa, sprawozdania, protokoły, certyfikaty, dokumentacja energetyczna			
	Wskaźnik rezultatu								
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej			Wartość do oszacowania na etapie opracowania audytu energetycznego					
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt zakłada działania, które będą zapewniać osobom ze szczególnymi potrzebami dostępność architektoniczną, wolne od barier poziomych i pionowych przestrzenie komunikacyjne i inne zgodnych z ustawą. Jeżeli na jakimś etapie ze względów technicznych lub prawnych nie będzie możliwe zapewnienie dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 1 i 3, będzie stworzony dostęp alternatywny (wsparcie innej osoby lub wsparcie techniczne). Zakres prac i modernizacja części wspólnych powierzchni wspólnoty zwiększy dostępność m.in. przez instalację windy zewnętrznej. Na żadnym etapie realizacji projektu osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, nie będą dyskryminowane i będą miały zapewniony równy dostęp.								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2028								
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e	
Ogólny koszt, w tym:		110 0 000,0 0	1 500 000,0 0	1 000 000,0 0	500 0 00,00			4 100 000,0 0	
Środki prywatne		55 00 0,00	75 00 0,00	50 00 0,00	25 00 0,00			205 0 00,00	
Fundusze europejskie dla Małopolski 2021-2027		550 0 00,00	750 0 00,00	500 0 00,00	250 0 00,00			2 050 000,0 0	
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat,									

Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)								
Krajowy Program Zwiększania Odporności (KPO)								
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027								
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego								
Europejski Fundusz Społeczny+								
Fundusz Spójności								
Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji								
Programy Interreg (Europejskiej Współpracy Terytorialnej)								
Budżet gminy								
Inne. Jakież? Programy BGK, WFOŚiGW, Fundusz dostępności		495 0 00,00	675 0 00,00	450 0 00,00	225 0 00,00			184 5 000,0 0

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P42		
Nazwa przedsięwzięcia	Remont elewacji i dachu budynku Samorządowego Przedszkola nr 90 przy ul. Gurgacza 1 na podobszarze rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła	
Realizator	Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Gurgacza 1	
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 27, 31 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Podniesienie stanu technicznego budynku, poprawa przestrzeni publicznej	
	Opis przedsięwzięcia	
	W ramach przedsięwzięcia planowany jest remont dachu i zniszczonej elewacji budynku wraz z płaskorzeźbą z uwzględnieniem wytycznych konserwatora zabytków. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu przywrócenie właściwego stanu technicznego elewacji wraz z rekonstrukcją zdobień takich jak: gzymsy, płaskorzeźba. Dodatkowo planowany jest kompleksowy remont dachu wraz z dociepleniem. Zadanie będzie realizowane pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków.	

	Wykonanie rewitalizacji jest niezbędne dla zahamowania procesów niszczących wynikających ze stanu technicznego budynku.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach			1		Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru		
	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług			1		Sprawozdanie z realizacji projektu		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne dotyczy prac zewnętrznych. Teren przy budynku dostępny jest dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami. Istnieje możliwość wjazdu do budynku (parterowego) wózkem inwalidzkim od strony ogrodu, drogą ewakuacyjną. Na teren przedszkola można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem. Przy budynku dostępne są stojaki rowerowe. Budynek od wewnątrz nie jest dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami. Wykonanie modernizacji budynku oświatowego polegającej na dostosowaniu go do współczesnych standardów w tym m.in. do aktualnych przepisów przeciwpożarowych, ze względu na obszerny zakres prac budowlanych nie jest możliwe do zrealizowania w okresie dwóch miesięcy wakacji bez wyprowadzenia dzieci z obiektu – co zgodnie art. 89 ustawy Prawo oświatowe Dz.U. z 2023 poz. 900, t.j. z 12 maja 2023 r. musi zostać poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miasta, zgodą Kuratora Oświaty oraz poinformowaniem rodziców na 6 miesięcy przed wyprowadzeniem szkoły z obiektu. Wobec powyższego prace te nie zostały ujęte w zgłoszonym projekcie.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		400 000,00	800 000,00	200 000,00				1 400 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		400 000,00	800 000,00	200 000,00				1 400 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P43	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja zabytkowego budynku garażu dla autobusów (tzw. budynek G) wchodzącego w skład zespołu dawnej zajezdni tramwajowej w celu

	utworzenia w nim czytelní wraz z miejscem spotkań w centrum Kazimierza			
Realizator	Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. św. Wawrzyńca 15			
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie			
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 46, 53, 61, 62 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom			
	Cel przedsięwzięcia			
	W wyniku wykonania remontu budynku i nadania mu nowych funkcji zostanie utworzona przestrzeń służąca mieszkańcom i osobom odwiedzającym muzeum, miejsce spotkań i wydarzeń dla lokalnej społeczności.			
	Opis przedsięwzięcia			
	Zespół budynków Muzeum Inżynierii i Techniki to zespół dawnej zajezdni tramwajowej i autobusowej, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A-680 (decyzja z 30 września 1985 r.). Kompleks zajezdni powstawał w latach 1882- 1938 i był wielokrotnie przekształcany. Od momentu powstania muzeum realizuje proces rewaloryzacji siedziby. Większość budynków, dziedzińce i place zostały odrestaurowane, przebudowane lub rozbudowane. Budynki wystawiennicze zostały połączone za pomocą podziemnych i naziemnych łączników, co stworzyło warunki do utworzenia nowej wystawy stałej, otwartej w marcu 2023 roku. Do pełnego ukończenia rewaloryzacji siedziby muzeum pozostaje zmodernizowanie budynku – hali G z 1928 roku, pierwotnie pełniącej funkcję garaży autobusowych. Budynek wykorzystywany jest incydentalnie, na cele warsztatowo-edukacyjne. Modernizacja obiektu może stać się ważnym elementem procesu rewitalizacji podobszaru Kazimierz-Stradom.			
	Przedsięwzięcie ma polegać na remoncie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania hali G na salę wielofunkcyjną z usługami, co pozwoli stworzyć miejsce przyjazne i otwarte, służące lokalnej społeczności do spotkań, integracji i wypoczynku. W wyniku modernizacji budynku powstanie przestrzeń dla ok. 50 osób, pełniąca funkcję ogólnodostępnej czytelní, w której będą udostępnione zbiory biblioteczne, i sali spotkań, warsztatów. Z przestrzeni tej będzie można korzystać bez konieczności kupowania biletu wstępu. Wnętrze będzie można dowolnie aranżować, dopasowując go do potrzeb. Sala zostanie wyposażona w eksponaty, na zasadzie prezentacji „jednego obiektu”, w celu popularyzacji zbiorów muzeum. Rozmieszczenie wyposażenia ma nie zastępować wyjątkowej konstrukcji budynku, tworzyć otwartą przestrzeń. W południowo-wschodniej części sali znajdzie się kawiarnia z zapleczem. Przy elewacji wschodniej będzie wyjście na taras, będący przyjazną i bezpieczną przestrzenią do spędzania czasu.			
	Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji		
	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
		Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
Liczba instytucji kultury objętych wsparciem		1	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru	

	Wskaźnik rezultatu							
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem				1500 os/m-c		Pomiar wartości na podstawie statystyk prowadzonych przez MIT w zakresie liczby odwiedzających, w tym danych z zapisów na warsztaty, statystyk podczas otwartych wydarzeń, danych od najemcy świadczącego usługi gastronomiczne, danych od innych organizatorów wydarzeń	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Budynek G jest budynkiem parterowym, którego podłoga znajduje się na tym samym poziomie co chodnik przy ul. Gazowej. Budynek ma szerokie wejście, bez progów i schodów. Będzie wyposażony w łazienkę dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, z przywoływaczem. Budynek będzie w pełni dostępny architektonicznie zarówno od strony ul. Gazowej, jak i od strony muzeum. Dzięki temu połączeniu może stać się miejscem odpoczynku w trakcie zwiedzania obszernej wystawy stałej. Projekt modernizacji tego budynku zakłada wydzielenie w jego wnętrzu niewielkiej sali, która może stanowić dodatkową przestrzeń odizolowaną od dźwięków ogólnie dostępnej przestrzeni i stać się naturalnym miejscem wyciszenia dla osób wysoko wrażliwych. Pomieszczenie to zostanie zaaranżowane w sposób umożliwiający organizowanie spotkań dla osób z różnymi potrzebami (stoły z miejscem pod blatem odpowiednim dla osób poruszających się na wózku, odpowiednia przestrzeń manewrowa, kolorystyka dostosowana do potrzeb osób wysoko wrażliwych). Projekt części czytelnianej zakłada takie rozmieszczenie mebli, aby każdy miał do nich swobodny dostęp. Czytelnia zostanie wyposażona w folie powiększające opisy i słuchawki wygłuszające. Dodatkowo hala G będzie objęta dostępem do internetu, co pozwoli na udostępnienie opisów audiodeskrypcji obiektów, filmów i prezentacji. Atutem stanowiącym o większej dostępności budynku dla osób z problemami w poruszaniu się jest fakt, że w niedalekiej odległości znajdują się miejsca postojowe tzw. koperty. Osoby z dysfunkcjami ruchu poruszające się samochodem mogą również zaparkować na muzealnym dziedzińcu.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		2 500 000,00						2 500 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								

Budżet gminy		2 500 000,0 0						2 500 000,0 0
Inne. Jakie?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P44								
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja terenu wraz z obiektami otaczającymi Hangar Czyżyny mająca na celu nadanie mu nowych funkcji i przywrócenie zdegradowanego obszaru lokalnej społeczności							
Realizator	Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie							
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. 2 Pułku Lotniczego 26a							
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta. Działania będą miały wpływ na odbudowę pozytywnego wizerunku Nowej Huty jako czynnika kształtowania tożsamości i wspólnoty lokalnej, wzrost aktywności społecznej i obywatelskiej. W ramach przedsięwzięcia planuje się stworzenie nowych przestrzeni publicznych. Poza funkcją ekspozycyjną w ramach nowego oddziału MIT będzie prowadzona działalność edukacyjna dla mieszkańców podobszaru, lekcje muzealne adresowane i profilowane do poszczególnych grup odbiorców, w tym dzieci, uczniów, młodzieży, seniorów z podobszaru. Wykwalifikowana kadra edukatorów pozwoli na nawiązanie współpracy z placówkami szkolnymi na terenie „starej Nowej Huty” i stworzenie programu aktywizującego i rozwijającego zainteresowania mieszkańców podobszaru. Zakładamy, że 20% uczestników zajęć, będą to osoby zamieszkałe na podobszarze.							
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie							
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 78, 81, 82, 94 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta							
	Cel przedsięwzięcia							
	Celem jest przywrócenie mieszkańcom podobszaru i całego miasta zdegradowanego obszaru poprzemysłowego o bardzo ważnych walorach historycznych. Dziś ze względu na zły stan jest on niedostępny. Dzięki projektowi powstanie nowa przestrzeń rekreacji i spędzania czasu wolnego, a także nowy oddział Muzeum Inżynierii i Techniki, z funkcją ekspozycyjną i edukacyjną. Jest to kontynuacja działań mających na celu doprowadzenie do pełnej modernizacji tej przestrzeni. Dzięki temu, że projekt został wpisany do Miejskiego Planu Rewitalizacji Krakowa, Muzeum mogło aplikować o środki z RPO WM i dzięki otrzymanemu dofinansowaniu został wyremontowany zabytkowy hangar. Z uwagi na stan terenu wokół nie może być on jednak w pełni wykorzystywany.							
	Opis przedsięwzięcia							
	Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie jest użytkownikiem terenu, na którym zlokalizowany jest zabytkowy hangar lotniczy wraz z otoczeniem. Hangar, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A-1065 na podstawie decyzji z dnia 30 grudnia 1997 r., jest obiektem unikalnym i wyjątkowym. Obiekt jest elementem infrastruktury dawnego Lotniska Kraków-Rakowice-Czyżyny, wzniesionym w latach 30. ubiegłego wieku. Przedsięwzięcie zakłada zagospodarowanie terenu wokół hangaru oraz przebudowę i adaptację budynku warsztatowego. W ramach							

	zagospodarowania terenu przewidziane są: rozbiórka infrastruktury technicznej, przebudowa i rozbudowa układu komunikacyjnego, budowa przyłącza kanalizacji deszczowej, przebudowa i rozbudowa niezbędnych instalacji, budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe. Na terenie inwestycji projektuje się wiatę na rowery i wózki, ogrodzenie, lampy uliczne i parkowe oraz małą architekturę: ławki, kosze na śmieci. Planowane jest odtworzenie zabytkowej płyty postojowej przed hangarem. Uporządkowana zostanie istniejąca zieleń i wykonane nowe nasadzenia. W tym miejscu warto przytoczyć pewne wartości liczbowe, aby unaocznić wielkość projektu. Teren ogółem, poza budynkami, który ma zostać poddany modernizacji to 19 500 m², a powierzchnie zielone zajmą ponad 8500 m². W ramach adaptacji budynku warsztatowego zwanego Domkiem Lotnika (obecnie w awaryjnym stanie) przewidziana jest przebudowa budynku i zmiana sposobu użytkowania na biurowo-usługowy. Zakupione zostanie niezbędne wyposażenie. W budynku znajdzie się sala edukacyjno-konferencyjna. Dzięki realizacji przedsięwzięcia możliwe stanie się stworzenie i udostępnienie mieszkańcom podobszaru przestrzeni rekreacji i spędzania czasu wolnego, sprzyjającej budowaniu relacji społecznych, stworzenie nowej przestrzeni dla prowadzenia działalności kulturalnej, działań edukacyjnych przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 3. Przyjazna, bezpieczna, dostępna przestrzeń i infrastruktura społeczna K3.4. Kompleksowa odnowa dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	1	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	300 os/dzień	Sprawozdanie z realizacji projektu, statystyki instytucji kultury
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Założeniem zadania jest stworzenie przestrzeni ogólnodostępnej, bezpiecznej i przyjaznej dla osób z różnymi potrzebami. Projekt uwzględnia zasady uniwersalnego projektowania i potrzeby osób z różnymi potrzebami. Teren i obiekty będą w pełni dostępne od strony architektonicznej i sanitarnej. Teren będzie wyposiłowany, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa zostaną wydzielone trakty piesze i samochodowe. Ważnym punktem udostępnienia tego terenu będzie zastosowanie zasad przejrzystości, bezpieczeństwa i funkcjonalności przy wyznaczaniu ciągu ruchu pieszych i miejsc odpoczynku. Wszystkie znaki informacyjne, ławki i przysiadki umieszczone zostaną z boku trasy. Takie rozmieszczenie nie będzie kolidowało z ruchem pieszych i umożliwi swobodny dostęp osobom mającym trudności w poruszaniu się. Odległość między miejscami odpoczynku będzie wynosiła kilkanaście metrów. Wszystkie te elementy będą wykonane w kontraście kolorystycznym i fakturowym o zaokrąglonych krawędziach. Miejsca odpoczynku (ławki) będą wyposażone w siedziska ułatwiające siadanie i wstawanie (z podłokietnikami). Część ławek będzie posiadała oparcia, co również podwyższać będzie dostępność przestrzeni. Kilka ławek nie będzie		

	posiadało oparcie z jednej strony, co da możliwość przesiadania się osobom poruszającym się na wózkach. W sąsiedztwie ławek zostanie zaprojektowana przestrzeń około 90 cm, by mógł obok stanąć swobodnie wózek. W przestrzeni pojawią się przysiadki, które wyznaczą miejsca dodatkowego odpoczynku. Stojaki na rowery i hulajnogi, których miejsca nie będą kolidowały z ruchem pieszych. Obok miejsc spoczynku pojawią się dostępne kosze na śmieci. Całościowo sposób rozmieszczenia wszystkich sprzętów i przedmiotów ustalony zostanie jednym schematem, dzięki czemu łatwiej będzie można je odnaleźć w planie przestrzennym. Na terenie pojawią się tablice w formie planów i schematów dotykowych. Wprowadzenie dodatkowych znaków i piktogramów w odpowiedniej kontrastowej kolorystyce ułatwi orientację przestrzenną wszystkim użytkownikom. Informacje na tablicach zostaną przygotowane zgodnie ze standardami Polskiego Związku Niewidomych. Zostaną wyznaczone specjalne miejsca parkingowe i oznakowane zgodnie z obowiązującymi normami. Planowane jest zaprojektowanie specjalnego rodzaju oświetlenia, które skupi się na ciągach pieszych i będzie ono stałe. Natężenie światła nie będzie się różniło i nie będą powstawały cienie. Zasadzone rośliny będą także pozytywnie wpływać na osoby ze spektrum czy osoby z dysfunkcjami wzroku, dla tych grup niektóre zapachy są pomocne i działają terapeutycznie. Do specjalnie podniesionych będzie można podjechać wózkiem.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		12 900 000,0 0						12 900 000,0 0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		12 900 0 00,00						12 900 0 00,00
Inne. Jakież?								

Cel 4 Wysokiej jakości środowisko naturalne

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P45	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania Parku Planty Nowackiego
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Planty im. Floriana Nowackiego, dz. nr 184, obr. P-12, jedn. ewid. Podgórze
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Planty im. Floriana Nowackiego sąsiadują bezpośrednio z podobszarem rewitalizacji Kazimierz-Stradom. Planowana kładka Kazimierz-Ludwinów sprawi, że park stanie się jeszcze bardziej dostępny dla mieszkańców

	podobszaru, którzy skarżą się na deficyt terenów zieleni i obecnie też korzystają z tego terenu.							
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie							
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 71, 73, 74, 75 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom							
	Cel przedsięwzięcia							
	Celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu zagospodarowania Plant im. Floriana Nowackiego, która przez zwiększenie walorów estetycznych i funkcjonalno-użytkowych oraz dzięki nowemu wyposażeniu sportowo-rekreacyjnym i nasadzeniom niskim i wysokim stworzy atrakcyjną przestrzeń oraz dogodne warunki dla uprawiania sportów miejskich, wypoczynku, spotkań towarzyskich i rekreacji mieszkańców podobszaru, a także do integracji i wzmacniania więzi mieszkańców również przez działania społeczne na terenie parku.							
	Opis przedsięwzięcia							
	Wykonane zagospodarowanie Plant im. Floriana Nowackiego z uwagi na stan techniczny małej architektury i potrzebę nadania mu nowych funkcji służących integracji społeczności lokalnej wymaga przeprowadzenia renowacji. Zakres działań obejmie nowe nasadzenia zieleni niskiej i wysokiej, a nowe funkcje parku i idące za tym wyposażenie zostaną dopasowane do aktualnych potrzeb mieszkańców. Na lata 2024-2025 planowane jest opracowanie dokumentacji projektowej, natomiast realizacja robót budowlanych na 2026 rok.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik		Wartość		Sposób pomiaru			
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu		2,1 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza			
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury		9870		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt uwzględniać będzie zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu na terenie nie wystąpią bariery architektoniczne w postaci schodów i zmian wysokości terenu. Nawierzchnie ciągów pieszych zostaną wykonane z materiałów ułatwiających poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie

w zł oraz potencjalne źródła finansowania								
Ogólny koszt, w tym:		100 000,0 0	100 000,0 0	5 000 000,0 0				5 200 0 00,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		100 000,0 0	100 000,0 0	5 000 000,0 0				5 200 0 00,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P46	
Nazwa przedsięwzięcia	„Planty Nowohuckie” – rewaloryzacja przestrzeni publicznej wzdłuż zielonych alei w ciągu ul. Mieczysława Boruty – Spiechowicza, Ludźmierskiej, Stefana Żeromskiego, Andrzeja Struga i Władysława Orkana
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ciąg ulic – Boruty-Spiechowicza, Ludźmierskiej, Żeromskiego, Struga, Orkana; dz. nr: 85, 57/1, 165, 163, 43/2, 164, 206/2, 108, obr. NH-45 92/1, 113/12, 247, 42, 125, 33/1, 253, 254, 15/3, 129 NH-47 103, 193, 199, 197/1, 248, 70/5 NH-50 35/34, 27/4, 224/3, 156, 35/37, 2/10, 211, 157, 35/36, 100, 21/2 NH-51
Dane na temat przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji
	„stara” Nowa Huta
	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 78, 88, 91, 97, 101, 102, 103 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
Dane na temat przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest nadanie nowej jakości estetycznej i funkcjonalnej terenom oraz wykorzystanie ich potencjału dla stworzenia atrakcyjnej przestrzeni publicznej, stanowiącej miejsce spotkań i przyciągającej przedsiębiorców m.in. z branży usług gastronomicznych. Kompleksowa rewaloryzacja, z poszanowaniem dziedzictwa historycznego Parku Kulturowego i dziedzictwa przyrodniczego (okazały drzewostan), przy ścisłej współpracy ze służbami konserwatorskimi, pozwolą na jej wyeksponowanie, udostępnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, większe przystosowanie do zmian klimatu (dzięki zastosowaniu błękitno-zielonej infrastruktury) i ożywienia gospodarczego, tj. wzrostu liczby lokali usługowych.
	Opis przedsięwzięcia
	Ciąg ulic Boruty-Spiechowicza, Ludźmierskiej, Żeromskiego, Struga i Orkana wyraźnie wyróżnia się na planie Nowej Huty i ma bardzo duży potencjał dzięki szerokim pasom zieleni, towarzyszącym skwerom, czterorzędom alejom okazałych drzew, wygodnym ciągom pieszym, a także zlokalizowanym po drodze punktom gastronomicznym i usługowym. Przedsięwzięcie polega na kompleksowej rewaloryzacji przestrzeni w celu nadania jej jednolitego charakteru poprzez działania inwestycyjne polegające na remoncie nawierzchni, wymianie elementów małej architektury, dostosowaniu przestrzeni dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, rewaloryzacji istniejącej roślinności i wprowadzeniu nowej, w tym uzupełnieniu drzew, wprowadzeniu kwitnących krzewów, bylin i roślin cebulowych. W ramach zadania planuje

	się także zastosowanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, wspierających retencję wody i opóźniających spływ powierzchniowy. Rewaloryzacja będzie także dotyczyć skwerów wzdłuż tych ulic, które dzięki temu indywidualny charakter uzyskają m.in. skwery Krzeczka i Beliny-Czechowskiego. Projekt ma charakter zintegrowany, tj. dotyczy działań inwestycyjnych oraz działań w sferze społecznej i gospodarczej. W ramach działań „miękkich” planowana jest animacja tej przestrzeni przez organizowanie „Święta Plant Nowohuckich”, które będzie okazją do przybliżenia historii Nowej Huty jako niezwykłego założenia urbanistycznego, przybliżenia sylwetek projektantów, a także do promowania lokali usługowych zlokalizowanych w ciągu tych alei oraz w ich sąsiedztwie, w tym lokali gastronomicznych, ośrodków kultury, lokalnych rzemieślników. Projekt będzie realizowany we współpracy z Ośrodkiem Kultury im. C. K. Norwida. Zadanie wpisuje się w kierunki działań określone w Planie Ochrony Parku Kulturowego Nowa Huta.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu			13,5 ha		Protokół odbioru i dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			41 293		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekty rewaloryzacji przestrzeni będą uwzględniać zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu zostaną zniwelowane bariery architektoniczne, a przestrzeń stanie się bardziej dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Odsetek seniorów zamieszkujących osiedla „starej” Nowej Huty jest wysoki, stąd tym bardziej wskazane jest dostosowanie tej przestrzeni do ich potrzeb, a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i młodych rodziców z dziećmi w wózkach. Projekt realizowany będzie zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		150 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00				2 650 000,00

Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		150 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00				2 650 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P47		
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania Bulwarów Wiślanych od stopnia wodnego Dąbie do ujścia Rudawy w ramach projektu „Wiśła Łączy”	
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Północny bulwar Wisły na odcinku od stopnia wodnego Dąbie do ujścia Rudawy (odc. I – dz. nr 412/2, 410, 502, obr. K-14, Krowodrza; odc. II – dz. nr 412/2, obr. K-14, Krowodrza, dz. nr 81/1, 81/5, 81/3 obr. S-146, Śródmieście, dz. nr 608/2, obr. S-1, Śródmieście, dz. nr 172/4, 172/7, 179 obr. S-3, Śródmieście w Krakowie; odc. III – dz. nr 607/3, 609/4, 608/2, obr. S-1, Śródmieście, dz. nr 179, 169/1, 170/1, 170/2, 167/1, 168/1, 173/4, obr. S-3, Śródmieście, dz. nr 81/5, obr. S-146, Śródmieście, nr 112/11, 101/3, 101/2, 114/1, 105/4, 105/5, 105/3, 112/12, 112/8, 112/9, 112/10, obr. S-14, Śródmieście, dz. nr 70/1, 81, 22, 26, 27, 28, obr. S-216, Śródmieście w Krakowie; odc. IV - dz. nr 172/7, 173/4, obr. S-3, Śródmieście; nr 112/9, obr. S-14, Śródmieście; dz. nr 88, 89, 94, 90, 91, 92, 93, 75, obr. S-216, Śródmieście; dz. nr 94, 110, 111, 114, 115, 116, 118, obr. S-15, Śródmieście; dz. nr 137/11, 138/11, 140/5, obr. S-12, Śródmieście; dz. nr 289/11, 289/13, 311, 270/25, 270/68, 270/62, 308/2, 270/67, 270/66, 270/65, 270/42; 270/71, 270/70, 242/10, 242/11, obr. S-17, Śródmieście w Krakowie)	
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom Grzegórzki-Wesoła Uzasadnienie położenia części projektu poza obszarem rewitalizacji: Część bulwarów zlokalizowana jest poza granicami podobszarów rewitalizacji, jednak tworzą one funkcjonalną całość, a mieszkańcy podobszarów korzystają z całego terenu - dlatego zdecydowano o niewyłączaniu z zakresu zadania odcinków wychodzących poza podobszary rewitalizacji.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: - 64, 71 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom - 16, 21, 32, 33, 38 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Proponowane zamierzenie ma na celu stworzyć miejsca integracji i wypoczynku dla mieszkańców podobszarów przez stworzenie przyjaznych użytkownikom przestrzeni publicznych (w tym placów zabaw, stref ze stołami do gry w szachy). Projekt poprawi funkcjonalność przestrzeni, bezpieczeństwo użytkowników i estetykę brzegów Wisły poprzez przebudowę istniejącej nawierzchni, rozdzielenie ruchu pieszego od rowerowego, stworzenie katalogu mebli miejskich dla całego obszaru Bulwarów Wiślanych, zwiększenie liczby drzew, krzewów i bylin, stworzenie nowych miejsc wypoczynku oraz zastosowanie wysokiej jakości naturalnych materiałów podkreślających prestiż tego	

	wyjątkowego miejsca. Dzięki zastosowaniu nowych nasadzeń i zwiększeniu liczby zieleni poprawi się jakość powietrza w dolinie Wisły. Projekt poprzez oddzielenie przestrzenne ścieżki pieszej i rowerowej wspiera alternatywne ekologiczne sposoby przemieszczania się: rowerem, pieszo, co będzie sprzyjać zmniejszeniu emisji CO₂.		
	Opis przedsięwzięcia Projekt zakładający poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa użytkowników i estetyki obecnego zagospodarowania brzegów Wisły zakłada przebudowę istniejącej nawierzchni, rozdzielanie ruchu pieszego od rowerowego, stworzenie spójnego katalogu mebli miejskich, zwiększenie ilości drzew, krzewów i bylin, stworzenie nowych miejsc wypoczynku oraz zastosowanie wysokiej jakości naturalnych materiałów podkreślających prestiż tego wyjątkowego miejsca. Koncept zakłada podniesienie rangi bulwarów jako „salonu miasta”, a także wydobyć i ochronę kulturowo-przyrodniczych walorów doliny Wisły oraz uporządkowanie i harmonijną kompozycję terenów zieleni publicznie dostępnej. Planowane jest zachowanie sylwety Starego Miasta, ze szczególną ochroną sylwety Wzgórza Wawelskiego, sylwety klasztoru Sióstr Norbertanek wraz z zakolem Rudawy uchodzącej do Wisły oraz ważnych punktów i ciągów widokowych, zapewniających bliskie i dalekie widoki na i z obszaru objętego projektem. Całość dopełnią wysokiej jakości elementy małej architektury i nawierzchnie, spójne z otaczającą zabudową i charakterem przestrzeni. Planowana inwestycja nie wchodzi w kolizję z istniejącą zielenią wysoką. Ponadto projekt odpowiada na potrzebę umożliwienia sprawnego poruszania się rowerem dzięki budowie nowych ścieżek rowerowych. Spójna sieć połączeń rowerowych jest warunkiem niezbędnym wyboru roweru jako środka transportu. Przestrzeń będzie pełnić funkcję komunikacyjną. Oddzielenie ścieżki rowerowej od ścieżki pieszej wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa użytkowników. Udostępnienie terenu mieszkańcom podobszarów zachęci ich do aktywnego spędzania wolnego czasu i wyboru roweru jako głównego środka transportu. Realizacja zadania wpłynie na zwiększenie wartości nieruchomości sąsiadujących z terenem objętym projektem. Projekt wspiera alternatywny, ekologiczny sposób przemieszczania się rowerem, co będzie sprzyjać zmniejszeniu emisji CO₂.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	18,9 ha	Protokół odbioru prac
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	16 995	Liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji, diagnoza GPRMK
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których	Projekt uwzględnia osoby ze szczególnymi potrzebami. Oddzielenie ścieżki rowerowej od ścieżki pieszej wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa użytkowników. Dostępność terenu dla pieszych i rowerzystów jest tożsama z jej dostępnością dla osób poruszających się na wózkach.		

mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków” wszystkie projekty muszą uzyskać pozytywną opinie Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. Dostępności Architektonicznej Przestrzeni Publicznej i Obiektów Budowlanych dla Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w zakresie zastosowania rozwiązań zapewniających dostępność. W związku z tym dokumentacja projektowa zostanie przedłożona zespołowi w celu dostosowania jej do obowiązujących w mieście standardów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		13 50 0000, 00	13 50 0 000, 00	13 50 0 000, 00				40 50 0 000, 00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		13 50 0 000, 00	13 50 0 000, 00	13 50 0 000, 00				40 50 0 000, 00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P48	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania Parku Grzegórzeckiego przy ul. Skrzatów
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Park Grzegórzecki przy ul. Skrzatów („Budowa obiektów małej architektury w miejscu publicznym na działkach nr 173/18, 173/19, 173/20 obręb: S-17 w Krakowie”)
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, zlokalizowany jest w pobliżu podobszaru rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła. Realizacja zadania wpłynie na zwiększenie dostępu do terenów zieleni mieszkańców podobszaru, powstały park będzie miejscem sprzyjającym integracji społeczności lokalnej.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 32, 33, 36, 37 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła
	Cel przedsięwzięcia
	Zamierzenie projektowe ma na celu utworzenie Parku Grzegórzeckiego przy uwzględnieniu potrzeby mieszkańców podobszarów i innych potencjalnych użytkowników, a także uwarunkowań przyrodniczych, funkcjonalnych i historycznych. Projekt zakłada poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki terenu, m.in. przez stworzenie nowych miejsc wypoczynku i zastosowanie wysokiej jakości materiałów. Celem jest także stworzenie miejsca, w którym lokalna społeczność będzie mogła się spotykać i organizować różnego rodzaju wydarzenia i aktywności – na

	terenie parku planuje się zaadaptowanie jednego z zabytkowych budynków na ten cel.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Projekt przewiduje zapewnienie bezpieczeństwa na terenie parku poprzez uporządkowanie obszaru, wyburzenia budynków i zmodernizowanie dwóch budynków zabytkowych: wiaty żelbetowej i dawnego budynku biurowo-sztabowego oraz nadanie im nowych funkcji integrujących społecznie. Dominaty stanowią na nowo zagospodarowane budynki wiaty żelbetowej, dawnego budynku biurowo-sztabowego oraz zachowane relikty fortu nr 17 Luneta Grzegórzecka. Priorytetem i główną inspiracją stał się zastany drzewostan. Założono, że zagospodarowanie parku nie zmieni leśnego klimatu, a wtopi się w zieloną tkankę. Projekt zakłada wykonanie oczka wodnego w miejsce istniejącego, technicznego zbiornika. Oczko wodne będzie pełnić funkcje przyrodnicze (rozwój i bytowanie zwierząt) oraz wypoczynkowe. Dodatkowo poprawi także mikroklimat miejsca. Projekt zakłada zachowanie wszystkich relikwów fortu nr 17 Luneta Grzegórzecka i ich podkreślenie przez iluminację. W południowej części założono posadowienie ścieżki w koronach drzew. Ścieżka umożliwi obserwację przyrody z nieco innej perspektywy. W miejsce budynku powstanie plac zabaw wtopiony w istniejący drzewostan. Urządzenia dopasowano kształtem do nieregularnego zarysu terenu. Zostanie również wydzielona część dla najmłodszych dzieci. Zastosowanie ciemnej kolorystyki sprawi, że urządzenia wtopią się w istniejący krajobraz. W miejsce innego budynku powstanie niewielka strefa sportowa, m.in. z urządzeniami do street workoutu. Pojawią się nowe ścieżki, w tym ścieżki z elementami edukacji przyrodniczej. Całość parku zostanie oświetlona i wyposażona w meble miejskie. Kluczową częścią projektu jest wyremontowanie dwóch zabytkowych budynków i dostosowanie ich funkcji do potrzeb użytkowników parku. Wiata o żelbetowej konstrukcji stanie się wielofunkcyjnym pawilonem, w którym będą mogły odbywać się różnego rodzaju targi, wydarzenia kulturalne, koncerty. Pawilon zostanie przeszklony tak, aby pozostawić wrażenie przebywania wewnątrz lasu. W pawilonie będzie ogólnodostępna toaleta. Budynek biurowo-sztabowy z gankiem wspartym na filarach, powstały w okresie międzywojennym, zostanie przekształcony na pawilon z funkcją gastronomiczną, znajdzie się w nim ogólnodostępna sala, w której mieszkańcy podobszaru będą mogli się spotykać i organizować wydarzenia. Projekty zagospodarowania wiaty żelbetowej i budynku biurowo-sztabowego procedowane będą procedowane według odrębnego postępowania.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu (ha)	5,15 ha	Protokoły odbioru
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	7125	Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt odpowiada na potrzebę sprawnego poruszania się osobom ze szczególnymi potrzebami dzięki dostępności traktów pieszych w całym parku. Dodatkowo osoby z niepełnosprawnościami będą mogły korzystać z pomostu prowadzonego wokół oczka wodnego oraz ścieżki w koronach drzew. Żelbetowej wiata i dawny budynek biurowo-sztabowy będą dostępne i przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prospołeczny sposób użytkowania tych budynków daje możliwość objęcia integracją osoby ze specjalnymi potrzebami. Zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków” wszystkie projekty muszą uzyskać pozytywną opinie Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. Dostępności Architektonicznej Przestrzeni Publicznej i Obiektów Budowlanych dla Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w zakresie zastosowania rozwiązań zapewniających dostępność. W związku z tym dokumentacja projektowa zostanie przedłożona zespołowi w celu dostosowania jej do obowiązujących w mieście standardów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		5 000 000,0 0	10 00 0 000, 00					15 00 0000, 00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		5 000 000,0 0	10 00 0 000, 00					15 00 0 000, 00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P49	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania Parku Kultury – zagospodarowanie terenu zieleni pomiędzy os. Centrum E a Bp. Padniewskiego
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: teren zieleni między al. Jana Pawła II i ul. Tomickiego, dz. nr 20/32, 20/48, 5/2, 5/1, obr. NH-48, jedn. ewid. Nowa Huta
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, znajduje się przy granicy podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta, a mieszkańcy podobszaru są stałymi użytkownikami tej przestrzeni publicznej.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 102,103 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest rekultywacja Parku Kultury, zwiększenie jego walorów funkcjonalno-użytkowych i wizualnych przez urozmaicenie terenu urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi oraz nowe nasadzenia zieleni niskiej

	i wysokiej, co stworzy dogodne warunki dla uprawiania sportów miejskich, wypoczynku, spotkań towarzyskich i rekreacji mieszkańców.							
	Opis przedsięwzięcia							
	W latach 2021-2023 została wykonana kompleksowa dokumentacja projektowa obejmująca budowę oświetlenia parkowego, elementów małej architektury, publicznej toalety oraz alejek pieszych wraz z uregulowaniem istniejących przebiegów. Rekultywacja terenu uwzględni nowe strefy funkcjonalne parku, które przyczynią się do poprawy jakości terenu i integracji mieszkańców podobszaru, zaś nowe nasadzenia zieleni, zwiększą bioróżnorodność i poprawią aspekt ekologiczny terenu.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu			6,1 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			41 293		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt będzie uwzględniał zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu na terenie nie wystąpią bariery architektoniczne w postaci schodów i zmian wysokości terenu. Nawierzchnie ciągów pieszych zostaną wykonane z materiałów ułatwiających poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami, a także osobom z niepełnosprawnościami i młodym rodzicom z dziećmi w wózkach. Projekty będą realizowane zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		4 000 000,00	4 500 000,00					8 500 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		4 000 000,00	4 500 000,00					8 500 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P50

Nazwa przedsięwzięcia	Powiększenie Parku Żeromskiego							
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie							
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sieroszewskiego, dz. nr 246/58, obr. NH-47							
	Podobszar rewitalizacji				„stara” Nowa Huta			
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie							
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 102, 103, 78 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta							
	Cel przedsięwzięcia							
	Powiększenie Parku Żeromskiego o teren Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego oraz doposażenie go w nową infrastrukturę podniesie atrakcyjność tego miejsca i otworzy zaniedbany obszar dla mieszkańców podobszaru. Miejsce stanie się przyjaznym terenem do wypoczynku i rekreacji.							
	Opis przedsięwzięcia							
Pozyskanie gminnej działki od Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego na rzecz ZZM. Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zagospodarowania przedmiotowego terenu i przeprowadzenie prac budowlanych w celu doposażenia parku.								
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik		Wartość		Sposób pomiaru			
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu		2 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza			
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury		41 293		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPR			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków” wszystkie projekty muszą uzyskać pozytywną opinię Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. Dostępności Architektonicznej Przestrzeni Publicznej i Obiektów Budowlanych dla Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w zakresie zastosowania rozwiązań zapewniających dostępność architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami. W związku z tym dokumentacja projektowa zostanie przedłożona zespołowi w celu dostosowania jej do obowiązujących w mieście standardów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2024 – pozyskanie dodatkowego obszaru							
	2025 – dokumentacja projektowa							
	2026 -2027 – prace budowlane							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e

w zł oraz potencjalne źródła finansowania								
Ogólny koszt, w tym:		100 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00				4 100 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		100 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00				4 100 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P51	
Nazwa przedsięwzięcia	Ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków w Parku Starorzecza Wisły w Nowej Hucie dotyczących Łąk Nowohuckich
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: dz. nr 20/32, obr. 48 Nowa Huta Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, jest bezpośrednio zlokalizowany przy granicy podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta i z nim funkcjonalnie ściśle powiązany. Łąki Nowohuckie funkcjonują bowiem jako popularne miejsce rekreacji mieszkańców podobszaru.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 82, 94, 102 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków roślin i zwierząt na Łąkach Nowohuckich, tak aby zachować niezwykle, w skali europejskiej, walory przyrodnicze terenu, pełniące także rolę wyjątkowej przestrzeni publicznej, pozwalającej na obcowanie z naturą i obserwację przyrody. Dzięki realizacji obszar ten stanie się jeszcze atrakcyjniejszy dla mieszkańców podobszarów, będzie mógł w większym zakresie pełnić role rekreacyjne i dydaktyczne. Przedsięwzięcie przyczyni się do promocji Nowej Huty pod kątem jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
	Opis przedsięwzięcia
	Na południe od pl. Centralnego, w pradolinie Wisły, znajdują się Łąki Nowohuckie, obszar o powierzchni 57,17 ha. Ze względu na bogactwo gatunków flory i fauny teren chroniony jest jako użytek ekologiczny i obszar Natura 2000. Łąki przeznaczone są nie tylko dla celów związanych z ochroną przyrody, ale również rekreacyjnych i dydaktycznych. Podejmowane działania umożliwią zachowanie i odtworzenie walorów przyrodniczych oraz zwiększą dostępność terenu zieleni dla mieszkańców podobszaru i całego miasta. Zidentyfikowano szereg zagrożeń wpływających na łąki, szczególnie sukcesja roślinności, wkraczanie obcych gatunków inwazyjnych i ekspansja trzciny. Postęp negatywnych procesów doprowadzi do zaniku cennych siedlisk wpływa negatywnie na potencjał rekreacyjny i turystyczny terenu. Sukcesja roślinności leśnej powoduje zanik siedlisk o charakterze otwartym. W ramach projektu będą prowadzone zabiegi czynnej ochrony siedlisk przyrodniczych i usuwanie obcych gatunków inwazyjnych, co umożliwi zachowanie łąk o wysokiej różnorodności przyrodniczej. Odtworzona zostanie infrastruktura

	ułatwiająca prowadzenie zabiegów czynnej ochrony przyrody i udostępniająca obszar. Zostaną kupione sprzęt umożliwiający koszenie w bardzo trudnych, podmokłych warunkach terenowych, kładki i czujniki mierzące automatycznie poziom wody gruntowej.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia			57,17 ha		Sprawozdania z realizacji zadania		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			41 293		Sprawozdania z realizacji zadania		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Koszenie z usuwaniem biomasy wpływa na zwiększenie dostępności terenu dla osób ze szczególnymi potrzebami, a kładki technologiczne umożliwiają również pokonywanie przeszkód terenowych.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2030							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		850 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	1 600 000,00
Środki prywatne								
Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027								
Budżet gminy		850 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	1 600 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P52	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania parkingu przy ul. Józefa – przekształcenie parkingu przy ul. Józefa w teren zieleni oraz zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury w celu retencjonowania wody opadowej z pobliskich budynków

Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: parking przy ul. Józefa, koło skrzyżowania z ul. Wąską, dz. nr 103, obr. 15 Śródmieście		
	Podobszar rewitalizacji	Kazimierz-Stradom	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 64, 66 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom		
	Cel przedsięwzięcia		
	Zagospodarowanie terenu ma na celu zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, poprawę jakości zagospodarowania przestrzeni publicznej i stworzenie miejsca spotkań lokalnej społeczności podobszaru. W tym celu należy zmniejszyć ruch samochodowy na rzecz tworzenia zielonych enklaw dla wypoczynku i integracji mieszkańców. Zniechęcenie kierowców do użytkowania samochodów i parkowania w centrum miasta przez ograniczenie dostępności parkingu będzie miało realny wpływ na dynamikę funkcjonalną użytkowania tego terenu. Ma to realny wpływ na jakość życia mieszkańców podobszaru i polepszenie jakości powietrza w okolicy.		
	Opis przedsięwzięcia		
	Zadanie polega na wprowadzeniu dodatkowej zieleni i montażu obiektów małej architektury na terenie parkingu przy ul. Józefa. Inwestycja znajduje się w ściśle zabudowanej części miasta, o niskim udziale terenów zielonych. Zaproponowana roślinność, dostosowana do warunków miejskich i nasłonecznienia, mrozoodporna, o wysokich walorach estetycznych przyczyni się do zmiany przestrzenno-funkcjonalnej, klimatycznej i życia społecznej tego fragmentu miasta. W ramach zagospodarowania terenu planuje się zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury w celu retencjonowania wody opadowej z pobliskich budynków.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.1. Poprawa warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji przez wzmocnienie roli błękitno-zielonej infrastruktury		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	0,0596 ha	Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	9870	Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze	Projekt odpowiada na potrzebę swobodnego poruszania się osób niepełnosprawnościami dzięki dostosowaniu odpowiednich rozwiązań. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.		

szczególnymi potrzebami								
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie
Ogólny koszt, w tym:		100 000,00	100 000,00	2 000 000,00				2 200 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		100 000,00	100 000,00	2 000 000,00				2 200 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P53	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa torowiska tramwajowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ciągu ul. Starowiślniej na odcinku od skrzyżowania z ul. Dietla do mostu Powstańców Śląskich celem zmniejszenia ruchu samochodowego
Realizator	Zarząd Dróg Miasta Krakowa
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Starowiślniej na odcinku od skrzyżowania z ul. Dietla do mostu Powstańców Śląskich
	Podobszar rewitalizacji Kazimierz-Stradom
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 71, 73, 64, 66 z katalogu dla podobszaru Kazimierz-Stradom
	Cel przedsięwzięcia
	Zwiększenie atrakcyjności i dostępności transportu publicznego w celu zmniejszenia udziału transportu indywidualnego na podobszarze Kazimierz-Stradom
	Opis przedsięwzięcia
	Przedsięwzięcie obejmuje przebudowę układu torowo-drogowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i przekładkami kolidującego uzbrojenia. Planowana jest wymiana torowiska tramwajowego i modernizacja sieci trakcyjnej, przebudowa chodników, budowa drogi dla rowerów, montaż oświetlenia, prace odwodnieniowe i nasadzenia drzew. Zadanie obejmuje także przebudowę skrzyżowania ulic Podgórskiej, Halickiej i św. Wawrzyńca. Przebudowa układu torowo-drogowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą poprawi jakość powietrza, ograniczy hałas, polepszy jakość przestrzeni publicznej, infrastruktury komunikacyjnej i ich dostępność dla społeczności podobszar. Zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego zmniejszy udział transportu indywidualnego na podobszarze.
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji
	Wskaźnik produktu

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik				Wartość		Sposób pomiaru	
	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)				1 szt.		Sprawozdanie z realizacji projektu	
	Wskaźnik rezultatu							
	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego				8 mln os.		Sprawozdania z realizacji projektu (proporcja liczby pasażerów przewiezionych komunikacją miejską w Krakowie do 5 linii tramwajowych jadących przez ul. Starowiślną)	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Powstała infrastruktura będzie dostępna na równych zasadach dla wszystkich użytkowników dróg publicznych. Infrastruktura objęta będzie projektowana pod kątem dostępności dla wszystkich użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązania infrastrukturalne umożliwią zatem bezpieczne i komfortowe użytkowanie także przez osoby z niepełnosprawnościami motorycznymi i sensorycznymi oraz przez osoby o ograniczonej mobilności. W celu poprawy dostępu do usług transportu publicznego z myślą o osobach ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, starszym czy opiekunom z dziećmi zostaną odpowiednio zmodernizowane perony, przystanki, wiaty tramwajowe. Zaplanowano następujące rozwiązania dla osób o specjalnych potrzebach: pasy medialne i obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych, platformy przystankowe typu wiedeńskiego, pasy medialne wzdłuż przystanków.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		1 185 720,00	40 000 000,00	78 814 280,00				120 000 000,0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie (FENiKS)		489 293,69	16 506 213,47	32 523 133,25				49 518 640,40
Budżet gminy		696 426,31	23 493 786,53	46 291 146,75				70 481 359,60
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P54

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy – etap I – od. ul. Kopernika do ul. Grzegórzeckiej	
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Park Kolejowy, od. ul. Kopernika do ul. Grzegórzeckiej, dz. nr 71/2, obr. 52 Śródmieście	
	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 14, 21, 32, 33 36, 37 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Przebudowa linii kolejowej biegnącej w centrum miasta diametralnie zmieni relacje urbanistyczne, architektoniczne, komunikacyjne i społeczne na podobszarze i w skali miasta. Otwarcie dotąd zamkniętych przestrzeni radykalnie wpłynie na budowanie wspólnotowości i więzi społecznych. Projekt koncepcyjny zagospodarowania tego obszaru jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców dotyczącą utworzenia przyjaznej, ale zarazem wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej. Funkcjonowanie przestrzeni publicznej o wysokich walorach estetycznych i zróżnicowaniu funkcjonalnym sprawi, że teren ten przyczyni się do rozwiązania wielu społeczno-przestrzennych problemów podobszaru i miasta. Dodatkowo zastosowanie znacznego udziału zieleni i proekologicznych rozwiązań w zakresie retencjonowania wód opadowych przyczyni się do podniesienia walorów podobszaru. Udostępnienie terenu mieszkańcom podobszaru zachęci ich do aktywnego spędzania wolnego czasu i wyboru roweru jako głównego środka transportu. Projekt wspiera alternatywny, ekologiczny sposób przemieszczania się rowerem, pieszo, co będzie sprzyjać zmniejszeniu emisji CO₂. Teren stanie się również bardziej atrakcyjny dla mieszkańców innych dzielnic, gości i turystów.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Zagospodarowanie terenu pod estakadami ma na celu stworzenie nowego połączenia między fragmentami Krakowa i wykreowanie nowej przestrzeni publicznej o zróżnicowanych funkcjach. Podział na strefy funkcjonalne został wypracowany wspólnie z mieszkańcami m.in. podobszaru podczas konsultacji społecznych. Podział funkcjonalny stref etapu I to: strefa izolacyjnej zieleni, plac zabaw w postaci miasteczka kolejowego, ogród sensoryczny, psi park. W pobliżu budynków mieszkalnych wprowadzono strefy, które potencjalnie nie będą generować wysokiego hałasu, w tym: ogród sensoryczny. Zadbano też, aby w niedalekiej odległości od miejsc zamieszkania znalazł się plac zabaw przybierający nietypową formę, nawiązującą do kolei. Znajdzie się tam m.in. zabawowe urządzenie wielofunkcyjne przypominające formą pociąg wchodzący w skład taboru Kolei Małopolskich, stacje kolejowe znajdujące się na trasach Kolei Małopolskich z towarzyszącymi im elementami charakterystycznymi dla okolic, w których się znajdują, np. zabawowa chata bronowicka czy kopiec Krakusa. A wszystko to w otoczeniu komponowanej zieleni wysokiej i niskiej i roślin miododajnych. Główną ideą jest zapewnienie ciągłości połączenia pieszego i rowerowego na tym odcinku wraz z montażem elementów małej architektury i zapewnieniem maksymalnej ilości zieleni. Sposób zagospodarowania terenu będzie różnić się w zależności od czynników przestrzenno-architektonicznych takich, jak: wysokość filarów, szerokość estakady czy najbliższe sąsiedztwo. Dodatkowo projekt uwzględnia stworzenie ścieżki	

	edukacyjnej dotyczącej historii rozwoju transportu kolejowego w Polsce wraz z identyfikacją graficzną, będącą jednocześnie formą uatrakcyjnienia monochromatycznej nawierzchni i betonowych elementów estakady.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu			0,9 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			7125		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt odpowiada na potrzebę swobodnego poruszania się osób ze szczególnymi potrzebami. Oddzielenie ścieżki rowerowej od pieszej wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa użytkowników tej inwestycji. Przestrzeń będzie pełnić funkcje rekreacyjną, wypoczynkową, integrującą społecznie, co daje możliwość objęcia integracją także osoby ze specjalnymi potrzebami. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		8 000 000,00						8 000 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		8 000 000,00						8 000 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P55	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi – w ramach projektu Park Kolejowy – etap II – od. ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
	Adres: Park Kolejowy, od. ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej, dz. nr 293/8, obr. 17 Śródmieście

Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji	Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie	
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 14, 21, 32, 33 36, 37 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła	
	Cel przedsięwzięcia	
	Przebudowa linii kolejowej biegnącej w centrum miasta diametralnie zmieni relacje urbanistyczne, architektoniczne, komunikacyjne i społeczne na podobszarze i w skali miasta. Otwarcie dotąd zamkniętych przestrzeni radykalnie wpłynie na budowanie wspólnotowości i więzi społecznych. Projekt koncepcyjny zagospodarowania tego obszaru jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców dotyczącą utworzenia przyjaznej, ale zarazem wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej. Funkcjonowanie przestrzeni publicznej o wysokich walorach estetycznych i zróżnicowaniu funkcjonalnym sprawi, że teren ten przyczyni się do rozwiązania wielu społeczno-przestrzennych problemów podobszaru i miasta. Dodatkowo zastosowanie znacznego udziału zieleni i proekologicznych rozwiązań w zakresie retencjonowania wód opadowych przyczyni się do podniesienia walorów podobszaru. Udostępnienie terenu mieszkańcom podobszaru zachęci ich do aktywnego spędzania wolnego czasu i wyboru roweru jako głównego środka transportu. Projekt wspiera alternatywny, ekologiczny sposób przemieszczania się rowerem, pieszo, co będzie sprzyjać zmniejszeniu emisji CO₂. Teren stanie się również bardziej atrakcyjny dla mieszkańców innych dzielnic, gości i turystów.	
	Opis przedsięwzięcia	
	Zagospodarowanie terenu pod estakadami ma na celu stworzenie nowego połączenia między fragmentami Krakowa i wykreowanie nowej przestrzeni publicznej o zróżnicowanych funkcjach. Etap II Parku Kolejowego będzie realizowany w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów sportowych, lodowiska Cracovii i kortów tenisowych – stąd pomysł na wprowadzenie funkcji sportowej. Realizacja umożliwi uprawianie różnych dyscyplin, w tym koszykówki i piłki nożnej. Powstaną tu też skate park, siłownie czy strefa fitness. Będzie to przestrzeń sprzyjająca integracji społecznej mieszkańców podobszaru dzięki stworzeniu tu strefy spotkań. A wszystko to w otoczeniu komponowanej zieleni wysokiej i niskiej, roślin miododajnych. Główną ideą jest zapewnienie ciągłości połączenia pieszego i rowerowego wraz z montażem elementów małej architektury i zapewnieniem maksymalnej ilości zieleni. Sposób zagospodarowania terenu będzie różnić się w zależności od czynników przestrzenno-architektonicznych takich, jak: wysokość filarów, szerokość estakady czy najbliższe sąsiedztwo. Dodatkowo projekt uwzględnia stworzenie ścieżki edukacyjnej dotyczącej historii rozwoju transportu kolejowego w Polsce wraz z identyfikacją graficzną, będącą jednocześnie formą uatrakcyjnienia monochromatycznej nawierzchni i betonowych elementów estakady. Udostępnienie terenu mieszkańcom podobszaru zachęci ich do aktywnego spędzania wolnego czasu i wyboru roweru jako głównego środka transportu.	
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji	
	Wskaźnik produktu	

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu			1,9 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			7125		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt odpowiada na potrzebę swobodnego poruszania się osób ze szczególnymi potrzebami dzięki budowie nowych ścieżek pieszej i rowerowej. Oddzielenie ścieżki rowerowej od ścieżki pieszej wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa użytkowników tej inwestycji. Projekty realizowane będą zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2026							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		5 000 000,00	10 000 000					15 000 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		5 000 000,00,	10 000 000					15 000 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P56	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż linii kolejowej od ul. Grzegórzeckiej do ul. Miodowej pod estakadami kolejowymi
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: obszar między ul. Grzegórzecką a Miodową stanowiący część Parku Kolejowego, dz. nr 293/8, 291/10, 291/9, 292/4, obr. 17 Śródmieście
	Podobszar rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 16, 17, 21, 22, 32, 33 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest połączenie terenów między ul. Grzegórzecką, a Miodową i lepsze skomunikowanie podobszaru rewitalizacji z innymi częściami Krakowa za pomocą ciągu pieszo-rowerowego, wpisującego się

	w krakowską sieć dróg rowerowych. Ciąg będzie stanowić element parku kolejowego pod estakadami, łagodzącego deficyt zieleni urządzonej na podobszarze.							
	Opis przedsięwzięcia							
	W ramach przedsięwzięcia powstanie ścieżka pieszo-rowerowa z oświetleniem. Posadowione zostaną ławki, kosze na śmieci i stojaki rowerowe.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik		Wartość		Sposób pomiaru			
	Wspierana infrastruktura rowerowa		1 km		Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza			
	Wskaźnik rezultatu							
	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej		380 000 os.		Sprawozdanie z realizacji projektu			
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Projekt uwzględnia zasady projektowania uniwersalnego, m.in. przez przyjęcie odpowiednich spadków i wysokości nawierzchni, dzięki czemu zostanie zapewniony swobodny dostęp dla osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt będzie realizowany zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		1 300 000,00						1 300 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		1 300 000,00						1 300 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P57	
Nazwa przedsięwzięcia	Ścieżka przyrodnicza na terenie Łąk Nowohuckich wraz z zagospodarowaniem
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
	Adres: Łąki Nowohuckie, dz. nr 20/32, obr. NH-48, jedn. ewid. Nowa Huta,

Lokalizacja przedsięwzięcia	220/1, obr. NH-56 jedn. ewid. Nowa Huta		
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, zlokalizowany jest bezpośrednio przy granicy podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta i jest z nim funkcjonalnie ściśle powiązany. Łąki funkcjonują bowiem jako popularne miejsce rekreacji mieszkańców podobszaru „stara” Nowa Huta.		
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 101, 103 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Celem przedsięwzięcia jest stworzenie atrakcyjnego miejsca na mapie Nowej Huty. Wykonanie nowej infrastruktury technicznej – pomostów o małej architektury przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i estetyki ścieżki pieszo-rowerowej na łąkach Nowohuckich. Tym samym znów staną się one cennym miejscem spotkań mieszkańców podobszaru i obiektem dydaktycznym umożliwiającym prowadzenie zajęć terenowych dla lokalnej społeczności z różnych grup wiekowych. Przedsięwzięcie przyczyni się do promocji Nowej Huty pod kątem jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych.		
	Opis przedsięwzięcia		
	W związku ze złym stanem technicznym pomostów i małej architektury na łąkach Nowohuckich w 2022 roku w ramach zadania „ZZM/O1.53/21 Ścieżka przyrodnicza na terenie łąk Nowohuckich wraz z zagospodarowaniem” została opracowana kompletna dokumentacja projektowa, której przedmiotem jest modernizacja istniejących pomostów, kładek i posadowienia obiektów małej architektury przy ścieżce przyrodniczej na łąkach Nowohuckich. Łąki Nowohuckie są ogólnodostępnym atrakcyjnym terenem rekreacyjnym położonym w bezpośredniej bliskości „starej” Nowej Huty, gdzie aktywny wypoczynek można realizować poprzez turystykę pieszą, rowerową. Z uwagi jednak na brak środków finansowych na realizację robót budowlanych pomosty nie tylko nie zachęcają, ale przede wszystkim stanowią zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników łąk.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	51,19 ha, w tym powierzchnia całkowita pomostów - 0,02 ha, powierzchnia łąk nowohuckich – 51,17 ha	Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	41 293	Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Projekt będzie uwzględniał zasady projektowania uniwersalnego, dzięki czemu na terenie nie wystąpią bariery architektoniczne w postaci schodów i zmian wysokości terenu. Nawierzchnie ciągów pieszych zostaną wykonane z materiałów ułatwiających poruszanie się osobom ze		

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	szczególnymi potrzebami, a także osobom z niepełnosprawnościami, starszym i młodym rodzicom z dziećmi w wózkach. Projekty będą realizowane zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków”.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		900 000,00						900 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		900 000,00						900 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P58	
Nazwa przedsięwzięcia	Superścieżka – al. Powstania Warszawskiego kontynuacja
Realizator	Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: al. Powstania Warszawskiego między Rondem Mogiłskim a Grzegórzeckim, dz. nr 489/41, 489/24, 489/9, 489/23, 489/25, 489/31, 489/12, 489/14, 448/4, 448/3, 450/1, 455/5, 453/3, 455/15, 455/16, 455/14, 455/10, 454/12, obr. S-5
	Uzasadnienie położenia poza obszarem rewitalizacji: Teren, którego dotyczy przedsięwzięcie, znajduje się przy granicy podobszaru rewitalizacji Grzegórzki-Wesoła, a mieszkańcy podobszaru są użytkownikami tej przestrzeni publicznej.
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 21, 32, 33, 35, 37 z katalogu dla podobszaru Grzegórzki-Wesoła
	Cel przedsięwzięcia
	Celem przedsięwzięcia jest stworzenie zielonej przyjaznej przestrzeni publicznej w lokalizacji mocno zabudowanej. Pomysł „Superścieżki” jest wynikiem porozumienia miasta i podmiotów działających w zakresie projektowanego terenu. W związku z inwestycjami, które powstały i mają powstać na terenie przyległym do al. Powstania Warszawskiego, istnieje możliwość wprowadzenia ujednoliconego zagospodarowania terenu uwzględniającego potrzeby mieszkańców. Przejeżdżające tramwaje, bardzo duży ruch samochodów, brak zieleni, ekrany akustyczne – to wszystko sprawia, że teren między rondami Mogiłskim i Grzegórzeckim jest mało przyjazny dla mieszkańców podobszaru. Projekt wpłynie na pozytywną zmianę przestrzeni, dzięki czemu lokalna społeczność będzie mogła się integrować w miejscu dostosowanym do potrzeb różnych użytkowników, w tym seniorów i osób z niepełnosprawnościami.
	Opis przedsięwzięcia

	Koncepcja została wypracowana przy aktywnym udziale mieszkańców, m.in. podobszaru, podczas prac warsztatowych. Projekt to pierwszy tak duży przykład działania placemakingowego w skali miasta. Na podstawie prac warsztatowych została opracowana dokumentacja koncepcyjna i projektowo-kosztorysowa, w której posiadaniu jest Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie. Etapy projektu przewidziane do zrealizowania to: etap 1 Strefa Fortu, etap 5 Przestrzeń przed UMK, Etap 7 Front KSOS i Parku Sportowego i Etap 9 Strefa Komunikacji. Projekt zakłada aktualizację/opracowanie nowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej i wykonanie robót budowlanych. W ramach robót budowlanych planowane jest: budowa alejek, oświetlenie, wprowadzenie elementów małej architektury, nasadzenia zieleni.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu			2 ha		Protokoły odbioru, sprawozdania z realizacji projektu, dokumentacja powykonawcza		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury			7125		Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji, diagnoza GPRMK		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Zgodnie z Zarządzeniem nr 1163/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Standardów Dostępności dla Gminy Miejskiej Kraków” wszystkie projekty muszą uzyskać pozytywną opinię Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. Dostępności Architektonicznej Przestrzeni Publicznej i Obiektów Budowlanych dla Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w zakresie zastosowania rozwiązań zapewniających dostępność. W związku z tym dokumentacja projektowa zostanie przedłożona zespołowi w celu dostosowania jej do obowiązujących w mieście standardów.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2029							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym:		200 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00		12 200 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		200 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00		12 200 000,00
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P59								
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 80 w Krakowie w celu poprawy efektywności energetycznej							
Realizator	Szkoła Podstawowa nr 80							
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: os. Na Skarpie 8							
	Podobszar rewitalizacji				„stara” Nowa Huta			
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie							
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 100, 101, 94, 98 z katalogu dla podobszaru „stara” Nowa Huta							
	Cel przedsięwzięcia							
	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej, ograniczenie kosztów ogrzewania budynku, poprawa stanu technicznego i estetyki budynku, polepszenie komfortu cieplnego i akustycznego budynku.							
	Opis przedsięwzięcia							
	Przedsięwzięcie zakłada modernizację budynku szkoły, konieczne ze względów środowiskowych, ekonomicznych, estetycznych i bezpieczeństwa. Zadanie zakłada: poprawę efektywności energetycznej, dostosowanie termoizolacyjności ścian zewnętrznych do obowiązujących przepisów, wymianę części okien i wszystkich drzwi w budynku, wymianę instalacji grzewczej, zagwarantowanie ciepłej wody użytkowej, izolację ścian fundamentowych, remont elewacji, zwiększenie dostępności.							
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji							
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu							
	Wskaźnik			Wartość		Sposób pomiaru		
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej			1		Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza.		
	Wskaźnik rezultatu							
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej			Wartość do oszacowania na etapie opracowania audytu energetycznego				
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Wykonanie podjazdów dla osób ze szczególnymi potrzebami, dostosowanie toalet dla osób z niepełnosprawnościami							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łącznie

Ogólny koszt, w tym:		1 500 000,0 0	1 800 000,0 0	1 000 000,0 0				4 300 000,0 0
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		1 500 000,0 0	1 800 000,0 0	1 000 000,0 0				4 300 000,0 0
Inne. Jakież?								

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P60			
Nazwa przedsięwzięcia	Docieplenie budynków Szkół Podstawowych nr 88 (os. Szklane Domy 2) i 91 (os. Handlowe 4) na podobszarze rewitalizacji „stara” Nowa Huta		
Realizator	Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: – os. Szklane Domy 2 (SP nr 88), – os. Handlowe 4 (SP nr 91)		
	Podobszar rewitalizacji	„stara” Nowa Huta	
Dane na temat przedsięwzięcia	Opis problemów, jakie rozwiązuje przedsięwzięcie		
	Przedsięwzięcie odpowiada na problemy nr: 100, 101, 94, 98, z katalogu celów właściwych dla podobszaru „stara” Nowa Huta		
	Cel przedsięwzięcia		
	Poprawa efektywności energetycznej budynków szkół położonych na podobszarze rewitalizacji. Podniesienie jakości i estetyki przestrzeni publicznej.		
	Opis przedsięwzięcia		
	W ramach przedsięwzięcia planowane jest wykonanie dokumentacji projektowej uwzględniającej remont i ocieplenie ścian i dachu. Roboty budowlane zostaną wykonane po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń. Przedsięwzięcie ma na celu modernizację budynków Szkoły Podstawowej nr 88 i Szkoły Podstawowej nr 91. Sporządzona pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków dokumentacja będzie obejmowała aspekt poprawy efektywności energetycznej i stanu technicznego budynków.		
Spójność z celami programu	Przedsięwzięcie realizuje cel nr 4. Wysokiej jakości środowisko naturalne K4.2. Polepszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego na obszarze rewitalizacji		
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		
	Wskaźnik	Wartość	Sposób pomiaru
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2	Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza
	Wskaźnik rezultatu		
	Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług	2	Sprawozdanie z realizacji projektu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne dotyczy prac zewnętrznych. Teren przy budynkach dostępny jest dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.		

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Modernizacja budynków polegają na dostosowaniu ich do współczesnych standardów, m.in. do aktualnych przepisów przeciwpożarowych, ze względu na obszerny zakres prac budowlanych nie jest możliwe do zrealizowania w okresie dwóch miesięcy wakacji bez wyprowadzenia uczniów z obiektów – co zgodnie art. 89 ustawy Prawo oświatowe Dz.U. z 2023 r. poz. 900, t.j. z 12 maja 2023 r. musi zostać poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miasta, zgodą Kuratora Oświaty i poinformowaniem rodziców uczniów na 6 miesięcy przed wyprowadzeniem szkoły z obiektu. Wobec powyższego prace te nie zostały ujęte w zgłoszonych projektach.							
Czas realizacji (rok początkowy i końcowy)	2025-2027							
Szacowana wartość przedsięwzięcia brutto w zł oraz potencjalne źródła finansowania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Łączni e
Ogólny koszt, w tym: Koszt SP 88		500 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00				3 000 000,00
Ogólny koszt, w tym: Koszt SP 91		1 000 000,00	2 200 000,00	2 000 000,00				5 200 000,00
Środki prywatne								
Fundusze europejskie								
Budżet gminy		1 500 000,00	3 700 000,00	3 000 000,00				8 200 000,00
Inne. Jakież?								